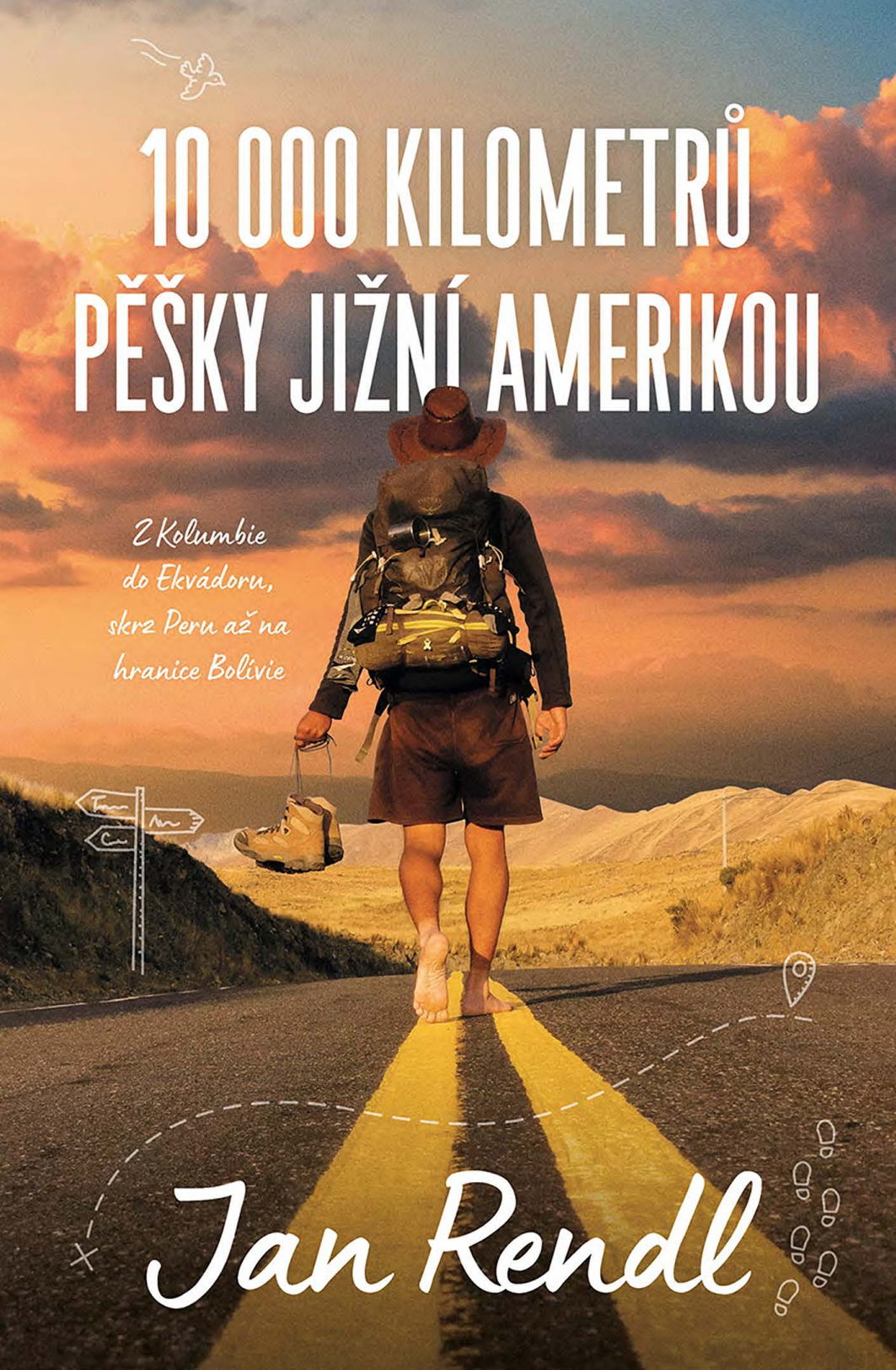

A person with a large backpack and a hat is walking barefoot on a paved road with a yellow double line. The person is carrying a pair of shoes in their right hand. The background shows a sunset sky with orange and blue clouds, and rolling hills in the distance. There are some hand-drawn icons like a bird and a location pin on the cover.

10 000 KILOMETRŮ PĚŠKY JIŽNÍ AMERIKOU

*Z Kolumbie
do Ekvádoru,
skrz Peru až na
hranice Bolívie*

Jan Rendl

**10 000 KILOMETRŮ
PĚŠKY JIŽNÍ AMERIKOU**

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována bez
písemného souhlasu nakladatele.*

Copyright © Jan Rendl, 2021

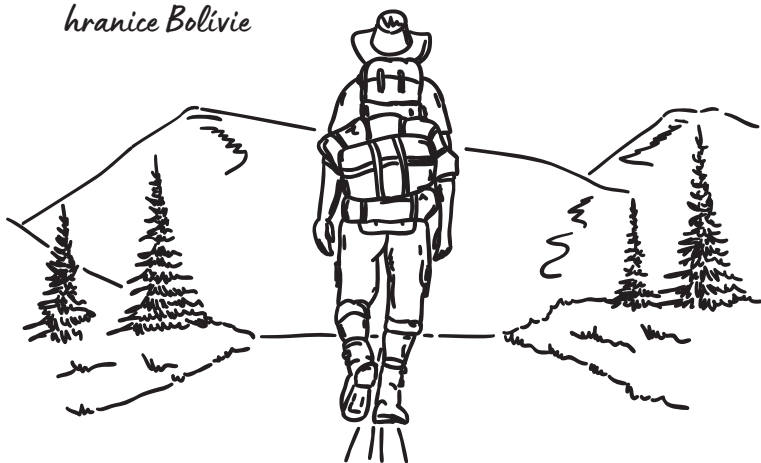
Cover © Kreativní bojovníci s.r.o., 2021

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2021

ISBN 978-80-277-0833-8 (pdf)

10 000 KILOMETRŮ PĚŠKY JIŽNÍ AMERIKOU

*Z Kolumbie
do Ekvádoru,
skrz Peru až na
hranice Bolívie*

Jan Rendl

PANGEA

Obsah

1	Seznamte se, Kolumbie: Bogotá	9
2	Poprvé do And: Národní park Sumapaz	17
3	Realita mého jihoamerického života: Ibagué	27
4	Mezi sopkami: Národní park Los Nevados	33
5	Dva na cestě: Toche	47
6	Kávový trojúhelník: Salento	55
7	Na hraně: Tuluá	63
8	Do slumu: Santiago de Cali	73
9	„Útěk“ z údolí: Popayán	81
10	První tisícovka: Túquerres	95
11	Poslední kolumbijské chvíle: Ipiales	99
12	Ekvádorské začátky: Tulcán	109
13	Nejvýše položené hlavní město: Quito	115
14	Vzhůru k nebesům: Cotopaxi	121
15	Nejvyšší hora světa: Chimborazo	129

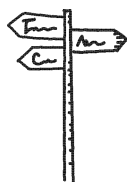
16	<i>Zrádná to ryba!: Macas</i>	139
17	<i>„Pivo a guláš, prosím!": Cuenca</i>	147
18	<i>Doma</i>	153
19	<i>Srážka s blbcem: Machala</i>	159
20	<i>Vzrušení před hranicí: Arenillas</i>	165
21	<i>Vítejte v Peru!: Tumbes</i>	171
22	<i>Království plazů: Mancora</i>	177
23	<i>Poušť a nic víc: Chiclayo</i>	185
24	<i>Ve stínu historie: Sipán</i>	191
25	<i>Zpátky do And: Cutervo</i>	195
26	<i>Ještě jednou do údolí!: Bagua Grande</i>	201
27	<i>„Machu Picchu severu": Kuélap</i>	207
28	<i>Dvacet litrů chichy: Yerbabuena</i>	215
29	<i>Na peruánské farmě: průsmyk Calla Calla</i>	221
30	<i>Zapomenutá vesnice: Celendín</i>	227

31	<i>Slábnu!: Cajamarca</i>	233
32	<i>„Být člověkem“: Orocullay</i>	239
33	<i>V zajetí tradic: Conchucos</i>	245
34	<i>Dlouhá je cesta pod Huascarán: Yungay</i>	253
35	<i>Prokletá hora: Huascarán</i>	259
36	<i>Peruánská pohodička: Huallanca</i>	267
37	<i>Huyahuash trek: pohoří Cordillera Huyahuash</i>	273
38	<i>Restart: Barranca</i>	283
39	<i>Město králů: Lima</i>	289
40	<i>Peklo na Panamericaně: Ica</i>	297
41	<i>Má peruánská svatba: Nazca</i>	303
42	<i>„A jsem v půlce!“: Colta</i>	311
43	<i>Nebi na dosah: Coropuna</i>	317
44	<i>Traktorem mezi kaktusy: Arequipa</i>	323
45	<i>Bolivijské rande: jezero Titicaca</i>	331

*Věnováno všem lidem v Kolumbii, Ekvádoru a Peru,
které jsem měl tu čest na své cestě potkat.
To oni z velké části svou lidskostí, obětavostí
a láskou vytvořili příběh, který jsem já sepsal
na následujících stránkách.*

*„Radost ze života vyplývá ze střetávání se s novými zážitky
a zkušenostmi, a proto neexistuje větší potěšení
než mít před sebou nekonečně se měnící horizont
a každý den spatřit nové a jiné slunce.“*

Christopher J. McCandless

Seznamte se, Kolumbie

Bogotá

Probral jsem se uprostřed noci, natažený přes tři sedačky poloprázdného letadla. Venku byla na první pohled úplná tma. Když jsem se však přiblížil k okénku a začal zkoumat, jestli přece jen něco nezahlednu, byl jsem překvapený. Pode mnou zjevně dávno nebyl oceán, ale soudě dle světél, která se vynořovala hluboko pod námi, jsme se už nacházeli nad pevninou. Promnul jsem rozespalé oči a spěšně zkontroloval aktuální čas. Na displeji svítil ještě ten evropský. Na starém kontinentu bylo v tu chvíli kolem desáté ranní. Jednoduchou matematikou jsem si spočítal, že nad Latinskou Amerikou jsou tři hodiny ráno a já za pár okamžiků poprvé přistanu jinde než v Evropě. Začal jsem pociťovat mírné vzrušení. Jeho intenzita nebyla díky mé rozespalosti tak vysoká, jak by se možná původně dalo očekávat. Zanedlouho přišla

Historické centrum Bogoty s katedrálou.

výzva k připoutání se. Pod letadlem se objevila obrovská světelná džungle a my začali neochvějně klesat směrem do ní. Přistávali jsme do jedné z nejnebezpečnějších zemí Jižní Ameriky, světového drogového království. Mohutný stroj totiž pomalu, ale jistě dosedal na přistávací ranvej osmimilionové Bogoty. Chvilí nato jsem vstoupil na půdu nechvalně proslulé Kolumbie.

Čekala mě záležitost, z níž jsem měl lehké obavy. Především jsem ji nikdy nezažil – imigrační kontrola. Kolumbie je sice pro české občany bezvízovou zemí, na druhou stranu nutno říci, že délku pobytu určuje až imigrační úředník na letišti. Maximální délka pobytu je sice devadesát dní, může být však rozhodnuto i o nepuštění do země či přiklepnutí pouze třiceti dní pobytu. A s tím moc nenaděláte. Už v letadle nám letušky rozdaly imigrační lístky. Jelikož byly kompletně ve španělštině, vůbec jsem ho nevyplnil, protože jsem polovině věcí nerozuměl. Přesto jsem však z kolonek na lístku poměrně přesně vytyčil, kde by mohl nastat problém. A nemýlil jsem se. Poté, co jsem suverénně nakráčel k přepážce imigračního úředníka, jsme započali rozhovor,

naštěstí v angličtině. Brzy přišla očekávaná otázka: „Kde budete bydlet?“ Vsadil jsem na upřímnost, která se však nesetkala s přílišným pochopením. Odpověď, že budu spát ve stanu v lese, totiž úředník považoval za nemístný vtip. Kolumbijec za přepážkou se v uniformě celý naškrobil a změřil si mě přísným pohledem. Následně otázku zopakoval. Ode mě se mu ovšem dostalo stejné odpovědi. „Musíte mít nějakou adresu,“ zopakoval ještě jednou rozhořčeně. „Nemůžu mít přece adresu, když budu spát ve stanu v lese,“ oponoval jsem neústupně. Úředník byl v úzkých. Poznal, že ze mě jinou odpověď nedostane. Vztekle začal ťukat do klávesnice. Zřejmě do kolonky s adresou prostě napsal smyšlený údaj. Rozhodně jsem jej z toho podezříval. Zcela bez pardonu mě taky mohl vyhostit ze země, ale vypisovat hromadu papírů na konci noční šichty kvůli nějakému českému pitomci bylo asi to poslední, co chtěl ještě řešit. Namísto toho do pasu prásknul vstupní razítko a do vyznačené kolonky dopsal číslici devadesát, označující povolený počet dní pobytu v zemi. Se zamračeným výrazem mi vrátil cestovní doklad a jen kysele pronesl: „Vítejte v Kolumbii!“

S vítězoslavným úsměvem na rtech jsem si skrze letištní halu dokráčel pro batoh a chystal se ji opustit. To jsem ještě netušil, že odbavovací procedury tímto neskončily. Abych mohl odejít z letiště, musel jsem ještě u jiné přepážky odevzdat lístek, který jsme dostali v letadle. Ten jsem pochopitelně neměl, a tak jsem nafasoval nový, tentokrát však byl alespoň v angličtině. Teď už jsem musel problém s adresou aktivně řešit. Tušil jsem totiž, že adresa „Ve stanu 47, Andy, Kolumbie“ mi fakt neprojde. Nebylo mi ovšem jasné, zda budou ověřovat, je-li adresa pobytu pravá, nebo vymyšlená. Absolutně jsem neměl páru, jak to funguje. Při svých cestách po Evropě jsem nikdy nic nevypisoval. Nechtěl jsem riskovat. Přihlásil jsem se k letištní wifi, zarezervoval nejlevnější hotel a jeho adresu napsal do lístku. Samozřejmě jsem to dělal zcela zbytečně. Úředník jen omrkl, zda jsou všechny

kolonky vyplněné, a poslal mě za přepážku. Hned za ní jsem rezervaci zase zrušil a opustil budovu. Ale jak rychle jsem vypadl, tak rychle jsem se tam zase vrátil. Zjistil jsem totiž, že mám v telefonu mapy celé Kolumbie s výjimkou Bogoty. A toulat se po takovém velkoměstě naslepo by nebyl nejlepší nápad. Rychle jsem se tedy znovu připojil k letištnímu internetu gratis, stáhl si potřebné a napodruhé už definitivně opustil letiště nesoucí název El Dorado podle bájného jihoamerického „zlatého“ města.

Ještě než jsem si to natvrdo namířil na patnáct kilometrů dlouhou cestu z letiště do centra, zjistil jsem, jak fungují jihoamerické bankomaty. Nebylo mi vůbec nic platné, že jsem si před odletem pořídil kartu bez poplatků za výběr v zahraničí. Bankomaty tady totiž mají své vlastní poplatky. Nikoliv však za výběr, nýbrž za jejich použití. Kvůli bezpečnosti jsem měl v plánu vybírat opakovaně a po malých částkách, aby mě při případném přepadení neokradli o větší finanční obnos. Ovšem poplatek v ekvivalentu od sto do sto padesáti korun mě rychle donutil bezpečnostní politiku přehodnotit. Vybral jsem tedy mnohem větší hrst bankovek, než jsem plánoval, a vyrazil směrem k centru. Tady nicméně musím zmínit jednu věc, a to kolumbijskou měnu. Na jejím příkladu lze velmi dobře vidět, jak připraven či spíš nepřipraven jsem do Latinské Ameriky vyrazil. Od chvíle, kdy se mi první pesos dostala do ruky, jsem žil v přesvědčení, že se měna počítá v milionech. U číslice na bankovce je totiž slovní spojení „mil pesos“. A má mizerná znalost španělštiny, která se omezovala na několik základních výrazů, přirozeně považovala slovo „mil“ za výraz pro milion, přičemž jeho skutečný význam byl „tisíc“. Dobré dva týdny jsem tak v hlavě hýčkal myšlenku o svém neskutečném bohatství. Realita však byla nakonec jiná.

Cesta do centra Bogoty vede podél silnice. Lemována je stánky s pestrou nabídkou, a to od cigaret přes sladkosti až po čerstvý pomerančový džus a nejrozmanitější pouliční rychlé občerstvení. Když jsem se stavil na snídani v podobě pšeničné placky,

*La Candelaria patří k těm lepším čtvrtím Bogoty.
I proto ji kvůli bezpečnosti hlídají vojáci.*

plněné něčím, co připomínalo míchaná vajíčka s párkem, narazil jsem při placení na problém. Měl jsem na takový pouliční stánek příliš velké bankovky. Padesát tisíc pesos je tady značný obnos a snídaně i s džusem stála pouhou desetinu této částky. Naštěstí jsou Kolumbijci velmi flexibilní. Žena, která mě obsluhovala, okamžitě povolala do služby manžela, jenž posedával opodál. Ten sbalil padesátitisícovou bankovku, sedl na kolo a za pár minut se vrátil s drobnými. Žádný problém, elegantní a rychlá řešení nejsou v Kolumbii ničím výjimečným.

Nejprve mi Bogotá nepřípadala vůbec zvláštní. Ano, bylo to jedno z největších měst, které jsem kdy viděl, ale nijak extrémně se nelišilo od Evropy. Krásně upravené parky i moderní budovy, opodál zase čtvrt s fabrikami, nic šokujícího. Jenže to platilo jen tak dlouho, dokud jsem svým krokem kopíroval hlavní silnici. Jakmile jsem ji opustil, proměnila se i atmosféra města. Opravdu stačí přejít jen jedinou silnici a ocitnete se jinde. Tak tenká je často hranice mezi chudobou a normálním světem, jak ho známe my. Já, který jsem většinu života prožil ve slezském Havířově, jsem zvyklý na ledacos, takže nějaké špinavější ulice

či rozpadlejší dům na mě hned nepůsobily nikterak výstražně. Jenže tohle bylo něco zcela jiného. Čím jsem prostupoval hlouběji do zdejších čtvrtí, tím temnější pohled se mi naskýtal. Najednou už domy přestávaly vypadat obyvatelně, lidé byli ušmudlaní a žebrali a ulice byly posety hromadami odpadu. Odporně to tu páchlo močí. Přes ulici stála barabizna, na jejíchž schodech posedávaly prostitutky nevalného vzhledu, pomrkávaly a lákaly mě do svých osidel. Začínalo se mi dělat nevolno, ve špíně se tu válely dokonce i děti přibližně předškolního věku. Když jsem celou tu šokující scénu chtěl vyfotit, najednou mě někdo zezadu chytil. Nepotřeboval jsem umět příliš dobře španělsky, abych pochopil, co mi sděloval: „Schovej ten foťák, protože tady tě do minuty okradou. Seber se, přeběhni cestu a sem se už nevracej.“ Poslechl jsem okamžitě. Neuposlechnout místní se nevyplácí.

Dostal jsem se do historického centra. Jen co jsem se posadil uprostřed hlavního náměstí a hodil batoh na zem, oslovila mě anglicky čtveřice studentů: „Můžeme s tebou udělat rozhovor? Potřebujeme ho do našeho projektu z angličtiny.“ No vida, hned první den a už se mnou dělají rozhovory. Hotová celebrita, dělal jsem si v duchu legraci sám ze sebe, jak to mám ve zvyku. V tu chvíli jsem ještě zdaleka netušil, jak vzácné je, když tady někdo mluví anglicky. Ale velmi brzy jsem měl pochopit, že bez španělštiny je tu člověk ztracený. Každopádně jsem tomuto milému kvartetu mladých lidí neodmítl pomoci, a tak jsme se do toho bez váhání pustili. „Jsem tady, abych přešel celý jihoamerický kontinent,“ vykládám na kameru při rozhovoru a mí dotazovatelé valí oči, protože tohle ani omylem nečekali. Karta se však na konci obrací. Najednou valím oči já. Chtějí po mně totiž, abych řekl něco španělsky. Po chvilce váhání ze sebe dostávám alespoň pár kostrbatých vět. Uf, tak hrozný to se mnou zase není, pomyslím si, když se s nimi loučím.

Následně zařídím věci nezbytné pro pobyt v Kolumbii a vydávám se z centra k východnímu okraji města. Tam si hodlám

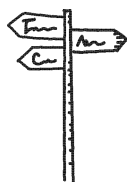
najít místo na přečkání dnešní noci někde v lesích. Jenže v realu to není tak růžové, jak to vypadá na mapě. Spousta míst je nepřístupných, ohrazených ostnatým drátem. Bloudím po okraji města a cesty často nikam nevedou. Místa, která ještě před pár lety zřejmě existovala, tady prostě fyzicky nejsou. A navíc na mě poprvé dotírají také divocí psi. Celé město mám pod sebou. Přímo ve svahu pode mnou jsou slumy. Ani mě ale nenapadne si shluk plechových bud fotit. Lepší být obezřetný. Brzy zjišťuji, že mi nezbude než zamířit na první noc do hotelu. Tohle není Evropa, kde jsem si v minulosti tolikrát rozložil stan klidně uprostřed města. Kolumbie má svá vlastní pravidla. Stmívá se a já začínám být nervózní. Vůbec netuším, jak bezpečné či nebezpečné jsou ulice, kudy procházím. Ve velkých jihoamerických městech se obecně nedoporučuje vycházet po setmění, a činit tak hned první den po přiletu a naprosto neznalý místních poměrů, to je absolutní nerozum. Naštěstí mě Bogotá za mou nerozvážnost netrestá. Dostávám se až do čtvrti La Candelaria, která je k turistům přívětivá. Je historickým centrem města, a dokonce zde hlídají vojáci se samopaly. To však ani zdaleka nevadí pouličním prodejcům drog. „Chceš nějaký drogy? Trávu? Kokain? Cokoliv?“ táže se mě naprosto bez respektu místní dealer, zatímco na druhém rohu ulice stojí tři strážci zákona. Místo pořízení bílého prášku radši mizím v útrobách blízkého hotelu. Na první den jsem toho stihl až příliš – chudobu, slumy, psy i drogy, které ke Kolumbii stále neodmyslitelně patří a ještě dlouho tomu nebude jinak. Padám do postele s myšlenkou, že první den jsem opravdu poznal pořádný kus syrovosti hlavního města.

Metropole mě nikdy moc nepřitahovaly a stejně tomu bylo i u Bogoty. Ještě než jsem ji opustil, musel jsem se lehounce

*Schovej ten foťák, protože
tady tě do minuty okradou.
Seber se, přeběhni cestu
a sem se už nevracej.*

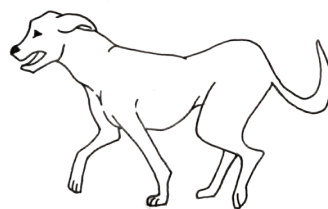

zaobírat plánem cesty. Ten, který vznikl před odletem, byl totiž reálně úplně na hovno. Jako výchozí bod jsem do mapy zadal Bogotu, cílem mělo být Santiago de Chile. Když mi počítač automaticky ukázal vzdálenost o délce přibližně šesti tisíc kilometrů, řekl jsem si jen: „To půjde,“ a dál se už plánování nevěnoval. Až první noc na cizím kontinentu jsem začal podrobněji zkoumat, kudy to vlastně mám jít. Trasa by vedla po silnici podél pobřeží a zřejmě by nebyla moc záživná. Musel jsem tedy vymyslet nový způsob přechodu kontinentu. Takový, který by především zahrnoval Machu Picchu. Slavnou památku Inků jsem hodlal navštívit za každou cenu. Brzy mi však došlo, že jakýkoliv konkrétní plán nemá smysl vymýšlet. Nová délka pochodu byla načrtnuta na zhruba osm tisíc kilometrů s tím, že půjdu přibližně směrem na jih. A o konkrétní podobě trasy se budu rozhodovat za chůze. Cílem měla v každém případě zůstat chilská metropole Santiago. S novou strategií v hlavě jsem se tak druhý den mohl vydat dál. Na cestu jsem vyrážel s obličejem barvy rajčete. Včerejší den, strávený ve městě položeném v nadmořské výšce přes dva a půl tisíce metrů, uprostřed And, bez pokrývky hlavy a použití opalovacího krému, mi v praxi předvedl, jak silné je sluníčko v nejdelším horském pásmu světa.

Poprvé do And

Národní park Sumapaz

Opouštěl jsem Bogotu jižním směrem a mířil na předměstí. Byla neděle, což znamenalo, že se lidé baví ještě více než obvykle. Všude byly obrovské davy a ulicemi periferie se rozléhala hudba. Dospělí popíjeli, zpívali, tančili, zkrátka se bavili všemi možnými způsoby, zatímco děti pobíhaly všude okolo. Celkově panovala dobrá nálada. Zakaboněnou tvář byste tady jen těžko hledali. Snad až na tu mou. Mezi všemi těmi veselými a vysmátými lidmi jsem působil jako pěst na oko. Divný, zamračený gringo, což je latinskoamerický výraz pro cizince, prodírající se ulicemi s batohem na zádech. Samozřejmě jsem neunikl pohledu místních a jeden z nich ke mně ladně přitancil se slovy: „Proč se nebavíš, amigo? Bav se, směj se! Řekni každému pár slov, usměj se a bude ti líp. Úsměv je zadarmo!“ Místní lidé mají mnohem těžší

a tvrdší život. Bojují proti němu právě úsměvem. Blbá nálada se tady nenosí a lidé žijí každou sekundu naplno. A tak jsem i já nahodil úsměv na tvář a na všechny okolo se začal usmívat jako měsíček na hnoji.

Jak jsem ale pokračoval dál v cestě, ubývalo postupně i lidí, na které by bylo možno se usmát. Město mi zůstalo za zády a nahradily jej příležitostné vesnice. Více než lidí tu najednou bylo psů. Menší, poštěkávací podvratáci mi přišli spíš k smíchu, naproti tomu někteří mohutnější naháněli hrůzu. Naštěstí zůstalo jen u štekotu. Vyvstával však jiný problém. Cesta byla lemována pas-tvinami, které byly veskrze obehnány ostnatým drátem. Začínal jsem znovu tušit, že nebudu mít kde složit hlavu. Šlapal jsem do setmění a ještě hodnou chvíli po něm, ale žádnou skulinu, kde bych mohl postavit stan, jsem nenašel. Až mi přišel do cesty ob-chůdek, který zároveň plnil funkci hospody. To je v Jižní Ameri-ce zcela běžné. Čepované pivo tady mimo turistické destinace prakticky nenajdete, a tak jako hospoda a shromaždiště místních slouží jakýkoliv obchod, kde lahodný mok prodávají. Vypil jsem tři pivka, která mi dodala odvahu, abych se zeptal, zdali by se tu nenašlo místo pro stan. „Jasně, proč ne, máme zahradu, tam si klidně můžeš ustlat,“ povídala vlídně paní za pultem. Vzápětí se však spustil déšť, a tak mi připravili ubytování jiné, a sice celou terasu před obchodem. Sotva jsem zalehl, přiřítíl se Kolumbijec,

zřejmě manžel prodavačky, a vyčlenil mi ještě o kus lepší plac – na kryté zahrádce vedle domu. Ta měla dveře, které se daly zvenčí zamknout, a já tak byl chráněn, kdyby mi snad chtěl někdo v noci

*Proč se nebavíš, amigo?
Bav se, směj se!
Úsměv je zadarmo!*

ublížit. „Tady budeš v bezpečí. Zvenčí se sem nikdo nedostane,“ sdělil mi pán domu a s přáním dobré noci jsme se rozloučili. První větší kontakt s Kolumbijci dopadl na jedničku, a to i navzdory mým mezerám ve španělštině. Ten večer jsem usínal s hřejivým

pocitem, že lidé jsou tady mnohem lepší, než bych podle zvěstí o této zemi čekal.

Počasí prvních dvou dní tomu sice nenasvědčovalo, ale dorazil jsem do oblasti během období dešťů. Časté dešťové přeháňky mi měly v následujících dnech dělat pravidelnou společnost. Když se to vezme kolem a kolem, je možná déšť příjemnější než plná palba od slunce. Problém spočíval v tom, že má elektronika byla závislá na dobíjení skrz solární panel. Nic naplat, musel jsem se hodit do úsporného režimu. Zatímco kolem svištěly dešťové kapky, já začínal stoupat nad kótu tří tisíc výškových metrů. Mířil jsem do Národního parku Sumapaz. Ten leží na náhorní plošině a jeho oblast patří mezi nejdéle osídlená místa Kolumbie. Indiáni kultury Muisca totiž obývali zdejší vysokohorské parámo už tisíc let před naším letopočtem. Jen pro upřesnění, parámo je jedinečný a druhově bohatý vysokohorský ekosystém rovníkových And, který mimo Kolumbii najdeme také v Ekvádoru, Venezuele či severním Peru. Čím výše tímto biotopem stoupám vzhůru, tím víc vzbuzuji údiv u zdejších lidí. „Buenos días, buenos días,“ slyším od nich opakovaně a všem pozdrav opětuji. Tato slušnost není v horách žádnou výjimkou, například v Rumunsku či balkánských zemích se s ní setkáte v naprosto stejné míře. Jen v českých horách už masový turismus tuto tradici a slušnost do značné míry vypudil.

Zatímco směřuji k náhorní plošině, objevuje se po mém boku jakýsi pes. To sice není nic neobvyklého, ale tenhle se chová jinak, neštěká po mně a chce si spíš hrát. Nakonec se ke mně přidává a zároveň mě zbavuje poloviny svačiny. Když to ani po deseti kilometrech nevzdává a dělá mi společnost až k vysokohorskému jezeru, které leží na čtyřtisícové hranici, nedá mi to a dávám mu jméno Chris. O pár kilometrů dál se uprostřed ničeho záhadně zjeví malý obchod. Je téměř prázdný a z toho mála, co se tam dá koupit, opět přicházím o polovinu díky svému čtyřnohému příteli. Ten se vzápětí ukáže jako podlý přeběhlík a s plným žaludkem

Laguna uprostřed vysokohorského paráma, specifického biotopu kolumbijských And, NP Sumapaz.

se vypaří neznámo kam. Znovu tak zůstávám na cestě osamocen. Už je to asi můj osud. Příležitostná společnost či další kontakt s lidmi na mě však teprve čekaly.

Následující dny mi připravily zajímavých setkání rovnou několik. Zatímco ustavičně přšelo a mohutné vrcholky And se všude okolo válely v mlze, já si sám pro sebe nadával. Nejen tiše, ale občas i pěkně hlasitě. Zrovna když jsem už poněkolkáté zaskučel bolestí poté, co jsem si nakopl palec o další kámen na cestě, vytrhla mě z mé bubliny šestice vojáků se samopaly. Ti se vynořili z mlhy jen pár kroků ode mě a vesele mi kývali na pozdrav. Namísto o nakopnutých palcích a tvořících se puchýřích na plosce nohy jsem tak alespoň mohl přemýšlet, co tady vysoko v horách dělá šestice ozbrojenců. Vzápětí se z mlhy vynořil další chlápek s automatickou puškou, který navíc přes rameno táhl obří černý pytel. Minutu po něm následoval další. Tím naštěstí zástupy ozbrojených chlapů skončily a já se radši z hlavy snažil vypudit otázku, co měla jejich přítomnost tady znamenat. Je to přece jen Kolumbie. Země, jež je po celém světě známá jako domov nekompromisní narkomafie.

Doufal jsem, že divná setkání jsou tímto alespoň pro dnešek u konce, jenže jsem se mýlil. Naprosto hloupě jsem za soumraku nezůstal v horské vesničce San Juan, kde bych měl na fotbalovém hřišti naprosto ideální flek na stanování. Byl jsem totiž, jako ostatně docela často, nespokojený se svým dnešním fyzickým výkonem a usoudil jsem, že pochodovat se bude dál. Po setmění se však strhl déšť. V tu chvíli byl všude podél cesty hustý prales. Na jistotě mi to nepřidávalo. Po nějaké době se přede mnou objevilo tlumené, žluté světlo, podobné tomu z pouličních lamp za podzimních večerních plískanic. Objevila se vesnice, o které se mapa nezmiňovala. No tedy, spíš šlo o shluk několika domů. Nejprve to vypadalo, že vše už dávno spí. Ale nebyla to tak úplně pravda. Když jsem se ocitl mezi domy, uslyšel jsem zlověstné vrčení. A nejen jedno. Ze stínu vystupoval jeden pes za druhým.

Rychle jsem je spočítal. Bylo jich pět a všichni do jednoho na mě cenili zuby. Bohužel stáli mezi mnou a cestou dál a rozhodně se netvářili, že by mě chtěli nechat projít. Ustupoval jsem zpět a psi za mnou. Marně jsem řval na celé Andy, aby si je majitelé zavolali. Ve vesnici se kromě štěkotu neozvala ani hláška. Musel jsem zariskovat, potřeboval jsem projít za každou cenu. Sebral jsem ze země klacek a pomalu začal stáčet trajektorii svého kroku tak, abych psy obešel. Kdyby se na mě vrhli, moc by ze mě asi nezůstalo. Pomalu jsem je obcházel a snažil se je zastrašit klackem. Začal jsem couvat ven z vesnice. Psi mě následovali a štěkot neustával. Bylo mi sakra horko. Ale psi se k útoku neodhodlali. Vytlačili mě daleko za okraj osady a poté ztratili zájem. Myslím, že mé hluboké oddechnutí muselo vzbudit půlku živočichů v okolním pralese.

Do kontaktu s místní faunou jsem se nicméně dostal až následujícího dne. Když se cesta začala svažovat více do údolí a měnila se okolní vegetace, do hlavy se mi začaly vkrádat myšlenky na

Vstup do Národního parku Sumapaz a můj psí společník, NP Sumapaz.

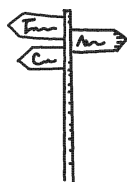

mou noční můru – smrtelně jedovatého hada křovináře, nejjedovatějšího hada Jižní Ameriky. Myšlenka to byla dost mimo mísu, jelikož se v oblasti And zaprvé prakticky nevyskytuje, a zadruhé i kdyby, je to had noční. Setkání s plazem mě však přesto neminulo. Naštěstí byl pouze malinký, a především už po smrti. Jeho tělo leželo na okraji silnice. To mé hlavě však bohatě stačilo, aby přeplula na vyšší stupeň bdělosti. Takže tady jsou, problesklo mi a hodnou chvíli trvalo, než jsem myšlenky na plazící se potvory dostal z hlavy.

Další setkání s hadem na sebe nedalo dlouho čekat. Poté, co jsem sestoupil z náhorní plošiny Národního parku Sumapaz a dostal se do nížiny, značně jich přibýlo. K setkání došlo za vesnicí Pandi. Bylo to během extrémně teplého dne. Lilo ze mě, jako bych zrovna vylezl ze sprchy. Možná přílišné teplo způsobilo zatmění mozku ve chvíli, kdy se přede mnou objevil mrtvý had. Začal jsem si ho totiž se zaujetím velmi zblízka prohlížet. Už už jsem se chystal najít si klacek a trošku do něj šťouchnout, abych si prohlédl celé tělo. Jenže v tu chvíli sebou celé to zdánlivě bezvládné tělo mrsklo a začalo se plazit. Málem jsem si nadělal do kalhot. Zdřevěněl jsem a nebyl schopen pohybu. Had se mezitím klidně odplazil do houští vedle cesty. V tu chvíli už jsem se nepotil jen vedrem, ale především strachy. Tím spíš, když na sebe další plaz nenechal dlouho čekat. Naštěstí byl o poznání přejetější než ten předchozí. Výrazná kresba na jeho zádech ovšem napovídala, že patří mezi ty, které bych jen velmi nerad potkal živé. Tentokrát jsem se rozhodl vše takticky kontrolovat zpozzdálí a nechat i mrtvého hada radši v klidu ležet.

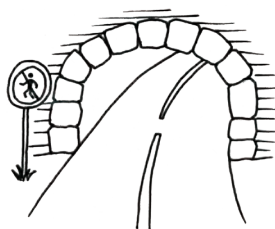
Než v cestě Kolumbií pokročíme zase o kousek dál, sluší se ještě na chvíli vrátit do vesnice Pandi. Noc před setkáním s hadem jsem totiž poprvé vyzkoušel obyčejné kolumbijské ubytování. Hotel, jak jej známe z vyspělejších končin, zde nenalézám. Tento má svá vlastní specifika. Už cena je značně podezřelá, protože nepřesahuje v přepočtu ani sto padesát korun. Hledám, kde by

mohla být zrada. Wifi funguje, postel vypadá čistě a švábi tady na první pohled žádní nejsou. Chybějící záchodové prkénko pro mě taky není v životě ničím úplně novým. Zrada ale přichází ve sprše. Je tam jen jeden kohoutek. Natolik naivní, abych očekával teplou vodu, opravdu nejsem. Naštěstí tady pod horami není ani příliš potřeba. Nakonec se ale jdu zeptat na recepci, jak to tady funguje. „Teplou vodu tady nemá skoro nikdo,“ povídá recepční a s pobaveným úsměvem dodává: „Tady jsi v Kolumbii, amigo.“

Realita mého jihoamerického života

Ibagué

Mezi mnou a dalšími horami byl úsek, který bylo potřeba přejít po značně frekventované silnici. V Jižní Americe neexistují žádná pravidla pro chůzi po kraji silnice či dálnice. A pokud snad ano, nikdo je neřeší. A to až na jedinou výjimku, kterou se povedlo porušit právě mně. V tomto směru totiž oplývám jistým talentem. Do nejbližšího města vedly dvě cesty – první tunelem pod horou, která byla určena jen pro auta jedoucí v protisměru, a druhá, podstatně delší, vedla okolo ní. Já si přirozeně vybral tu kratší. Značka u vchodu, která oznamovala zákaz vstupu chodcům, mě příliš nevzrušovala. Ou já, porušovat pravidla, to je prostě moje. Zároveň s chutí sázím na své, až neuvěřitelné štěstí. Kráčel jsem naprosto sebejistě. Spravedlnost však tentokrát nebyla slepá a v tříkilometrovém tunelu mě dostihla. A abych

byl pořádně nasranej, tak až téměř na jeho konci. Silniční hlídka však byla neúprosná, naložila mě do auta a pěkně vyvezla z tunelu zpátky. Hrál jsem trochu blbce a svou španělštinu vydával za horší, než ve skutečnosti byla. Tím jsem se chtěl vyhnout „dárčku“ ve formě pokutového bločku. To se naštěstí nekonalo. Vysazení na začátku té „správné cesty“ jim stačilo.

Zloba mnou cloumala. Zbytečným pochodem v tunelu jsem ztratil čas a čekala mě hromada kilometrů navíc. Nenadával jsem jen v duchu. Potil jsem se v ostrém slunci a chrлил jsem ze sebe jednu nadávku za druhou. Kurva tady stejně znamená zatáčku, tak si to můžu řvát, jak se mi zachce, opakoval jsem si v hlavě s každým hlasitým přívalem nadávek. Ty mi nebyly nic platné. Vzpomněl jsem si na řidiče, který mi ještě před tunelem nabízel svezení do města. Já vůl to odmítl, protože chodím jen pěšky. Teď bych za to auto dal cokoli. Do města bylo málem a žhnulo nejen slunce. Horko stoupalo i z rozpáleného asfaltu. Potřeboval jsem být do tmy v civilizaci, a tak jsem musel nahodit nekompromisní tempo. Jeho následkem bylo, že jsem se doslova smažil „ve vlastní šťávě“. Tou se rozumí směs potu a oleje na opalování. To vše smícháno s prachem cesty. Rychlá chůze po asfaltu mi navíc rozpalovala chodidla. Ale zvládl jsem to. Patnáct kilometrů jsem ušel na jeden záběr, bez jakéhokoli zastavení. Výsledkem pak byla dobitá chodidla, která bolela ještě několik hodin poté.

Když je řeč o kolumbijských silnicích, je třeba zmínit zdejší řidiče. Ve svém deníčku jsem je označil za „ultimátní hovada“, což je možná výraz ještě poměrně mírný. Povolená rychlost je tady většinou osmdesátka a nedodržuje ji snad nikdo. Policejní kontroly jsou tady mnohem častější než u nás, leč výchovný efekt to zjevně příliš nemá. Za těch pár dní, kdy jsem se pohyboval kolem hlavních silnic, jsem byl svědkem několika zajímavých manévřů. Například, jak to řidič osobního auta „řízne“ na féročku přes středový ostrůvek jen proto, že v protisměru je u silnice benzínka s restaurací a on má zkrátka chuť dát si oběd. Kamionáči si zase

ani omylem nelámou hlavu jak s povolenou rychlostí, tak ani s plnou čarou v zatáčce. Jeden druhého bez respektu předjíždí stovkou, čára nečára. To víš, Kolumbie, bejby.

Možná byste si řekli, že taková cesta je zaprvé poměrně nebezpečná a zadruhé dost nudná, ale to zdaleka není tak úplně pravda. Krajnice jsou totiž místem, kde narazíte na prodavače nejrozumnějšího zboží. Dost často se zde dá koupit doslova za pár drobáků trs banánů. Většinou je koupíte ještě i s kusem banánovníku. Místní je chodí krást na zdejší plantáže. Tady není čas na trhání, prostě odseknou trs i s kusem stromu a adios. To nejzajímavější mě však potkalo na jedné mimoúrovňové křižovatce. Zatímco jsem si spokojeně krácel, předjel mě satelit. Ano, předjel mě na dvou kolech. Bylo to jako z nějakého vtipu o cikánech. Chlápek přede mnou ho měl přivázaný na zádech a vezl ho na kole domů. Sám byl ovšem tak malinký, že za ním v první chvíli téměř nebyl vidět. Inu, země neomezených možností.

Zatímco jsem potkával na cestě nejrozumnější bizarnosti, uplynulo pár dní a já se přiblížil k městu Ibagué. Neměl jsem z toho velkou radost, půlmilionové město v sobě skrývá spoustu nebezpečí a já netušil, která čtvrt je bezpečná a která nikoliv. Městu jsem se bohužel vyhnout nemohl, jelikož bylo vstupní branou do Národního parku Los Nevados, kam jsem se hodlal na pár dní ztratit před civilizací. Na předměstí mě oslovil Kolumbijec, jenž vládl velmi dobrou angličtinou. „Pomůžu ti chytit ten správný bus do centra. Bude to pro tebe mnohem bezpečnější a jednodušší,“ nabízel mi pomoc.

Musím se přiznat, že bych do busu s chutí rád naskočil a nechal si odvézt svou bílou prdel skrz celou periferii, ale bylo otázkou cti dojít pěšky. A tak jsem poté, co jsme probrali kolumbijské holky, které jsou údajně nejhezčí v Latinské Americe, dostal jen

*V Kolumbii jsou dobří lidé,
pravděpodobně se ti nikdo
nepokusí ublížit.*

varování. „V Kolumbii jsou dobří lidé, pravděpodobně se ti nikdo nepokusí ublížit. Tahle země má jen zbytečně špatnou pověst. Ale přesto se měj radši na pozoru,“ zněla jeho poslední slova předtím, než jsme se rozloučili.

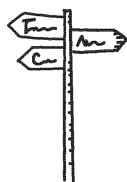
Noc jsem nestrávil v dobré čtvrti. Když už jsem byl nucen nocovat ve městě v placeném ubytování, volil jsem zásadně to nejlevnější. Taková místa nenesla název hotel, protože tomu se nepřiblížila ani z rozjetého rychlíku, nýbrž *hostal*. Daná noc byla zpravidla mnohem větším dobrodružstvím než noci strávené ve stanu v divočině. Mé ubytování v Ibagué nemělo vzhledem daleko ke kriminálu. Ten evokovala především mříž u vrátnice, kterou mohla otevřít pouze recepční zevnitř. Cimra byla jen s postelí a nočním stolem, lemována bílými stěnami. Ve sprchách na konci chodby nesvítilo světlo. Očista tak byla možná jedině za dne, nechtěl-li člověk přijít k úrazu. Tohle všechno by mě zdaleka nerozhodilo. Dokud nedojde na štěnice, zůstávám v klidu. Nakonec, ve svém životě jsem si prošel mnohým. Při měsících, které jsem v minulosti strávil na ulici, jsem spával třeba v železné trubce na dětském hřišti. A od té doby si zatraceně vážím i takové zdánlivé maličkosti, jako je postel.

Spánek jsem měl té noci mizerný. Ne snad kvůli pokoji, který připomínal velikostí celu a holými stěnami psychiatrickou léčebnu. Vyzkoušel jsem si během svého zhýralého života obojí a neměl jsem problém usnout ani v jednom. I když musím uznat, že když jsem v šestnácti kvůli závislosti na alkoholu skončil na samotce v pakárně, s mříží na oknech, nebyla to lehká první noc. Dnes tady však okno nebylo a ven jsem mohl vyjít svobodně. Přesto se mi vzpomínka na těžkou minulost na okamžik mihla hlavou. Ale to, co rušilo můj klidný spánek, byl celonoční řev a rachot z ulice. Nedokázal jsem pochopit, co se venku tak dlouho po půlnoci děje. To mi došlo, až když jsem ráno vylezl před ubytovnu. Vlastně jsem na ulici ani nemohl pořádně vylézt, protože přímo před vchodem stál stánek se zeleninou. Nejen tato ulice, ale

Na cestě do města Ibagué, Girardot.

i spousta přilehlých se přes noc změnila v obří tržiště uprostřed města. Rány, které mi nedovolily se vyspat, pocházely z vykládky zboží a přípravy trhu na ráno. Navíc se v přízemích domů nacházely i kamenné obchody s masem. I tam podle všeho měli čerstvé zboží a stále přiváželi další. Smrad z mrtvých kuřat, která dorazila v autech, kde rozhodně nefungovalo chlazení tak, jak by mělo, se táhl celou ulicí. Co nejrychleji jsem se snažil vymanit z pouličního blázince, kde se davy lidí proplétaly, jak to jen šlo. Silnice nebo chodník, to bylo jedno. Auta troubila na shluky lidí, které jim znemožňovaly průjezd. Často to však bylo marné. Holt řádný kolumbijský mumraj.

Mezi sopkami

Národní park Los Nevados

Zabralo to den nezáživné cesty, než jsem se z Ibagué dostal do horské vesničky Juntas. Jediným zpestřením byly kolumbijské středoškolačky ve školních uniformách, které putovaly z města do svých vesnic také pěšky a byly až nebezpečně přitažlivé. Zjevně se ne nadarmo říká, že Kolumbijky jsou nejkrásnější holky z celé Jižní Ameriky. Jinak se cesta otravně vlekla a i ve vesnici bylo večer naprosto mrtvo, až na partičku kluků, která hrála fotbal na místním hřišti. Možná to ale bylo dobře, protože mě nic nerozptylovalo a mohl jsem se okamžitě uložit k spánku. Komplikace nastaly ráno. Byl ohromný slejvák. V tuto chvíli by bylo víc než nerozumné začít stoupat vzhůru k zasněžené sopce Nevado del Tolima. Předpověď počasí byla optimistická, a tak jsem se rozhodl počkat do odpoledne. Mezitím si mě „vzali

do parády“ zdejší usedlíci. Začali mě přesvědčovat, abych zvolil tu delší trasu, protože je schůdnější. „Vždycky věř místním, oni ví mnohem lépe než ty, o čem mluví,“ to je jedno z mých hesel. Porušit ho se už mnohokrát v minulosti ukázalo jako nepřilíš šťastný nápad. Ztratil jsem kvůli tomu několik dní blouděním v rozličných balkánských horách, v Rumunsku se setkal s medvědem a jen tak tak unikl divoké psí smečce u makedonského smetiště. Plně si vědom všeho, co už mě v minulosti potkalo, když jsem kvůli své paličatosti ignoroval dobrou radu, rozhodl jsem se tentokrát poslechnout.

Začal jsem stoupat vzhůru a zprvu nic nenapovídalo tomu, že by měly nastat jakékoliv potíže. Postupoval jsem poměrně ležérně. Obloha se vyjasnila a já ze sebe bez starostí strhal oblečení a skočil do potoka tak, jak mě pánbůh stvořil. Příliš jsem přitom nehleděl na fakt, že tím ztrácím cenný čas. Já si však byl sám sebou absolutně jistý a neviděl jsem jediný důvod, proč bych neměl do večera vystoupat až k chatě La Escuela, o které mi řekli vesničané. Nedostatek sebevědomí opravdu není mou slabou stránkou. Jenže ani já jsem nemohl tušit, že charakter zprvu pohodlné cesty se začne brzy měnit. Otevřená pole a pastviny totiž postupně nahrazoval hustý prales. V něm jsem především musel opakovaně překonávat horské potoky. O jakémkoliv mostě si tady samozřejmě může člověk nechat maximálně zdát. Za pomoci klacku, který jsem sebral ze země, kamenů vyčnívajících z vody a sem tam nějaké té klády, která nahrazovala most, jsem překonával jednu vodní past za druhou. Až přišla překážka poslední. Potok tady však už byl příliš široký a chyběly tu „záchytné body“. Zbývala mi jediná možnost – co nejrychleji jej přeběhnout, aby se do bot dostalo pokud možno co nejméně vody. Nápad to byl skvělý, ovšem jeho realizace selhala. Vběhl jsem do vody, jeden krok, druhý krok a prásk ho! Na kluzkém kameni mi sjela noha a už jsem prdelí i s batohem seděl ve vodě. „Do piče, kurva, já se na to vyseru!“ lítaly ze mě sprosté nadávky jedna za druhou, zatímco

jsem sebou plácal jak ryba na suchu. Snažil jsem se zvednout z potoka a ukončit svou nedobrovolnou koupel. Ovšem i poté, co se tak stalo, ze mě ještě hodnou chvíli létal jeden peprný výraz za druhým.

Tohle celé byl pouze začátek. Mokré boty mě nemusely dlouho trápit, protože o sucho v nich bych přišel i bez předchozího debaklu. Stezka vzhůru byla čím dál méně schůdná. Několik měsíců trvající období dešťů se na ní nekompromisně podepsalo. Opakovaně jsem se až po kotníky bořil do bahna, což značně zpomalovalo můj postup, a také mi rychleji ubývaly fyzické síly. Ale chtěl jsem divočinu, dobře mi tak. To však byl jen jeden z problémů. Těch pár starousedlíků, kteří dodnes žijí v horách, zde pochopitelně musí využívat k vynášení zásob pomoc dobytka, ať už koní, či oslů. Přirozeně tak byla stezka poměrně hojně poseta jejich exkrementy. Tedy spíš bych řekl, že byla po celé délce totálně zesraná. Nejprve jsem se snažil koblihám na zemi vyhýbat. Brzy jsem však naznal, že je to marné. Společně s bahnem a vodou tvořila zvířecí hovna jednu velkou směs, a tak mi stejně nezbylo než se probojovat vzhůru i skrze tento „fekální guláš“. Nakonec jsem dosáhl prvního úspěchu. Prodral jsem se do výšky dva tisíce devět set metrů, kde stálo to, co kdysi bylo chatou s názvem Estambul. V časech minulých zřejmě tato chata poskytovala nějaké občerstvení a nocleh pro dobrodruhy mířící do vysokohorských poloh, avšak špatná dostupnost a zdejší tvrdé podmínky si vybraly svou daň. Chata je dávno opuštěná a dnes dobrá už maximálně na nouzové přespání na podlaze ve třech pokojích s rozpadající se střechou. Je jen otázkou času, kdy ji okolní vlivy srovnají se zemí úplně.

Na tomto místě jsem se musel rozhodnout, zda tady strávit noc, či pokračovat dál. Další chata odsud byla vzdálená jen necelé tři kilometry. Jenže nepředvídatelné podmínky a nadmořská výška činily odhad času, potřebného pro dosažení další boudy, značně

Cesta k vrcholům And v Los Nevados nejprve vede skrz hustou džungli.

nepřesným. Přesto jsem se však rozhodl jít dál. Zde jsem byl totiž stále uprostřed džungle, což mi zrovna dvakrát nesvědčilo. Vysokohorská krajina okolo by mi byla mnohem příjemnější, a především proto jsem hodlal pokračovat ve výstupu. Co si budeme nalhávat, měl jsem prostě trochu strach tady přespát. V okolní džungli se mohlo pohybovat cokoli. Sotva jsem se vydal na cestu, potkal jsem hned za první zatáčkou skupinku lidí, která byla na sestupu. Navazujeme rozhovor v angličtině, když tu si zřejmě jeden kluk ze skupinky všimá českého nápisu na mém triku. „Ty jsi z Česka?“ slyším zcela neočekávaně z jeho úst. „Ty vole, to si děláš prdel, ty seš Čech?“ vysypu ze sebe překvapeně, leč se zřetelným úsměvem na rtech. Podáváme si ruce a dáváme řeč. Potkat krajana je obzvlášť tady v horách velice příjemné a zároveň absolutně neuvěřitelné. Na dlouhé rozhovory ovšem není prostor. Skupinka jde s průvodcem až dolů do vesnice a taky je pěkně tlačí čas. Stejně jako mě. Především si navzájem vyměňujeme informace o trase. Nakonec si popřejeme hodně štěstí

a míříme každý svou cestou. Přiznám se, že mě hrozně lákalo otočit se a dát si dole ve vesnici s krajanem pivo. Vždyť jak dlouho to zase bude trvat, než budu moci použít svůj rodný jazyk? Ale bohužel. Cena za splnění velkých snů je vždy neúprosná. Přesto je však třeba říct, že svět je skutečně velice malý a ani v Kolumbii o náhody není nouze.

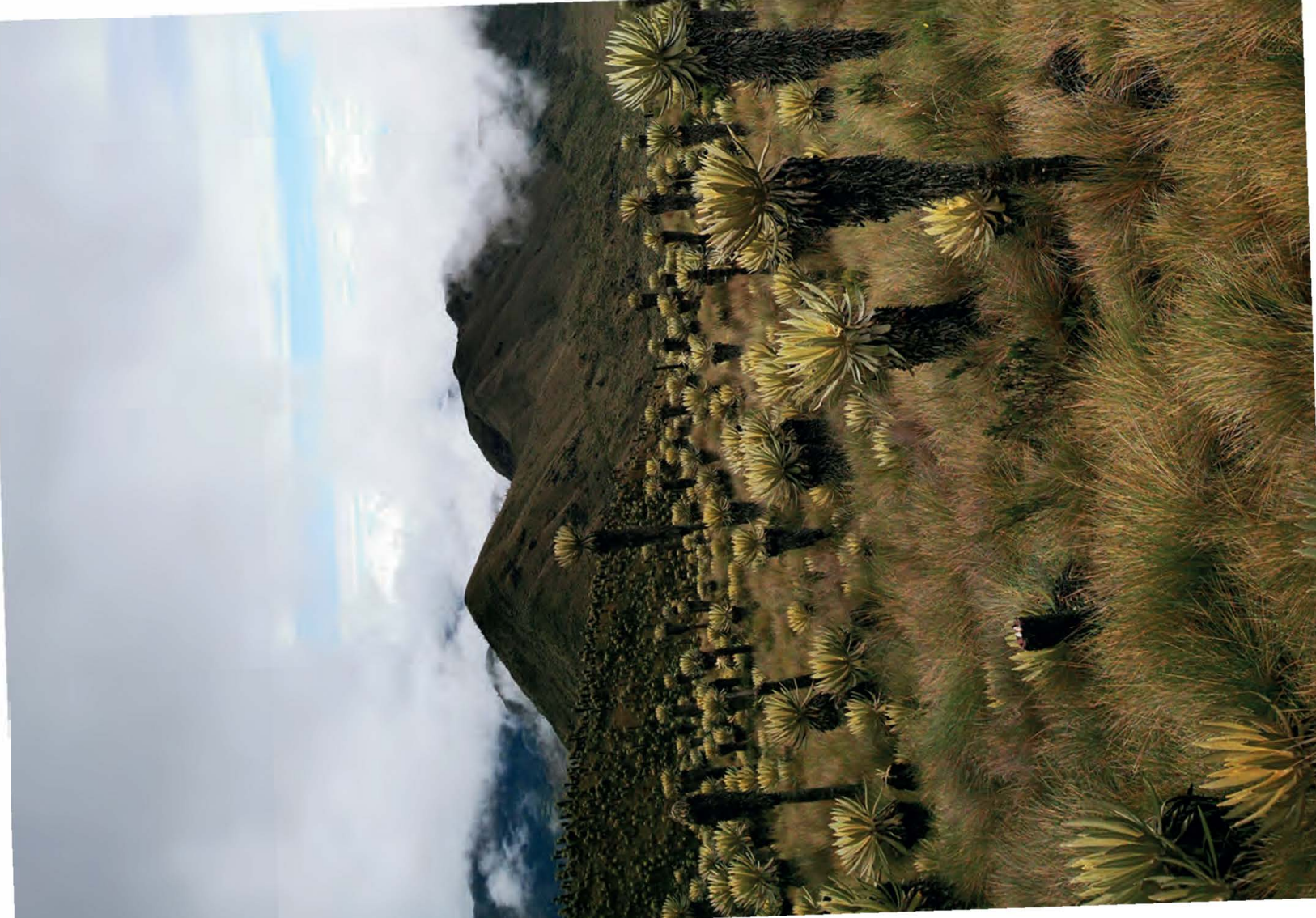
Začíná nejhorší pasáž. Sil už není mnoho. Tělo dnes navíc nefunguje zdaleka tak, jak má a jak bych si já sám představoval. Čas nelítostně letí. Stmívá se. Už vím, že k další boudě to za světla nestihnu. Ale dojít tam musím. Snažím se přidat do kroku, ale zadýchávám se. S nadmořskou výškou jsem nikdy příliš velký problém neměl. Dokonce i na vrcholu Mont Blancu se mi dýchalo podstatně lépe než nyní. Tady je totiž podstatně horší a náročnější terén. Namísto plynulého pochodu mě neustále zdržuje vytahování nohou z bahna. Značně mě to ubíjí a má frustrace roste. Takový pochod je psychicky velice únavný. A psychika je u mě věc zásadní. Projevilo se to mnohokrát v minulosti, kdy jsem kvůli tomu opakovaně „zkratoval“ a sám sobě „nasral na hlavu“. Projevovalo se to i nyní na mé fyzické kondici. Ta šla totiž ruku v ruce s mým duševním rozpoložením. Ne, dneska to zkrátka nebyl můj den a já jsem to moc dobře cítil. Jenže tady mi nezbývalo nic jiného než pokračovat. Zdálo se to nekonečné a já opravdu myslel, že to nikdy neskončí. Byl to souboj o každý metr. Ale opakovaný pohled na GPS mi prozrazoval, že se blížím. „Zbývá posledních sto výškových metrů,“ prozrazoval přístroj a blížící se cíl mě vyhecoval k závěrečnému náporu. Poslední zatačka a světlo čelovky dopadlo na zdi nějakého objektu. I ve světle baterky bylo vidět, že je to pořádná chata. Jak se posléze ukázalo, s obrovskou kuchyní a snad šesti pokoji. I ona, stejně jako její níže položená sestra, už zaplatila daň za svou odlehlou polohu. To je mi teď ale fuk. Vybírám si pokoj s nejlepší podlahou a ihned po večeri upadám do hlubokého a nutno podotknout že zaslouženého spánku.

Jenže onen spánek neměl dlouhého trvání. Stará a opuštěná budova pro mě není ideálním místem k noclehu. Je sice dobrá jako úkryt před deštěm, ale silný andský vítr se během noci průběžně proháněl po střeše či lomcoval dveřmi. Podezřelé zvuky se zkrátka střídaly jeden za druhým. To v osamoceném člověku, vysoko v horách, vždy vzbudí nějakou tu pochybnost. Spánek tak střídalo bdění a ráno jsem byl všechno, jen ne odpočatý. Zlatý nocleh ve stanu, jen co je pravda. Nebyl ale čas litovat se, potřeboval jsem pokračovat k osamělému ostrůvku civilizace ve zdejších horách – chatě La Escuela. Ta jako jedna z mála vydržela díky rodině, která zde žije, až do dnešních dnů. Plní funkci jak ubytovací, tak stravovací. Sotva jsem vstoupil do dveří, už mi paní domácí cpala do ruky kafe. Ach, bůh jí žehnej! Přesně tohle jsem po mizerné noci potřeboval. A jakmile jsem kladně odpověděl na otázku, zda budu jíst, vrhla se k plotně. Netrvalo dlouho a na stole mi přistál talíř plný až po okraj. Na něm byla kombinace snad všeho, co se v domě našlo. Musel jsem vypadat opravdu bídne. Rýže a čočka s cibulkou a okurkou, k tomu zeleninová placka, jejíž chuť by se nejvíce dala přirovnat ke smažené cuketě, a pořádně do křupava opečený flák slaniny. K tomu řádně přeslazený čaj, abych měl dostatek energie na další cestu. Přecpal jsem se téměř k prasknutí a během jídla jsem stihl prozkoumat dva plakáty s cenami jídla, ubytování a tak podobně. Jeden byl v angličtině, druhý španělsky. Potvrzoval to, co se obecně traduje – že Jihoameričané se občas snaží gringa ve své zemi „natáhnout“. Anglicky psaný plakát měl totiž vyšší ceny než ten španělský. Jak jsem se však přesvědčil vzápětí, ceny jsou asi přidělovány také na základě osobních sympatií. Osamělý tulák jako já zřejmě vzbuzuje soucit, a tak jsem nejen dostal nižší cenu, ale i pár karamelky s sebou.

Uběhla téměř hodina, než jsem našel správnou cestu. Terén zde byl dost nepřehledný a všemožných cestiček bylo na můj vkus až příliš mnoho. A co teprve na můj orientační smysl. Tedy spíš orientační nesmysl. Když jsem konečně nabral ten správný

směr, brzy jsem našel chatu srovnanou se zemí. Byla to jedna z mnoha, které zde byly vybudovány v prvních letech existence národního parku a měly být součástí programu na přilákání turistů. Tento plán ovšem evidentně nezafungoval. Rozlehlé a špatně dostupné hory nejsou pro turisty velkým lákadlem. Zbytky základů a pár plechů a trámů na zemi toho byly jasným důkazem. Energie získaná z vydatného jídla se začala projevovat. Jako by mě polila vlna energie a já uháněl jako o závod. Brzy mi byl odměnou vrcholek Alto de Boquerón. Se svou výškou 4033 metrů byl mou první čtyřtisícovkou v Jižní Americe a třetí nejvyšší horou v mém životě. V tu chvíli mnou cloumala obrovská radost. Za pár měsíců se však pro mě taková výška měla stát naprosto bezvýznamnou. Blížil jsem se do dnešního cíle – k vysokohorským termálním pramenům. Ty zde vznikly důsledkem sopečné činnosti. V blízkosti stojí další chata. Vypadá obydleně, nikoho však nevidím. Hledám, zkoumám a křičím. Ale odnikud se nic neozývá. Až při pokusu o otevření jedné dveří se zevnitř ozve podrážděný hlas. Urychleně mizím. Jsem ale bez šance. Dědek, který ještě před chvílí očividně tvrdě spal, je na nohou. Řádí jako pominutý a haleká na celé Andy. Jakákoliv snaha mu cokoliv vysvětlit je marná. A tak se takticky vzdaluji a stavím si stan mimo jeho dohled.

Jenže hned ráno se ukazuje, že jsem svůj stan nepostavil dostatečně daleko. Sotva jsem se vyplazil ven a začal v dešti narychlo balit, uzřel jsem koutkem oka, že si to dědek hasí rovnou ke mně. To mi tak ještě scházelo. Teď dostanu přes hubu za ten včerejšek, byla má první myšlenka. O to více jsem byl překvapen, když se začal tvářit, jako by se nic nestalo, a zval mě na snídani do chaty. Zdvořile odmítám s tím, že mám dlouhou cestu a musím neprodleně vyrazit dál. A tak alespoň probíráme mou dnešní trasu. „Máš GPS? Budeš ji potřebovat. Ta tvá dnešní cesta není zrovna moc přehledná,“ sděluje mi děda a na mapě se mi snaží popsat úskalí pochodu. Chvíli debatujeme, načež děda mizí v chatě. Já

Vysokohorské parámo a stovky klějovek, NP Los Nevados.

pakuju zbytek věcí a vydávám se vstříc neznámému. Musím obejít nečinný stratovulkán Nevado del Tolima z východní strany, až k jižnímu úpatí. Cesta vede mezi klejovkami. Tyto rostliny, které jsou dominantou vysokohorského paráma, se dostaly dokonce i na jednu z kolumbijských bankovek. V takové flóře se cesta čas-to ztrácí. Přesně tak, jak říkal starý pán. Jeho poznámka o tom, že bez GPS bych byl totálně v hajzlu, se rozhodně zakládala na pravdě.

Zatažená obloha se postupně rozjasňovala. Otevřely se daleké výhledy a mně se naskytl pohled na vzdálenější sopku Nevado del Ruiz. Ta je až do dnešních dní stále aktivní a váže se k ní temný a smutný příběh. Právě tato sopka má na svědomí poslední velkou sopečnou tragédii. Ta se stala dokonce čtvrtou největší co do počtu obětí v dějinách lidstva. Ale vezměme to hezky popořádku.

Bylo odpoledne 13. listopadu roku 1985, kdy vulkán zvýšil svou sopečnou aktivitu. Nebylo to však nic, na co by místní obyvatelé nebyli zvyklí. Jen zanedbatelné erupce, které zažili už tolikrát předtím. Tentokrát to však byla předzvěst něčeho mnohem většího. Kolem deváté hodiny večerní se spustilo peklo. Sopka se probudila v nebývalé síle, začala chrlit popel a sopečné pumy. To ale nebylo to nejhorší. Žhavé sopečné plyny totiž začaly roztápět ledovcovou pokrývku na povrchu sopky, která měla rozlohu dobrých pětadvacet kilometrů čtverečních. Vznikla směs lávy, vody a sopečného popela, zvaná odborně lahar či bahnotok. Celá ničivá masa se spustila ze svahů sopky dolů, rychlostí až šedesát kilometrů za hodinu. Brzy se dostala do kaňonu řeky Lagunillas, která pramení na sopečných svazích. Ten na šedesáti kilometrech klesá o více jak čtyři tisíce výškových metrů. Bahnotok doslova smetl všechno, co mu na trase stálo v cestě, a hnál se k ústí kaňonu. Právě tam leželo město Armero. Kolem jedenácté hodiny večerní zasáhla první, údajně třicetimetrová vlna bahna a vody, která s sebou nesla

vyvrácené stromy a kameny, město plnou silou. Nebylo před ní úniku. Další vlny, které ji následovaly, už dílo zkázy jen dokonaly. Nepřežil téměř nikdo. Vlna město pohřbila. O život přišlo přes pětadvacet tisíc lidí.

Sopka Nevado del Tolima, pod kterou jsem se nacházel, je naštěstí už nečinná, a tak žádné takové nebezpečí nehrozilo. Poslední velká erupce u ní byla zaznamenána před třemi tisíci šesti sty lety. Mohl jsem si tak dosyta vychutnat trek okolo vrcholového ledovce. A to až do chvíle, než zmizel v mlze a s ním i má šance na případný výstup. Když jsem dorazil k jižnímu úpatí, kde se nachází ideální místo pro základní tábor, mlha už byla rozlitá po celém širém okolí. Bez znalosti výstupové cesty by bylo jakékoliv stoupaní značně nerozumné. Sólo výstup do neznáma jsem se rozhodl neriskovat. Zbyla na mě tedy jen cesta dolů. Ta se rychle stala dobrodružstvím se vším všudy. První varování přišlo hned v úvodu. Začínal jsem na hladkých, vodou omletých kamenných plotnách. Nyní v období dešťů jsou navíc plotny non-stop mokré. Nejprve mi při kontrole mapy vyletěl z ruky telefon. Prosvištěl po skále a zapadl do malého jezírka. Naštěstí odolal a zůstal nepoškozený. To mi jako varování nestačilo, pozor jsem si nedal a o chvíli později mě potkalo totéž.

Byl to pouze začátek. Klouzalo to pekelně a pády byly nevyhnutelné. Velmi záhy jsem zjistil, že bude zapotřebí všech končetin, abych překonal úsek, kdy cesta prakticky vedla kaňonem malé říčky. Úzký, z obou stran skalami uzavřený kaňon mě vedl přímo do pralesa. Je namístě podotknout, že právě tuto cestu jsem chtěl zvolit už pro výstup. Byla to právě ta, před kterou mě místní dole ve vesnici varovali. Jenže v tuto chvíli to byla zdaleka nejrychlejší trasa dolů. Kdybych byl věděl, co mě čeká, možná bych šel raději o den déle, ale bezpečněji. Pravdou je, že cesta byla od začátku velice rychlá. Především díky tomu, že jsem ji z velké části absolvoval po zadku. Ani v pralese to nebylo o moc lepší.

Chvíli se člověk brodil bahnem, chvíli šlapal v čím dál silnějších proudech horských potoků. Brzy přišel moment, kdy jsem musel překlenout koryto, ve kterém proud dosahoval extrémní síly. Bylo potřeba bez opory zdolat kluzkou skálu v horní části. Ale sotva jsem na ni šlápl, podjela mi noha a já letěl dolů do koryta. Skončil jsem dobrých patnáct metrů od místa, kde jsem uklouzl. Trvalo jen chvíli, než jsem se probral z šoku. Voda se mi kolem nohy zbarvila krví do ruda a proud mě táhl směrem ke skalnímu převisu, kde voda mizela. Tam by mě čekal jen pád vodopádem do prázdna. Hrábl jsem po kluzkém kameni a snažil se vytáhnout na břeh. Marně. Ruce se mi smekly a proud mě táhl dál. Rychle jsem znovu vymrštil ruku po kameni a zaryl do něj nehty, jak jen to šlo. V ten jediný moment ve mně strach vyplavil obrovskou hladinu adrenalinu, který mi dodal až nelidskou sílu. Napnul jsem veškeré svaly v těle, vzepřel se proudu a za špičky nehtů jsem se s mohutným výkřikem vydrápal na břeh.

Chvíli jsem se na břehu válel. Musel jsem však pokračovat a neměl vůbec tušení, co ještě může být přede mnou. Totálně vy-

klepaný a s krvácející nohou jsem pokračoval dál a snažil se uklidnit. To však hodnou chvíli trvalo. V takovém rozpoložení to nejde lehce. Zakopával jsem při každém

*Máš GPS?
Budeš ji potřebovat.*

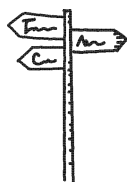
druhém kroku, jak jsem se co nejrychleji snažil vzdálit od onoho místa. „Takhle nemůžeš jít dál,“ mluvil jsem k sobě samému. Rozhodl jsem se tedy na chvíli zastavit a utřídit si myšlenky v hlavě. Jakýkoliv spěch teď nebyl namístě. Nejspíš bych zase něco podělal. Posadil jsem se a dál k sobě nahlas promlouval: „Nic se nestalo. Jseš mokrej, potlučeněj a teče z tebe trocha krve. Ale jseš živěj a nemáš nic zlomenýho. Takže klid. Hlavně klid.“ Po pár minutách jsem sám sebe ukonejšil. Navíc tyto problémové úseky brzy zmizely a přede mnou už bylo jen dobře známé bahno,

sahající po kotníky, a terén podobný tomu při výstupu. Jenže jsem se radoval předčasně. Zanedlouho se znovu objevil holý kámen a staré lano. Bylo potřeba slanit několik desítek metrů. Pevně jsem se zapřel nohama o skálu a oběma rukama čapnul provaz. Tahle překážka mě naštěstí příliš nepotrápila.

Ocitl jsem se pod vodopádem, kde jsem si hodlal dát pauzu a omýt rány. Sundám batoh a koukám jak debil – pláštěnka nikde. „To je snad zlý sen,“ zaklel jsem a vyletěla ze mě sprška silně expresivních výrazů, které tady pro jistotu nebudu interpretovat. Na to, abych se vracel a pláštěnku hledal, jsem neměl síly ani nervy. Musel jsem jít dál. Mému utrpení však ani teď neměl být konec. Když jsem o kus dál přelézal kmen spadlého stromu, ozval se najednou výrazný zvuk trhajících se křasů. Při přelézání dalšího kmene pak bylo dílo dokonáno. Tento kvalitní kousek outdoorového prádla jsem koupil den před odletem za litr. Vydržel celých čtrnáct dní. Paráda!

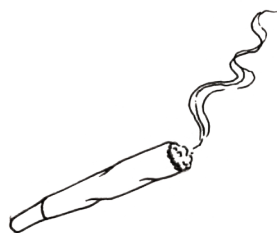
Jedno pozitivum se na vzniklé situaci ovšem najít dalo – řeknu to bez příkras, vzduch mi skrz obří díru skvěle větral do té doby zapařené koule. Nedlouho poté navíc prales začal řídnout a mezi stromy se vynořila střecha první civilizace. Usedlost El Rancho byla bohužel v těchto měsících opuštěná. Nebyla turistická sezóna. Jen dva kilometry odsud nicméně měla být silnice, a tak mě to příliš netrápilo. Cesta se však protáhla na mnohem delší časový úsek, než jsem očekával. Byla zde pouze jediná pěšina, ale ta se brzy ztrácela v řece. Řeku jsem sice přebrodil, cestu jsem však na druhém břehu najít nemohl. Navíc se mi totálně zbláznila navigace a ukazovala naprosté nesmysly. Už toho na mě bylo za ten den opravdu příliš a můj úsudek nebyl v takové chvíli zrovna nejlepší. Jako potrefená husa jsem běhal přes řeku tam a zase zpátky. Na komfortu mi nepřidávaly ani boty, které se mezitím proměnily v rybník. Byl jsem zoufalý. Snažil jsem se řídit navigací. Ta však stále ukazovala nesprávný směr. Začínalo se mě pomalu zmocňovat šílenství. Zabořil jsem hlavu do ledové

vody, abych se probral. Hned poté jsem udělal jedinou rozumnou věc, která mě napadla. Vydal jsem se po cestě, kde byly otisky kopyt a bot. Navzdory tomu, že jsem si správným směrem nebyl jistý. Ale má úvaha se zakládala na tom, že pokud tudy chodí lidé, alespoň někam to povede. O dvacet minut později jsem stál na silnici. Dneska vyhraju, věděl jsem už v hlavě. Byť ztahaný po jednom z nejtěžších dní v životě, užíval jsem si posledních deset kilometrů do vesnice jako malé děcko. Dorazil jsem tam až za tmy. Ač nejsem křesťan, padl jsem před tamním kostelem na kolena a děkoval Bohu, že jsem dnes vyvázl bez větší újmy. Tohle bylo opravdové dobrodružství. Takové, o jakém jsem snil jako malý kluk, posedlý všemožnými hrdinskými příběhy.

Dva na cestě

Toche

Následující den byl co do délky odpočinkový, přesto jsem dvacetikilometrovou trasu z vesnice Juntas zpět do Ibagué doslova proběhl. Přesně ve 14:00 místního času jsem hodlal sedět před televizní obrazovkou ve městě a bylo mi naprosto jedno, kde to zrovna bude. Slova „You’ll Never Walk Alone“, tedy název hymny fotbalového klubu Liverpool FC, v překladu „nikdy nepůjdeš sám“, která mi zdobí předloktí, mě celou cestu nutila nezpomalovat. Kdybych snad zmeškal dnešní finále Ligy mistrů, asi bych si to jen těžko odpouštěl. Je velice specifické být fanouškem právě týmu z města Beatles. S chutí vzpomínám na své první stopařské dobrodružství po Anglii. To už je pěkných pár let. Stopování v Anglii stojí podle mě totálně za hovno, a já jsem byl navíc úplně zoufalý. Stál jsem hodiny u cesty kdesi za

Birminghamem a nebyl jsem schopný stopnout ani koloběžku. A tak jsem realizoval první spontánní nápad – navlékl jsem na sebe mikinu s logem Liverpoolu, kterou jsem měl v batohu. Za tři minuty jsem seděl v autě s dělníky, kteří beze zbytku fandili právě „červeným“ z pravého břehu řeky Mersey. Tenkrát mě vyhodili přímo před slavným stadionem Anfield Road. „Je to víc než jen slova. To, co máš na předloktí. Žádný fanoušek Liverpoolu nikdy neodmítne pomoc jinému. Tohle je víc než fotbal,“ řekli mi tenkrát, než jsme se rozloučili. A i proto jsem dnes chtěl alespoň na dálku milovaný klub podpořit. Protože jsem cítil, jak všichni fanoušci po celém světě udělají totéž. Před obrazovkou jsem byl včas. A za systematického likvidování pivních plechovek jsem sledoval, jak si dokráčeli pro další triumf.

Hromada piv, která jsem do sebe vyklopil, nebyla ráno vůbec znát. Zato jsem brzy začal vnímat podivné pohledy lidí v okrajových částech Ibagué. A nejen pohledy. Spousta pofidérních týpků by se mi tam zřejmě s největší radostí podívala do kapes. První byl značně připitý chlapík bez trika. Nestál jsem o žádný konflikt. Dělal jsem, že nerozumím. Tak předvedl skvělou pantomimu, ze které by i debil vydedukoval, o co mu jde. Nezbylo mi než poukázat na svůj vzhled a sdělit mu, že jsem stejný sociální případ jako on. Jelikož jsem vypadal jako absolutní houmlesák, očividně mi to sežral. Klid na cestě mi vydržel sotva několik minut. O pár stovek metrů dál jsem narazil na černocho, který podél cesty sbíral všechno, co se ještě dalo nějakým způsobem využít. Bohužel jsem neunikl jeho pozornosti. Okamžitě se chtěl začít bratříčkovat. Přichomýtl se ke mně a začal něco naprosto nesrozumitelně žvatlat. Neměl jsem z něj vůbec dobrý pocit. Nejenže jsem neporozuměl ani slovu, ale také jeho fyzická schránka byla oproti té mé mnohem dominantnější. Naštěstí vzhled neodpočídal jeho fyzickým schopnostem, a tak jsem se ho lehce zbavil tím, že jsem pořádně přidal do kroku. Chtěl jsem co nejrychleji vypadnout z téhle nepříjemné čtvrti, plné divných lidí. Brzy se

Setkání s potulným kytaristou Jorgem na silnici poblíž města Cajamarca.

tak stalo a já ji nechal za sebou. A tehdy se teprve celý den pořádně zvrhl. Předě mnou se totiž objevil tulák s batohem a kytarou.

Bylo nevyhnutelné, že se na kraji cesty setkáme. Zatímco on se pohyboval velice pohodovým a vlažným tempem, já jsem se hnal jako splašená závodní kobyla. Trvalo chvilku, než jsem

snědého chlapce s dlouhými havraními vlasy, schovanými zčásti pod kovbojským kloboukem s dlouhým perem, dohnal. Jmenoval se Jorge a byl potulným kytaristou. Cestoval pěšky, stopem, zkrátka jakkoliv to šlo. Takhle brázdil svou zemi jen s pár věcmi v batohu a s kytarou. Začali jsme klábosit tak, jak nám to má španělština umožňovala, a brzy jsme v cestě pokračovali spolu. Při jedné pauze ve stínu silnice vytáhl ještě z poloviny nevykouřeného jointa. Nikdy jsem nebyl velkým fanouškem marihuany, na druhou stranu jsem ani na chvíli nepřemýšlel, že bych odmítl.

*Když něco prodám už teď,
budu dřív doma.*

Párkrát jsem si poctivě potáhl. Brzy jsem zjistil, že kolumbijská tráva se od té české značně liší. Je mnohem kvalitnější a silnější. Bohužel stav, který mi přivodila, byl dost nezávi-

děníhodný. Vše okolo mi najednou přišlo zatraceně nebezpečné. Sotva jsem se přiblížil k převisu na okraji cesty, měl jsem strach, že přepadnu dolů do propasti. Přílišná blízkost bílé čáry na okraji vozovky ve mně zase vzbuzovala pocit, že mě převálcuje auto. V hlavě jsem měl doslova zatmění a bez ustání jsem hypnotizoval silnici, abych udržoval ideální vzdálenost mezi převisem a bílou čarou. Kolumbijská tráva a stejně tak přítomnost Jorgeho mi dávaly zabrat.

S jeho přítomností se povaha cesty změnila. On byl bezstarostný, neměl cíl jako já. Jedinou jeho starostí bylo uspokojit základní lidské potřeby. Sehnat jídlo, pití, nějaký ten nocleh. Když se poštěstilo, tak i nějakou tu travu či pivo. Lidé se na nás najednou dívali jinak. Při odpočinku u cesty nám jen tak hodili z okýnka kamionu pár drobných. On na to byl zvyklý, já ne. Přesto neváhal a rozdělil peníze na dvě půlky. O pár okamžiků později je zase všechny vybral dohromady a totálně pod cenou vyprosil ve vesnici jakési placky k jídlu. Chvilí nato inkasoval za dvě písničky sklenku čerstvého džusu. Tohle byl jeho život. Chodit mezi lidmi, mluvit s nimi, hrát a brát, co zrovna dali. Musel to být skvělý život.

Ale byl to život pouze pro jednoho. Není žádné tajemství, že vedle sebe na cestě špatně snáším druhého člověka. A jakkoliv to byl hodný kluk, který by se rozdělil o poslední krajíček chleba, byl až příliš dominantní. Má cesta už najednou nebyla má. Byla v jeho režii. A to se muselo ihned změnit.

Ani omylem jsem nebyl ve španělštině natolik pokročilý, abych Jorgemu vysvětlil své pocity a důvody, proč ho musím opustit. Bylo to poměrně komplikované i na vysvětlení v češtině, natož v cizím jazyce. Navíc ono podivné, trávou způsobené zastření mysli značně omezovalo mou schopnost vymyslet konstruktivní řešení. A tak jsem na to šel od lesa. Když můj nový kamarád s kytarou v ruce zaplul do jedné z restaurací, aby zahrál hostům, já jsem se hezky rychle po anglicku vypařil. Beze slova. V tu chvíli jsem to považoval za jedinou možnost. Těžko říct, zda bych stejně jednal i s čistou hlavou. Ale byla to má cesta a takovou musela i zůstat. Ač to často znamená obrovskou samotu. Monotónně jsem šlapal, snažil se silou vůle zbavit té „marihuanové facky“ a vrátit se zpět k nezastřené mysli. To se definitivně povedlo až ve chvíli, kdy se přede mnou objevila policejní kontrola. V ten moment mi totiž nezbyvalo nic jiného než se hodně rychle vzpamatovat. Problém se zákonem by bylo to poslední, co bych potřeboval. Kontrola sice probíhala v opačném směru a pouze pro automobily, ale osamělý chodec s batohem pochopitelně pozornosti příslušníků v policejních uniformách neunikl. Vše se naštěstí omezilo jen na prohlédnutí pasu a vstupního razítka. Kontrolu jsem tak překonal „bez ztráty kytíčky“.

Nocleh jsem našel v blízkosti městečka Cajamarca. Hluk z mejdanu, který ve městě probíhal, mě však nenechal zamhouřit oči dříve než okolo třetí hodiny ranní. Po probuzení jsem se snažil dát si dohromady události včerejšího dne. Ale dobře jsem si pamatoval jen večer, kdy jsem svůj povznesený stav přebil několika porcemi perfektního kolumbijského pouličního jídla. Placky, klobáska, hranolky, a dokonce i hamburger. Zkrátka od

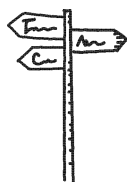
každého něco, abych se navečer trochu vzchopil. Pouliční fast-foodové věci tady prostě umí perfektně. A se svou váhou jsem si při denním výdeji energie rozhodně lámat hlavu nemusel. Ovšem kromě nočního obžerství jsem mozaiku předešlého dne skládal jen ztěžka. A tak je potřeba zážitky onoho dne brát s lehkou rezervou. Téměř vše, co jsem toho dne prožil, totiž bylo zahaleno podivným „marihuanovým oparem“.

Lámat si však hlavu událostmi minulými nemělo příliš smysl. Času bylo pomálu a já musel neodkladně řešit doplnění výbavy. Začala se projevovat absence manikúrových nůžek. Tu jsem zjistil už v den příletu, leč do této chvíle jsem řešení úspěšně odkládal a ignoroval. Dál už to však nešlo, protože ještě den, maximálně dva, a hrozilo, že mi nehty skrze ponožky přirostou k botě. „Manikúrové nemáme, jen tady tyhle,“ sděluje mi prodavačka v obchodě se smíšeným zbožím a ukazuje směrem k regálu. Na něm leží menší kancelářské nůžky. „Jo, to bude v cajku,“ říkám suverénně, když je vidím. Vytahuji z kapsy bankovku a vyrazím si sehnat snídani. Nakonec nejenže jsem si neostříhal nehty, ale nůžky mi nebyly platné vůbec k ničemu. To jsem však zjistil až o pár hodin později. Teď nebyl na pokusy o manikúru a pedikúru čas. Při shánění snídaně jsem totiž pojednou z hospody zaslechl kytaru a známý hlas. Jorge byl zpět!

Ale nijak zvlášť mi to nevadilo. Pozdravil jsem ho, a zatímco jsem mu do ruky strkal jednu z placek, které jsem právě koupil, snažil jsem se mu svou primitivní španělštinou vysvětlit, kam jsem se včera vypařil: „Víš, kámo, já prostě chodím strašně hodně a rychle,“ zahájil jsem svou lež a pokračoval: „Ztratil jsem tě, už ani nevím jak. Tak promiň.“ Nic se neděje. O kousek dál Jorge mizí v dalším podniku a já mu naznačuji, že si ještě musím něco zařídit. Tentokrát nemám v plánu pláchnout. Bylo by to zbytečné. Dobře vím, že naše cesty se rozdělí těsně za městem, kde já odbočím na dlouhou túru do hor, zatímco on, který je při svém životě závislý na přítomnosti lidí, bude dál sledovat hlavní silnici. Jenže než se

vrátím z hledání bankomatu, Jorge už je v tahu. Doufal jsem, že ho ještě před odbočkou doženu a tentokrát se alespoň rozloučím. Na rozlučku ale nedošlo. Velmi brzy odbočuji, zatímco potulný kytarista už zmizel v nenávratnu. Takový je ovšem život osamělého poutníka. Potkávat lidi a někdy ani nemít čas se rozloučit. A tohle platilo stejně pro mě, jako pro něj.

Cesta do vesnice Toche v sobě mnoho vzrušení neskrývá. Musím však zmínit klučinu, mohlo mu být sotva patnáct, který na motorce brázdil rozmlácenou horskou cestu. Když mě uviděl, chudák se snažil zastavit tak prudce, že málem přeletěl řídítka. „Počkej, počkej,“ křičel na mě. „Mám tu něco dobrého, určitě máš hlad,“ pokračoval a začal otvírat dvě bedny, které měl příkurtované k motorce. V jedné byly pytlíky s domácími sušenkami, ve druhé aluminiové misky s nadýchanou buchtou. „To takhle jezdíš po cestě, kde skoro nic není, a prodáváš buchty?“ ptal jsem se ze zvědavosti na jeho byznys plán, zatímco jsem si bral buchtu a vytahoval z kapsy tři tisíce pesos. „Jedu to prodávat do města k silnici. Když ale něco prodám už teď, budu dřív doma,“ sděluje mi svou prodejní taktiku. Beru ještě jednu buchtu a sušenky, klučina se na mě usmívá, přeje mi šťastnou cestu a podává ruku na rozloučenou. Je pro mě stále obrovský nezvyk, že tady se lidé chovají jeden ke druhému jako lidé. Ještě pořád jste tady v první řadě člověk a až potom zákazník. A tato gesta, ač se jedná o součást obchodu, mi jasně ukazovala, jak lidsky se tu k sobě lidé dokážou chovat.

Kávodý trojúhelník

Salento

Dostával jsem se do srdce jedné z nejvýznamnějších oblastí Kolumbie, tzv. „Kávodého trojúhelníku“. Právě ve zdejší oblasti se pěstovala velká část té nejlepší, po celém světě vyhlášené kolumbijské kávy. A tady jsem měl znovu čelit jednomu obrovskému kontrastu. Vesnice Toche a městečko Salento leží ve stejné oblasti. Dělí je přibližně čtyřicet kilometrů horské silnice. Mezi nimi není prakticky žádný život, až na pole Kolumbijců. Toche mě „uvítalo“ jeden večer, Salento pak ten následující. Vezmu to tedy popořadě. Při příchodu do prvního jmenovaného místa člověka vítá brána, jejíž barevné nasvícení se mění každých pár vteřin. První dojem je, že za vstupem do města čeká něco opravdu zajímavého. Jenže tam nečeká téměř nic. Je to jako z nějakého westernu. Chlap vleze do města uprostřed ničeho, před ním je

dlouhá ulice a podél domů znuděně postává pár lidí. Je to atmosféra jako vystřižená z filmu s Clintem Eastwoodem v hlavní roli. U náměstíčka stojí přede dveřmi gril. U něj je natažený větrák, který má za úkol rozdmýchávat uhlíky. Placky, které na něm leží, se tak rychleji upečou. Postarší žena je jednou za čas znuděně obrátí. Sem tam se přiloudá někdo z okolních chatrných domků, koupí si placku nebo dvě, prohodí pár slov a zase mizí. Atmosféra je na jindy veselou zemi značně depresivní. Naštěstí se dá k plackám zakoupit také pivo. Dávám dvě, a protože není důvod tu setrávat, opouštím vesnici druhou stranou, skrze nachlup stejnou bránou, jakou jsem přišel. Svě tábořiště si zakládám o kousek dál na břehu řeky.

Ani ráno zde není veseleji. Alespoň se mi daří sehnat kafe. Posilněn začínám stoupat do hor. Po pár minutách potkávám místo ještě smutnější, než byla ona vesnice. Pod vysokými stromy se nachází hřbitov. Je starý, nepřiliš udržovaný. Ze stromů visí dolů girlandy, které jsou vytvářeny rostlinami zvanými tilandsie. To jsou chomáče tvořené bledými a vzájemně propletenými lodyhami. Nechtěl bych tudy procházet v noci. Chomáče připomínají rubáše mrtvých a zároveň vytvářejí dojem, jako by stromy nad hroby plakaly. Chatrná dřevěná vrata jsou spojená rezavým ostnatým drátem. Opatrně jej rozplétám a vstupuji na hřbitov. Spousta pomníků a hrobů se už pod nápořem času rozpadá na prach. Díry v zemi pak působí, jako by zde snad mrtví vstávali z hrobů. Hodně temné je kouzlo tohoto místa. Vypravuje se mi Erbenova balada „Svatební košile“. Ta by se s klidem mohla odehrávat právě tady.

Cesta do Salenta trvá celý den. Během ní nepotkávám zhola nic, kromě venkovské restaurace. Tím se tady rozumí místo, kde dostanete na talíř to, co zrovna dům dal. Nutno podotknout, že najíst dostávám za pár pesos pořádně. Rýže, vejce, placky, domácí sýr a k tomu chleba. A pořádný hrnek kafe. Vražedná to kombinace, jak zjišťuji z reakce svých střev nedlouho poté. Podcenění

zásob toaletního papíru mě navíc připravuje o trenky, které musí splnit jeho funkci. Dál už život končí úplně. Cesta je téměř nevyužívaná. Za celý den potkávám jediné dva lidi – kluka na motorce, který veze do Salenta svou maminku. Probíhá krátká konverzace, klasické přátelské podání ruky a vzájemné přání bezpečné cesty. Mimo toto setkání si užívám božský klid všude okolo. Navíc mi to dnes šlape samo. Až když se začíná stmívat a já se blížím k Salentu, okolí cesty trochu ožívá.

Salento je malinké město, vyšperkované pro turisty. Je výchozím bodem pro návštěvu údolí Cocora, nejprofláknutější části „Kávového trojúhelníku“ a domova největších palm světa. Voskové palmy, jak jsou lidově nazývány, dorůstají v ojedinělých případech výšky až šedesáti metrů. Město s necelými osmi tisíci obyvateli je pravým opakem toho, co jsem viděl v Toche. Všemuvévodí socha osvoboditele Simóna Bolívara, který při své cestě do Bogoty roku 1830 projížděl zdejším krajem a nařídil v těchto místech založit město. Město samotné je obrovskou „Potěmkinovou vesnicí“ uprostřed Kolumbie. O skutečné povaze této země nevypovídá vůbec nic. Kvalitní restaurace, hotely a hostely najdete na každém rohu. V ulicích města není žádný nepořádek a je tu i velké množství odpadkových košů. Domky, z nichž spousta je postavena v architektonickém stylu „bahareque“, který je pro zdejší oblast typický, hrají všemi možnými barvami. Divadlo pro turisty, nic víc. Hezké na pohled, prázdné uvnitř, dělám si velmi rychle obrázek. Je mi zle, když vím, jak mizerně žijí lidé o pár desítek kilometrů dál. Tohle není místo pro mě.

Následující dny jsem procházel kolem spousty povědomých názvů, jež na první pohled patří do úplně jiné části světa. Jména Armenia, Barcelona, Sevilla či třeba Genova by asi každý zařadil jinam než do Latinské Ameriky. Vliv kolonizace se zde zkrátka nezapře. Koneckonců vždyť i samotná Kolumbie se jmenuje podle jednoho z největších objevitelů historie. Což je tak trochu paradox, protože noha Kryštofa Kolumba se této země nikdy nedotkla.

Starý, neupravovaný a poněkud mysticky vyhlížející hřbitov v blízkosti vesnice Toche.

Byl dvacátý den mé cesty a já se coural kolem kolumbijské Barcelony. Už od rána mě sužovaly žaludeční problémy. Žaludku zjevně nesvědčilo nějaké místní jídlo, které jsem si dovolil mu naservírovat. Vůbec jsem si neuvědomil, že v batohu mi zbytečně leží prášky na žaludek, které jsem si přivezl s sebou. Nikdy předtím jsem tyhle věci nepoužíval, a tak jsem se pouze snažil hodně pít, aby mě nepotkala dehydratace z průjmu. Pokud jde o jídlo, byl jsem nejprve opatrný. Pokus o uzemnění žaludku zhruba kilem banánů se však zdál být natolik úspěšný, že mi dodal odvahy. V jednom z podniků u cesty jsem si poručil smažené empanadas. Nestihl jsem ani dojíst poslední sousto a už jsem věděl, že to nebyl nejlepší nápad. Dodneška musím litovat člověka, který po mně ono nadělení na tamní toaletě musel uklízet. V tu chvíli jsem pochopil, že strávím celý den jen o vodě.

Kromě střevního prnutí, kvůli kterému jsem netušil, kdy zase budu muset urychleně vletět mezi banánovníky vedle cesty, mě trápila také nízká nadmořská výška. Ta měla za následek, kromě teplot šplhajících po teploměru ke třicítce, také obrovské množství hmyzu všude kolem. Zkoumal jsem pytle napuštěné insekticidy, které byly navlečené na banánovnicích a chránily plody před hmyzem a ptáky. Během toho se mé myšlenky stočily k pavouku palovčíkovi, jenž je známý také jako „banánový pavouk“. Strach z osminohých potvor sice nemám, ale respekt z tohoto „miláčka“, který se v banánových sadech vyskytuje, je namístě. Jedná se nejjedovatějšího pavouka světa a jeho kousnutí může být bez podání protijedu smrtelné. A i kdyby ne, neurotoxin obsažený v jedu tohoto pavouka způsobuje mužům minimálně několik hodin trvající erekci, což může vést i k následné impotenci. A o takové vzrušení jsem rozhodně nestál. Zatímco jsem si představoval katastrofické scénáře, ucítil jsem bolest na ruce. Tu mi očividně už hodnou chvíli okusoval nějaký brouk. Byl to zákeřný, mrňavý hajzlík a zjevně si pochutnal. Na ruce se mi objevila poměrně slušná a bolestivá díra. Kdybych se víc staral

o to, co se děje okolo mě, a nevymýšlel nepřiliš reálné způsoby vlastní smrti, měl bych teď ruku ještě celou.

Zatímco jsem zkoumal ránu na ruce, banánové království kolem mě zmizelo. Přede mnou se objevil most a značka, která říkala, že chodci mají použít most pro pěší. Spořádaně jsem si to namířil směrem k němu. Ovšem koukám a most nikde. Jen díra a řeka. Klasická Jižní Amerika. Pokračuji po silnici a potkávám kamion, odstavený na druhé straně cesty. Jakmile mě spatří jeho řidič, hned na mě huláká. „Prosím tě, nestojíš někde poblíž na cestě policejní hlídka?“ ptá se mě. „No jasně, je kousek odsud, u mostu,“ odpovídám a vytahuji navigaci, abych mu na mapě ukázal, kde přesně stojí. Nevím, jak moc bylo morálně správné mu v tomto radit, a ani jsem se nezeptal, proč se jí chce vyhnout. Sám však občas dělám věci, jež jsou trochu za hranou zákona, a tak jsem držel basu.

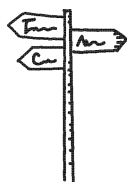
Zřejmě to ale byl dobrý čin, protože karma se mi ještě toho dne večer odměnila. Cesta totiž vedla hodně nebezpečnou silnicí, což je za tmy ještě horší. A vedle cesty byl tak hustý prales, že jsem se neměl kam uchýlit ke spánku. Když mě už potřetí málem smetlo jedno z aut, necítil jsem se dvakrát dobře. Zčásti si za to můžu sám. Ráno nevstávám

zrovna časně a v téhle části světa je zkrátka světlo jen dvanáct hodin. V sedm padne tma a je hotovo. Stokrát jsem si teď sice mohl opakovat, že s tím něco udělám, ale bylo mi to málo platné. A řidiči v Kolumbii zrovna dvakrát zodpovědní nejsou, tudíž obavy byly namístě. Nezbyvalo než se modlit. A zřejmě jsem se modlil dostatečně, protože pár kilometrů od vesnice mi zastavila motorka. „Kam potřebuješ?“ táže se řidič. Tentokrát se nevykručuji, že nechci svézt, protože by to byl absolutní nerozum: „Aspoň do vesnice, tady je všude kolem džungle, nemám kde složit

*Tady seskoč, maj tu
kontrolní boudu policajti
a ty nemáš helmu.
Počkám za zatáčkou.*

hlavu.“ Gestem mi pokyne, ať naskočím, a už uháníme kupředu. Uvědomuji si, že jet s neznámým člověkem v noci na motorce, bez helmy a ještě navíc v Kolumbii, rozhodně není ideální řešení mého problému. Ale už jsem kývl a nemělo by to být daleko. Najednou přibrzdujeme. „Tady seskoč, maj tu kontrolní boudu policajti a ty nemáš helmu. Počkám za zatáčkou, tak hoď prdelí,“ dostávám přesné instrukce. Probíhám kolem kontrolního bodu a brzy zase pokračujeme. Jedeme sotva dvě minutky, když mě s omluvou vysazuje: „Dál už policajti kontrolují až moc často, tak promiň.“ Odpovídám, že se nic neděje, a vydávám se na okraji vesnice hledat nocleh. Přitom sám sebe plísním za to, že jsem na motorku lezl. Nebylo to ani bezpečné, ani zodpovědné. To jsem ještě netušil, že se už brzy dostanu do šlamastyky mnohem horší.

Na hraně

Tuluá

Přišel závěr třetího týdne cesty. Probudil jsem se do nevlídného rána. Lehké poprchávání není na konci období dešťů nic nenormálního. Průser však byl, že jsem stále ještě neměl pláštěnku na batoh. Mně samotnému déšť větší problémy nedělal. V tomto ročním období byl navíc tady v nížině dost teplý. Ovšem promočené věci v batohu bych rozhodně neocenil. Intenzita deště byla dnes vyšší než obvykle. Hodnou chvíli jsem se ujišťoval, že padajících kapek není dostatek na to, aby mi promočily batoh. Byl jsem prostě líný batoh sundat a přetáhnout přes něj jako ochranu alespoň svou bundu, jediný nepromokavý kousek výbavy. A najednou během několika sekund průtrž tak nabrala na síle, že bág! letěl dolů a já na něj pasoval bundu rychlostí světla.

Vybral jsem si záchranu batohu a jeho obsahu. Sám jsem ovšem promokl až na kost.

Když jsem dorazil do městečka Sevilla, počasí se už pomalu vybíralo a náladu mi spravil také přísun tradičního jídla arepas. Jsou to pečené kukuřičné placky, plněné dle libosti tím či oním. Konkrétně ty mé byly plněné sýrem. Tradičně se zde servírují na banánovém listu. Ten se umísťuje pod placky už při přípravě na grilu. To proto, aby se placky upekly, ale nespálily žárem. Banánový list je skvělým izolantem a hoří až při vysokých teplotách. Posilněn jsem pokračoval a bylo jasné, že mě opět čeká složitě hledání noclehu. Těsně před soumrakem jsem udělal první chybu. Zastavil jsem se u venkovského bufetu, kde mi místní policisté zkontrolovali doklady a paní za pultem mi dala zdarma horkou čokoládu. Byla velice milá a ochotná a já jsem v tu chvíli měl požádat o povolení k noclehu někde na jejím pozemku. Určitě by nebyla proti. Namísto toho jsem se rozhodl pokračovat a málem jsem za to draze zaplatil.

Těžko hledat v Kolumbii plácek pro stan. Mimo andské hřebeny je všude podél cest téměř vše v soukromém vlastnictví, obehnané plotem či ostnatým drátem. Cedulky s nápisem „perros bravos“ varují před udatnými psy, kteří by se do člověka jistě neváhali pustit ve chvíli, kdy by snad zkusil překročit linii

ohraničující pozemek. Často tak nezbývalo než šlapat dlouho po setmění a čekat, až se vynoří kousek vhodné půdy. Dnes to netrvalo dlouho. Brzy se vynořila obrovská

usedlost, nejspíš agrofarma. Mezi jejími vysokými zdmi a silnicí byl dostatečně široký plac na postavení stanu. Pes štěkající zpoza brány mě netrápil. Jen ať si štěká, co je mi po něm, nevzrušoval jsem se. A to byla má druhá chyba.

Zalezl jsem si spokojeně do stanu, pes ještě párkrát štěkl a pak ztichl. Když už jsem pomalu upadal do spánku, začal štěkat znovu.

PERROS BRAVOS

On zase přestane, měl jsem v polospánku jasno. Jenže v tu chvíli jsem se rychle probрал. Slyším, že pes je mnohem blíže než předtím. To už štěká jako pominutý. A velmi blízko plachty mého stanu. Spolu s ním slyším hlasy několika Kolumbijců. Trochu naprázdno jsem polkl v předtuše, že tohle zrovna v pohodě nebude. Jeden z nich na mě najednou přes plachtu stanu začíná mluvit. Vysvětluje, že jsem turista, mířím do Cali a tady jen potřebuji přečkat noc. Nevím, nakolik mé lámané španělštině rozumí. Ale to už rozepínám stan a vystrkuji ven hlavu, abych ukázal, že nejsem někdo, koho je potřeba se bát. Venku stojí čtyři chlapi se psem. Světlo jejich baterky mě na malou chvíli oslepí. Když se mi vrátí zrak, zjišťuji, že se nedívám jen na čtyři chlapy, ale také do hlavní brokovnice. Podle všeho ten, který se mnou promlouval, mířil ze vzdálenosti pár kroků přímo na mě.

V životě mě párkrát napadlo, co se asi honí hlavou člověku, který se dívá z tak bezprostřední blízkosti smrti do očí. Ted' už to vím – vůbec nic. Na pár krátkých okamžiků jsem měl v hlavě úplně vymetenno. Nebyl prostor ani pro to, abych si strachy nadělal do trenek. Byla to absolutní prázdnota, absolutní nic. Trvalo to jen několik vteřin. Když ozbrojený chlápek uviděl tvář mladého, vykuleného kluka, který navíc ani nebyl Jihoameričan, spustil zbraň. Paradoxně až v té chvíli jsem se vzpamatoval a začal mít strach. Naštěstí už nebylo proč. Roztřeseným hlasem jsem objasňoval situaci a přísahal, že opravdu nejsem venezuelský uprchlík, ze kterých tady měli strach. Pochopili, že jsem nepřišel krást, a já je ujistil, že ráno vypadnu velice brzy. Odpověď je uspokojila, a tak zmizeli se psem i brokovnicí za vraty usedlosti. Začal jsem hrabat v batohu, vytáhl krabičku cigaret a zapálil si. Takovou úlevu jsem snad v životě ještě nezažil. Ale té noci jsem nespал dobře. Vlastně téměř vůbec.

Prožije-li a přežije-li člověk situaci, jako je tato, věřte, že ještě dlouhé hodiny se mu honí hlavou všelijaké myšlenky. O životě, smrti, životních chybách, úspěších či neúspěších. Mě to donutilo

k zamyšlení, co by tady po mně vlastně zbylo. Jaký odkaz bych zanechal, kdybych teď umřel? Odpověď nebyla vůbec uspokojivá, zato velice jednoduchá – vůbec žádný. Můj život byl povětšinou jeden velký průser. V hodně raném věku jsem začal holdovat alkoholu, můj život od patnácti do dvaceti připomínal spíš život rockové hvězdy. Svůj talent a potenciál jsem utápěl v rumu. Víc než vzdělání mě zajímalo, kam příští noc strčím svého ptáka. Byla to sebezničující jízda. Totální rozpad osobnosti. Nedodělaná škola, následný vyhazov z práce, parazitování na sociálním systému a denně ožralý zoufalec. Stavěl jsem si dálnici do pekla a jel jsem po ní plnou rychlostí. Lidi kolem mě pomalu uzavírali sázky na to, kdy se uchlastám k smrti.

Propil jsem se až na ulici. Strávil jsem tam několik měsíců. Teprve zbabraný pokus o sebevraždu ve chvíli, kdy už jsem neviděl jiné východisko, mě donutil odrazit se ode dna. Když se chystáte zemřít, umíráte několik dní psychicky. Ve své hlavě. Pomalu se uvnitř loučíte se světem a vším, co jste měli rádi. V momentu, kdy se člověk odhodlá k fyzické realizaci, je už prakticky mrtvý. Alespoň takhle jsem to měl já. Jenže ráno poté, co jsem se pokusil otrávit, jsem se vzbudil. Bylo mi zle jako nikdy v životě, ale byl jsem naživu. Fyzicky. Ale psychická stránka už byla mrtvá. A díky tomu jsem mohl začít znovu. A tak jsem začal. Trvalo roky, než jsem se zbavil všech důsledků svých činů. Ale povedlo se. Roky strávené placením dluhů a exekucí mě zocelily. Zjistil jsem, že jsem schopný vyžít z mála a překonat možná víc, než jsem vůbec sám tušil. A tak jsem začal cestovat. Nakonec mě to dovedlo až sem. Abych dokázal něco velkého. A žádná brokovnice mě od toho nesmí odradit. Překonal jsem v životě dost a to, co se dnes stalo, mě nesmí zastavit. Byl jsem odhodlaný ráno pokračovat. A až ve chvíli, kdy jsem si tohle srovnal v hlavě, jsem na krátké tři hodiny usnul.

Když ráno kolem páté začal pes za plotem zase štěkat, rychle jsem vyletěl ze stanu, sbalil ho v novém světovém rekordu a pelášil

z tohoto nepříjemného místa. Kroky mě neochvějně vedly do města Tuluá. Cestou jsem natrefil na několik Kolumbijců. Ti mě při zmínce o tom, že už tři týdny pochoduji až z Bogoty a v nohách mám kolem sedmi set kilometrů, poplácávali po zádech, pískali na znamení obdivu, a dokonce mě pozvali na přeslazenou místní limonádu. K městu jsem se začal přibližovat během pozdního odpoledne. Nejprve mělo značně venkovský ráz a mezi domy a starými kolejemi se naprosto svévolně pásli dobytek. Pozvolna přibývalo obchůdků, hospod a barů. I z cesty jsem viděl, že mezi výbavu barů patří často i válcové automaty, které jsem ještě nikde neviděl. Zvědavost mi nedala. Nebylo moc co prohrát, automaty braly jen drobné. A tak jsem během chvilky ulehčil svým kapsám o všechny mince, které herní bedny úspěšně spolky.

Dorazil jsem na náměstí, kde se s blížícím večerem začali shromažďovat lidé spíš z nižší, případně střední vrstvy obyvatelstva. Oblíbenou zábavou postarších pánů byly šachy nebo jiné deskové hry. Mnohé mi byly neznámé, jiné zase důvěrně povědomé. V přilehlém baru hráli chlapi dokonce klasické „Člověče, nezlob se!“. Rozhodl jsem se využít faktu, že se objevila spousta pouličních prodejců. Díra na mých kraťasech už dosahovala takové velikosti, že bych si mohl lehce vykoledovat zatčení za veřejné pohoršování či obnažování, a tak jsem oslovil člověka prodávajícího obnošené oblečení. Ten měl celé své zboží nacpané ve zřejmě kradeném nákupním vozíku. „Potřebuji krátké a ne dlouhé,“ opakoval jsem mu, ale on na mě stále mával těmi stejnými, dlouhými světlými kaťaty. V jeho výslovnosti jsem se ztrácel. Došlo mi to až po chvíli. Prodavač mi sděloval, že dlouhé nejsou problém, ať si je prostě ustříhnu. Naznal jsem, že to nějak vyřeším. Nakonec jsem přebytečnou část nohavic uřezal zapůjčeným nožem. U starých kalhot za necelých padesát korun to bylo vážně jedno.

Za tmy není radno toulat se postranními uličkami neznámého kolumbijského města, bez znalosti místních poměrů. Ale chtěl

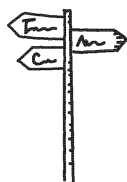

Obvyklá zábava Kolumbijců – venkovní šachová partie, Ibagué.

jsem se mrknout alespoň kousek vedle náměstí a nasát reálnou atmosféru. To, co jsem však našel hned ve vedlejší ulici, mě šokovalo. Úvaha o tenké linii, která je v této zemi mezi chudobou a bohatstvím, dostala úplně jiný rozměr. Doopravdy bylo potřeba ujit jen pár metrů, aby se před člověkem otevřel jiný svět. Najednou jsem stál v osvětlené, uklizené ulici, plné luxusních obchodů. Za takovou ulici by se nemuseli stydět ani v centru velkých evropských měst. Jen já jsem tu zrovna příliš nezapadal. Svůj vzhled jsem si v Jižní Americe hlídal. A to tak, aby to vypadalo, že mám hluboko do kapsy. Tento trik mě měl chránit před okradením. Ba co víc, snažil jsem se vzbuzovat dojem, že já sám krást chci. Je to metoda velice účinná a i v minulosti se mnohokrát osvědčila. Z toho důvodu jsem byl nejhůře oblečeným člověkem na celém tomto nákupním bulváru.

Přece jen se zde však nakonec našly dvě ještě hůře oblečené osoby. A byl to vrchol veškerého kontrastu. Zatímco se ulicí ladně procházely kolumbijské paničky, oděné do toho nejluxusnějšího, co se zde dalo pořídit, s pečlivě upravenými nehty a s vlasy, jež často zdobil blondátý melír, jak to bývá ve vyšších jihoamerických vrstvách zvykem, na jednom kraji ulice se tísnila špinavá žena s malou holčičkou. Oblečené byly bídňě, a to zřejmě do všeho, co jim kdo daroval. Kolem sebe měly rozházený zřejmě veškerý svůj majetek a sprchu dle mě neviděly, jak byl rok dlouhý. Pravda, to všechno mohl být trik. Profesionální žebráci, ani používání dětí k tomuto účelu není nijak převratnou novinkou. Jenže když je člověk viděl, jak si za vyžebnané peníze kupují to nejlevnější pouliční jídlo, které zde bylo ke koupi z okýnka pojízdné „hamburgrárny“, tak tohle nejspíš nebyl ten případ. Několikrát jsem prošel okolo, abych si je otipoval, a nakonec jsem jim vysypal do dlaní celý obsah svých kapes. Poslední bizarností poukazující na rozdíl mezi lidmi pak byl tatínek, který řídil kolo spojené s kárkou. V té seděly jeho dvě dcery a těhotná žena. Táta

šlapal a vezl takhle celou rodinu domů. Trochu smutné. A přece plné lásky.

Do slumu

Santiago de Cali

Ve chvíli, kdy se mi do cesty postavilo Santiago de Cali, začínalo mé dobrodružství dostávat úplně nový rozměr. Město je nechvalně proslavené jako to nejnebezpečnější v Kolumbii. V žebříčku měst zaujímá podle počtu vražd na sto tisíc obyvatel šestadvacátou pozici na světě. Zde v Cali se ročně odehraje 1176 vražd. Pro srovnání, za loňský rok se v České republice stalo jednaosmdesát vražd. Tato statistika člověku, který sem míří, příliš na optimismu nepřidává. Jistě, jejich drtivá většina se odehrává při válkách drogových kartelů. Ale člověk nikdy nemůže s jistotou říci, že se omylem nepřiplete tam, kam by neměl. Městu se samozřejmě dalo vyhnout. Oklika by mě však zbytečně zbrzdila. A má vnitřní touha po dobrodružství velela jasně: „Neposrat se

Uprostřed čtvrti a slumu „Comuna 20“ na okraji města Cali, Santiago de Cali.

z toho!“ A tak padlo rozhodnutí, že se kokainovému království Kolumbie a domovu salsy nevyhnu.

Město jsem dřív začal vnímat čichovými buňkami než zrakem. V životě jsem snad necítil takový puch. Čím víc jsem se blížil, tím byl výraznější. Jevilo se to jako směs výkalů, zkaženého jídla, kanálů a zvířecích zdechlin. Je to třetí největší město země, a tak chvíli trvalo, než jsem se propracoval k centru. A byl to šok. Zatímco okrajové části se příliš nelišily od toho, co už jsem poznal, centrum bylo děsivé. A to z jednoho prostého důvodu. Bylo zde absolutně mrtvo. Tam, kde by člověk očekával ten největší mumraja šrumec na každém rohu, nebylo nic. Vymeteno. Procházel jsem se městem duchů. Byl jsem, abych tak řekl, trochu podělaný. V ulicích, kde je život, může člověku někdo vytáhnout z kapsy peněženku, ale přítomnost lidí stále poukazuje na bezpečnost místa. Jenže zdejší hrobové ticho poukazovalo spíš na fakt, že je něco špatně. Žádní lidé, žádné stánky. Všude přítomné ticho narušoval jen kostelní zvon, který dokresloval ponurou atmosféru. S myšlenkami na nelichotivé statistiky kriminality tohoto města jsem se snažil co nejrychleji dostat do nějaké lepší čtvrti a sehnat nocleh.

Vrtalo mi hlavou, jak může být místo proslulé svou nespoutaností tak naprosto bez života. Zřejmě touha po rozklíčování této

záhady mě večer znovu poslala do ulic. Ubíral jsem se zpět k centru cestou, kterou jsem přišel. Po mé levici byl park, ze kterého vycházela spousta místních, a v okolí dokonce hlídali policisté. Tohle vypadalo zajímavě. Tak jsem zabočil přímo do něj. A tehdy Cali odhalilo své tajemství. Park ležel na svazích pahorku a čím výš jsem stoupal, tím větší byly hloučky lidí, jež jsem potkával. Jakmile jsem stanul na vrcholku, otevřela se přede mnou nečekaná scéna. Stál zde amfiteátr, jako ty z dob římských. Uprostřed právě probíhalo něco na způsob „one-man show“. Desítky, či spíš stovky lidí se zaujetím sledovaly toto představení. Žilo však i celé okolí. Uličky kolem byly přesycené životem a stejně tak zdejší travnaté plochy. Jeden hraje na kytaru, další se snaží sbalit hezkou holku, která mu zrovna padla do oka, a ostatní prostě jenom leží na zemi a kouří trávu. Ve všech uličkách zní hudba a o jídlo, pití ani dobrou náladu není nouze. Pozitivní energie proudí všude kolem mě.

Jak čas postupuje směrem k půlnoci, okolní život se teprve začíná pořádně rozjíždět. Hudba je hlasitější a lidé veselejší. Já nejsem žádný pařmen, bohatě mi stačí nasávat okolní pozitivní atmosféru. Posadit se na zídku, dát si k tomu pivo a vynikající hamburger z kolumbijského hovězího, to je pro mou spokojenost naprosto dostačující. Po předchozí nepříliš slavné zkušenosti s jihoamerickou marihuanou radši odmítám dva pouliční dealery a vychutnávám si lehkost okamžiku s čistou hlavou. Až když jsem toho všeho nasycen, vydávám se zpět do hostelu. Můj pohled na město se během pár hodin naprosto proměnil. Z prvotního šoku jsem byl nadobro vyléčen. Cali je totiž ve finále opravdovou reklamou na život.

Povahu města lze nejlépe přirovnat k děvce. Nespoutané děvce, která vás v posteli utahá tak, že nejste schopni se pomalu ani zvednout. A přesto máte pořád chuť na další kolo. Takové je kolumbijské město hříchu. Stačilo několik hodin, abych poznal obě jeho tváře – tu odvrácenou i přívětivou. Brzy jsem však měl

poznat ještě tu poslední. Tu nejsmutnější. Tu si však město schovalo až do dalšího dne.

Nad Cali se tyčí dominanta, jež je viditelná ze širokého okolí. Šestadvacet metrů vysoká socha Krista je nepřehlédnutelná. A právě k ní jsem chtěl vystoupat předtím, než opustím město. Pohled na mapu ukazoval dvě možné cesty. Jednou byla silnice z centra. Tou druhou pak průchod skrz čtvrt, která už na mapě budila pochybnosti. Cestovatelské zkušenosti mi říkaly, že do takové zmatené spleti úzkých uliček bych se radši neměl vydávat. Bylo jasné, že se s největší pravděpodobností jedná o slum. Vše tomu nasvědčovalo. Jižní Amerika má jasná pravidla, pokud jde o rozmístění vrstev obyvatel. Ty nejbohatší čtvrti se nachází v nižších polohách, zatímco chudinské části leží v polohách vyšších, často ve svahu kopců. Racionalita velela, abych se vydal z centra po silnici. Touha po tom spatřit syrovost zdejších podmínek mě naopak vedla do oné pochybné části města. A v mém případě velmi často vítězí touha nad racionalitou. A bylo tomu tak i tentokrát.

Čtvrt Siloé, známá také jako „Comuna 20“, je nechvalně proslulá. Je známá jako nejnebezpečnější v celém zdejším kraji a dost možná v celé Kolumbii. Její pověst je srovnatelná s tou, jež měl Medellín v dobách, kdy byl narkobaron Pablo Escobar na vrcholu své moci. Loupeže, přestřelky a vraždy jsou tady běžnou věcí. Jenže ve chvíli, kdy jsem vstupoval do úzkých uliček, jsem tohle absolutně netušil. V době, kdy jsem se tudy proplétal, jsem neměl tušení, jak nebezpečná tato místa jsou. To jsem zjistil až dlouhé měsíce poté, co jsem putování k soše Krista podnikl. Procházel jsem místy, která byla tím nejhorším, co tahle země může nabídnout. Je velice lehké soudit zdejší děti a obyvatele za to, že se stanou zloději či poskoky drogových gangů. V těchto místech často nemají jinou šanci na lepší život a cesta kriminálního je z tohoto pekla jediným východiskem. Vžít se do jejich situace a pochopit je může být pro člověka z odlišných poměrů velmi

Nepořádek a divocí psi jsou v horších čtvrtích běžným jevem, Santiago de Cali.

těžké. Nedostupné vzdělání a špatné životní podmínky vedou často velmi mladé děti k tomu, aby si našly přivýdělek za hranou zákona.

Po vstupu do bludiště zdejších uliček se mi naskytá neutěšený pohled. Cesta vede kaskádovitě vzhůru. Tato místa přímo vybízí k přepadení. Neskýtají žádný prostor pro jakýkoliv únik. Ve chvíli, kdy člověka někdo přepadne, je prakticky bezmocný. Omítku na zdech byste zde hledali marně. Zdi tvořily pouze holé cihly. Sem tam kus stěny chyběl, jindy zase část domu neměla střechu. Ty tady byly víceméně pouze plechové a někdy prostě nebyl plech dostatečně velký, aby zakryl celou svrchní část domu. Byly to šílené kombinace. Některé domy nevypadaly tak zle, jiné zase budily dojem, že se co nevidět odporoučí k zemi. Všudypřítomný nepořádek a hromady odpadků v ulicích jsou tady součástí koloritu života. Stejně jako smečky toulavých psů, které v publičních haldách odpadků hledají něco k snědku. Sem tam vidíte bezdomovce, jak se válí uprostřed ulice. Školáka v uniformě potkáte jen sporadicky. Ale občas přece. Alespoň někteří rodiče se snaží, aby se jejich děti díky vzdělání dostaly z těchto Bohem

zapomenutých míst. Je zde neskutečně těžká orientace a vytáhnout na ulici telefon je jako říct: „Jsem blbej Evropan, pojdte mě okrást.“ A tak se snažím řídit instinktem a stoupat stále vzhůru.

Je sice už červen, ale přesto jsou tu k vidění nejen nápisy „Veselé Vánoce“, ale dokonce i umělý vánoční stromek. Ten už značně přesluhuje a je spíš pravděpodobné, že se dožije i dalších svátků. Uklízet jej totiž asi nikdo nebude. Jsem stále ve střehu. Dvakrát mi kluci na motorkách nabízejí svezení. Pokaždé odmítám. Nebyl bych prvním, koho odvezli na vhodné místo a následně okradli. Můj šupácký vzhled mě naštěstí chrání. „Ty seš z Venezuely, vid’?“ volají na mě nějakí hoši. Jen po nich střelím pohledem, ale slovně radši nereaguji. Můj přízvuk by mě v mžiku prozradil. Zjištění, že připomínám jednoho z venezuelských uprchlíků, kteří proudí do země po tisících, mě uklidňuje. Kolumbijci mají z Venezuelanů strach. Pravda, připomínám více uprchlíka než turistu. Špinavý batoh, smradlavá košile, kalhoty uřezané nožem, a to ne zrovna rovně. Batoh na zádech taky vypadá, že už má ledacos za sebou. Prach a bláto na něm už stihly ulpět natolik, že působím značně odpudivě. A tenhle trik funguje na jedničku. Můžu se tak podívat do míst, kam běžný turista nepáchne, a poznat tak Jižní Ameriku ze všech stran. Nakonec jsem prošel labyrintem uliček bez újmy. Dostávám se na silnici a svižným krokem přicházím až k monumentálnímu ztvárnění Ježíše Krista.

Odsud je potřeba nakopnout krok. Volím tentokrát jinou cestu a mířím k jižnímu okraji města. Přitom mě pěkně zkropila silná lokální bouřka. Velmi záhy jsem však znovu suchý. Ještě než zase zmizím z civilizace, musím doplnit výbavu. Začínám s ní totiž mít značné problémy. Především mě potkala nemilá věc. Navzdory faktu, že boty byly před cestou úplně nové, a navíc i dosti drahé, začala se odlepovat podrážka. Bylo nutné ji přilepit. Kromě sekundového lepidla jsem musel sehnat i další věci. Došla zubní pasta a také jsem potřeboval redukci na svůj univerzální

adaptér do zásuvky. Ten měl údajně fungovat ve sto sedmdesáti zemích světa. Ve zdejších zastaralých ubytovacích zařízeních či restauracích u cesty, kde jsem často dobíjel svou elektroniku, však mnohdy nebyl nic platný.

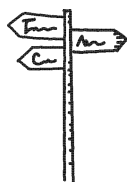
Také jsem chtěl sehnat náplasti a konečně funkční manikúrové nůžky. Po včerejší likvidaci extrémně bolestivého a zhnisaného puchýře z paty jsem se chystal místo, alespoň v rámci možností, ošetřit a ochránit před možnou infekcí. Nové boty mi totiž v prvních dnech cesty způsobily velké množství puchýřů. Ten na pravé patě se zanítil a dělал ohromné problémy. Nejprve jsem vše bral na lehkou váhu, ale

pak mi došlo, že ho buď odstraním vlastními silami, nebo budu muset do nemocnice. Rána okolo rudla a zánět se rozšiřoval. Povadlo se mi puchýř propíchnout a směs mazlavého hnisu a krve z rány téměř všechnu vymáčknout. Zbavil jsem se tím bolesti, která mě sužovala už dlouhou dobu. Bylo však potřeba manikúrovými nůžkami odstranit i část mrtvé kůže a ránu více otevřít. Následně ji vydezinfikovat a zalepit, aby se znovu nezanítila.

Celá operace s názvem „doplnění výbavy“ dopadla zdárně. Sehnal jsem vše ze seznamu. Nohu jsem si zdárně ošetřil a na případné další rány jsem byl od této chvíle mnohem lépe vybaven. Také oprava bot byla poměrně zdařilá. Nepočítám-li tedy fakt, že jsem měl lepidlo úplně všude a pár prstů jsem si téměř přilepil k podrážce. Kousek od obchodního centra, kde jsem pořídil vše potřebné, jsem se ještě naposledy oddal obžerství. Tohle je nesporná výhoda pochodu pěšky. Když dorazím do města, můžu do sebe nacpat všechno, co chci. Ba spíš musím. Člověk totiž hubne neskutečně rychle. Výdej energie silně převažuje příjem. A tak v těch vzácných chvílích, kdy je to možné, do sebe musí člověk nacpat vše, co je zrovna po ruce. Těsně předtím, než jsem opustil město, jsem se tak ještě pořádně přecpal k prasknutí.

VESELÉ VÁNOCE

„Útěk“ z údolí

Popayán

Přesunul jsem se k řece Rio Claro. Na jednu stranu není lepšího místa k táboření než na břehu řeky. Neomezené množství vody je vždy vítaným luxusem. Bez komplikací se to však neobejde. Vzhledem k vysokým teplotám v okolí řeky se ve stanu téměř nedá vyspat. Ustlat si pod širákem je pak ovšem holá šílenost, protože obrovská hejna komárů si člověka okamžitě zařadí na večerní jídelníček. Už i tak počítám rudé fleky po celém těle na desítky a ty na nohou se pomalu slévají do jedné obrovské mapy. A tak nezbývá než se před nekonečnými hmyzími útoky ukrýt do bezpečí stanu. Ani to však není ideální. Celonoční sauna je k nevydržení. Teploty zde v průběhu celé noci prakticky neklesají pod dvacet stupňů Celsia. Navíc v uzavřeném stanu teplota ještě vzroste. A to už vůbec nemluvím o tom, že vlézt si

do spacáku, který je koncipován do nízkých teplot, je jako vlézt si dobrovolně do rozpálené trouby. Když už člověk během takové noci konečně usne, většinou se stejně probudí zatraceně brzy. Byl to i tento případ. Už kolem páté hodiny ranní jsem se celý promáčený potem vyplazil ze stanu, skočil spláchnout pot do řeky a dřív, než nadešla doba ranní aktivity moskytů, jsem se odsud vypařil.

Do dnešního večera jsem měl opustit kraj i údolí a přesunout se do vyšších nadmořských výšek. Předě mnou ležely dva z nejchudších regionů Kolumbie, zatímco jeden z těch bohatých měl zůstat za mnou. Vnímavý člověk to pozná téměř okamžitě. Limonáda i kukuřičné placky arepas se najednou vedle cesty prodávají o něco levněji. A brzy se objevovaly i další znaky. Pro mě paradoxně velmi příznivé. V chudších a turisticky nezajímavých částech země se cizinci příliš často neobjevují, a tak jsou k nim místní mnohem vlídnější než jinde. Jen první den mi nabízelo svezení rovných šest motorkářů. Tolik jich do této chvíle nebylo za celých pětadvacet dní cesty. Bylo hrozně nemilé je odmítnat, navíc se jim jen těžko dalo vysvětlit, proč se s nimi kousek cesty nechci svézt. Byl jsem ve zdejšímu kraji atrakcí, kterou v životě neviděli. V obchůdku u cesty, kde jsem si kupoval vody, mi to prodavač řekl jasně: „Jsi první cizinec, kterého jsem tu potkal, za celých padesát let.“ Teď chápu ty zvědavé oči a nevěřící pohledy většiny lidí okolo.

V takových místech se pak na silnici objevují i věci, které jinde už slouží jen jako atrakce. Tím mám na mysli především legendární „chiva bus“. Je to autobus, který brázdí venkov v různých modifikacích už téměř sto let. Na první pohled každého upoutá svým bizarním vzhledem. Je vymalovaný do nejrůznějších barev a najdete na něm převážně motivy vztahující se ke zdejšímu kraji a jeho tradicím. Jízda to musí být značně nepohodlná. Nejenže lavice jsou dřevěné a vypadají podobně jako v kostele, ale navíc je tento dopravní prostředek z jedné strany otevřený, a tak je

potřeba se během jízdy pořádně držet, aby se člověk na zdejších silnicích pochybné kvality nestal ozdobou škarpy. Pěší povaha pouti mi však tento zážitek neumožnila.

Pomalu jsem se prokousával do vyšších poloh a ze zdejších horských vesniček jsem byl naprosto nadšený. V jedné z nich se zrovna děti valily ze školy jako divoká voda. Bylo jich všude plno, bavily se, smály a prováděly nejrůznější alotria. Ani v jedné dětské ruce byste nenašli mobilní telefon. Ony sem celkově moderní technologie ještě příliš nepronikly. Představa, že by si někdo při rozhovoru s druhým člověkem zároveň hrál s telefonem, je v těchto končinách naprosto nepředstavitelná. Zatímco v Evropě mívám občas pocit, že svůj telefon milujeme víc než druhého člověka, tady se nic takového neděje. A jelikož jsem v tomto směru značně staromódní, bylo to pro mě neskutečně osvobozující. A to nebylo zdaleka jediné pozitivum těchto krajů. Pozdrav mezi dvěma lidmi, kteří se potkají na cestě, je tu naprostou samozřejmostí. A vůbec se přitom nemusí znát. Místo sociálních sítí používají pusy. Možná proto se tady všichni tak smějí. Už jsem se to taky naučil. Směju se, když jim zrovna nerozumím. A také, když jim rozumím. Tady se špatná nálada zkrátka příliš nenosí.

Všechno bylo až příliš dokonalé, a tak to z logiky věci nemohlo dlouho vydržet. V jednom z větších horských měst na mě začal dotírat místní somrák, mladý a hubený černochoch. Můj osvědčený trik, že ničemu nerozumím, na něj absolutně nezabíral. Byl naopak dotěrný mnohem víc než kdokoli jiný před ním. Normálně bych se ho možná pokusil zbavit tím, že bych mu nějaké ty drobné strčil. Jenže to bohužel nešlo. O chvíli dřív jsem je totiž všechny rozdál dětem na ulici. Ty je z mého pohledu rozhodně potřebovaly víc než toto individuum. Nejenže jeho dotírání bylo značně nepřijemné, ale začínal jsem mít poněkud strach, protože z jeho náznaků bylo patrné, že by velmi rád vybral obsah mých kapes. Nervozita ve mně stoupala a zkoumal jsem, zdali náhodou nemá

Karneval „Negros y Blancos“ odkazující na původní andské tradice, Timbió.

v kapse nůž, což by byl při případném konfliktu velký problém. Naznal jsem, že v tomto ohledu je všechno v pořádku. Z počáteční defenzivy jsem pomalu přecházel do ofenzivy. Začal jsem mluvit česky. To zabírá často, protože čeština je tak vzdálená španělštině, že po jejím zaslechnutí způsobí druhé straně mírný šok. A protože ani tehdy nedal pokoj, vypěnil jsem a začal rvát na celou ulici. Už jsem neměl strach, celá situace mě prostě a jednoduše vytáčela do běla.

Černoch se v momentu otočil a radši se rychle vypařil. Když mě chytne amok, vypadám totiž, jako bych byl schopný vraždit holýma rukama. Celá tahle situace mě probrala. Lidé nejsou vždy jen hodní a vstřícní. Stále jsem v Kolumbii a je potřeba stát nohama pevně na zemi.

Dorazil jsem až do „bílého města“ Popayánu. Přezdívací mu tak podle velkého množství budov bílé barvy, vystavěných v koloniálním stylu. Tato barva však nyní začínala kontrastovat se žlutou, která se v ulicích objevovala stále častěji. Jedna z národních barev Kolumbie je totiž zároveň tou, v níž ve většině případů vybíhá na trávník zdejší fotbalová reprezentace. A právě k tomu se

nyní schylovalo. Začínala totiž „Copa América“, tedy mistrovství Jižní Ameriky ve fotbale. Pro fotbalem posedlý kontinent to je jeden z největších sportovních svátků. A Kolumbie měla v prvním zápase na turnaji čelit rovnou obrovskému favoritovi – Argentině. Celá země se tak už od rána oděla do žluté. Dresy na sobě měli pouliční hudebníci, stejně jako prodavač limonády. A kdo ho náhodou nevlastnil, mohl si jej lehce v ulicích pořídit. Mimo dresy nebyl problém zakoupit také čepice, vuvuzely, ale i šaty pro dámy, vše také vyvedené v národních fotbalových barvách.

Do večerního výkopu zbývá ještě osm hodin, a tak se vydávám do patnáct kilometrů vzdáleného městečka Timbió. V restauracích podél cesty se všechno chystá na večer. Do jedné z nich někdo dotáhl svou vlastní televizi a dva chlápci na štaflích se ji snaží přimontovat na stěnu, aby se večer mohlo fandit naplno. Ale v Timbió je fotbalový blázinec v odpoledních hodinách prozatím zastíněn jinou událostí. Ve městě probíhá jeden z vyhlášených jihoamerických karnevalů. Nese název „Negros y Blancos“, tedy „Černí a bílí“. Karneval připomíná indiánské kořeny původních obyvatel a kostýmy jsou tak z velké části stylizovány tradičně. Průvod masek je téměř nekonečný. Každá oblast, vesnička či třeba škola sem vyslala svůj soubor. Součástí průvodu jsou také alegorické vozy, ze kterých se rozhazují do davu dětem bonbóny. Mimo cukrovinky můžete být také zasaženi pěnovým sprejem či vodní bombou. I tyto kratochvíle totiž neodmyslitelně patří k jakémukoliv jihoamerickému karnevalu.

Dokonce i v tomto městě se už během průvodu samozřejmě mezi diváky objevují dresy. Jak se blíží večer a úvodní výkop, žluté barvy v uličkách přibývá. Pomalu se přesouvám do baru. Ten se postupně plní. Jedna televize je uvnitř, druhá je provizorně přimontována na venkovním sloupu. Brzy je jasné, že dovnitř se všichni nevejdou. Na koho nevyšlo místo u stolu, ten stojí. Před venkovní obrazovkou sedí fanoušci na svých motorkách. Židle už na ně totiž nezbyly. Atmosféra a hluk se stupňují s každou

přibývající minutou, protože kolumbijští hráči soupeře z Argentiny oproti předpokladům slušně válcují. Po poločase je přesto stav bezbrankový. Někdo mezitím sehnal malé plastové židličky, takže si alespoň pár stojících může provizorně sednout. Najednou přichází problém – vypadává signál.

Ten se stává pouze záminkou pro spršku kolumbijských vtípků. „Ramóne! Hej, Ramóne, vylez na střechu a sprav si tu blbou anténu,“ popichují se smíchem majitele podniku už lehce připití hosté. Celý dav, který se táhne téměř až na přilehlé náměstí, propuká v hlasitý smích. Ramón se snaží zprovoznit televizi, šteluje, co se dá, ale výsledek se nedostavuje. Na chvíli naskočí obraz, pak zase jen zvuk. Až po pár minutách se daří zprovoznit televizi uvnitř a celý dav se snaží nacpat do už tak velmi stísněných prostor baru. Naštěstí brzy naskočí i venkovní televize a vše se vrací do starých kolejí. Ne však na dlouho. Vypitého piva pomalu přibývá, na branku Argentiny se valí jeden útok za druhým a Kolumbijci se chytají s každou spálenou šancí víc a víc za hlavu.

*Jsi první cizinec,
kterého jsem tu potkal,
za celých padesát let.*

Všichni cítí velkou naději na vítězství, žlutá jedenáctka je jasně lepší. Napětí však s blížícím se koncem zápasu stoupá. A v tu chvíli, necelých dvacet minut před koncem, najednou prosvíští po levé straně

Martínez, opře se do míče a uklidí ho do protějšího rohu argentinské brány.

Je jen těžko popsitelné, jak velký gejzír radosti vytryskl. Ohlušující řev se v tu chvíli začal rozléhat celým městečkem a každý začal objímat toho, koho měl zrovna nejbliž po ruce. Mlátilo se do baru, mlátilo se do stolů, až plechovky s pivem padaly a létaly všude okolo. Kdo nebyl mokrá od potu, ten byl v tu chvíli zaručeně opilý alespoň zlatým mokem. Bylo to, jako kdyby se hrálo finále mistrovství světa a ne první zápas skupiny kontinentálního mistrovství. Když čtyři minuty před koncem střídající Zapata poslal

míč do soupeřovy sítě podruhé, oslavy propukly naplno. Co se dělo v tu chvíli, už nejsem schopen objektivně popsat, ocitl jsem se totiž uprostřed obrovské žluté hromady, která se navzájem objímala a líbala. Celá scéna se pak opakuje ještě o pár minut později, když závěrečný hvizd definitivně stvrzuje, že Kolumbie poráží giganta z Argentiny zaslouženě dva nula. Chvilí setrvávám ve víru oslav, pak se však odebírám k zaslouženému spánku. Je ovšem jasné, že jinak dnes celou Kolumbii čeká hodně dlouhá sobotní noc.

V dalších dnech na mě číhala úskalí silnice a také zdejší řidiči. Bránit jim, aby člověka naložili do auta, je místy téměř nemožné. Opakovaně se snažím používat stejný trik – tvářit se, že neumím španělsky a vlastně vůbec netuším, co po mně chtějí. Vychází to. Většinou. Třicátý den cesty přišla klasická scéna. Auto zastavuje, řidič na mě začíná mluvit a já gestikulací naznačuji: „Nerozumím španělsky.“ „A co anglicky?“ odvětlí bleskově. „A kurva,“ vyletí z mých úst nestrojeně nadávka v rodném jazyce. Tohle jsem neočekával a neměl jsem připravenou vhodnou lež. A tak začínám komunikovat. Nakonec se nechávám ukecat, že na cestě do Pasta opravdu není nic zajímavého k vidění, a končím v autě. Cestou se dozvídám spoustu zajímavých věcí. Například o vztazích mezi jednotlivými jihoamerickými národy. „Kolumbijci se mají rádi s Peruánci. Naproti tomu v Ekvádoru nemají rádi vůbec nikoho,“ poučuje mě řidič Julian. Následně přidává moudra o kvalitě jídla v jednotlivých zemích a také mě zasvěcuje do umění smlouvat o ceně, což je v Kolumbii běžné. Dokonce mi to názorně předvádí v krámku u cesty. Já si jako Evropan něco takového nedokážu vůbec představit. Smlouvání kvůli pár korunám se mi vůbec nezamlouvá. „Ještě ti musím ukázat něco,“ sděluje mi u konzumace kolumbijského kumisu, což je tady vlastně sladký, hodně krémo-vý jogurt. Vezme dva prázdné, právě snědené kelímky od kumisu a jde za obsluhou. Po chvíli jsou oba znovu naplněné až po okraj.

„Tak tohle je *ñapa*, prostě přídavek,“ osvětluje mi. „Vždycky si o něj řekni, většinou ti ho dají,“ zasvěcuje mě do zdejších poměrů.

Místní poměry jsou vůbec věcí nadmíru zajímavou. To znovu brzy zjišťuji při dvou policejních kontrolách na silnici, které nás čekají těsně před Pastem. První z nich je velice striktní. „Oba dva ven z auta, rozkročit a ruce na auto,“ vyzývá policista a následuje pořádná osahávačka, aby se ujistili, že nemáme žádné zbraně. Naproti tomu na dalším kontrolním bodě jde všechno až podezřele hladce. Jasně to ukazuje na fakt, jak důležité je v těchto zemích dobrá práce a společenské postavení. Julianovi totiž stačí prokázat, kde pracuje. A protože je to velká, nadnárodní firma, jež má ve městě velké sídlo a dobrou pověst, policista jen uznale pokývne a okamžitě nás propouští. A tak jsem za chvíli vysazen ve městě, jehož celý název zní San Juan de Pasto.

Je už tma a zde, v kraji Nariño, jenž je nejchudší z celé země, není radno se potloukat po setmění na ulici. Chudoba obyvatel s sebou v Latinské Americe nese ve většině případů i zvýšenou míru kriminality. A tak si přes internet rychle vytvářím rezervaci do blízkého hotelu a o pár minut později už stojím u recepcce. O mé rezervaci tady pán nic neví. Mávám mu potvrzením na telefonu, ale on se neustále cuká. A ve chvíli, kdy mu ukazuji, že platit mám jen dvacet tisíc pesos, vykrcuje se ještě víc. „To je přece za pokoj hrozně málo,“ argumentuje mi. Začínám být lehce mrzutý. „To je váš problém a ne můj. Pro mě je to tak akorát. Mám rezervaci za dvacet a dvacet taky dostanete,“ jsem naprosto pevný ve svém postoji. Vidí, že nemá smysl se mnou diskutovat. Platím padesátitisícovou bankovkou. Zpátky dostávám pětadvacet tisíc. Přestává mě to bavit. „Řekli jsme za dvacet, v rezervaci je dvacet, takže dostanu zpátky ještě pět, a to teď hned. Ale jestli chcete nějaké problémy, zvednu telefon, zavolám na ambasádu a oni mi určitě pomůžou tenhle problém vyřešit,“ vyhrožuji na prostým nesmyslem. Ten však padá na úrodnou půdu. Zmínka o ambasádě dědka vystraší, okamžitě mi vrací zbytek peněz

a najednou je úslužný až hrůza. Po pár minutách tak mohu s klidem složit hlavu.

Při ranním průzkumu Pasta mě dostihl ne zcela vyřešený osobní život. Není nad to neudržet se pár týdnů před odletem a pustit se do vztahu, jenž je předem odsouzen k záhubě. Ale lidské pudy jsou někdy silnější než jakákoliv, byť seberacionálnější logická úvaha. A tak jsem místo zkoumání ulic řešil emoce, které vznikly v kyberprostoru. Nemístně mě to vytočilo. Mohl jsem si za to však sám. Nikdy jsem neměl dopustit, aby nějaký vztah vznikl chvilku před odletem. Přesně jsem navíc věděl, jak to dopadne. Jen fakt, že nerad ubližuji lidem, mě stavěl proti rozchodu přes půl světa, který však musel nevyhnutelně přijít v následujících dnech. Právě tato má pozice mezi dvěma mlýnskými kameny mě rozčilovala ještě více. Musel jsem se v afektu uchýlit ke své staré neřesti. Zamířil jsem do stánku, koupil dvě cigarety a prodavač mi první z nich hned ochotně zapálil. Stáhl jsem ji snad na tři doby a od hořícího nedopalku si hned připálil i tu druhou. Nekouřil jsem už nějakou dobu, a tak to se mnou málem seklo. Navíc jsem byl v nadmořské výšce odpovídající vrcholu Gerlachovského štítu, což mé motání hlavy jen zhoršovalo. Z těch hnusných cigaret se mi chtělo zvracet. Tak tohle bylo fakt na dlouhou dobu naposledy, slíbil jsem si okamžitě a nabral směr k horám. Ty mě dokážou uklidnit mnohem lépe než směs tabáku, dehtu a nikotinu. Krásná a pohodová cesta napříč horskými vesničkami zabírá na mou psychiku opravdu účinněji. Navíc je jasné, že porce kilometrů bude dnes poctivá. Rozčilení ve mně vždy probouzí obrovskou vlnu energie. Všechno negativní je ze sebe potřeba vypotit a vychodit. To se mi také veskrze daří. Navečer se odeberu zcela mimo civilizaci, výš do hor a dlouhé desítky minut před usnutím zírám do kraje. Na tlumená světla, vycházející z kolumbijských vesniček, a temné, mohutné obrysy andských hřebenů. To už špatnou náladu definitivně nahrazuje pocit nepopsatelného štěstí. Jsem dost možná v jedné

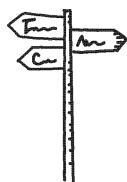
Chiva bus, legendární kolumbijský autobus, jehož první modifikace byla sestrojena již před téměř sto lety, Piendamó.

z nejkrásnějších zemí na světě a jsem svobodný člověk. Málokdo v dnešní době může říct totéž, uvědomuji si, zatímco do stanu házím jen batoh a sám si tentokrát ustelu přímo pod hvězdnou oblohou.

Kolumbijský kraj Nariño leží na samém jihu západního pobřeží země, na dohled hranic s Ekvádorem. Patří mezi ty nejtradičtější, nejchudší a také nejnebezpečnější. Má ovšem rovněž bohatou historii. Nejen pokud jde o původní obyvatelstvo, ale také o roli, kterou sehrál při osvobození Jižní Ameriky od španělské nadvlády. Poblíž vesnice Bomboná zde například stojí obrovský monument Simóna Bolívara, muže, jenž nese největší zásluhu na osvobození kontinentu. Jeho připomínku v podobě ulice, náměstí či sochy lze najít minimálně v každém větším kolumbijském městě. Během jednoho z mých posledních dní před překročením hranice do další země jsem stanul právě u tohoto monumentu. Stojí přímo vedle skály, z níž údajně Bolívar velel své armádě před téměř dvěma sty lety ve slavné „bitvě o Bomboná“. Právě tato bitva rapidně přiblížila obyvatelstvo tohoto kontinentu ke svobodě a nezávislosti na Španělské koruně.

Minulost jsem však musel nechat za zády. Bylo třeba se urychleně vrátit do současnosti. Navečer potkávám na rozkopaných ulicích jednoho z městeček velkou spoustu uprchlíků z Venezuely. Ti si pomalu chystají svůj nocleh přímo uprostřed náměstí. Vzhledem k pověsti, již tady uprchlíci mají a která mi byla opakovaně podsouvána, jsem poněkud opatrnější než obvykle. Snažím se od nich držet stranou. Hledání ubytování ovšem nevede ke zdárnému konci, a tak alespoň sháním něco k večeři. Pošťestí se mi nedaleko od náměstí a tamní servírky jsou překvapené přítomností evropského bělocha tak, že mi zdarma k hamburgeru ještě přidávají pár donutů a přitom se ode mě snaží vyzvědět, kde jsem se tady vzal. Po setmění pokračuji v hledání místa k noclehu. Chci místo, kam v noci nikdo nezabloudí. Na kraji městečka leží hřbitov. Chvilí nad tím uvažuji. Na hřbitově je koneckonců

dost mrtvo a v noci tam určitě nikdo nepůjde. Nakonec ale tyto poněkud morbidní úvahy potlačuji a mířím až za město, kde je vše rozkopáno kvůli stavbě dálnice. Mezi muldami nacházím přijatelný plácek. Snad mě tu ráno nepřeválčuje první kus těžké techniky, který se na stavbu vydá. Než usnu, ještě kontroluji stav kilometrů. Fakta hovoří jasně – do zkompletování první pěší tisícovky mi chybí zhruba padesát kilometrů.

První tisícovka

Túquerres

Hluk ze stavby dálnice, která – jak jsem brzy zjistil – probíhala částečně i v noci, mě příliš vyspat nenechal. Vyrázil jsem tak poměrně časně dál a už kolem poledne jsem byl ve městě Túquerres. Vzhledem k velkému množství času, jenž zbýval do setmění, jsem překopal své plány. Odložil jsem rychle veškeré věci do prvního ubytování, které jsem sehnal, a jen nalehko jsem se rozhodl vydat ke zhruba patnáct kilometrů vzdálenému kráteru sopky Azufra. Je to nádherná sopka, v jejímž kráteru se nachází jezero sytě zelené barvy. Při pohledu na fotky tohoto místa se člověku zdá až neuvěřitelné, že příroda dokázala vytvořit takovou nádhru. Vulkán je poměrně známý a přístup k němu by neměl být větším problémem. Jenže už ve chvíli, kdy odbočuji z hlavní silnice, mě zastavuje dvojice místních policistů.

Upozorňují mě, že ke kráteru se nedostanu. Když se však ptám, zda je cesta oficiálně uzavřená, odpovídají, že ne. V tu chvíli mi to přijde naprosto absurdní. Jenže netrvá dlouho a jeden z místních, jenž projíždí kolem na motorce, mě upozorňuje: „Dostaneš se jen k chatě, ke kráteru ne.“ Začíná to být divné. Pokouším se vyzvědět, proč to tak je. Není však příliš sdílný. Něco mi tady nehraje. Realitu zjišťuji až u chaty. Je tam závora, která zabraňuje v další cestě. Což o to, závora se dá přelézt. Větší problém tuším jinde. Hlídká ji dva chlápci. Už zpovzdálí na mě křičí, že dál jít nemůžu. Debatujeme pár minut, ale není s nimi řeč. Pohádce o kontaminaci tamního prostředí kvůli výparům ze sopky příliš nevěřím. Spíš mi přijde reálné to, co se dozvídám až zpětně příštího dne – zdejší vláda a mafie se nebyly schopny dohodnout na rozdělení příjmů z turistického ruchu, a tak jsou zde blokovány přístupy k atraktivním cílům. Dobrat se ale v Kolumbii absolutní pravdy je velmi komplikované. Z pozice turistů vlastně prakticky nemožné.

Fakt, že mi byl zamezen přístup ke kráteru, ale rozhodně neznamenal, že to vzdávám. Nejprve mi hlavou probleskla myšlenka, že bych je mohl uplatit. Jenže americké dolary, na které by chlápci zřejmě slyšeli, zůstaly i s ostatními věcmi ve městě. A tak jsem musel vymyslet něco jiného. Nedaleko závory byla odbočka. Ta obcházela část hřebene a já trochu doufal, že o kus dál bude možné se na cestu k sopce nepozorovaně napojit. Vydal jsem se tedy tímto směrem. Mám totiž jeden obrovský problém. Pokud mi někdo něco zakáže, navíc bez logického zdůvodnění, začne mě daná věc lákat o to víc. O vzrušení z porušování pravidel ani nemluvě. Nazývám to „syndrom malého dítěte“, protože stejně jako malé dítě, které v obchodě nedostalo sladkost, se vztekám ve chvíli, kdy nemám to, co chci. A navzdory jistému stupni inteligence zkrátka nedokážu pochopit, že to mít nemůžu. Za pomoci navigace hledám, kudy z náhradní cesty odbočit a dostat se na stezku ke kráteru. Není to však tak jednoduché. Navíc začíná vanout silný vítr od oceánu, který je odsud

nedaleko, a spolu s ním se na mě žene déšť, kroupy a mlha. Není to záviděníhodná situace a s minimální viditelností se mé šance dosáhnout kráteru snižují.

Vrtochy počasí mě zasahují naplno. Veškerá výbava do chladného počasí leží ve městě. Ruce mi rychle mrznou a mokrý jsem až na kost. Dvakrát se pokouším odbočit z hlavní stezky naslepo přes hřeben. Jenže pokaždé, když dosáhnou vrcholových partií, leží mezi mnou a stezkou k sopce hluboká propast, kterou nelze překlenout. Chce se mi řvát vzteky. Pomalu musím sám sobě přiznat, že tentokrát to nebude můj den. Nerad připouštím porážku, ale počasí a nepředvídatelný terén mě nakonec nutí k tomu, abych se z hřebene zase vrátil zpět na stezku a zbytečně neriskoval. Nikdo už by mě totiž nemusel nikdy najít. Nedá se nic dělat. Vracím se zpět na křižovatku cest. Koukám směrem k závoři. Tu už nikdo nehlídá. Jenže je pozdě, do dvou hodin padne tma a já s sebou nemám výbavu na to, abych přečkal noc ve čtyřech tisících metrech nad mořem. Má zloba ještě roste a v duchu proklínám všechno a všechny. Cestou do civilizace pořádně přidávám do tempa, vlastně prakticky běžím. Potřebuji se pořádně vyběít. Nakonec mi náladu spraví až večere v podobě místních burritos.

Prvních tisíc pěších kilometrů pokořeno, El Espino.

Výstup k sopce Azufra se mi vlivem nešťastných okolností nepodařilo uskutečnit, špatná nálada mi však nevydržela dlouho. Čtyřiatřicátý den měl být prvním „velkým“ dnem mé cesty. Ještě před pár měsíci bych si klepal na čelo, kdyby někdo zmínil, že ujdou byť jen stovku kilometrů v Kolumbii. A teď chyběl už jen kousek do čísla, které mělo ještě jednu nulu navíc. Ráno jsem se tedy vydal na místní tržiště, abych se poohlédl po kusu kartonu. Měl jsem v plánu pořídit si památeční fotku jako vzpomínku na svůj úspěch a papírová cedule měla sdělovat, kolik těch kilometrů už mám vlastně za sebou. Mezi směsicí barev a vůní, kterou doprovázelo vyvolávání nabídek prodávajících, nebylo těžké kus tvrdého papíru najít. Kartony se tu válely všude. Sebral jsem první, který mi padl do oka. Sice trochu páchl rybinou, ale to mi nevadilo. Vždyť i já sám jsem měl na sobě více než měsíc nevyprané prádlo a musel jsem smrdět na sto honů.

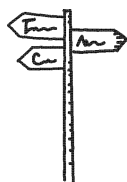
Bezvýznamná a zapomenutá vesnice El Espino se stala tím místem, kde jsem překonal hranici první tisícovky pěších kilometrů. Teprve tehdy jsem se odvážil fixem na karton načmárat číslíčko a vyfotit se u cedule označující název vsi. Na nějakou oslavu však nebyl čas ani důvod. Tak to bychom měli, pomyslel

jsem si a v duchu dodal: „Tak ještě pár tisíc a mám hotovo.“ S touto myšlenkou jsem se vydal vstříc sopce Cumbal, kde jsem hodlal svůj chodecký úspěch korunovat konečně

*Dostaneš se jen k chatě,
ke kráteru ne.*

také pořádným výstupem. V tomto ohledu jsem zatím spíš paběrkoval. Byla ideální chvíle to změnit. Sebevědomí po dosažení prvního „záchytného bodu“ mi totiž přirozeně vzrostlo. Devátá nejvyšší hora Kolumbie s výškou 4764 metrů měla být třešničkou na dortu a ideálním zakončením kolumbijského putování. Zároveň jsem totiž byl už na dohled Ekvádoru.

Poslední kolumbijské chvílky

Ipiates

Sen o výstupu se mi brzy počal hroutit. Hned ve vesnici pod sopkou totiž dostal můj časový plán povážlivé trhliny. Příčinou byly slavnosti, které se zde konaly. Nejprve jsem absolutně neměl tušení, co se děje. Všude byla spousta lidí, už na první pohled převážně indiánského původu, někteří dokonce s duhovými vlajkami. Ne však takovými, jaké znáte z pochodů homosexuálů. Tato vlajka se jmenuje Wiphala. Sestává z barevných čtverečků, situovaných kolmo. Reprezentuje lidi z And, tedy převážně potomky původních indiánů, a před pár lety byla dokonce schválena jako druhá oficiální vlajka Bolívie, což je také zaneseno v ústavě. Vlajky zde byly z jediného důvodu – jednalo se o slavnosti Inti Raymi. Je to nejvýznamnější svátek původních jihoamerických obyvatel. Vznikl jako náboženský svátek k oslavě boha slunce,

jenž je v incké mytologii nejvyšší postavou. Slaví se několik dní, přičemž hlavní oslava připadá na zimní slunovrat. A protože ve zdejších krajích je červen brán jako měsíc zimní, nastává zimní slunovrat právě ke konci června.

Kdyby šlo jen o samotné slavnosti, nezůstal bych dlouho. Zkoumal jsem náměstí, kde se vše odehrávalo, nasával atmosféru, ale neměl jsem v úmyslu se zdržet. Zničehonic se objevil indián minimálně o hlavu menší než já, s dřevěnou čutorou v ruce a už nalitým panákem v druhé. Okamžitě jsem měl panák v sobě. Potomek Inků jen pokývl hlavou a zase zmizel. Chvilí nato ke mně přistoupila zvědavá malá holčička v gumácích a začala se vyptávat na všechno možné. „Mohla bych tě seznámit se svými dvěma bratry?“ vypadlo z ní po chvíli, a aniž by čekala na odpověď, chytila mě za ruku a už mě táhla za svými staršími sourozenci. Toto setkání se protáhlo na několik hodin. Probrali jsme všechno od toho, co jsou slavnosti zač, až po česká národní jídla. Dokonce jsem dostal pozvání do Argentiny, protože starší z bratrů žil právě tam. „V Argentině se určitě objevím, ale musíš mi dát pár měsíců, pěšky to chvíli trvá,“ odpovídal jsem se smíchem na pozvání. Luna se však nespokojila s pouhým vyprávěním o mé zemi, musel jsem na telefonu ukázat ohromné množství fotek a následně vytáhnout i české peníze. Nakonec jsem jí na památku daroval českou padesátikorunu, která se jí líbila ze všech nejvíc.

Byl jsem ve velmi dobrém rozmaru, což dobře dokresluje fakt, že jsem se s Lunou pustil dokonce do tance, ba co víc, dokonce jsem ho inicioval. Já, který jsem nedochodil ani taneční, protože jsem to považoval za strašnou otravu. Zdejší tanec je však poněkud zábavnější, a navíc není svázán nejrůznějšími pravidly. V mezičase jsem s bratry diskutoval o všem možném a také jsem se dostal do sporu s několika opilými indiány, kteří už vypili dost přes míru a snažili se mi svou pálenku také vnutit. Mé zdvořilé odmítnutí se příliš nesetkalo s pochopením. Rozhodně jsem se nechtěl bránit alkoholu, ale byl jsem si moc dobře vědom, že dnes

budu muset ještě pokračovat vzhůru. Alespoň kousek. Opilci byli dost neodbytní a vrátili se ještě několikrát. Nepořídili však ani jednu. Nakonec se o vyřešení celé situace postarali až oba bratři, kteří přece jen věděli lépe, jak indiánům vysvětlit, že nebudu pít. Posléze jsem naznal, že už nadešel čas, kdy bych se měl vydat vzhůru, abych měl lepší výchozí bod pro výstup, který se v důsledku těchto neočekávaných událostí musel přesunout na zítřek. Přišlo loučení. S kluky jsem to vyřídil podáním ruky, ale Luna mi naprosto neočekávaně skočila kolem krku a pustila mě až ve chvíli, kdy jsem jí vlepil přátelskou pusu na tvář a slíbil, že se ještě někdy uvidíme.

Cesta vzhůru byla rozmáčená až hrůza a bahno jsem brzy měl všude. Stezky většinou bývají pevnější až někde kolem čtyřtisícové hranice. Můj postup i tentokrát skončil dříve, než jsem měl v plánu. Hodlal jsem stanovat, co nejvýše to půjde. Ve výšce tři tisíce pět set metrů je však záchytný bod v podobě chaty. A právě u ní mě odchytila dcera pana majitele a zatáhla mě dovnitř. Dostal jsem hned kafe a něco na zub. A také mi byl nabídnut zdarma nocleh na podlaze, pokud bych o něj měl zájem. Je to lepší než stavět stan a budu spát alespoň v suchu, měl jsem jasno a má odpověď tak byla kladná. Každopádně si ale zítra pořádně máknu, věděl jsem zároveň. Na spánek bylo ještě brzy, a tak jsem zbývajíc čas do soumraku věnoval holčičce, která se rozhodla mi tady všechno ukázat. „No a tamhle máme rybníčky,“ provázela mě i s výkladem okolím chaty. Nezapomněl jsem se přirozeně otázat, zda tam jsou také ryby. „Jo, ryby. Ryby, ryby, ryby. Jsou tam. Pořád jíme jenom ryby,“ zněla upřímná dětská odpověď a bylo vidět, že malá slečna není ze svého jídelníčku zrovna dvakrát nadšená. Pokračovali jsme nejrůznějšími hrami, především s jejími psy, a nakonec ji musel táta odtáhnout do postele, jinak by asi byla schopna starat se o mou zábavu až do rána. Když jsem ten večer uléhal na tvrdé podlaze, došla mi jedna věc: Je vlastně úplně jedno, jestli a kam zítra ráno vylezu. Stejně tak nesejde

Občas bylo potřeba při cestě i trochu popoběhnout, El Espino.

na tom, kolik kilometrů na tomto kontinentu pěšky ujdu. Jasně, pokud o tom jednou budu psát knihu, budou ty tisíce kilometrů v názvu vypadat skvěle. Ale to se stejně asi nestane. Zato tady jsem našel opravdové štěstí, které žádné tisíce kilometrů, žádné vrcholy, ba ani nějaká kniha nikdy nevyváží. Je to štěstí, jež pochází ze zjištění, že lidské dobroty a lásky je na tomto světě stále dostatek. A tady, v kolumbijských srdcích, ještě o trochu více. S touto myšlenkou a slzou dojetí na tváři jsem tvrdě usnul.

Budíček přichází brzy ráno a už těsně po páté se za svitu čelovky vydávám vzhůru do neznáma. Předtím se ještě u pana domácího zapíšu do knihy, kam registruje všechny, již se pokouší dosáhnout vrcholu. Prolistujeme spolu všechny stránky až do roku 2015, ale žádného jiného Čecha, který by se před výstupem registroval, neobjevujeme.

Vypálil jsem kupředu až příliš rychle a důsledky na sebe nenechaly dlouho čekat. Rychlé změny nadmořské výšky mi během pár desítek minut přivodily bolesti hlavy horší než při kocovině. Přirozeně jsem na to musel vzít ohled. Přesně takhle může začínat vysokohorská nemoc a tomu bylo potřeba se vyhnout.

U horského potůčku, jenž byl jedním z posledních zdrojů vody, jsem jí vypil poctivý litr, možná i více. Zároveň mi nezbylo než snížit rychlost výstupu. Efekt na sebe nenechal dlouho čekat. Tělo reagovalo na změnu kladně a já mohl bez obav postupovat dál.

Než jsem se vymotal z paráma, měl jsem bahno na nose i za ušima. Pádů a následné bahenní koupele jsem při své nešikovnosti nemohl být ušetřen. Špinavý jako prase jsem však tuto část terénu brzy překonal. Dostal jsem se do výšky nad čtyři tisíce dvě stě metrů, kde byl nepohodlný terén plně nahrazen kamennou sutí a skalami. Začal jsem stoupat mnohem více zprudka. Dál už nemělo smysl táhnout na zádech plný batoh se vši výbavou. Zanechal jsem ho tedy za jedním výrazným kamenem, polohu zaznamenal do navigace pro jeho pozdější snazší nalezení a dál pokračoval jen nalehko. Sopka mi odmítala dát cokoliv zadarmo. Počasí se zhoršovalo a drtilo mě. Do zad mi fučel silný vítr. Ten na mě zezadu v plné palbě posílal i ledové dešťové kapky. Všude okolo byla mlha a neviděl jsem na víc než pár kroků. Cesta mi však připadala jasná – stále nahoru. Sopka má poměrně specifický tvar, a tak bych měl i s naprosto minimální viditelností vrchol trefit, nevzdával jsem se naděje. Brzy jsem skrze mlhu spatřil obrys skály, kterou jsem považoval za tu nejvyšší. Navigaci jsem kvůli promrzlým prstům už nekontroloval a pustil jsem se jemnou sutí, jež neustále podklouzávala, přímo za nosem. Dva kroky kupředu, jeden sutí vzad. V tomto terénu naprostá klasika, kterou už dobře znám. Vítr sílil, přesto se mi však povedlo dosáhnout vrcholu. Rychlá kontrola ukázala, že by to vrchol měl skutečně být. Nikde okolo sebe jsem už obrys žádného vyššího bodu nezaregistroval. Vítězoslavně jsem zdvihl ruce nad hlavu. Zbývající cit v rukou jsem použil k vyfocení mlhou zahaleného selfíčka. Při tom všem jsem se snažil, aby mě neuvěřitelně silný nárazový vítr nesmetl dolů do míst, kde jsem tušil prohlubeň kráteru. Právě jsem dosáhl svého druhého nejvyššího vrcholu v životě, blesklo mi hlavou.

Bylo to tak. Do té chvíle jsem zdolal jen jedinou vyšší horu – Mont Blanc. Ted jsem byl jen o pět a čtyřicet metrů níže, než když jsem stanul na „střeše Evropy“.

Vyhráno ještě zdaleka nebylo. Sestup, jak známo, bývá mnohdy náročnější než výstup. Snažil jsem se rychle, leč obezřetně postupovat dolů. Spěchal jsem možná až příliš, protože jsem na prostu suverénně přešel místo, kde jsem ukryl batoh, a běžel dál. A tak jsem si jeden úsek cesty vzhůru ještě zopakoval. Pak už to šlo ráz na ráz, a jakmile jsem dosáhl bahnité části, podlehl jsem uspokojení. A to rychle vedlo k momentu, kdy jsem po zakopnutí vletěl takzvaně po hubě přímo do bahnité kaluže. V té chvíli jsem už nebyl tak zmrzlý a měl jsem sílu si zanádat. Vulgární výrazy pro dámské přirození i lehké děvy tak několikrát zazněly mlhou. Vlastně byly dost možná slyšet i dole ve vesnici. Ale emoce zkrátka musí ven. Brzy se však pode mnou vynořila chata, ze které jsem se ráno vydal na cestu. Manželka pana domácího mě okamžitě vítala. Zanedlouho už jsem seděl uvnitř a svíral obrovský hrnek horkého kafe. Mohl jsem si oddechnout. Konečně se mi podařilo vylézt na první pořádný jihoamerický vrchol. Leč příliš nechybělo a vracel jsem se dolů zase s prázdnou.

Nakopnutý tímto úspěchem jsem měl energie na rozdávání. Protože však rozdat nejde, musel jsem ji využít sám. A jelikož bylo teprve kolem poledne, stanovil jsem si za cíl dnešního pochodu příhraniční město Ipiales. Proti tomu, co jsem měl dnes za sebou, to byla pohodová procházka. Krajina po cestě připomínala spíš Šumavu než Kolumbii. Když jsem se přiblížil k městu, začal mi docházet podstatný fakt. Dnešní noc bude tou poslední v této zemi. To znamenalo, že bude potřeba utratit i poslední peníze. K tomu jsem si vybral zajímavý způsob. V Ipiales jsem zamířil do kasina. Zdejší kasina se však liší od těch českých. Zdaleka zde nemůžete prohrát tolik peněz. Zasedl jsem k automatům a začal hrát. Můj plán prohrát se nejprve dařil. Brzy však nastal zlom a začal jsem vyhrávat. Strávil jsem hraním asi dvě hodiny. V tu

dobu jsem už měl dvojnásobek toho, s čím jsem přišel. A tak mi nezbylo než se smířit s výhrou. Budu se těch peněz muset zbavit nějak jinak, pomyslel jsem si, když jsem opouštěl kasino s kapsami plnými pesos. A protože ráno je moudřejší večera, nechal jsem rozhodnutí o způsobu utracení peněz na druhý den.

Nastal můj poslední den v Kolumbii. Neměl jsem však hned v plánu vydat se k hranici s Ekvádorem. Naopak, nejprve jsem zamířil směrem od hranice. Nedaleko od Ipiales se nachází slavné poutní místo a svatyně Las Lajas. Cestou sem se poprvé skutečně dostávám do kontaktu s tím, o čem jsem do této doby pouze slýchal. Silnice, po které jdu, je lemována velkou spoustou restaurací, v nichž je hlavní pochoutkou pro Evropana nezvyklé zvíře – morče. Přiznávám, že ve chvíli, kdy jsem viděl na vlastní oči morčata napíchnutá

na venkovním rožni, kterak se vcelku pomalu pečou, přišlo mi to do velké míry morbidní. Celou situaci navíc umocňoval fakt, že před restauracemi byly umístěny poutače v podobě obrovských barevných soch morčat. To mělo nalákat potenciální zákazníky ke konzumaci. Okamžitě jsem měl jasno, že ač jsem nakloněn ochutnávání nových a cizích pokrmů, tohle do pusy v žádném případě nevezmu.

Naštěstí morčata brzy zmizela a přede mnou se objevilo obrovské údolí a kaňon řeky Guaitara. A právě sto metrů nad ním, přímo ve svahu se tyčí bazilika Las Lajas. Ta je významná nejen pro svou specifickou polohu a krásu, ale také kvůli pověsti, která se váže k místu, kde stojí.

*Jo, ryby. Ryby, ryby, ryby.
Jsou tam. Pořád jíme
jenom ryby.*

Roku 1754 se v nedaleké jeskyni totiž měl stát zázrak. Tehdy údajně dvě místní ženy, Maria a její hluchoněmá dcera Rosa, překračovaly řeku. Při tom je však zastihla bouřka, před kterou

se snažily schovat. Při hledání útočiště pak natrefily na jeskyni, ve které se ukryly. Zde měla malá Rosa spatřit obraz Panny Marie. V ten moment údajně vykřikla na matku a ukazovala na zjevení. Právě onen přízrak tehdy údajně malou Rosu vyléčil. Tato pověst se po okolí brzy rozšířila a místní nakonec na tomto místě postavili dřevěnou kapličku jako připomínku události.

V průběhu let pak vyrostla až do následující podoby. Dnes je z baziliky a jeskyně vyhledávané turistické místo. Jedno z nejvýznamnějších v celé zemi. Spousta podnikavých Kolumbijců toho přirozeně využila ke svému byznysu a podél cesty k bazilice nabízí vše možné. A to včetně focení s lamami, nastrojenými do pestrobarevných oblečků. Údolí dnes navíc hyzdí i lanovka, jež vede přímo k bazilice.

Jakoukoli autentickou atmosféru toto místo zřejmě kdysi mělo, turistický ruch ji beze zbytku pohltil. Dnes už to byla jen jedna z mnoha památek, které – ač krásné napohled – ve mně nezanechávaly žádný hlubší dojem. Přesto je to architektonický skvost a tentokrát jsem ani příliš nelitoval své návštěvy. Bezprostředně po ní jsem však obrátil své kroky zpět k hranici. V tu chvíli už bylo jasné, že můj čas v Kolumbii se definitivně nachýlil.

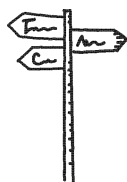
Poslední pesos jsem nakonec utratil za všechno možné. Většinu však tvořily užitečné věci, ať už to byly ponožky do zásoby, či jídlo na dalších pár dní. Jedinou nevýhodou tedy byl poněkud těžší batoh. Se setměním jsem dorazil na státní hranici. Překročil jsem jich ve svém životě dosud spoustu. Tato však nebyla ani trochu podobná žádné předchozí. Bylo zde neskutečně živo. Všude mezi hraničními kontrolami bylo v podstatě takové menší tržiště. A všude také spousta venezuelských uprchlíků. Ti proudili z Kolumbie právě do Ekvádoru a odtud dále na jih. Měl jsem trochu problém se v tom všem vyznat. Není to tak, že bych musel projít nejprve jednou hraniční kontrolou, abych se vůbec dostal dál. Až těsně před průchodem k ekvádorské migrační kontrole člověka

Svatyně Las Lajas, tyčící se více jak sto metrů nad řekou Guaitará.

zastaví a zkontrolují, zda dostal kolumbijské výstupní razítko. To potkalo i mě. Poslali mě do jedné z budov, abych si jej opatřil. Brzy se mi povedlo ho „ulovit“ a následně mě vpustili k druhé fázi. Kvůli kontrole davu uprchlíků byla řada lidí, vstupujících do země na ekvádorské straně, rozdělena na dvě – Venezuela a zbytek světa. Má fronta se naštěstí hýbala velice rychle. U okýnka jsem pak dostal pouze jedinou otázku: „Cestujete z Kolumbie do Ekvádoru?“ Ihned po kladné odpovědi jsem obdržel do pasu štempl a žádné další papírování nebylo potřeba. Oficiálně jsem se ocitl v další jihoamerické zemi. Celnice stála uprostřed ničeho. Osvětlení končilo těsně za ní. U poslední lampy jsem se zhluboka

nadechla zadíval se do tmy. Pevným krokem jsem stoupl na silnici
a vykročil do neznáma. Čekalo na mě nové dobrodružství.

Ekvádorské začátky

Tulcán

S novou zemí přišlo množství změn. Bylo nutné se rychle zorientovat. Hned ráno po večerním překročení hranice jsem se začal rozkukávat. Naštěstí jsem alespoň nemusel řešit výměnu peněz. Když před lety původní ekvádorská měna devalvovala, země přijala americký dolar. A dolary jsem měl s sebou už z Česka.

Bylo však potřeba opatřit si novou SIM kartu. To byla na první pohled záležitost mnohem komplikovanější. Každá karta musí být v Ekvádoru registrována, a to pouze na člověka s trvalým pobytem v zemi. Ještě že jsem v Jižní Americe a tady jsou řešení problémů často velmi elegantní. Paní za pultem mi hned v prvním obchodě vysvětlila, jak se věci mají, a následně nabídla registraci na své jméno, pokud mi to tedy samozřejmě nebude

vadit. A tak jsem před ní jen vysázel příslušný obnos v dolarových bankovkách. Zbytek už za mě zařídila ona.

Setkání v obchodě dávalo tušit, že lidé zde budou podobně milí a ochotní jako v Kolumbii. Jak se však začalo ukazovat, byla to spíš výjimka, jež potvrzovala pravidlo. Ekvádorské ulice na první pohled naznačovaly, že země je snad trošku vyspělejší. Byly čistější, ubylo pouličních stánků a naopak přibýlo restaurací. Na ulicích nebylo zdaleka tolik odpadu a člověk občas zavadil i o odpadkový koš. Celé to působilo bezpečněji a možná až příliš evropsky. A lidé na ulici byli chladnější, odměřenější a taky holky byly škaredější. Nepříliš vydařený první dojem. Nechtěl jsem se mu poddat, protože by mohl být klamný. Rozhodně u mě ale nehrozilo žádné nadšení. Ekvádor vypadal nudně. Upínal jsem se alespoň k faktu, že tu jsou nádherné hory, sopky a příroda celkově. To

se také potvrdilo hned, když jsem vypadl z města. A okamžitě jsem si našel oproti předchozí zemi první pozitivum. Nikde v přírodě žádné ostnaté dráty, žádné soukromé po-

zemky. Naprosto bez potíží si člověk mohl svobodně ustlat, kdekoliv chtěl. Minimálně jedna kladná věc se tady najde, pomyslel jsem si a můj pohled na novou zemi tak nakonec po prvním dni nebyl až tak negativní.

Hned příštího rána mě překvapuje silná vrstva námrazy na stanu. Je třeba vzpomenout fakt, že červenec je zde zimním měsícem a já se nacházím ve vysokých polohách. Na druhou stranu to byla první větší, byť neplánovaná zkouška odolnosti spacáku. Dopadla na výbornou, protože když jsem z něj ráno vylezl, nechápal jsem, kde se v okolní krajině ledová pokrývka vzala. Celou noc jsem spal v absolutním teple jako miminko. Cesta mě toho dne dovedla k jezerům El Voladero. K těm vede stezka, jež tvoří okruh. U vstupu na ni se nachází také chata. Tam jsem zanechal se svolením osazenstva bagáž a vydal se krásu, která se

Chutná ti to?

nedaleko skrývá, prozkoumat nalehko. To se velmi záhy ukázalo být zásadní chybou.

Absolutně nevybaven jsem vyrazil na okružní procházku kolem jezer. V poklidu jsem vystoupal k vyhlídce, která skýtala výhled na obě jezera, jež uprostřed paráma ležela pode mnou. Tady poprvé začala má střeva vysílat nelítostné signály, že na mém jídelníčku bylo něco, co se jim příliš nelíbí. Byl jsem přesvědčen, že křeče v žaludku ustanou tak rychle, jako přišly. To bylo však jen mé zbožné přání. Naopak, brzy mě uvnitř bolel každý krok. Kdybych jen měl na sobě trenky, to bych se koliky okamžitě pokusil zbavit kdekoliv u cesty. Jenže neměl. Přes urputnou bolest jsem se snažil dostat až k jezeru. Teprve na jeho břehu jsem vykonal nevyhnutelné. Při nezbytné očiště jsem pak bohužel, ač krajně nerad, musel znesvětit ono ekvádorské jezero. Přírodě se holt poručit nedá.

Pokud mě zrovna netrápily střevní potíže, trápila mě zdejší atmosféra. Po všudypřítomných kolumbijských úsměvech byla tohle obrovská facka. Tady se nesmál téměř nikdo. Radost z cesty se ze mě pomalu vytrácela. Když jsem přišel do hostalu, nikdo mě nevítal. Paní na recepci suše odříkala podmínky pobytu včetně check-outu a cenu. A hotovo. Totéž platilo v obchodě. Prodavačky v českém supermarketu jsou příjemnější než ty ve zdejších malinkých večerkách. Nedokázal jsem pochopit tu obrovskou změnu, jež nastala překročením hranice. Při své nejlepší vůli jsem se marně snažil téhle zemi přijít na chuť. V těchto chvílích jsem oceňoval dokonce i souboje s potulnými psy, kteří mi přinášeli do života na cestě alespoň nějaké vzrušení. Největší souboj jsem však sváděl sám se sebou. Prázdnota, která mě naplňovala, byla projevem první opravdové krize při mém dobrodružství. Bylo potřeba s ní rázně zatočit.

Ve městě Ibarra se mi konečně trochu vrátil úsměv na tvář. Při hledání pouličního života jsem zapojil rozum a své cestovatelské zkušenosti. Kde by se tak mohl tenhle život odehrávat?

Hrající si děti na tržišti ve městě Ibarra.

ptal jsem se sám sebe. Měl jsem jedinou odpověď: Tam, kde se soustřeďuje větší množství lidí. To je jasné jako facta. Musím najít hlavní dopravní uzel města. Nemýlil jsem se. Když jsem se blížil k vlakovému nádraží, ulice začaly ožívat. Nejdrív se objevilo ohromné kryté tržiště, které bylo i kolem dokola lemováno desítkami, ba stovkami stánků a pouliční prodejci se snažili mi vecpat tu klobásku a jinde zase fungl nové ponožky. Normálně tohle bytostně nesnáším, ale tentokrát jsem si to užíval. Z radosti jsem koupil za dolar tři páry fuseklí a cpal se jedním hamburgerem za druhým. Když jsem město opouštěl, vyčítal jsem si, že jsem byl možná až příliš předpojatý. Možná to přece jen nebude taková tragédie.

Další mé kroky měly směřovat do Quita, nejvýše položeného hlavního města na světě. Z Ibarry do něj vedou dvě přímé cesty. Po silnici, nebo delší, ale příjemnější „polňačce“, která prochází zapadlými vesničkami. Já si zvolil cestu třetí a vydal se lehkou oklikou. Chtěl jsem cestou vystoupat na jednu ze sopek, jichž

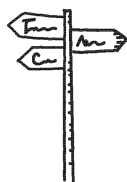
bylo v celé oblasti znovu požehnaně. Má volba padla, jak jinak, na jeden z neturistických vrcholů. Sopka Cusín s výškou lehce přes čtyři tisíce metrů ležela mimo turistické trasy a na vrchol měla vést jen obyčejná místní stezka. Ve vesnici Zuleta jsem doplnil zásoby, jak jen to bylo možné, a opustil hlavní cestu. Za tmy jsem si postavil stan mezi stádem krav několik kilometrů od vesnice. Dvanáctihodinovým spánkem jsem pak načerpal síly k pokusu o zdolání vrcholu, jenž měl proběhnout následujícího dne.

Tohle jsem potřeboval. Většinou spím maximálně šest hodin, protože pravidelné psaní deníku a reportáží z cesty mi více času nedopřává. Světlo zde navíc trvá jen dvanáct, maximálně třináct hodin, a tak jsem časem, kdy je možno pochodovat, značně limitován. Cítil jsem se dnes silný jako už dlouho ne. Vyzrazil jsem kupředu se vši parádou. Nejprve to šlo hladce, cesta se kroutila nahoru v serpentínách jako had, a až na to, že jsem občas musel po svazích nahánět svůj kovbojský klobouk, který mi silný vítr opakovaně kradl, nevypadalo to, že by měly nastat jakékoliv potíže. Můj omyl nemohl být větší. Pěšina se brzy ztrácela, byť na mapě pokračovala dál. Nezbyvalo mi než se k vrcholu prodrat skrz ostré traviny. Bylo to značně bolestivé, tvrdá stébla trávy mi odírala nohy až do krve. Znenadání se však objevila cesta, o které se mapa absolutně nezmiňovala. Hřebem vedla nádherná stezka, s kamennou zdí okolo, lemována stromky, jejichž jméno jsem neznal. Nápadně připomínala stezky, jež stavěli Římané v dobách největší slávy svého impéria.

Na horské poměry to byla opravdová „dálnice“ a dovedla mě těsně pod vrchol. Tady končila u polorozbořeného přístřešku a dál už pokračovala jen úzká, téměř neviditelná cestička přes skaliska až k vrcholu. Nic náročného a za pár minut podruhé během své cesty vytahuji českou vlajku. Čtyři tisíce dvanáct metrů není na poměry Jižní Ameriky nic zázračného, ale pro mě je to stále velký počín. Psychologický efekt je pro mě navíc zcela zásadní. Nesměl jsem však podléhat uspokojení. Čekala mě ještě

cesta dolů. Ta ovšem znovu prakticky neexistovala. Musel jsem se tak opět pohroužit do vysoké trávy. Tentokrát jsem v ní mizel. Stébla mi sahala až do výše hlavy. Trochu jsem se obával, aby se mi nepříhoda podobná nehoda jako před léty na Šumavě. Tehdy jsem si svou nešikovností vrazil kus ostré trávy do oka, skončil s poškrábanou rohovkou v klatovském špitále a pár dní pak strávil s páskou přes oko.

Hledat cestu se ukázalo jako zbytečné. Mířil jsem tedy přibližně jižním směrem do míst, kde jsem v údolí tušil vesnici Cayambe. Do vesnice, nesoucí stejný název jako třetí nejvyšší sopka Ekvádoru, se mi naštěstí podařilo dorazit před sobotním soumrakem. A sobota na tomto kontinentu vždy znamená nějaké to veselí. Bylo tomu tak i tentokrát. Už na kraji města jsem narazil na pomalé, krokem projíždějící auto, které na sobě mělo hudební aparaturu a z beden se mu linula svižná místní muzika. Za autem pochodovaly dobré dvě stovky místních a přitom tančily a popíjely. Neměl jsem šanci uniknout jejich zraku. Chlapi si mě téměř okamžitě přizvali k sobě a už jsem měl nalito. „Chutná ti to?“ otázali se mě hned, jakmile jsem kalíšek s neznámým obsahem vyklopil do hrdla. S úsměvem jsem pokýval hlavou a už jsem měl v ruce další, dvakrát tak plný. „Co to vlastně je?“ zeptal jsem se a bez čekání na odpověď znovu zbavil nádobku obsahu. Byla to domácí kokosová pálenka. Tím se vysvětluje, že jsem v nápoji rychle našel zalíbení. Mám rád kokos i pálenku. Dostávám poslední na cestu a dál už pokračuji v lehce povznesené náladě. Kombinace únavy, prázdného žaludku a domácí kokosové samohonky způsobila, že jsem byl lehce línutý. To však ještě nebyl konec. Další mejdan pokračoval ve městě. Mé oblečení, jež sem úplně nezapadalo, a také batoh na zádech způsobily, že jsem se stal terčem pro místní, kteří do mě lili jedno pivo za druhým. Musel jsem tedy nakonec zvolit taktický ústup za město, protože tohle zavánělo hodně těžkým probuzením.

Nejvýše položené hlavní město

Quito

Mezi mnou a hlavním městem Ekvádoru, Quitem, leželo přibližně pětasedesát kilometrů po silnici. Nic vzrušujícího. Navíc jsem včera do značné míry podcenil ochranu proti slunci a čerstvě spálená pokožka mě už od rána oslabovala. A v kombinaci se značnou konzumací alkoholu jsem byl jako přetažený palicí a téměř nepoužitelný. Tupě jsem zíral ze stanu ven, ne a ne se zvednout. Situaci jsem vyhodnotil jasně – je potřeba se co nejrychleji dostat ke kafi, abych měl „pohon“. Po pár protřepných kilometrech se mi poštěstilo dostat se k tekuté dávce kofeinu. Přesto prožívám krizi. Ani poté se nemohu dostat do tempa a na tvrdém povrchu silnice to není žádný med. Ozývají se i některá drobná zranění z cesty. Blíží se poledne, potím se a páchnu čím dál tím víc. Oblečení by chtělo vyprat. Vypadám

jako totální hounlesák. Zmáčený potem od hlavy k patě, se zvednutým límcem košile, který slouží jako ochrana před sluncem, a rozpadajícím se kloboukem se pomalu plazím od vesnice k vesnici.

V jedné z nich se snažím nakopnout energetickým nápojem, ale energie se nedostavuje. Namísto toho brzy přichází odezva těla. Nedlouho poté se mi samovolně spouští z nosu řádný proud krve. Znáám ji dobře už z minulosti. V dobách, kdy jsem do sebe na nočních směnách v obchodě lil jeden povzbuzující nápoj za druhým, bylo tohle znamením, že tělo už dále nesnese tu kofeinovou vraždu. Bylo vždy nutné na pár dní vysadit. A přesně tohle jsem musel udělat i tentokrát. Dál žádné kafe, musím kráčet bez dopingu. Zatímco jsem se v duchu vzdával oblíbeného nápoje, byl jsem už od krve úplně celý. Co jsem sám neutřel do rukávů, to kapalo na propocení kus oblečení samo. Než proud krve zpomalil a nakonec ustal úplně, měl jsem tekutinu na pěstce obličeje a vypadal jsem, jako bych právě někoho podřezal a možná ne jen jednoho. Ani jsem se neobtěžoval omýt si tvář. Prostě jsem nad tím mávl rukou a pokračoval dál à la Drákula.

Quito není zrovna město s nejlepší pověstí. Přichází chvíle, kdy musím volit ze dvou cest. První by mě ještě dnes navečer zavedla na jeho předměstí, což není příliš dobrý nápad. Kole-do-val bych si v lepším případě o okradení. Proto se rozhoduji pro druhou, delší. Ta však vede skrze vesnice a až další den mě „vyplivne“ těsně před hranicí města. Tím se pro dnešek znovu odsuzuji k pochodu až do tmy. Mám sotva pětadvacet kilometrů. Potřebuji minimálně čtyřicet a do tmy zbývají necelé tři hodiny. Ještě za světla procházím městem El Quinche. Kousek za ním mi chlapík z domku u cesty domlouvá, abych se radši svezl. Že mi rád zastaví auto nebo autobus. S díky ovšem odmítám. Kolem deváté si ve vesnici dávám naprosto nesmyslně kalorickou bombu, hamburger s litrem koly. A právě přeslazený nápoj se postaral, abych v deset, kdy jsem rozložil stan, neusnul. Naopak jsem zabral až

Monumentální bazilika „del Voto Nacional“ je dominantou historického centra Quita.

někdy kolem druhé ranní. Měl jsem už i lepší nápady než nasypat do sebe na noc několik kostek cukru v tekuté podobě.

Ráno jsem byl v důsledku krátkého spánku pěkně vzteklý. Ale nedalo se svítit, v sedm jsem musel být na nohou, chtěl-li jsem dojít do Quita včas. U silnice jsem poprvé poznal, co je zač pořádná ekvádorská snídaneň. Zcela nezakrytě přiznávám, že bych měl problém do sebe takovou horu jídla nacpat i po třech dnech hladovky. Talíř snad přes půl stolu, kde na trůnu z hromady rýže a čočky sedělo půl smaženého kuřete. K tomu ještě jako bonus dva sendviče na dalším talíři, kdyby to snad bylo málo. Zfutroval jsem to všechno a vydatně zapil džusem a mlékem, což si říkalo o řádný střevní malér. S plným břichem jsem mohl vyrazit kupředu. Jenže po takové náloži jsem se spíš valil jako sud. Avšak dovalil jsem se.

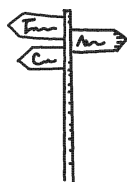
Pokud jde o architekturu, historické centrum nejvýše položeného hlavního města na světě patří k tomu nejkrásnějšímu na kontinentu. Největší dominantou je novogotická bazilika, která zůstává i téměř sto let po svém otevření formálně nedostavěna.

Koluje pověst a ta praví, že ve chvíli, kdy se stavba dokončí, nastane konec světa. Víc než konec světa mě však trápila absence piva a veškerého alkoholu ve zdejších obchůdkách. Ani za nic jsem nemohl žádný sehnat. Můj problém se nakonec vyřešil na hostelu. Partička Ekvádorců, která tady byla ubytována, byla více než ochotná se podělit o své zásoby. Už tak jsem si pobyt v hostelu užíval, protože teplou vodu jsem viděl vůbec poprvé od svého příletu, nepočítám-li pár kapek z průtokového ohříváče v Kolumbii, který mě ovšem na druhou stranu málem zabil, protože lehce probíjel.

Ted' jsme však na chodbách hostelu řešili především dění za dveřmi pokoje číslo 87. Fakt, že se jednalo o velmi laciné ubytování, a to i na místní poměry, sem přiváděl nejroztodivnější lidi. To, co se za dveřmi dělo, tady údajně bylo na denním pořádku. Ekvádorci mě rychle zasvětili, že všechny noci, které zde strávili, dochází na tento pokoj postarší ženatý muž se svou milenkou. Téměř každý detail jejich koitu pak slyšelo celé ubytovací zařízení. Především slečna dávala velmi hlasitě na odiv své vzrušení buď z kvalitního sexuálního výkonu milence, či výše jeho konta. Zda to bylo první, či druhé, se nám rozlousknout nepovedlo ani po desítkách minut divé soulože. Když však bylo po všem a páreček se chtěl v tichosti vypařit, ihned po otevření dveří jsme ocenili hlasitý výkon intenzivním potleskem a nadšeným pískotem. Oba aktéři zrudli a svižným krokem zamířili přes recepci směrem na ulici.

Nálada všech účastníků ultimátní alkoholové seance se po této interakci dostala ještě o úroveň výše, což mělo za následek, že jsem se brzy zpil totálně pod obraz. V tomto konkrétním případě nejde pouze o přirovnání, leč o holý fakt. Nad gaučem, kde jsme se oddávali pijatice, skutečně obraz visel. Jak jsem se toho večera dostal do postele, si nevzpomínám. Vím jen jediné – ráno jsem se v ní probral v botách, zabalený do české vlajky. Tušil jsem, že to zřejmě bylo divoké, a hromový potlesk při příchodu na snídani

mě v tom okamžité utvrdil. Radši jsem se ani na nic neptal. Po pravdě, měl jsem co dělat, abych nezvracel, natož abych byl schopen pokládat jakékoliv otázky, navíc v cizím jazyce. Pomalu jsem musel myslet na pochod dále a z té představy mi bylo zle dvojnásobně. Jakékoliv snahy o zahánění kocoviny byly marné. Z hostelu jsem se vypotácel až po dvanácté hodině, ve stavu na rozhraní dojezdu a kocoviny. Rychle jsem sehnal nějaké jídlo a ihned poté jsem si uvědomil, že jsem pěkně v prdeli. Do soumraku zbývalo zhruba šest hodin a já už dávno měl být úplně někde jinde.

Vzhůru k nebesům

Cotopaxi

Tentokrát mě ani zdaleka netrápila vzdálenost do dalšího cíle, jako spíš fakt, že jeho nadmořská výška byla na úrovni vrcholu Mont Blancu a já tak měl za třicet hodin vystoupat o přibližně dva tisíce výškových metrů. V takové výšce jsem byl jen jedinkrát v životě, a tak jsem ani omylem neměl vypovídací vzorek toho, jak se mé tělo bude chovat. Navíc vzdálenost přece jen nebyla zrovna malá a já tušil první den pochod minimálně do půlnoci. Představa to nebyla nijak lákavá, reálně byly ale mým největším problémem toho dne opakované souboje se psy. Ti byli tentokrát všude kolem, a já byl proto vybaven pořádně ostrým šutrem, abych byl v případě útoku schopen prorazit psovi lebku. Zní to sice poněkud drasticky, ale v těchto krajích se o sebe člověk musí umět postarat. Po ničem takovém jsem sice

Sopka Cotopaxi, s výškou 5897 metrů druhá nejvyšší hora Ekvádoru, NP Cotopaxi.

netoužil, ale kdyby na to došlo, jsem to já, nebo pes. Nakonec byl jediným kontaktem kopanec, který jsem musel uštédřit štěkajícímú záškodníkovi, jenž se mi zezadu vydal zakousnout do lýtku. Noha ho zasáhla v poslední chvíli. V tom okamžiku totiž bylo kolem psů hned několik, a tak jsem jej zaznamenal až na poslední chvíli.

Pomalu jsem se nořil do noci a i psi mě postupně zbavili své přítomnosti. Měsíc byl toho dne v novu, takže neozařoval oblohu a ta tak dávala vyniknout milionům hvězd nad mou hlavou. Nevím, zda jsem kdy předtím viděl tak nádherné a jasné noční nebe. Je to až příliš mnoho krásy pro jednoho člověka, pomyslel jsem si, zatímco jsem otáčel hlavu vzhůru. Z té neskutečné noční scenérie mi dokonce ukápla nějaká ta slza. S lehce posolenou tváří z dojemné chvíle jsem kráčet pod hvězdnou oblohou, až jsem došel k pomníku ve skále, který znázorňoval Pannu Marii. Ač nekřesťan, zažehl jsem zde zhaslé svíčky, klekl na kolena a laicky se pomodlil. Trocha pokory ještě nikomu neuškodila. Jsem přece

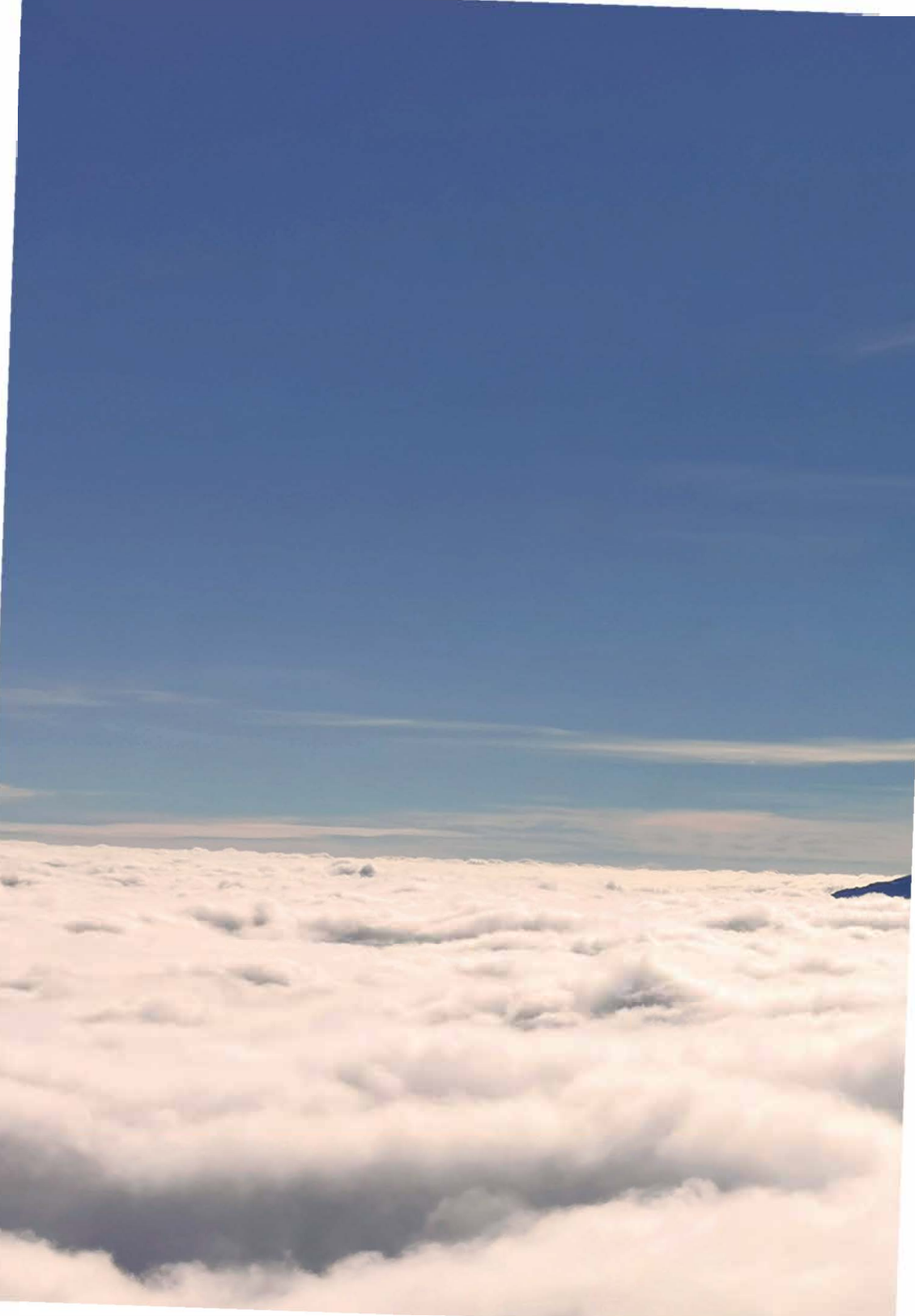
jen hodně malý člověk na dlouhé a nebezpečné cestě a právě pokoru bych měl mít ve velké míře přibalenu s sebou.

Modlitba se však velice záhy ukázala jako nepříliš efektivní. Když jsem po půlnoci konečně rozbil stan, ozval se při stavění nepřijemný zvuk, který značil, že se něco láme. A to něco mohla být jen tyčka od stanu. Kdyby v tuto chvíli někdo srovnal můj slovník se slovníkem například prezidenta Zemana, bylo by to jako srovnání zasloužilého havíře a pětiletého děvčátka. Byl to průser na entou a podle toho jsem se taky vyjadřoval. Proklínal jsem všechno a všechny, včetně sebe. Ale nezbývalo mi než nějak přežít noc a ráno se pokusit svůj přístřešek spravit. Naštěstí to dnes nevypadalo na déšť, a tak by to snad neměl být větší problém. Rozezlený jsem si ani nenafoukl karimatku, hodil jsem spacák dovnitř a s hlavou na kameni usnul.

Kvůli nepříliš pohodlné podložce hlavy, a tudíž mizernému spánku jsem se ráno odmítal vyhrabat, zamáčkl jsem budík a probralo mě až sluníčko pečící vší silou do stanu. Bude tak devět, to je v klidu, říkal jsem si ještě lehce rozespale. Když jsem o chvíli později mrkl na skutečný čas, vyletěl jsem jak čertík z krabičky. Skoro poledne! Rychle jsem se hrabal ven z rozpáleného stanu. Nemohl jsem se však jen sbalit a vypadnout. Stan bylo potřeba na následující noc uvést do alespoň trochu použitelného stavu.

Rozkládám zlomenou tyčku na jednotlivé díly a přehazuji je mezi sebou tak, aby zlomená část byla úplně na konci a ne v místě největšího ohybu. Tohle by mohlo nějakou dobu fungovat. Otázka je, jak dlouho. V Ekvádoru jen sotva seženu adekvátní stejnou tyčku na velmi specifický, ultralehký stan pro jednoho. Obchody s outdoorovým zbožím se to tady zrovna nehemží. Není ale prostor zatěžovat se tím, co bude. Tady nemá člověk jinou možnost než řešit věci ze dne na den.

V tuto chvíli tak musím především vyřešit časový skluz. Protáhnout pochod o další den je luxus, který si nemohu dovolit. Nemám na to dostatek zásob. V základním táboře sopky Cotopaxi

Pohled ze svahů sopky Cotopaxi, ve výšce 5 200 metrů, na jeden z okolních vrcholů, NP Cotopaxi.

zkrátka musím být dnes, jinak budu mít dost nepěkný problém. A tak musím přitlačit. Základem je dosáhnout hranice národního parku, který nese jméno sopky. Při registraci u vstupu musím zalhat, když se strážce táže, kam mám namířeno. V Ekvádoru je totiž zakázáno lézt v horách nad pět tisíc metrů bez průvodce. Jenže přesně to mám v plánu. Ne až na vrchol, ale tuto pro mě dosud nepokořenou hranici bych atakoval rád. A tak mi nezbývá než tvrdit, že mířím jen do základního tábora a pak zase zpátky dolů. Jelikož nevypadám jako horolezec, skáče mi chlapík na špek a já smím pokračovat dál. Ještě mě upozorní, že až k chatě do základního tábora to nestihnu a měl bych přespát v hotelu ležícím dva kilometry odsud, který je k tomu určen. Pokyvuji hlavou, zatímco moc dobře vím, že to se určitě nestane.

Pořád je přede mnou tisíc metrů stoupání. Už se stmívá. Cestou nejprve potkávám ceduli, která zakazuje stanování v parámu. Následně mě posádka seshora sjíždějícího terénního vozu upozorňuje, že u horní chaty nelze stanovat, a měl bych se tedy vrátit. To mi připadá jako nesmysl. Čekám, až auto zmizí, a dál se hrnu prašnou cestou vzhůru. Zhruba za hodinku vidím na cestě dal-

ší auto. Jestli je nahoře zákaz stanovat a tohle auto patří strážcům parku, mohl bych mít problém, pomyslím si a radši se skrývám v parámu a čekám, než auto projede

Hlavně to nepřepal.

kolem mě. Nakonec se celý můj problém vyřeší sám. Nedaleko základního tábora, ve výšce asi čtyři a půl tisíce metrů, stojí stará, opuštěná bouda bez oken. Pokud přespím uvnitř, neporuším vůbec nic. Jasná volba. Je tady sice trochu bordel a páchne to tu chcankami jako někde v pražském podchodu, ale tohle zvládnou, říkám si. Fakt, že v rohu evidentně před časem někdo vykonal velkou potřebu a nyní tam leží už napůl uschlý exkrement, mě taky nedokáže rozhodit. Nejel jsem na pionýrský tábor, ale za dobrodružstvím. Sotva sundám boty, veškerý zápach uvnitř

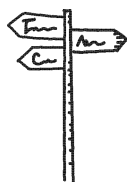
boudy je okamžitě přebit libou vůní mých ponožek. Vždycky je lepší usínat ve vlastním smrádku než v cizím.

Nespím příliš dobře. To má za následek, že v pět ráno lezu ze spacáku totálně rozsekaný. Není to příjemné, ale pro mě je to paradoxně dobré znamení. Veškeré zásadní výstupy ve svém životě jsem absolvoval právě ve stavu podobném tomu dnešnímu. Vyzrazil jsem záhy a od začátku jsem si kladl na srdce jedinou věc: „Hlavně to nepřepal.“ V těchto nadmořských výškách je absolutní nerozum hnát se jako blázen. Na druhou stranu, pomalá chůze mě neskutečně vytáčí v jakémkoliv prostředí, a tak mi nezbývá než se tentokrát krotit. Brzy nenápadně obcházím chatu tak, aby mě nikdo nezahlédl. Procházím kolem značky, jež zakazuje individuální vstup, a pokračuji dál kamenitou sutí. Úsměv na tváři, který poukazuje na radost z porušování pravidel, rychle mizí. Prodírat se nahoru terénem, v němž je každý krok poloviční, protože nohy člověku sutí ujedou zpět, je velmi frustrující a únavné jak fyzicky, tak i psychicky. Už musím být někde kolem pětitisícové hranice, pomyslím si a kontroluji výškoměr. Dvanáct metrů ještě chybí. Jsem si jistý, že tenhle milník mi neuteče. Zatímco já lezu vzhůru, první skupinky horolezců se už vracejí z vrcholu. Příliš je ale nevnímám. Bolí mě každý krok a dech dochází co pár metrů. Není divu, vždyť stoupám s plnou polní. Tenhle tvrdý trénink se však určitě bude ještě hodit. Pomalu se blížím ke sněžné čáře. V tu chvíli se shora přibližuje pořádný šutr. Cotopaxi posílá pozdravy. Začíná být teplo, sníh taje a kameny se uvolňují. Taková střelnice není v horách nic neobvyklého. Není třeba si nic víc dokazovat. Jsem ve výšce pět tisíc dvě stě metrů. Svůj dnešní cíl jsem splnil. Takové výšky dosahuji poprvé v životě, a tak se otáčím a rychle kloužu sutí zpět dolů. Je to fofr a mé kroky se brzy stáčí k hranici národního parku.

Té noci proti všem předpokladům přežil poškozený stan i déšť. Tohle ale nebude trvat donekonečna. Ve městě Latacunga bylo potřeba začít situaci řešit. Fakt, že město bylo v minulosti třikrát

poničeno při erupci vulkánu Cotopaxi, tomu nahrával. Nezbylo zde téměř nic k vidění. S klidem jsem se tak mohl věnovat řešení svého problému. Jenže možnosti byly značně omezené. A tak jsem vybral řešení triviální, které se však už v minulosti osvědčilo. Koneckonců i můj starý stan, který se mnou putoval přes více než tři desítky zemí, byl několikrát slepený izolepou. Tentokrát jsem zvolil ještě pevnější způsob – elektrikářskou pásku. Bylo mi však předem jasné, že je to řešení pouze dočasné. Vzhledem k povětrnostním podmínkám v Andách nebyla namístě otázka, zda stan vydrží, ale pouze jak dlouho.

Svůj den ve městě jsem zakončil španělsko-anglickou lekcí u pouličního stánku s kávou. Kolem stánku se proháněly děti paní prodavačky a příchozí cizinec okamžitě upoutal jejich pozornost. Zvědavost dětí je většinou značná a obvykle se snaží zjistit o člověku úplně všechno. S každým však konverzace probíhá jinak. Tentokrát jsme si s nejstarším klučínou, kterému bylo pouhých sedm let, vymysleli hru a ta spočívala v překládání slovíček. Já jemu vymýšlel slovíčka v angličtině, on je překládal do španělštiny a naopak já musel překládat ta, která mi on říkal španělsky. Na svůj věk měl zatraceně slušnou slovní zásobu, což mě dost zarazilo vzhledem k obecně velmi špatné úrovni angličtiny místního obyvatelstva. Tak tak jsem to nakonec uhrál na remízu.

Nejvyšší hora světa

Chimborazo

Noc v hostelu byla divná. Slečna, která se mnou sdílela pokoj, byla dost rezervovaná a bázlivá. Dostat z ní slovo bylo prakticky nemožné. Zřejmě jsem po padesáti dnech cesty už vypadal tak hroživě, že ze mě měla strach. Svou nejhorší chvíli si chudák holka prožila ve chvíli, kdy se mylně domnívala, že jsem opustil pokoj, a vydala se na záchod. Tam mě překvapila právě ve chvíli, kdy jsem s pérem v ruce vykonával potřebu. Nevím, zda ji vyděsil pohled na čůrajícího chlapa, nebo přímo pohled na můj penis, ale faktem je, že od té doby už jsem z ní nedostal jediné slovo. A když jsem se ráno probral, byla už radši pryč. Chápu, úd velikosti anakondy může u někoho vyvolat nervový šok.

Byl to jen začátek podivných událostí následujících hodin. Toho dne mi u cesty přibrzdil děda s dodávkou a chtěl mě svézt

tři kilometry do vesnice. Na tom by samo o sobě nebylo nic zvláštního, stává se to běžně. A normálně také tyto jízdy kategoricky odmítám. Jenže tenhle postarší chlapík v růžovém svetru byl jiný. Na první pohled to totiž vypadalo, že má jen jednu ruku. Nebyl jsem si ovšem jistý a zvědavost mi nedala. Proto jsem nabídku nakonec přijal. Nechtěl jsem se ho na chybějící končetinu příliš vyptávat, jen jsem zkoumal, zda mu ruka opravdu chybí. Definitivně jsem se přesvědčil, až když mě za malou chvílku vysadil na okraji vesnice a na rozloučenou mi podával levou ruku. Především mě však udivovalo, že ekvádorské zákony vůbec umožňují řízení vozidla jen jednou rukou.

Nebyla to zdaleka jediná zvláštní událost tohoto dne. Za tmy jsem se dostal do míst mezi městy Píllaro a Ambato, která měla dost tajemný nádech, a z tamní atmosféry mi trochu tuhla krev v žilách. Dlouhé serpentiny, jež klesaly k řece do údolí a následně zase stoupaly, tlumeně osvětlovala žlutá světla. Díky tomu byly viditelné na míle daleko. Světlo však dopadalo i na něco jiného. Byly to kříže podél cesty. Na jednom místě jich bylo snad patnáct. Tady se musel dolů do údolí zřítit nějaký autobus. Fakt, že zde vyhasla taková spousta životů, jen umocňoval depresivní atmosféru místa. Všude se varovně rozléhal štěkot psů. Ti však nebyli vidět. Překonal jsem řeku po mostě a mířil vzhůru. Atmosféra houstla ještě více. Světla postupně mizela. Na pravé straně se počaly objevovat plameny. Šlehaly ze země. Mohl to být jedině hořící plyn, žádný jiný důvod mě nenapadal. V záři plamenů byli psi konečně vidět. Stáli a štěkali. Evidentně byli cvičení, aby se nepřibližovali, pokud snad někdo nevykročí ze silnice směrem k nim.

Přišlo mi to nekonečné. Náhle se přede mnou zčistajasna začaly objevovat první domy. Oddechl jsem si. Jenže předčasně. Doufal jsem v místo na spaní, ale objevila se jen zeď a za ní vojenský hřbitov. Pokusil jsem se tedy najít nocleh v okolí. Prošel jsem podél hřbitovní zdi a věřil, že místo najdu za ní. Terén tady

Ranní probuzení v pětitisícové výšce, pod nejvyšším ekvádorským vrcholem Chimborazo.

byl dosti nerovný. Najednou jsem zakopl. Posvítíl jsem na zem do místa, kde má noha o něco zavadila. Byl to starý, polorozpadlý náhrobek. Polil mě studený pot. Poslední, co bych v tuto chvíli potřeboval objevit, by byla mrtvola z nějakého starého hrobu. Bleskově jsem pádil zpět na silnici. Chtěl jsem projít ulicí mezi domky, které přiléhaly ke hřbitovu, a ztratit se cestou, jež mířila do polí. Ale znovu to byli psi, kteří vytvořili hradbu mezi mnou a průchodem dál. Nezbývalo mi než se vrátit. Tohle místo je snad prokleté, řekl jsem si v duchu. V tu chvíli můj pohled utkvěl na ceduli, která označovala název ulice. „Calle Che Guevara“ hlásal název na zdi. Jméno argentinského revolucionáře na ceduli dokonalo temnou atmosféru absolutně. Vrátil jsem se zpět na hlavní cestu, a ač se hodinová ručička už blížila k půlnoci, namířil jsem krok směrem k Ambatu.

Cesta pro mě pomalu nabírala na zajímavosti. Dalšího dne jsem u silnice narazil na venezuelské uprchlíky. O těch jsem během své cesty slyšel spoustu zvěstí a pozitivního pomálu.

Osobně jsem však ještě neměl tu čest. Byl jsem hodně zvědavý, jaká bude moje zkušenost. Trojice mladíků byla velice přátelská a okamžitě se rozpovídala o tom, že míří do Chile hledat práci. Velice je překvapilo, že nestopuji jako oni. To však zaráží většinu lidí. Pokračovali jsme v diskuzi a já získal plusové body především za fakt, že nejsem ze Spojených států, ale z Evropy. Když ze mě nakonec vypadlo, že jdu pěšky až do Argentiny, uprchlíci mi vecpali jeden z pytlíků mandarinek, kterých měli několik, a ještě pár kousků přihodili. Ani nevím, proč má hlava vyplodila Argentinu jako cílovou destinaci. Zřejmě jsem chtěl svůj cíl odlišit od jejich. To však není vůbec důležité. Podstatný je fakt, že Venezuelané, kteří prchají ze své země za prací, zase nebudou tak nebezpeční, jak spousta lidí naznačovala. Ba naopak, dokážou mít srdce na pravém místě. A vůbec nejde o mandarinky, ale o princip, kdy se člověk, který nemá ani kde složit hlavu, podělí o svou trochu jídla. To je pro mě ukázka toho největšího lidství.

Život na cestě člověku připraví různá setkání. To další bylo úplně z jiného soudku. Kousek od vesnice Mocha, kde jsem hodlal svou pouť toho dne zakončit, na mě z druhé strany silnice začal mávat místní chlap a přitom něco naprosto nesrozumitelně brblal. Jeho krok rozhodně nevypadal jako jeden z těch nejpevnějších. Usoudil jsem, že nebude zrovna dvakrát střízlivý. Přesto jsem na jeho výzvu přešel cestu směrem k němu. Zblízka se má teorie potvrdila. Dvě poloprázdné lahve s čirou tekutinou ani omylem neskrývaly minerálku. „Dej si, dej si trochu, amigo,“ klopil ze sebe ztěžka výzvu, zatímco mi podával jednu z lahví. Vzal jsem lahev a přičichl. Byl jsem překvapen. Nebylo pochyb, co je obsahem, a tak jsem se napil pořádně zprudka. „Ty krávo, ta píše,“ vysypal jsem ze sebe hezky česky. Za takovou pálenku by se nemuseli stydět ani někde na Valašsku. Kopnul jsem do sebe ještě jednu dávku a rozloučili jsme se. Byl jsem si však jistý, že ráno si mě tenhle chlápek nebude ani omylem pamatovat.

Mé myšlenky se pomalu začínaly obracet k nejvyšší hoře světa. Ano, slyšíte správně. Velikán Chimborazo, nejvyšší hora Ekvádoru, je vyšší než Mount Everest. Leží totiž téměř na rovníku a zakřivení země způsobuje, že při měření vzdálenosti vrcholu od středu zeměkoule přesahuje výška Chimboraza o více jak dva tisíce metrů právě himalájského obra. I díky tomu láká ekvádorská hora velkou spoustu lidí. Včetně mě. Nejprve jsem spěchal do Riobamby, která se měla stát výchozím bodem pro následující operaci. Ta mě měla přiblížit k vrcholu, co nejvíce to půjde. Na vrchol jsem si bez vybavení znovu musel nechat už předem zajít chuť. I tak mě čekaly zhruba tři náročné dny. Docpal jsem tedy batoh jídlem a následujícího dne vyrazil.

Zpočátku to nevypadalo na žádné vážnější problémy. Aklimatizaci jsem měl dobrou už z předchozího výstupu, a tak jsem mohl první den bez problémů zamířit do čtyřtisícové výšky. Bohužel v průběhu dne, když jsem už poněkolkáté omylem nakopl nějakou překážku na cestě, jsem začal zjišťovat, že podrážka pravé boty má tendenci mě opustit. To se mi příliš nelíbilo, a tudíž bylo potřeba ji co nejrychleji přilepit zpět na své místo. Spasil mě poslední obchůdek v civilizaci a botu se podařilo zafixovat. Další problém však přišel záhy. Nalomená tyčka stanu nevydržela a při stavění obydlí rupla definitivně. Naštěstí se jednalo o poměrně malý kousek, a tak jsem ho ulomil a nechal tyčku tak, jak byla. Tím se však celá opora stanu bude více prohýbat a v dohledné době se tak dá očekávat, že zlom se objeví někde jinde. Jenže tady lze stejně řešit věci jen ze dne na den. A tak jsem nad vším mávl rukou a šel spát.

Ráno nikam nespěchám. Jsem přesvědčen, že mám spoustu času. Mapa ukazuje něco kolem dvanácti kilometrů k refugiu Whymper. Problém však je, že leží ve výšce přes pět tisíc metrů. A tak vzdálenost zdaleka nebude jedinou mou potíží. Navíc mě nečeká nijak pohodlný terén. Nestoupám totiž k Chimborazu přes oficiální vstup, kde je potřeba se registrovat, ale zcela jinou

Masiv Chimborazo, který je při měření od středu Země nejvyšší horou světa.

trasou. Jsem rád, že jsem ušetřen byrokratických náležitostí. Nikak se netajím svou nevolí, pokud jde o tyto věci. Cesta je už od začátku dosti nejasná a místy zmateně pobíhám sem a tam. Nakonec se spíš řídím instinktem než pramálo zachovanými stopami staré stezky. Cestou mívám dvě boudy. Ty zřejmě v minulosti sloužily k nouzovému přespání. Zbyl z nich však jen hliněný základ. Střechy, které kdysi zřejmě tvořila sláma, už příliš celistvé nejsou. A to navzdory tomu, že se někdo evidentně pokoušel o opravu za pomoci igelitové plachty.

Další postup ztěžuje zrádný podklad. Je písčitý, a tak víc než chodce připomínám plavce, který však v tomto případě neválčí s vodou, nýbrž s velmi sypkou směsí. Takto se bořím několik desítek minut. Navíc je cesta značně nepřehledná. Písek totiž nezanechává žádné stopy po těch, kdo trasu absolvovali přede mnou. Kdysi byla pravděpodobně vytyčena dřevěnými sloupky, mezi nimiž byl natažený ostnatý drát, ale čas toto značení zlikvidoval. Zbytky tohoto „plotu“ se jen zbůhdarma povalovaly všude kolem. Trasy, které nejsou určeny konzumním turistům, kterých je naprostá většina, zkrátka leží v Jižní Americe ladem. Vlastně to ale není na škodu. Kouzlo divočiny zde díky tomu stále žije.

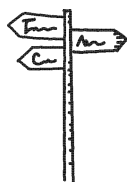
Začíná mi docházet, že oněch dvanáct pohodových kilometrů bude mnohem náročnějších, než jsem předpokládal. Písek nahrazuje tvrdý podklad a trasa dál je značena jen kamennými mužíky. Dostávám se k sopečnému skalnímu útvaru, vlastně jakési jeskyni, která je pojmenována „chrám Machay“. Odsud si cestu musím znovu vybrat sám. Čeká mě přibližně kilometr traverzem v kamenité suti. Tou vede několik stezek a je jasné poznat, že žádná správná neexistuje. V těchto místech jsem rád, že mám po ruce výdobytek moderní civilizace, kterému se říká GPS. Navigace mě aspoň částečně drží ve správném směru. Po absolvování traverzu následuje značení v podobě obrovských dřevěných kůlů. Po několika minutách však zjišťuji, že to není značení k mému cíli. Vede mě zcela nesmyslným směrem. Uvědomění

naštěstí přichází včas a já se vracím. Procházím kolem kříže na památku někoho, kdo za svou touhu po horách a dobrodružství zaplatil cenu nejvyšší. Za dalším traverzem se už objevuje planina a cesta, která je po obou stranách zřetelně ohraničená kameny. To už vím, že dnešní část bude mít šťastný konec. A taky, že ano. Brzy se přede mnou vynoří refugio Carrel, jež nese jméno po jednom ze skupiny evropských horolezců, kteří jako první roku 1880 horu pokořili. Zároveň zde cedule oznamuje výšku: 4850 metrů.

Tady však dnes ještě nekončím. O necelý kilometr dál, přímo na pětitisícové linii leží ještě jedna chata. Ta nese pro změnu jméno Edwarda Whympera, dalšího z už zmíněné první expedice na vrchol. A tak v dolní boudě jen čerpám vodu a nasazuji k poslední fázi pochodu. Horní chata je zavřená. Nikde ani noha. To mi vyhovuje. Sbírám kameny k ukotvení stanu a zároveň zkoumám cestu vzhůru. Jakkoliv nerozumná je už samotná úvaha pokusit se o zdolání vrcholu bez maček, nemůžu tenhle nápad dostat z hlavy. Viděl jsem pár fotek z vrcholového ledovce. Nevypadal zase tak nebezpečně. Zkusím to! rozhoduji se jasně. Se západem slunce lezu do stanu a nařizuji budík na půlnoc, abych mohl zahájit výstup časně. Jenže k tomu vůbec nedojde. Brzy mě budí ukrutná bolest hlavy. Poprvé ji ještě zaženu pořádným doplněním tekutin. Když mě však o půlnoci budí budík, je bolest ještě horší.

Hlava mi třeští a mám pocit, že budu každou chvíli zvracet. To už se mi hlavou honí úvahy o vysokohorské nemoci. Jenže se nemohu zbavit dojmu, že je to nesmysl. Večer jsem v této výšce byl naprosto v pohodě. Přesto je mi jasné, že v tuhle chvíli a tomto stavu by byl holý nesmysl absolvovat výstup bez vybavení a s tak neblahými zdravotními komplikacemi. Nejspíš bych měl hned všechno sbalit a zahájit sestup. Ale uprostřed noci ani to není dvakrát rozumné. Nakonec se rozhoduji vytrvat do rána. Bolest hlavy sice i ráno nadále trvá, není však tak silná. Zahajuji sestup a brzy je mi odhalena příčina mých obtíží. Kousek za spodní chatou mě chytne neuvěřitelný průjem. Už není pochyb. Nejednalo

se o žádnou nemoc z nadmořské výšky. Svou nechutí nosit pokrývku hlavy jsem si den předtím uhnal regulérní úžeh. Ten se u mě vždy kromě bolestí hlavy a nevolnosti projevuje i velmi slušným průjmem. Mohl jsem se tak definitivně uklidnit. I tak si ale myslím, že jsem se rozhodl správně. Oslabené tělo by stejně zřejmě nebylo schopné vrcholu dosáhnout. Přesto si toho dne jeden úspěch připisuji. Svůj pochod do města Riobamba vedu i přes obtíže tak nelítostným a strojovým tempem, že na konci dne nejenže dosahuji hranic města, ale zároveň si připisuji první „jihoamerickou padesátku“. Tedy den, kdy jsem urazil přes padesát kilometrů. Tuto hranici jsem dnes nejen pokořil, ale dokonce překonal o více než další dva kilometry.

Zrádná to ryba!

Macas

Dalším mým cílem bylo město Cuenca, ale nechtěl jsem se do něj vydat přímou cestou po hlavní silnici. Zvolil jsem si tedy dlouhou, ale podle mě zajímavou okliku přes druhý největší národní park v zemi – Sangay. Mapa dávala tušit, že bych se měl pohybovat venkovskou silnicí, prakticky „územím nikoho“. Park však neležel hned za Riobambou, ze které jsem vyrazil, a tak první den nepřinesl moc vzrušení. Celý jsem ho víceméně věnoval sušení čerstvě přepraného oblečení. Veškeré hadry od ponožek přes trenky až po košili jsem vymáchal ve vodě s trochou mýdla a následně vše strategicky rozvěsil na batohu. Ponožky dolů ke stanu, trence na boky a zbytek prostoru zaujala košile, kterou po uschnutí vystřídalo triko. Kromě domácích prací v cestovatelském podání mi tento den žádné vzrušení nepřinesl.

Jezera v národním parku Sangay.

Ráno mě budí hlas zvenčí. Vystrkuji hlavu ze stanu do mírného deště a u vchodu stojí místní pastevec. Nesnaží se mě však vyhnat, je jen zvědavý. Po krátkém rozhovoru lezu zpět. Mezi kapky se mi příliš nechce. Nakonec ven ale stejně musím. Zatímco balím, pastevec mě zpovídá ještě jednou, a protože už nejsem zdaleka tak rozespalý, jsem také podstatně sdílnější. Zvědaví lidé mě dnes čekají podél celé cesty. Hned v první vesnici se zastavuji minimálně čtyřikrát a opakovaně musím zodpovídat otázku, proč nejedu raději autem. A až jsem už schopen poměrně zdatně odpovědět ve španělštině, stejně mám pocit, že mě nikdy úplně nepochopí. Jejich svět je až příliš odlišný od toho mého, či chcete-li našeho.

Počasí si dělá, co chce. Jde poznat, že se blížím k oblasti džungle a deštných pralesů. Déšť a mlha se tak stávají mými prozatímními společníky. Když pak zmizí, vysvitne ostré slunce a já se pro jistotu napatlám opalovacím krémem. Za pár minut je tu znovu průtrž mračen. Mimo to, že jsem mokrý od hlavy až k patě, mi navíc déšť smyl opalovací krém tak šikovně, že ho mám nejen v očích, ale také v puse. Chvilí vztekle plivu sliny s příchutí

faktoru padesát. Brzy mě špatná nálada opouští. Přehánka ani tentokrát netrvá nikterak dlouho a kolem cesty se znovu objevují další lidé.

Malinká holčička, která pomáhá své mamince při práci na poli, je z přítomnosti cizince naprosto unesená. Pořád dokola vyřvává: „gringo, gringo, gringoooo...“ zatímco se ji máma marně snaží chytit a zakrýt jí pusou. Mě to však nijak neuráží, ještě zamávám na pozdrav a s úsměvem na tváři pokračuji dál. I motorkáři jedoucí nejen v mém směru, ale i proti zastavují, aby se otázali, kam mířím, a popřáli mi šťastnou cestu. A opodál na mě zase kluci, hrající fotbal přímo na této malé venkovské silnici, zkouší své základy angličtiny. Tím to zdaleka nekončí, a brzy mám dokonce doprovod na cestě: farmáře a jeho ženu, kteří jdou zrovna z pole do svého, přibližně dva kilometry vzdáleného domku. Musím se jen trochu krotit s délkou svého kroku. Hrdě se musím pochlubit, že celou dobu zvládám držet konverzaci. Má španělština je vskutku na vzestupu. Spisovná moc nebude, ale zdá se, že mi místní rozumí.

Aby však můj den nebyl až příliš dokonalý, musela nastat i nepřijemná situace. Zrovna ve chvíli, kdy jsem přeskakoval potok tekoucí přes silnici, projelo kolem vši rychlostí auto. Zasypal jsem řidiče všemi možnými i nemožnými nadávkami ve zhruba čtyřech jazycích, nebylo mi to však nic platné. Mokrý jsem byl odshora až dolů. Jenže znovu trvalo jen pár minut, než přišlo další milé setkání, tentokrát šlo o farmáře s knírkem, který vyrazil ze svého obydlí pro vodu a nyní se vracel zpět. Byl rozhodně tím nejvysmátějším ze všech lidí, které jsem dnes potkal. Celou cestu si mě dobíral, že mám určitě spoustu času a peněz, když si můžu dovolit takhle nazdařbůh cestovat. „Mám spíš spoustu času než peněz,“ povídám mu s úsměvem a už jsem zase v dobrém rozpoložení. Při loučení mi oznamuje, že k jezerům, kde by měla má dnešní „mise“ končit, je to už jen hodinu pěšky. Jenže stejnou věc slyším i hodinu nato od řidiče autobusu, který zrovna parkuje

stroj před svým domem. A bohužel to ani v tomto případě není pravda.

Odhady vzdálenosti místních jsou značně zkresleny, protože tyto cesty znají jen z korby či zpoza oken aut. Tohle jim bez problémů mohu odpustit. Navíc se nakonec k jezerům stejně dostávám, byť za tmy. Ještě předtím se mi však staví do cesty restaurace. Tady bude draho, budou cílit na turisty, tuším podle jejího vzhledu. Jenže jsem unavený a prokřehlý, a jestli mám za večeri vysázet třeba dvacet dolarů, je mi v tu chvíli jedno. Sám sebe překvapuji, když si objednávám rybu. Dát mi ji někdo na talíř doma, asi ho vykuchám. Ale tady se do ní pouštím s neuvěřitelnou chutí. V tu chvíli ještě nemám nejmenší tušení, že právě dělám obrovskou chybu. Zajímá mě jen, jak co nejvíce naplnit svůj žaludek, a pokrm za směšných pět dolarů to naprosto splňuje. O tři kilometry dál navíc stojí komplex osamělých budov, které kdysi fungovaly jako kemp pro návštěvníky parku Sangay. Některé budovy jsou v dezolátním stavu, najde se však i pár zachovalých. Jednu takovou si vybírám jako útočiště pro dnešní noc. Zasklená okna a suchá, dřevěná podlaha jsou pro mě luxus. Atmosféra místa, věčně ve větru skřípající dveře a další zvuky chátrající ubikace sice působí poněkud hororově, ale nakonec přesvědčím hlavu racionálními argumenty a tvrdě usínám.

Teprve ráno důkladně prozkoumávám celý opuštěný kemp. Svého času musel být obrovský, a navíc byl očividně perfektně vybavený. Jsou zde nejen staré toalety, ale i například ohromná kuchyně či jídelna s krbem. Na zemi se ještě válí zbytky nádobí. Důvodem jeho zkázy mohl být jedině krach kvůli nezájmu turistů. Nic jiného mě nenapadá. Neměl jsem však prostor lámat si hlavu nad osudem pomalu se rozpadajících budov. Přívětivé ranní počasí se pomalu, ale jistě měnilo a brzy jsem už zase kráčel v zimě a mlze. Kolem několika jezer jsem dosáhl až nejvyššího bodu silnice a začal klesat. Pode mnou se otevřely výhledy na zdánlivě

nekonečný mlžný prales. Hromady kamení a hlíny podél cesty dávaly tušit, že závaly jsou zde na denním pořádku. O tom jsem v souvislosti s jihoamerickým kontinentem dosud jen slyšel. Brzy jsem před sebou uviděl „zástup“ několika aut.

Právě jsem evidentně dorazil k čerstvému sesuvu.

Ve zdejších strmých serpentínách je to očividně naprosto běžná věc. A zdejší vlhké klima společně s častými prudkými dešti tomu všemu jen ještě více nahrává. Zatímco auta stála v řadě, z druhé strany už bagr postupně odklízěl zasypanou cestu. Elegantně jsem přeskočil přes hromady kamení a bahna a bleskurychle se dostal na druhou stranu. Někdy holt může být putování pěšky i výhoda. Ještě několikrát jsem poté spatřil důsledky předchozích sesuvů. Ať už to byla poničená svodidla, či utržené krajnice. Jenže více než to mě počaly trápit mé vlastní problémy. Začínal jsem cítit celkovou slabost a rozbolelo mě celé tělo. Jako když má člověk zatraceně silnou chřipku. Nebylo to vůbec dobré a nejbližší vesnice byla sakra daleko. Zcela nepochopitelně jsem navíc odmítl pomoc policisty, který mi nabízel svezení do města Macas. „Musím tě varovat, že nic jiného tudy dnes nepojede. Silnice je zavalená a o autobusu si můžeš nechat zdát,“ kladl mi důrazně na srdce, ale já si i přes bolest razil svou.

*Jeden z častých problémů a velkých nebezpečí
v deštivém Ekvádoru – sesuv půdy přímo na silnici, NP Sangay.*

Bolesti sílily a začínala se mi dost motat hlava. K tomu všemu se navíc znovu přidal déšť a také už mi došlo veškeré jídlo. Kombinace vskutku nezáviděníhodná. V tu chvíli bych bez váhání nastoupil do jakéhokoliv auta, které by jelo kolem. Jenže varování policisty bylo pravdivé. Dnes si o tom mohu nechat jen zdát. Přesto se mi povedlo doplazít se alespoň do vesnice. Tam ovšem nebylo vůbec nic. Ani restaurace, ani žádný malý obchod, zkrátka vůbec nic. A nikde nikdo. To už jsem byl slušně v háji. Mou jedinou možností zůstávalo postupovat dál. Úplně jsem rezignoval. Neměl jsem už sílu ani myslet a zkrátka jsem si „vypnul“ hlavu. Jedinou šancí bylo, že snad někdo z vesnice pojedje do Macas a zastaví mi. Kymácel jsem se pomalu silnicí a zoufale pokračoval směrem dolů. Pomalu jsem se vzdával naděje, když tu jsem pojednou zaslechl v zádech zvuk motoru. Auto projelo. A pak zastavilo. Z posledních sil jsem se nasoukal do kabiny. Byl jsem vyřízený a na pokraji sil. Odpočinek v autě mi dodal alespoň trochu energie. Tu jsem o pár minut později použil v Macas při hledání hostelu. Odtud jsem se pak celé tři dny téměř nehnul. Brzy se ukázalo, co bylo příčinou mé slabosti. Zelená voda, kterou jsem ze sebe dostal při první návštěvě toalety, ukazovala na

salmonelu či jinou zrádnou střevní chorobu. Ona ryba, kterou jsem si dal ke včerejší večeři, nebyla pravděpodobně dostatečně tepelně zpracovaná. Následujících téměř

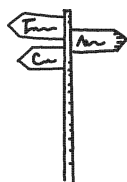
dvaasedmdesát hodin jsem tak strávil s horečkou pendlující mezi postelí a záchodem, téměř neschopen jakékoliv jiné činnosti.

Po třech dnech jsem začal nad nemocí pomalu získávat převahu. Horečka odezněla a já naznal, že můžu pokračovat. Střeva sice ještě zdaleka nebyla v optimálním rozpoložení, ale zda vykonám potřebu vedle cesty, nebo na klasickém záchodě, to mi bylo srdečně jedno. Nehodlal jsem se do pochodu opřít nijak zostra. Podstatné pro mě bylo, abych se začal aspoň trochu hýbat

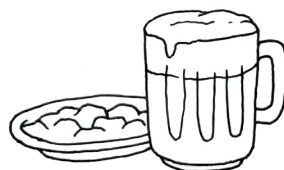
*Dej si, dej si
trochu, amigo.*

a neztratil návyk na pravidelný pohyb. Stále jsem se ještě cítil poměrně zesláblý a musel jsem si především hlídat pitný režim. Průjmů jsem ještě ani zdaleka nebyl ušetřen, navíc jsem se pohyboval v nízké nadmořské výšce, v blízkosti deštných pralesů. To znamenalo velké teplo a vlhko, v důsledku čehož se člověk nadměrně potí. I bez dalších potíží jsem tak ztrácel velké množství tekutin. Přesto jsem však zvládl hned napoprvé slušných pětadvacet kilometrů, byť s třemi rychlými zastávkami, kdy jsem nic nedbaje na projíždějící auta vykonal potřebu přímo za svodidly. Když holt musíš, tak musíš!

„Pivo a guláš, prosím!“

Cuenca

Ani po překonání svých střevních potíží jsem neměl na různých ustláno. Poprvé za celou cestu se dostávám pod hranici tisíce výškových metrů a teplejší klima, které zde panuje, mi nesevďčí. Pokouším se to však příliš nevnímat. Vlastně se snažím nevnímat nic okolo a soustředit se po dobu následujících pár dní čistě na pochod. Přesto se dostávám do úzkých. Podcenil jsem totiž zásobu finanční hotovosti a ve městě Méndez, kde jsem měl v plánu vybrat novou „dávku“ dolarů, mě zradily oba bankomaty. Ty totiž patří menším bankám a s mou kartou naprosto odmítají spolupracovat. A tak nastává problém. Mám posledních pět babek a před sebou sto dvacet kilometrů. Další možnost výběru bude až poté. To znamená tři dny s minimem jídla. Jíst můžu jen pečivo a banány, dvě nejlevnější věci, které zde lze dostat. Nebyl

by to až takový problém, kdyby přede mnou nebylo stoupání o tři tisíce výškových metrů. Budu potřebovat velké množství energie. Nezbyvá než se s nepřízní osudu znovu poprat.

Mimo finanční těžkosti musím čelit i dalším menším či větším problémům. Dochází plyn v bombě, ztratil jsem kolík od stanu, což je celkově třetí od začátku cesty, a to už se při napínání plachty projeví, a navíc se mi v rozkroku trhají kraťasy a přišel jsem

Historické centrum Cuency.

o knoflík u košile. Víím, některé věci působí banálně. Ale když se začne sčítat všechno dohromady, člověk má místy chuť se vším praštit. Třídenní anabáze o houskách za dvanáct centů za kus je úspěšná. Pokud jsem však už při salmonelóze ztratil několik kilo, pak nyní vypadám jako reklama na koncentrační tábor. Lezou mi žebra a špíček na břichu bych snad ani pod mikroskopem nenašel. Ale psychicky jsem zase o něco silnější. A to je to podstatné. Když řádně vyhládlý dorazím třetího dne odpoledne do jednoho z větších měst, hned se mi zlepšuje nálada. Tu mi však kazí hned první bankomat. „Zamítnuto,“ hlasí. Oběhnu jich ještě několik. Nakonec musím obětovat poplatek ve výši čtyř dolarů, abych se dostal k hotovosti. „Tak si to sežer, ty nenasytná děvko!“ řvu nahlas na přístroj, zatímco inkasuji svých sto babek. Uvnitř však cítím pocit uspokojení. Zase jsem se z toho vylízal, jsem spokojen sám se sebou, a nakonec toho dne zvládám ještě dalších pár kilometrů. Dostávám se tak městu Cuenca téměř na dohled.

Ráno jsem se probral pod mostem. Přiblížil jsem se totiž k městu natolik, že jsem večer nebyl schopen najít žádnou adekvátní plochu na stavbu stanu. Musel jsem vzít zavděk jedinou možností, která se mi naskytla. Nebylo to jen tak, dostat se pod most. Z levého břehu to nešlo, protože byl příliš strmý. Na pravém byl zase lemován na jedné straně plotem a na druhé stála několikametrová kamenná zeď. Mezi ní a mostem byla malinká průrva, kterou jsem se musel protáhnout, a následně se ještě podplazit pod pilířem, abych se dostal na plácek, jenž pod mostem byl. Povadlo se to. Ale budiž to důkazem toho, že skončit pod mostem není tak lehké, jak by se mohlo zdát. Byl to však nocleh v suchu, bez nutnosti stavby stanu, a tak stálo za to vynaložit trochu úsilí.

Většinu lidí zřejmě ženou do Cuency památky a fakt, že město patří na seznam UNESCO. Mě tam táhla věc zcela jiná. Taková, kterou byste možná nehádali – pivo. Abyste tomu rozuměli, pivo sice najdete v Jižní Americe téměř všude, pro Čecha je to však převážně utrpení. Bez chuti, bez barvy, zkrátka voda, která má

k českému pivu tak daleko, jak to jen jde. Jenže právě v Cuence několik Čechů před pár lety založilo hospodu a pivovar, kde jich vaří několik druhů, včetně klasického českého ležáku, který nás proslavil všude po světě. A právě tam jsem hodlal zamířit. Touha po zlatavém moku, na který jsem zvyklý z domoviny, byla nezměrná. Místní pivo jsem už totiž nemohl ani cítit.

Restaurace s názvem „Golden Prague Pub“ leží v blízkosti místního fotbalového stadionu. Ve zdejších podmínkách upoutá už na první pohled. Není to žádný zapadlý kamrlík, ba naopak skýtá prostor pro dobré dvě stovky lidí. Mnohem více než exteriér a interiér mě však zajímala nabídka. Že mě zde čeká české pivo, to jsem věděl. Netušil jsem však, že kromě českého světlého ležáku budou v nabídce ještě další čtyři piva. Nemohl jsem začít jinak než klasikou a ležák do mě zaplul jedna báseň. Po takovém pivku člověk dostane okamžitě hlad. I na to jsou zde naštěstí připraveni. V nabídce mají dokonce několik českých pokrmů. Můj výběr padl na guláš. Jedinou kaňkou na něm byl fakt, že byl podáván s bramborem a ne „s pěti“. Jenže knedlík byste v celé Americe jen těžko hledali. Neexistuje zde hrubá mouka, a tak je jeho příprava značně komplikovaná. Přesto se o to pokusili, ovšem bez valného úspěchu. Místní, pro něž je knedlík věcí neznámou, nad ním totiž ohrnovali nos.

Má návštěva málem proběhla v rozumných mezích. Po druhém pivu jsem se chystal ve vši slušnosti odejít. Dorazili však dva chlapci, jejichž vzhled jasně ukazoval, že to jsou Češi jako poleno. A chování personálu zase dávalo tušit, že to nemůže být nikdo jiný než majitelé podniku. Nejprve jsem neměl v plánu vyrušovat je při debatě. Jenže situace se sama vyvinula ve chvíli, kdy do podniku vkrácel nějaký kolemjdoucí alkoholik s láhví whisky. Sedl si ke stolu a přímo v hospodě začal nasávat. Jako první mu přišli domlouvat právě čeští majitelé. Nepadlo to však na úrodnou půdu. Navíc ani jeden z nich zjevně netoužil po zbytečně vyhroceném konfliktu uvnitř restaurace. Nakonec celou situaci

musel vyřešit až ekvádorský kuchař, který podnapilého hosta, či spíš nehosta, vyprovodil ven ze dveří.

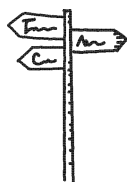
Zaplatil jsem a před odchodem jsem si ještě odskočil na toaletu. Když jsem však zpátky procházel kolem stolu obou pánů, nedalo mi to. Chtěl jsem se alespoň zeptat, jak to tady celé vzniklo. Ale protože jeden z majitelů byl už na odchodu a druhý z nich, Martin, byl velice přátelský, pozval mě, abych si přisedl „na jedno“. Probrali jsme vznik celého projektu od A do Z. Od Martinových prvních lekcí španělštiny v Bolívii přes neúspěšné pokusy s prodejem turbín až po fakt, že dělal poradce místnímu starostovi. Nakonec se mu povedlo najít díru na trhu, a tak jako inženýr skončil naprosto mimo svůj obor. U piva. A povedlo se. Rozhodně jsme nakonec nezůstali u jednoho kousku, ale to už jistě všichni tušíte. Brzy nám dorazila dělat společnost ještě Češka Pavlína, která žije v Argentině, v české komunitě. Probrali jsme všechno od místní kuchyně až po Babiše, a nakonec jsme se vypotáceli ven až se zavíračkou. Bylo velmi „osvěžující“ pokecat si zase po dlouhé době s někým v rodném jazyce a u našeho piva. Jen ráno mě množství vypitého moku asi bude trošku mrzet.

Přesně podle očekávání jsem se probral s řádným boolehavem. V takových chvílích se mi vždy vybaví slova Jaroslava Marvana, kterak ve Švejkovi plísnil na četnické stanici svého podřízeného: „Já jsem jim vždycky říkal, že alkohol je zhoubu. Oni toho moc nesnesou a pijou to.“ V tu chvíli jsem zatoužil po kyselé okurce, kterou se právě pan Marvan ve filmu cpal. Ale o tom jsem si mohl nechat jen zdát. Naštěstí mě dostatečně vzpružilo kafe a palačinky k snídani. Děkoval jsem si za ten inteligentní nápad, že jsem si taky konečně jednou zaplatil snídani přímo v hostelu. Nikdy předtím jsem takové věci nedělal. Ale tentokrát mě nejspíš osvítla prozřetelnost.

*Já jsem jim vždycky říkal,
že alkohol je zhoubu.*

S lehkými dozvuky kocoviny se pak vydávám do ulic města. Snažím se alespoň trochu omrknout těch pár památek, které tady jsou. Především však hledám obchod s outdoorovými věcmi. Ve třetím největším městě země by snad mohlo něco být. Jeden jsem nakonec našel. Nabídka je však prachmizerná. Nemají ani plynovou bombu se závitem, který potřebuji, ani žádné použitelné tyčky ke stanu. Jediné, co ukořisťuji, je sada nových kolíků ke stanu. Alespoň malinký úspěch. I když byl zanedbatelný, vydal jsem se „oslat“ ho znovu do české hospody. Ve středu mají padesátiprocentní slevu na české jídlo, a tak bude kuřecí řízek prakticky za hubičku. Jen jsem dorazil, už u mě byla obsluha, vítala mě a tiskla mi přátelsky ruku. Dobře si pamatovali, že jsem včera seděl u stolu s majitelem. Mohlo by se totiž stát, že své případné negativní dojmy hned nahlásím Martinovi. To jsem však neměl v úmyslu. Nezdržel jsem se dlouho. Řízek jsem zapil püllitrem řezaného a do hodinky vypadl. Byl čas obrátit své kroky pomalu, leč jistě, k hranici s Peru.

Doma

Devětašedesátého dne přichází těsně po rozbřesku moment, kdy překonávám hranici dvou tisíc pěších kilometrů. Je to zvláštní pocit. A velice důležitý milník. Pokud jsem zvládl tohle, tak už zvládnou všechno, myslím si v tu chvíli. Zda se tato myšlenka ukáže jako pravdivá, napoví teprve následující měsíce. Teď si, přestože ještě napůl spím a v koutcích očí mám ospalky, připadám jako král světa. Před čtyřmi měsíci jsem ještě noc co noc běhal po velkoobchodě a nakládal jednu paletu za druhou. To je dobrý základ pro dálkový pochod, co si budeme povídat. A přesto mi stále číslo dva tisíce zní neskutečně neuvěřitelně. Nedokážu pochopit, že jsem to já, kdo tuto vzdálenost ušel. Je to příliš velké a neuchopitelné a já jsem příliš malým člověkem. Před pár týdny by ještě tato vzdálenost znamenala, že mám za

sebou celou třetinu cesty. O pár týdnů později už by to znamenalo jen čtvrtinu cesty. Nyní vím, že za sebou mám zhruba pětinu. Desetitisícové metě jsem se dlouho bránil jako něčemu z jiného vesmíru. Teď se poprvé odvažuji uvěřit, že by mohla být reálná. Přesto je to ale v mé hlavě něco hrozně vzdáleného, něco, k čemu se snažím svou mysl neupírat. Tu, stejně jako své kroky, musím vždy obracet k nejbližšímu městu či vesnici. Jen tudy a pouze tudy povede cesta k cíli. Stát nohama na zemi a žít přítomností. A těmito myšlenkami také načínám třetí tisícovku.

Dlouhá cesta je jako puzzle. Člověk postupně hledá všechny dílky skládačky a skládá je dohromady. Jenže v tomto případě bez předlohy, protože jsem absolutně netušil, jaký střípek do celkového obrazu mi cesta přinese další den. Tahle lehkost bytí a přítomnosti, s jakou věci kolem mě plynuly, mi přinášela momenty krásné, ale i ty nemilé. Dnes to však byl den z té první škatulky. Měl jsem už v nohách přes třicet kilometrů a mířil jsem k městu Santa Isabel. Do města mi zbývala možná hodinka cesty. Jenže dřív, než jsem tam dorazil, zastavil mi muž, který se představil jako Henrique. „Viděl jsem tě včera už za Cuencou, nepotřebuješ svézt? Včera jsem měl plné auto, tak to nešlo. Ale dneska tě můžu hodit aspoň do města,“ sypal ze sebe možná lepší angličtinou, než byla ta moje. Povídám, že je to zbytečné, že už to mám kousek. A tak svou nabídku poněkud mění.

Ukazuje se, že bydlí s rodinou přímo v kopci nade mnou. A tak místo svezení do města nabízí místo k přespání. „Můžeš si postavit stan u mě na zahradě, budeš tam v tom největším bezpečí,“ zní nabídka. Tohle se odmítnout nedá. Je to sotva pár stovek metrů od místa na hlavní cestě, kde mě oslovil. Není to žádná díra. Je vidět, že tahle rodina patří k těm movitějším. Ale to se podle výborné angličtiny, která ukazovala na Henriqueho velmi slušné vzdělání, dalo očekávat. Je to krásný dům ve svahu, s bazénem a výhledem do širokého okolí. Brzy zjišťuji, že nabídnout mi jen

Odpočinek u mých hostitelů v Ekvádoru, Girón.

místo k přespaní v podobě plácku na stan přijde mému hostiteli nedůstojné. A tak mi nabízí dřevěný přístřešek, který stojí mezi stromy nad domem. „Hele, tady je hamaka, můžeš spát klidně v ní. Nebo mě napadá ještě něco...“ povídá a běží do domu. Za chvíli už táhne vzhůru obrovskou matraci. To pro případ, že by mi snad hamaka nebyla dost dobrá. „Až se ti večer bude chtít spát, tak si

prostě vyber," říká nakonec. Znovu, jako už tolikrát předtím, se nestačím divit, co všechno jsou někteří lidé ochotni udělat pro ušmudlaného poutníka, na kterého omylem narazili u silnice.

Do večera je však ještě daleko, a tak se jdu seznámit se zbytkem rodiny. Zrovna dnes budou mít společnou večeři, takže je zde lidí požehnaně. Tolik, že nemám nejmenší šanci si zapamátovat všechna jména a příbuzenské vztahy. Snažím se alespoň tvářit, že se částečně orientuji. Ukazuje se, že většina rodiny je původem z Kolumbie. Tak proto jsou tak milí, říkám si v duchu. Musím totiž přiznat, že Ekvádorci na mě příliš dojem neudělali a tohle do mé teorie přesně zapadá. Navazuji rozhovor s Henriqueho maminkou, která je sice už dáma v letech, ale také ovládá angličtinu velmi dobře a je ráda, že si ji může procvičit. Ptám se, kde se naučila tak dobře mluvit anglicky. „Žili jsme nějakou dobu v New Jersey, něco jsem se naučila v kurzu, něco zase z filmů a internetu. Zkrátka kde to šlo," povídá tato sympatická dáma. V Evropě je tohle možná normální, ale tady je pro mě takový přístup vcelku šok.

Zatímco část rodiny chystá večeři, já jsem se s onou aktivní paní a oběma dědečky pustil do karbanu. Chvilí jsem jen zkoumal, co vlastně hrají. Došlo mi to během chvíle – byl to klasický český žolík, jen s mírně upravenými pravidly. A hrálo se o peníze. Bylo potřeba vložit dolar do banku. Za to jsem dostal pětadvacet žetonů. Na konci každé hry

musíte vyplatit vítězi tolik žetonů, kolik vám zůstalo karet v ruce. Kdo nemá chuť ve hře pokračovat, může si kdykoliv nechat vyplatit

Až se ti večer bude chtít spát, tak si prostě vyber.

poměrnou část banku v hotovosti, výměnou za své žetony. Byl jsem v žolíkově poměrně zdatný, vždyť je to nakonec oblíbená hra i mých prarodičů a při návštěvě jsem s nimi občas sám hrával. Sice mě i babičku děda většinou vyškolil, ale škola to byla dobrá. Myslím, že i díky tomu jsem hru nezakončil v minusu, ale ještě

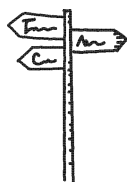
jsem si odnášel čtyřicet centů navíc. Na zbohatnutí to nebude, ale alespoň jsem neudělal ostudu.

Hra končí až ve chvíli, kdy je připravena večeře. Mizím na zahradu, protože neočekávám, že bych snad byl zván k rodinnému stolu. Jenže jsem velmi rychle přiveden zpět. „Nalož si, kolik chceš, a vůbec se neostýchej. Jako doma,“ dostávám jasné instrukce. Venjdou naopak jíst děti, které si pouze naloží na talíř a odchází, aby nerušily dospělé při stolování. Je tady dohromady snad kolem patnácti lidí. Takovou sešlost v Česku nemíváme, ani když někdo slaví narozeniny. Jenže tady všechno funguje úplně jinak. Rodinné vazby jsou zde mnohem silnější a v každé rodině je také podstatně více sourozenců, což znamená také větší společnost. Večeře je dnes v mexickém stylu a je to pravděpodobně to nejlepší, co jsem zatím za celou dobu své cesty okusil. Snažím se toho příliš nesníst, abych nevypadal nenažraně, ale přitom mi téměř tečou sliny, jak dobré to je. Toho si samozřejmě u stolu všimli a jen mě povzbuzují, abych si dal pořádně. Nakonec jsou mé chutě nadmíru uspokojeny.

Přichází čas na práci. Ženy uklízejí stůl a my, chlapi, jdeme chystat a nosit dřevo. Bude totiž pořádný táborák. Jsem znovu překvapen. Neměl jsem nejmenší zdání, že takové věci Jihoameričané praktikují. Když jsou přípravy za námi, všichni se scházejí okolo ohně. Jeden z dědečků vytahuje kytaru a začíná hrát. Texty bohužel neznám, tak si jen užívám výbornou rodinnou atmosféru, která zde panuje. Děti mezitím neposedně pobíhají okolo a opékají si, stejně jako to často dělají děti u nás, bonbóny Marshmallow. Nejmenší ze všech, klučina jménem Panchi, pak neustále běhá kolem a točí klackem s rozžhaveným koncem. Připomíná mi to mé vlastní dětství, kdy přesně tohle bylo v blízkosti ohně jednou z mých oblíbených zábav. A stejně jako kdysi já, i Panchi byl nakonec zpacifikován svým otcem. Zábava se mezitím rozjíždí, kytarista není žádné béčko, má podmanivý hlas a písně ve španělštině jsou velice chytlavé. Snažím se něco

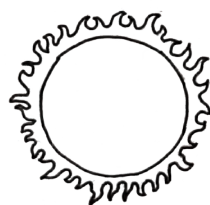
pochytit a zapojit se alespoň při refrénu. Večer hezky plyne, děti pomalu odpadávají a část rodiny, která zde nežije, se pomalu odbírá na cestu domů. Já opouštím oheň až mezi posledními a velmi příjemně utahán spokojeně usínám v hamace.

Mé obavy z nočního náletu nepřeborného množství komárů se naštěstí nepotvrdily. Byl jsem sice varován, že jich je tady dost, ale ráno jsem našel všeho všudy dva zanedbatelné štípance. Sotva jsem se objevil v blízkosti domu, už mě táhli dovnitř na snídani. Argument, že jsem si už na svém vařiči uvařil polévku, neměl absolutně šanci na úspěch. „Henrique, musím už jít, tvá žena mě chce vykrmit,“ povídám se smíchem svému hostiteli, zatímco se přede mnou znovu objevují hory jídla. Jakkoliv jsem to myslel v žertu, byl skutečně čas vydat se na cestu. To není nikdy lehké. Osamělý člověk na dlouhé cestě snadno přilne k lidem, kteří jsou vůči němu přátelští. A tak jsou tato loučení vždy o to těžší. Na malý moment mám vždy pocit, že někam patřím, než mi nelítostný čas tuhle iluzi vezme. Nedá se nic dělat. Chci-li dokázat něco velkého, je třeba občas něco obětovat. Tak to bylo, je a vždycky bude. A tak cpu do batohu domácí mandlové mléko a ovoce, které mi přichystali na cestu, se všemi se loučím a vracím se na místo k silnici, kde mě včera Henrique „odchytil“.

Srážka s blbcem

Machala

Krajina se rychle mění. Směřuji k pobřeží. Kolem postupně všechno přechází v pustinu. Zatímco vnitrozemí Ekvádoru působilo svěže a už na první pohled úrodně, zdejší krajina je mrtvá. Dá se očekávat, že dostat se k městu Machala, které leží na pobřeží moře, nebude jen tak. Takhle jsem si vlastně svou cestu představoval od začátku. Dlouhá, americká silnice, kolem sucho, skály a poušť. Nikde ani živáčka. Teď se mé představy zhmotňují. Sluníčko do mě peče a já se snažím soustředit čistě na pochod. Z mého světa a myšlenek mě na malý moment vytrhuje protijedoucí auto. Postarší pán na mě volá a podává mi z okna pytlík mandarinek, abych v nehostinné krajině nepošel hlady jako pes. Ovoce je okamžitě pozřeno, protože mám pocit, že do mého batohu se už nevejde ani gram navíc.

Cesta do pobřežního města Machaly vedla poměrně nehostinnou krajinou, La Union.

Jediná civilizace, kterou za dlouhou dobu potkávám, je benzínka. Široko daleko není vůbec nic. Taký podle toho to tady vypadá. Kromě benzínky je zde autoservis či restaurace a panuje tu čilý ruch. Zastavuje se tady každý. Ať už řídíte kamion, osobák, nebo autobus, tohle je na dlouhou dobu poslední možnost občerstvit se a dotankovat. Monotónní cesta do čtvrtého největšího města země příliš za zmínku nestojí. Není zde nic k vidění a nepotkáte ani živáčka. Je to zkrátka nuda. A tak když mi už za tmy přibrzdí auto a nabízí mi kousek svezení na korbě, neodmítám. Alespoň trocha vzrušení, vyzkouším něco nového. Z oněch pár kilometrů je nakonec pořádná štreka. Rozhodli se mě odvézt až do Machaly. A protože jsem seděl na korbě, neměl jsem možnost protestovat. „Co to má znamenat?“ ptám se, když mě vysazují uprostřed města. „Chtěli jsme ti pomoci, tak jsme tě odvezli o kousek dál,“ zní odpověď a já jen kulím oči. Ten „kousek“ mi ušetřil jeden den pochodu.

Jenže aby to všechno nebylo tak růžové, způsobil mi noční příjezd do Machaly také potíže. Protože se jedná o letovisko

u moře, ceny ubytování jsou tady naprosto mimo mé finanční možnosti. Minimálně ty, které lze dohledat na internetu. A tak si musím najít místo někde za městem. Procházím tedy směrem k oceánu. Protnu čtvrť, která nevypadá zrovna přívětivě a které by se člověk s chutí vyhnul i za světla, natož za tmy. Dostávám se mezi spoustu vodních ploch, mezi nimiž se dá projít po úzkých stezkách. K oceánu se tudy dostat nelze. Vždy pár desítek metrů od něj ukončí mou cestu vysoký plot. Na mapě jsem samozřejmě nic takového nenašel. Nebyla asi zrovna aktuální. Rychle jsem vydedukoval, že jsou zde sádky s rybami, které tu původně nebyly. Má přítomnost navíc neunikne pozornosti místních hlídačů. Ti mě nevyhazují, ale pouze potvrzují, co jsem už zjistil. Spát tady zkrátka není kde. A tak se musím vydat na pochod zpět do města.

Za další dvě hodiny nacházím přijatelné místo v parku na úplně opačném konci města. „Ustelu si tady, už je po půlnoci a každý se tu na mě vykašle. Stejně už celé město spí, snažím se ze sebe sejmout pochyby, které mám s ohledem na kempování v parku. Brzy upadám do spánku, který však nemá dlouhého trvání. Brzy mě probouzí noční hlídač. Nevím, odkud se tady vzal, ale zřejmě má na starost dozor nad parkem. Nervózně mi sděluje, že tady spát nemůžu a kdesi cosi. Argumentuji, že to zákonem zakázané není a ať mě nechá na pokoji. Zdali taková opora v ekvádorském právu vskutku je, netuším. Ale žádná jiná výmluva mě v tu chvíli nenapadla. Hlavně však nechápu, komu by v jednu ráno mohl vadit malý stan na trávě v parku. Tady snad ani nejde o nějaká pravidla, ale o obyčejnou logiku. Bohužel vadí tomuhle blbci, který se se mnou hádá. Nakonec však odchází a já zalézám zpět do stanu. Jenže za chvíli se vrací a něčím praští do stanu. Cítím jen otřes. V první chvíli jsem si vůbec nevšiml, že zlomil další tyčku. Bylo mé jediné štěstí, že jsem to zjistil až později. Vědět to v ten moment, skončím v ekvádorském vězení za napadení. A bylo to také štěstí pro hlídače, protože byl proti mně sakra malý.

Od té doby je od něj však klid. Přichází až kolem páté ráno a znovu prudí. „Nikam nejdu, s tebou se bavit vůbec nebudu. Zavolej policajty a dej mi pokoj!“ řvu po něm už tentokrát rozespale. Vůbec nechápu, o co mu jde. Znovu mizí a já se vracím do stanu. Jenže brzy zjišťuji, že poslechl, co jsem po něm řval. Objevuje se policejní hlídka. Jsem vyzván, abych sklídil stan a vypadl. Když žádám, aby mi ukázali zákon, který mi tady stanování zakazuje, zarytě mlčí. A jen opakují, abych stan sbalil. Je mi jasné, že nemá smysl odporovat. Akorát bych sám sobě nasral na hlavu, uvědomuji si v duchu. A tak rezignuji, balím se a vyrazím směrem k centru. Cestou vidím několik lidí, kteří se špinaví povalují přímo v ulicích města. Každému je to úplně jedno, nikdo to neřeší. Zatímco můj stan v parku na kraji města znamenal mimořádný problém, tohle je v pořádku. Připomíná mi to větu, kterou jsem slyšel od Martina v Cuence: „Ekvádorci jsou nejbližší národ z celé Jižní Ameriky.“ A tahle situace mu dává jasně za pravdu.

Zatímco se město probouzí do nového dne, já si rozmrzelý a nevyspalý sedám na jedno menší náměstíčko. Vytahuji vařič a připravuji si kafe. Tohle snad už nikoho nepohorší, doufám v duchu. Objevuje se místní potulný pes, který vycítí příležitost a jde somrovat. Asi ho taky někdo vyhnal a nemá chudák,

co do žaludku. Vytahuji kus salámu, který mám v batohu, a nějaké pečivo. Jedno sousto sobě, druhé psovi beze jména. Koukáme jeden na druhého. Dvě ztracené, osamocené existence uprostřed tichého,

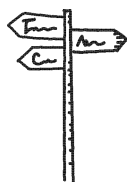
pomalu se probouzejícího města. Ale jeho společnost je mi milá, byť je tady se mnou jen kvůli jídlu. Občas je přítomnost mlčícího zvířecího kumpána lepší než ta lidská.

Kafe a provizorní snídaně mě dostaly do provozuschopného stavu. Přesto jsem se po třech hodinách mizerného spánku stále

*Chtěli jsme ti pomoci,
tak jsme tě odvezli
o kousek dál.*

cítil, jako by mě někdo praštil do hlavy palicí. Nemohl jsem však z města vypadnout hned, musel jsem ještě počkat, až se probudí místní trhovci a začnou operovat v ulicích. Mé kraťasy se totiž dostávaly do nepoužitelného stavu. V rozkroku byly rozpárané, a navíc byly z velice upnuté a hrubé, neprodyšné látky. To nebyla pro nošení nejšťastnější kombinace. Obzvlášť na velmi teplém pobřeží, kde se člověk potí i s holou řití. Ulice se začaly probouzet brzy a mumraj okolo mě nabil další energií. Netrvalo dlouho a objevil jsem na ulici prodavače, který měl před sebou hromadu kraťasů všech možných barev a velikostí. Vypadaly lehce a vzdušně, takže bych si rozhodně polepšil. Nezdála se mi však cena. Pět dolarů mi přišlo příliš, a tak jsem se pokusil smlouvat. To je tady běžná praxe. Byl jsem úspěšný a konečnou cenu se mi povedlo stáhnout alespoň o dolar. Pak jsem konečně mohl „hlavní banánové město světa“, jak zní přízvisko Machaly kvůli vysoké produkci banánů v okolí, opustit.

Vzrušení před hranicí

Arenillas

Cesty v blízkosti hranic mi vždy přišly divné. Téměř v jakékoli zemi na světě. Vyvolávají ve mně dojem, že je to „země nikoho“. Jako by tato místa už nepatřila do jedné ani druhé země. Příliš lidí tady nežije a nikdo se moc nestará ani o okolí. Často jsou to místa neudržovaná a plná nepořádku. To byl i případ míst v blízkosti ekvádorsko-peruánské hranice. Navíc nízká nadmořská výška a obrovské dusno jen umocňovaly můj nepříliš povedený dojem ze zdejšího kraje.

Odpad podél cest byl téměř všudypřítomný a střídal se s banánovými plantážemi. Pochod byl nezáživný a já už v hlavě pomalu sprádal své plány do Peru. Plánoval jsem tam strávit ohromné množství času, a navíc tato andská země měla z mého pohledu naprosto vše. Neskutečně jsem se do ní těšil, a stejnou

měrou jsem navíc chtěl opustit Ekvádor, který mi k srdci příliš nepřiřostl.

Něco málo přes dvacet kilometrů pro mě bylo po dnešní noci maximem. Potřeboval jsem mít jistotu, že se dnes pořádně vyspím, a tak jsem zvolil ubytování v hostalu v městečku Santa Rosa. Možná jsem ale udělal chybu. Ubytování s názvem „Hostal Don Manuel a synové“ bylo jedním z těch, ve kterých na člověka čeká dobrodružnější noc než venku pod stanem. Už cena, která činila osm dolarů, dávala tušit, že spát nebudu v žádném luxusu. Byl to velice přesný odhad. Jednalo se o ubytování té nejnižší úrovně. Já ovšem právě tato místa s pravou, jihoamerickou atmosférou miluji. Už recepcce, vedle které je modlitební místnost, ukazuje na jistou bizarnost. Při placení jsem byl navíc důrazně upozorněn, že pokoj bude před mým odchodem zkontrolován, zda je v původním stavu. To ostatně několikrát zmiňují i nápisy na zdech.

V pořádku, tohle chápu, říkal jsem si, zatímco jsem stoupal po schodech do patra. Ale jen do chvíle, než jsem odemkl pokoj. Už zvenku vypadal spíš jako sklep a místo klasického zámku byla obyčejná kladka. Ve chvíli, kdy jsem otevřel dveře, mi došla absurdita zmíněné kontroly. Tady nebylo, co ukrást. Jedině tak šváb, který obýval pokoj přede mnou a jehož jsem bleskově vymetl zpod postele za dveře místnosti. V pokoji byla kromě postele a malinkého stolku ještě televize o úhlopříčce zhruba čtrnáct palců. Přimontována v rohu ke stěně. Tím to končilo. Ovšem pokoj měl také soukromou koupelnu. Hned vedle postele byla dvířka jako z westernového saloonu. Těmi se šlo k záchodu, na nějž jsem si mohl sednout jen bokem. Pokud bych si sedl napřímo, neměl bych kam dát nohy. Vedle stála ještě sprcha se studenou vodou, a když jste do ní vlezli, udělali jste během chvilky z celé koupelny bazén, protože nebyla od toalety prakticky nijak oddělena. Tohle mě opravdu baví.

Hostalové dobrodružství však zdaleka nekončilo. Stěny byly totiž příliš tenké. Působily spíš jako silnější karton. Nahoře

u stropu navíc byla mezi pokoji skleněná okna. To sice nezasa-
hovalo do soukromí v tom smyslu, že by člověku někdo odvedle
načuhoval do pokoje, ovšem na to, aby člověk věděl, co se děje ve
vedlejší místnosti, to bohatě stačilo. A protože byla zrovna sobota,
neměl jsem o zvuky odjinud nouzi. Až do jedenácté večer jsem
poslouchal nekonečný řev na chodbách, protože se tam všude
zvesela chlastalo. Vzhledem k tomu, že jsem se příliš nevyspal
už předchozí noc, nebyl jsem tím dvakrát nadšený. Když se čas
nachýlil k půlnoci, už jsem nevydržel. Nejdřív jsem se takticky
připravil, což spočívalo v tom, že jsem si vygooglil pár španěl-
ských nadávek, které jsem hodlal použít. Poté jsem se vyřítil na
chodbu. Nejprve jsem málem srazil prostitutku, kterou si jeden
z Ekvádorců vedl na pokoj. Následně jsem počastoval hlučnou
partičku všemi právě naučenými výrazy.

Klid mi to bohužel nepřineslo. Sice ustal hluk z chodeb, ale
mladík, který obýval sousední pokoj, evidentně nezvládl porci
alkoholu. Opakovaně tak během noci musel jít zvrátit obsah
svého žaludku do záchodu a projevoval se při tom velmi hlasitě.
Začínal jsem být zoufalý. Kolem jedné hodiny ranní se už zdálo, že
je po všem. Mladíkovy žaludeční turbulence sice ustaly, nicméně
ve svém podroušeném stavu zapomněl vypnout hlasitě hrající
televizi. To už jsem byl opravdu zralý na prášky. Naštěstí jsem
si ale vzpomněl, že mám v batohu špunty do uší, které jsem si
s sebou vzal, abych při startu letadla ulevil tlaku v uších. A bylo
jasné, že je využiji nejen ve vzduchu. Rychle jsem je vyhrabal
z krosny, zasunul do uší a rozhostil se božský klid. Konečně jsem
spokojeně usnul spánkem spravedlivých.

V Ekvádoru mi zbýval poslední úkol – dostat se co nejbliž-
e k hranici, kterou jsem hodlal následujícího dne překročit. Pro-
blémy však nastaly hned zrána. Nejprve jsem omylem minul od-
bočku z hlavní silnice. A poněvadž vracet se mi příliš nechtělo,
jako ostatně nikdy, zkusil jsem si cestu najít skrze místní bludi-
ště. To se nacházelo ve čtvrti, která byla lehce podobná slumu.

Minimálně kvalitou zdejších obydlí. Jakkoliv tato část vypadala na mapě složitě, nebylo to nic oproti tomu, jak složitě bylo se odsud dostat ve skutečnosti. Zoufale jsem se motal po prašné cestě mezi polorozpadlými domky a nemohl jsem natrefit na nikoho, kdo by mi s orientací poradil. Jediný, koho jsem potkal, byla kráva. Ta se tady procházela a vypadala nadmíru spokojeně. Nakonec mě po několika desítkách minut bloudění nasměrovali dál malí kluci, kteří si v prachu kopali do balónu.

Cesta mě poté dovedla až do Arenillas. Městečko, jež mi přišlo velmi zvláštní, leželo už jen zhruba dvacet kilometrů od peruánské hranice. V tu chvíli jsem věděl, že zítra zemi opustím. Město, ač na první pohled dosti nezajímavé, mělo podivnou vlastní identitu, která pramenila spíš z lidí. Vypadalo to, že se tady ničím příliš netrápí. To bych sice mohl jednoduše vztáhnout na většinu Jižní Ameriky, tady to však víc bilo do očí. Snad půlka města byla navzdory už poměrně pozdní hodině vyvalena u řeky, která tudy protékala. O kousek dál si ženské přímo na ulici vytáhly stůl a mazaly karty, a to všechno zpozvzdálí pozoroval chlápek v houpací síti. Tu měl nataženou přímo nad chodníkem, uchycenou mezi dvěma sloupy. Bizarnost místa umocňovaly i některé zdejší stavby, především místní moderní kostel, který je prvotřídní ukázkou nevkusu a působí, jako by se tu vlastně ocitl tak trochu náhodou. Přesto jsem si z města odnášel absolutně pozitivní dojem.

Zbýval už jen jediný úsek cesty. Místo, kterým jsem musel v Ekvádoru ještě projít, bylo hraniční město Huaquillas. Plánoval jsem přespát co nejbližší u něj, abych ráno opustil zemi co možná nejdříve. Mé plány však příliš dobře nefungují, což se opět potvrdilo. Zhruba v polovině zbývajících cesty ležel úsek zvaný „přírodní rezervace Arenillas“. Byl jsem přesvědčen, že tady si bez problémů najdu místo na přečkání poslední noci v zemi. To se mi povedlo. Zašil jsem se nedaleko hlavní cesty. Místo bylo obklopeno nepřehledným křovím. Tedy, já jsem předpokládal, že

je nepřehledné. Neměl jsem ani nejmenší tušení, že celou dobu o mně ví někdo další. Zalezl jsem si v poklidu do stanu a chystal se zabrat. Trvalo to sotva tři minuty. Pak zvenčí dopadlo na plachtu světlo baterky a ozval se tvrdý a nesmlouvavý hlas. A mně bylo jasné, že mám problém.

„Jsem jen turista z Evropy, hlavně klid,“ hlásil jsem do tmy směrem k postupujícím hlasům. Už jsem zjistil, že na tomto kontinentu jsou lidé často ozbrojeni, a moc dobře jsem měl v paměti kolumbijskou brokovnici. Přiznávám, že po této zkušenosti jsem měl tentokrát naděláno v kalhotách, byť jsem na sobě měl v tu chvíli jen trenky. Vylezl jsem ven a naproti mně se objevili tři chlapi. Kromě baterky byli všichni vyzbrojeni mačetami. „Hned vypadnu, nevěděl jsem, že se tady nesmí kempovat,“ opakoval jsem roztřeseným hlasem. Ale hned mi došlo, že já nejsem ten, koho hledají. Jejich tón se velmi rychle změnil na přátelský, stále však zůstával vážný. „Tady nesmíš být, okolo jsou zloději. Přijdou, až usneš, a o všechno tě okradou. Sbal se a my tě odvedeme do bezpečí,“ oznámil spěšně vůdce skupinky.

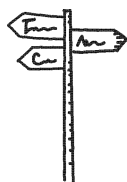
Rychle jsem vše nacpal do batohu a následoval své zachránce. Nebyli sami, do tmy křičeli na další skupinku, že je všechno v pohodě. Očividně to byla razie proti cikánským zlodějům, kteří ve zdejší oblasti působili. Dovedli mě na silnici, kde čekal čtvrtý z party i s motorkou. „On tě odveze do bezpečí. Tam si pak můžeš najít místo na spaní,“ loučil se se mnou vůdce a mizel i s ostatními ve tmě. Sedl jsem na motorku a za chvíli z ní slézal mimo nebezpečnou oblast. Přesto jsem měl z celé situace pekelně nahnáno a představa, že bych toho dne spal někde venku, mě hodně děsila. A tak jsem se musel pokusit dojít až do města a něco najít tam. Byl to jeden z mála případů, kdy jsem preferoval spánek v nějakém ubytovacím zařízení na úkor stanu. Opravdu mi nebylo dobře po těle.

*Přijdou, až usneš,
a o všechno tě okradou.*

Z každého projíždějícího auta jsem měl strach, a tak jsem hnál kupředu, co mi síly stačily. Asi dvakrát či třikrát jsem sice ještě prozkoumával potenciální místa na přespaní, ale ani jedno mi nepřipadalo dostatečně bezpečné. Přišel jsem až k mýtné bráně, kde už kempovali venezuelští uprchlíci. Těch tady můžu znovu očekávat velké množství. A taky že ano. Brzy slyším: „Heeeej, gringo...“ Prohazuji s uprchlíky jen pár slov. Normálně bych se asi zdržel déle, ale je už dost pozdě. Další skupinky spí kousek od centra, vedle kašny. Jenže oni sotva mají v batohu tak drahou výbavu, o kterou by mohli přijít. Kdyby obsah krosny neměl takovou hodnotu, s chutí bych tady sebou taky flákl na zem. V centru to ještě trochu žije. Hned mě začne uhánět prodavač ze stánku s kuřecími pokrmy. Potřebuje prodat a jít spát. To chápu. „Mám hezký prsíčka. Hezký a velký, koukni,“ lanaří mě, abych se u něj najedl. Kuřecímu masu se sice snažím vyhýbat, ale je půlnoc, potřebuji něco do žaludku, a navíc s ním soucím. A tak si dávám jednu porci.

Zbývá mi poslední povinnost. Za rohem uzřím ubytování. Už na první pohled velmi pochybné úrovně. To je přesně něco pro mě. Přes mříž vidím, jak děda na recepci chrápe, a tak ho probouzím dlouhým zvoněním. „Mám jenom obyčejnou cimru. Postel a nic víc. Za šest dolarů, chceš?“ reaguje poměrně pohotově. „Neblbni, je půlnoc. Dej mi to za pět a domluveno,“ snažím se smlouvat, byť bych klidně dal deset za místo na podlaze. Jenže mi to vychází, děda odemyká mříž a já mířím do pokoje. Je to přesně, jak popisoval. Postel a téměř nic dalšího. Jen větrák, věšák a plastová stolička. To vše v pokoji o rozloze zhruba dvakrát dva metry. Díkybohu za to. Záchody jsou na chodbě, nechutně páchnou a před nimi se suší něčí majtky, jak se říká u nás. Já tohle prostě miluju. Se vší úctou, tohle je zkrátka punk. A to je mi milejší než jít někam do čtyřhvězdy.

Vítejte v Peru!

Tumbes

Někteří lidé se ze svých chyb nikdy nepoučí. Jsem pevně přesvědčen, že patřím mezi ně. Ač mám procestováno značné množství zemí, opakuji velmi podobné chyby. Ty povětšinou pramení z toho, že si dopředu příliš s ničím hlavu nelámu a plánování je pro mě sprosté slovo. A právě na to jsem doplatil při přechodu ekvádorsko-peruánské hranice. Nejprve se však vraťme k mé neponaučitelnosti. Tři roky před tímto okamžikem jsem se vlekl čtyřicetistupňovými vedry k zapadlé bosensko-černohorské hranici v průsmyku uprostřed hor. Už přes měsíc jsem na cestě z Estonska a k přesunu používám jen autostop a své nohy. Mám toho tudíž taky místy celkem dost a balkánská vedra mě likvidují. Když dorazím po pětadvaceti kilometrech k hranici, nejsem vpuštěn dál. „Tahle hranice je jen pro místní. Tebe pustit

nemůžu,“ oznamuje mi jediný celník, jenž stráží přechod. Dobře mu rozumím, protože bosenština je slovanským jazykem stejně jako čeština. Nemůžu tak ani hrát blbého. Zoufale si sedám vedle celníka a dáváme řeč, zatímco mě v hlavě děsí návrat na hlavní silnici. Nakonec jsem zachráněn, protože stejnou chybu jako já činí i posádka přijíždějícího auta. Jsou to Francouzi a nemají ani šajn, co jim strážce hranice říká. Já se tak zhostím funkce tlumočnicka a při tom se jim bleskově vetřu na zadní sedadlo. Problém vyřešen.

Tehdy jsem si slíbil, že si v budoucnu budu některé zásadní informace zjišťovat předem. Zůstalo však jen u slibu. A tak pojedme zpět do Ekvádoru. K hranici mi chybělo něco kolem půl kilometru. Nebyla na ní žádná kontrola. Cedula mě vítala v Peru. Šel jsem kilometr, dva, tři. Naprosto bez problémů jsem nelegálně vstoupil do země a nikoho to tady netrápí. Jenže bez razítka v pasu bych sám sebe dřív nebo později vystavil pořádnému maléru. A tak se musím vrátit a zjistit, kde je problém. U hranice zpovídám řidiče tuk-tuků, které v Peru slouží jako taxi, a získávám od nich informaci, kterou potřebuji. Hraniční přechod leží mimo město na hlavní silnici, několik kilometrů odsud. Přesně tuto hlavní silnici jsem včera opustil, abych se do Peru dostal.

Teď jsem se dral zpátky. Po hodině a půl jsem konečně dorazil k hranici. Ovšem znovu ke špatné. Hraniční přechody jsou zde rozdělené a tento sloužil pouze ke vstupu do Ekvádoru. A tak se táži jednoho z policistů, kde je kontrola pro vstup do Peru. „To musíš tamhletudy,“ ukazuje směrem, ze kterého jsem přišel. „Je to asi čtyři kilometry odsud,“ pokračuje. Obracím oči v sloup, protože tohoto pobíhání sem a tam už mám plné zuby. Tím víc chci konečně opustit zemi. V úporném vedru se tentokrát vydávám správným směrem. Po hodině se dostávám tam, kam jsem od rána potřeboval. Ale mé problémy ještě nekončí.

Jsem si jistý, že maximální délka pobytu v Peru je šest měsíců. A tak když nakráčím k přepážce a dostávám otázku „Jak dlouho

Policisté v Peru byli obecně vždy velmi přátelští, na severu země obzvlášť, Pampas de Hospital.

chcete zůstat v Peru?“, odpovídám: „Asi čtyři nebo pět měsíců.“ V tu chvíli mi úřednice sděluje, že to nelze. Maximální délka pobytu je devadesát dní a následně si můžu pobyt prodloužit. Marně se s ní dohaduji. Má své tabulky a je neoblomná. Nezbývá mi než se smířit s razítkem, které mi povoluje délku pobytu ve výši devadesáti dní. Mám dost času, abych to nějak vyřešil, nechci si s nastalou situací nyní příliš lámat hlavu a rychle nad problémem mávnu rukou. Tři měsíce jsou nakonec spousta času a jediným trestem za případné nelegální prodloužení pobytu je pokuta v přijatelné výši asi třiceti korun za den. A tak opouštím hraniční přechod a vydávám se do země, od níž ze všech jihoamerických států očekávám nejvíce.

První noc a den nakonec strávím ve městě Tumbes. Vyřizuji klasické věci, jako při příchodu do každé nové země – sehnat bankomat bez poplatku a peníze, místní simku a také potřebuji ještě jednu powerbanku. Při dlouhých přechodech peruánských And bude nezbytná. Nic z toho mi nečiní příliš velký problém. Zároveň se snažím sžít s novou zemí. Všechno je tady jinak. Spousta živé hudby na jednom náměstí, na druhém zase divadlo. Téměř

všichni kolem jsou usměvaví a veselí. Jen je potřeba dávat pozor, abych nedostal balónem do hlavy. Místní kluci totiž hrají všude, kde to jen jde. Zbývá otestovat peruánskou kuchyni, o které mi lidé básní už od Kolumbie. A nutno podotknout, že ani ta nezklamala, ba naopak. A tak běhám po ulici od jednoho stánku k druhému a zkouším, kolik se toho do mě vejde. Peru mě rychle přesvědčuje o tom, že se mi tady bude líbit.

Ale už první den pochodu se ukazuje, že ne vše bude tak růžové, jak by se na první pohled mohlo zdát. Brzy zjišťuji, kde bude velký problém této země. Je to tady jeden velký smeták. Až do dosud jsem si myslel, že balkánské země, především některé části Albánie, nemají konkurenci, pokud jde o odpad podél cest. Tady to však bylo mnohem horší. Přesto jsem si pohodově krácel po silnici a pozoroval okolí. Najednou přede mnou leží peněženka, ze které čouhá bankovka. Olalá, to si přilepším, zaradoval jsem se v duchu. Nechal jsem projet tuk-tuk a vydal se pro kořist. Jenže těsně předtím, než jsem peněženku přišlápl, uletěla pryč. Co to sakra..., nechápu nastalou situaci. To už však od nedaleké-

ho domu slyším pobavený dětský smích. Právě jsem se nechal napálit starým, byť zcela evidentně neustále fungujícím trikem. Peněženka byla přivázána na tenkém

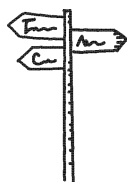
*Bylo by lepší,
kdybys ho měl.*

špagátu a já to suverénně sežral. Směju se sám sobě a zdviženým palcem dávám klukům najevo, že tohle se jim vážně povedlo. Ti se tváří spokojeně a jdou šrajtofli znovu nastražit pro další oběť.

Zjišťuji, že v těchto končinách jsem pro místní rozhodně největší atrakcí za dlouhou dobu. Cizince tady snad nikdo nikdy neviděl. Není divu, tato část země neoplývá žádnými zajímavými památkami. Turistický ruch tu neexistuje. Místní jsou však velmi přátelští, a když mě vidí, snaží se ze zdvořilosti navázat rozhovor za pomoci těch několika anglických slovíček, která znají. Ve chvíli, kdy jim však plynulou angličtinou začnu odpovídat, jsou

v pasti. A tak nakonec vždycky znovu skončíme u španělštiny. Jejich pokusy jsou však velice milé.

Pozornosti se mi dostává nejen od obyčejných lidí, ale také od policejní hlídky. Dvojice strážců zákona na motorkách mě zastavila kousek za jednou z vesniček a hned si vyžádala můj pas. Byla za tím ale spíš jejich zvědavost než potřeba kontroly. Ve skutečnosti je zajímalo, kde jsem se tady vůbec vzal, a další podobné věci, na které se ve zdejších končinách ptali i všichni ostatní. Nakonec mě ještě požádali o společnou fotku na památku, a i já jsem si jednu z tohoto setkání odnesl. Ne každý rozhovor je ovšem veselý. Když o kus dál potkávám tři ženy, padne otázka, zda mám na obranu revolver. „Proboha, tak ten vážně nemám. Copak tady ho budu potřebovat?“ táži se s lehkými obavami. „Bylo by lepší, kdybys ho měl,“ odpovídá jedna z žen. Věřím, že ho potřebovat nebudu. Místní mají občas tendence přehánět. Nepochybuji ovšem, že v těchto chudých částech země může být nebezpečno. Jen k venkovu mi to příliš nesedí.

Království plazů

Mancora

Jimu Morrisonovi, frontmanovi legendárních The Doors, by se zdejší kraj zřejmě zamlouval. Tyto končiny jsou totiž královstvím všech možných plazů a ve velké míře především ještěřů. Morrison, jenž sám sebe nazýval králem ještěřů, tvrdil, že dokáže tyto živočichy ovládnout pouhou silou mysli. Nikdy samozřejmě nic takového neprokázal a je nanejvýš jisté, že celé to byl pouze výplod jeho fantazie, způsobený nadměrným požíváním drog a alkoholu, které nakonec rockovou legendu dovedly před víc jak půl stoletím do předčasného hrobu. A tak se já ani nikdo jiný už nedozvíme, zda by skutečně dokázal místní ještěrky, nebo dokonce obrovské, více než metrové, majestátní ještěry Teju uhranout. Faktem však zůstává, že krajina se těmito obřími plazy, kteří můžou někomu nahánět hrůzu, jen hemží.

Zatímco obří ještěři sledovali tiše mé kroky z vyschlého křoví podél cest, doputoval jsem do poslední oázy civilizace ve zdejších končinách. Tou byla vesnice Cañaveral. Kromě toho, že jsem doplnil alespoň základní zásoby, si mě také vyhlédl místní policista. Po nezbytné kontrole pasu mě začal přesvědčovat, že cesta, kterou se hodlám vydat dál, není vhodná a měl bych se vrátit na Panamericanu. Jeho argumenty zněly jasně – dál to je jen pustina, kde není žádná voda ani možnost sehnat jakékoliv jídlo. Věděl jsem, že to myslí dobře. Jenže na druhou stranu byla pustina právě tím, co jsem hledal. Představa pochodu po nudné hlavní silnici mě absolutně nevzrušovala. Abych se však zbavil policisty co možná nejelegantněji, odkýval jsem, že má pravdu. Poté jsem se vydal směrem, který mi ukázal. Sotva mi zmizel z dohledu, stočil jsem své kroky ke kostelu a lehkou oklikou jsem se dostal za vesnici, kde jsem se napojil na cestu dle svého původního plánu. Brzy jsem však měl poznat, že poslechnout dobře míněnou radu možná nebylo od věci.

Záhy jsem počal zjišťovat, jak naivní jsem byl při doplňování zásob vody. Vodní toky, které ukazovala mapa, dávno neexistovaly a já měl v tomto vedru zásobu sotva na den. Vzdálenost do Mancory přitom byla okolo sedmdesáti kilometrů. Když jsem už potřetí přešel vyschlý vodní tok, došlo mi, že mám problém. Věděl jsem, že vody nebude ani omylem dost, a tak jsem sám sobě zakázal se dnes ještě napít. Už jsem vypil dost, zbytek musel zůstat na zítra. Navíc mě začala pobolívat noha. Hned ráno jsem pozoroval lehké zranění na chodidle, ale nepřikládal jsem tomu větší význam. Při pauze jsem sejmul botu i ponožku, abych zkontroloval stav rány. Co jsem uviděl, mě vyděsilo. Rána se rozrůstala a barvila do červena. Jako kdyby mě bodlo něco jedovatého a jed se postupně šířil nohou. Na umření to nebude, ale přesto strach z neznámého, uprostřed ničeho, bez naděje na pomoc, člověku příliš nepřidá. Udělal jsem jediné, co jsem mohl – vyčistil ránu,

zalepil a nasadil do akce čisté ponožky, aby se snad rána ještě navíc nezanítila.

Vzápětí mi svítila naděje, že bude zase lépe. Přes cestu tekla potůček a nebyla to fata morgána. Rychle jsem přes filtrační lahev vypil, co se do mě vlezlo, a zároveň doplnil zásobu do plna. „Uf, tohle by mě mohlo spasit,“ oddechl jsem si hlasitě. Jako by se do mého mdlého těla znovu vrátil život a namísto naprosté lhostejnosti jsem najednou začal rozpočítávat jídlo a hloubat nad zraněním na noze, stejně jako nad rozpadající se botou. Po dva a půl tisíce kilometrech nebylo divu, že podrážka už není v nejlepší kondici. Snad mi ji někde ve městě spraví, doufal jsem a úplně jsem přestal vnímat okolí. To se mi málem stalo osudným. Chvilka nepozornosti a všechny mé úvahy mohly být liché a všechny problémy nadobro vyřešené. Příliš pozdě jsem si totiž všiml toho, co leželo na cestě přede mnou. Už jsem nedokázal svůj krok zastavit. Povedlo se mi jen lehce stáhnout nohu, která tak dopadla o několik centimetrů jinam. V ten moment jsem se bleskově odrazil a se vši razancí, umocněnou adrenalinem, se vznesl do vzduchu. I s batohem na zádech to byl skok hodný profesionálního sportovce. Doskočil jsem a s hrůzou se obrátil zpátky. Na cestě ležela, dobře maskovaná, má noční můra se zlověstnou klikatou čarou na zádech. Had se však ani nepohnul. Polil mě studený pot. Nevím, co byl zač, ale možná chyběl malý kousek a podepsal jsem si svou nepozorností ortel smrti. O jedovatosti některých zdejších hadů je asi zbytečné mluvit. Chvilí jsem ho pozoroval a ve chvíli, kdy se pohnul a začal se plazit, se mi jen zaprášilo za patami. V tu chvíli jsem byl žhavým adeptem na olympijské zlato ve sprintu.

Ten večer se mi začaly do hlavy vkrádat myšlenky, jež obvykle přicházejí, když je člověk o samotě, a navíc čelí nebezpečným situacím. Ač jsem nechtěl, hlava si začala žít vlastním životem. Obvyklou bezstarostnost vystřídaly úvahy nad tím, zda občas neriskuji příliš zbytečně. Má cesta, či spíš pohnutky, které mě k ní

Vyschlá krajina severního Peru, NP Cerros de Amotape.

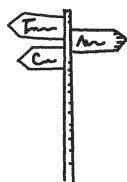

vedly, byla sice útekem, na druhou stranu jsem tady ale netoužil zemřít. V těchto chvílích vyplouvá na povrch rozervanost mé duše. Jakkoliv jsem sice toužil po dobrodružství, vycházela má touha jen z prázdnoty, kterou jsem prožíval v reálném světě a ve společnosti. Temná minulost, nefunkční vztahy a neopětovaná a zrazená láska. Všechny tyto věci mě vyhnaly sem do divočiny, kde jsem se pokoušel hledat spásu. Myslím, že podvědomě jsem se snažil dostat do obtížných a nebezpečných situací. Utíkat pořád dál a dál, přes všechno, co se mi postaví do cesty, abych ze sebe vyplavil žal, který mě uvnitř sžíral. Je pravda, že se mi to celkem dařilo. Jenže jsem zároveň moc dobře věděl, že jednou přijde den, kdy se budu muset vrátit. Den, kdy cesta skončí. Toho okamžiku jsem se děsil a právě tyto pocity mě hnaly pořád dál. Strach z dalšího života, z dalších ran osudu, dalších milostných zklamání. Proto jsem vyhledával pořád nové a stále nebezpečnější situace a neustále hledal nové vjemy. Proto jsem si také cestu protahoval. Má minulost mě nutila mít strach z budoucnosti, která měla jednoho dne přijít. Snad jsem i trochu toužil po smrti, která by mi přinesla klid a mír. Hlavou se mi zkrátka honily nejrůznější myšlenky. Je však obtížné i pro mě samého vyznat se v tak komplikované mysli. Z toho mě vysvobodila až nadměrná únava, která mi pro danou chvíli poskytla klid.

Noc mé pocity a vnitřní prázdnotu, podobnou temné hmotě, zažehnala. Časně zrána jsem vyrazil dál. Brzy znovu přišly problémy s vodou. Ovšem jiné, než jsem očekával. Vody nebyl nedostatek, ale naopak dostatek. A tato přemíra v podobě řeky bohužel opakovaně protínala stezku, po níž jsem kráčet. Napočítal jsem dohromady jedenáct míst, kde bylo potřeba silný vodní tok překonat. Překonávání těchto brodů mě dost zpomalilo. Pochopitelně jsem toužil zachovat si v botách sucho, a tak jsem musel využívat všech možností. Někde se dalo přeskákat po kamenech, které vyčnívaly z vody, jinde jsem zvolil rychlé dva skoky a doufal, že se voda dovnitř nedostane. Nejotravnější bylo,

když jsem musel boty sundavat, protože zkrátka jiná možnost, jak překonat vodní tok, nebyla. Nakonec se mi však povedlo suchou nohou projít veškerými nástrahami a asi hodinu po poledni jsem se doplazel do Mancory. Krátká procházka městem mi rychle ukázala, že toto letovisko nebude nic pro mě. Využil jsem však svého brzkého příchodu do města k regeneraci. Především zranění na noze ji vyžadovalo. A to navzdory tomu, že už vypadalo lépe. Jeho příčinu jsem však stejně nerozklíčoval.

Poušť a nic víc

Chiclayo

Následujících deset dní neslibovalo o nic příjemnější cestu než dosud. Stereotyp, sucho, chudoba a dlouhé pasáže ničeho. Tuto charakteristiku lze vcelku použít na celé severní pobřeží s výjimkou několika profláklých pláží na břehu Pacifiku. Využil jsem nejprve blízkosti oceánu a téměř celý první den jsem pochodoval bez pohorek po písčitých plážích. Byl to však zdoluhavý a neefektivní způsob přesunu. A tak jsem se vrátil na cestu. Následující dny byly bojem se sebou samým. Na jednu stranu místa plná turistů na pobřeží, na straně druhé hliněné domy a chudoba na místech, která ležela mimo okraj turistického zájmu. Jako člověk, kterého se hluboce dotýká lidské neštěstí, jsem tímto trpěl víc než svými problémy na cestě. Ty proti tomu byly naprostou malicherností. Ti šťastnější z místních lidí

Putování napříč pouštěmi severního Peru, Piura.

alespoň našli práci v ropném průmyslu. Právě těžba ropy je ve zdejší poušti dominantním zdrojem obživy.

Ze stereotypu mě v těchto končinách vytrhlo jen máloco. Po většinou jen vlastní neschopnost. Jako například ve chvíli, kdy jsem se ráno snažil sbalit věci a neodhadl jsem sílu větru. Když na této rovině pořádně zafouká, lítá všechno. U mě to odnesl obal od karimatky, který jsem začal zoufale nahánět. To se mi sice povedlo, jenže mezitím mi začala „utíkat“ rovnou celá nafukovací karimatka.

Na planině bez jediné překážky to je problém. Velice rychle mi neposedná část výbavy začala mizet v nedohlednu, a ač jsem ji stíhal sprintem, byl to několikaminutový souboj. Ten jsem zakončil až jejím polapením tygřím skokem. Byl jsem na svůj výkon patřičně hrdý.

Dobrá nálada vydržela do chvíle, než jsem prozkoumal obsah svého batohu. Sýr, který měl být v nálevu, v něm nebyl. Naopak, nálev byl všude tam, kde být neměl. Řval jsem a skákal jako postřelený jelen, ovšem na faktu, že všechny mé věci jsou promočené, to nic nezměnilo.

Tupě jsem pochodoval vystaven nonstop slunečnímu záření. Takovou sílu slunce, že jsem byl skutečně nucen nosit sluneční brýle, jsem dosud nezažil. Nic naplat, období dešťů bylo nenávratně pryč. Jsem v tomto nevděčný člověk. Pokud prší, je to špatně. Pokud ne, tak taky. Po čtyřech monotónních dnech jsem ve vesnici Parachique objevil o půl jedenácté večer libové ubytování. Znovu potvrzovalo mou teorii o tom, že spát ve stanu je tady hrozná nuda. Všechno, co člověk potřebuje ke svému pobytu, jsem nafasoval na recepci – deku, toaleták a ručník. Klíč nedostávám, protože můj pokoj zkrátka nemá ani zámek. Je mi to fuk. V pokoji není nic. Jen postel. Deky je jedinou příkrývkou, o polštáři si mohu nechat zdát. Záchod nesplachuje, voda neteče. Nevím, k čemu mi dávali ten ručník. Znovu se tím upřímně bavím. Kouzlo místa se naplno projevuje ve dvě ráno. Tenké stěny způsobí, že mě probouzí náruživý pár, který měl evidentní potřebu oddat se hlasitému pohlavnímu styku i v tuto hodinu. Co bych taky chtěl, v přepočtu za sto korun?

Do Chiclaya je to stále okolo sto padesáti kilometrů. Musím to zvládnout za tři dny. Daří se mi hned od začátku. V devadesáti procentech případů mé zkratky nefungují. Tentokrát ano. Namísto pochodu po cestě si vše zkracuji skrz poušť. Řídím se sloupy elektrického vedení. Taktika funguje a šetřím tím dobrých deset kilometrů. Další den se už napojuji na hlavní silnici, od čehož si slibuji alespoň sem tam nějakou restauraci u cesty. Místo ní však potkávám něco zcela jiného. Mou pozornost zaujme něco zajímavě barevného, co leží vedle cesty. Nemám brýle, takže to nevidím přesně. Vypadá to jako pestré korálky. Byl to velice správný odhad, což mi došlo ve chvíli, kdy jsem se přiblížil a ony „korálky“ se začaly pohybovat. To se had výrazných barev dal do pohybu. Rychle se snažím vzpomenout, jaký je rozdíl mezi korálovcem a korálovkou. První jmenovaný je totiž smrtelně jedovatý, zatímco korálovka je neškodná. Jestli je červený proužek vedle černého, je to v pohodě, uklidňuji se, když si srovnávám

v hlavě své znalosti. Přesto se ale radši držím od hada v bezpečné vzdálenosti.

Toto setkání bylo posledním vzrušením před tím, než jsem následující den dorazil do pátého největšího města Peru, více než půlmilionového Chiclaya. Nepořádek v ulicích už mě přestával vzrušovat, přijal jsem ho jako součást folklóru této země. Mou pozornost tak jako první upoutala krásná slečna, zametající ulici. Usmívala se na mě tak hezky, že jsem zapomněl na cestu, zakopl o obrubník a už jsem letěl na písčitou zem. Byla v tom jistá úsměvná analogie. Přesně takto totiž končí veškeré mé interakce se ženami. Na první pohled je všechno krásné a dokonalé, načež si následně namlátím držku a pohádky je konec.

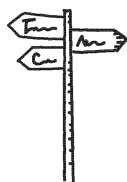
Konec však nebyl mého pobytu v Chiclayu. Přírozeně jsem se neubytoval v žádné lepší čtvrti, ale v pěkné díře na okraji. A tak mě večer čekalo pořádné vzrušení. Cesta z centra nejprve vede skrze ulice plné lidí. Prodavači nabízejí i kočky a psy. Trošku mě to zarazí, ale je to Jižní Amerika. Na ulici se tady prodává kdeco. Tady ještě není důvod k obavám. Jenže jak se blížím ke „své“ čtvrti, život utichá. Vítr si lehce pohrává s odpadem na písčitých chodnících, tlumené světlo pouličních lamp a temná zákoutí, jež nejsou osvětlena vůbec, mi na odvaze nepřidávají. Přesně takhle nějak jsem si v mládí představoval Foglarova Stínadla. V těchto chvílích mi vždy tuhne krev v žilách. Svým způsobem si to užívám. Cítím sice jisté obavy, ale také vzrušení. Balancovat na hraně mě baví. Mám se na pozoru a rychle se snažím proplést bludištěm úzkých uliček. Přesto si v temných zákoutích stále zvládám v hlavě načrtnout vlastní stínadelský příběh. Odstavený tuk-tuk a opuštění psi perfektně dokreslují kulisy tohoto místa. Ze snění mě však vytrhují blížící se kroky. Zrychlují. Dřív, než však spatřím, čím jsou, objeví se můj hostal. Tím celé krátké dobrodružství končí.

Ulice, které v noci působily tak ponuře, se do rána zcela promění. Sotva se město probudí, ožívají na maximum. Cesty drancuje jeden tuk-tuk za druhým a mezi pouličními prodejci se musím

Cesta po silnici v poušti, kde za den často neprojde vůbec nic, Parachique.

složitě proplétat. Jelikož Chiclayo toho mnoho k vidění neskýtá, mířím pouze na oběd. Ceny jsou zde směšné. Obědové menu se tady, na chudém severu, dá sehnat za cenu čtyř až pěti solů zcela bez problémů. Tedy zhruba za třicet korun. A rozhodně vám za tuto cenu nenaservírují suchou rýži. Naopak. Dostanete polévku a k ní jedno z peruánských národních jídel. V mém případě je to lomo saltado. Tyto hovězí nudličky s rýží, hranolky a zeleninou se okamžitě staly mým oblíbeným pokrmem z místní kuchyně. Adekvátně posílněn se poté mohu vydat z města, směrem do vnitrozemí.

Ve stínu historie

Sipán

Peru si většina laiků spojí s říší Inků. To však zdaleka není jediná civilizace, která se zde rozvíjela. Tato země byla totiž domovem velkého množství starověkých kultur, jež následně buď zanikly, nebo je říše Inků pohltila. V okolí Chiclaya jsem přišel do styku s první velmi starou civilizací. Do této doby jsem o ní neměl nejmenší tušení. První kontakt nastal už v Lambayeque, které leží těsně před Chiclayem. Tam se nachází muzeum věnované zřejmě nejvýznamnějšímu archeologickému nálezu Ameriky – zachovanému hrobu pána ze Sipánu, vládce starověké kultury Moche. V tamním muzeu jsou uchovány originální nálezy z hrobky, která leží u vesnice Sipán. A právě do ní nyní směřovaly mé kroky.

Kultura Moche vynikala mimo jiné stavěním pyramid. Nevěděl jsem ovšem úplně přesně, jak taková pyramida vypadala.

Archeologické naleziště v Sipánu, kde byly objeveny hrobky starověké kultury Moche.

Vyhlédl jsem si tedy jednu vyvýšeninu, kterou jsem za ni považoval, a namířil si to rovnou k ní. Brýle, které jsem ztratil v Ekvádoru, mi očividně chyběly více, než by se mohlo na první pohled zdát. Zcela přesvědčený o své pravdě jsem došel k úpatí údajné starověké stavby. Našel jsem zbytky rozbořených domů. Aha, tady kdysi bydleli archeologové, ale teď už to opustili a nikdo tady nehlídá, sprádal jsem si suverénně dál myšlenky, které podporovaly mou teorii. Až poté, co jsem začal stoupat po svazích vzhůru, mi došlo, že se nejedná o žádnou pyramidu, ale zcela obyčejnou skálu, která mě možná lehce zmátla svým tvarem. I tak byl pro mě tento zkrat absolutně nepochopitelný. Zřejmě asi nějaké erupce na slunci, pousmál jsem se sám sobě a mávl nad svým omylem rukou.

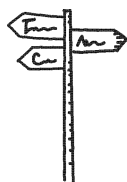
Ze skály byl však alespoň dobrý výhled do kraje, a tak jsem si mohl vytyčit, kudy bude má cesta pokračovat. Vzhledem k ohromnému vedru jsem zvolil trasu kolem rybníka, respektive přes něj, takže jsem se přirozeně neopomněl zchladit. Příliš efektivní to ale není. Brzy jsem znovu mokrý. Ne však z koupele.

Z úmorného horka mě zkrápí pot. Dostávám se až do vesnice Sipán, v jejíž blízkosti leží archeologické naleziště. Hodlám se utábořit co nejbližší. A s tím mi značně pomáhá místní klučina, který zrovna veze na motorce malého bráchu domů. Toho vysadí na náměstíčku ve vesnici a hned se se mnou dává do řeči. Chce mi pomoci za každou cenu, a tak mě nakonec posadí na motorku s tím, že mi najde vhodný nocleh. Projíždím s ním vesnici, zatímco on se ptá místních, zda netuší, kde bych mohl nejlépe přespát. Nakonec se mu dostane odpovědi a veze mě přímo ke starověkým ruinám. Tady, u místních, kteří vlastní malou restauraci, mi nejprve sjedná bezplatnou večeři a následně i nocleh na jejich terase. Jako vždy, když se něco podobného stane, se nepřestávám udivovat nad dobrotou některých lidí.

Ráno mě čeká už druhé seznámení s kulturou Moche. Ta je opředená spoustou záhad. Některá fakta jsou však jasná. Kultura obývala zdejší kraj zhruba prvních sedm set let našeho letopočtu a dokázala se perfektně přizpůsobit životu v drsných podmínkách pouště. Její lidé byli velmi zdatní ve stavitelství, o čemž svědčí nejen pyramidy, ale také velké množství akvaduktů, které byly pro život zde nezbytné. Podle všeho vynikali také, podobně jako spousta dalších starověkých kultur, neobyčejně krutým náboženstvím, které zahrnovalo i lidské oběti. To dokazují především hroby významných mužů, se kterými bylo vždy pohřbeno několik dalších, pouze k tomuto účelu zavražděných lidí. Ti jim měli dělat doprovod v posmrtném životě. Podle významu zesnulého to byla tělesná stráž a případně také manželka či milenka. Toto vše mi odhalilo místní muzeum, stejně jako hroby, jež jsou dnes zrekonstruované do původní podoby.

Po dopoledním výletu do historie jsem se musel znovu vrátit do přítomnosti. Pomalu se tak dostávám do oblasti, kde je větší vlhko. To pociťuji především opakovanými nálety krvežíznivých

mušek. Svůj repelent můžu klidně zahodit. Jeho efekt se ukazuje jako nulový a já jsem odsouzen k smrti hmyzím sežráním. Jak se zdá, touha po krvi se ani zkázou národa Mochiků ze zdejšího kraje nevytratila. Do boje s moskyty mi zanedlouho vstupuje trojice místních. Ten z ní, který nejvíce vypadá jako pobuda, mě udivuje výbornou angličtinou. „Dvacet let jsem žil ve Spojených státech,“ objasňuje mi důvod svých vynikajících jazykových znalostí a vzápětí mi ukazuje, jak se na místních polích s cukrovou třtinou můžu dobrat k energii. Utrhne jednu obrovskou rostlinu a začne mi předvádět, jak ji oloupat a žvýkat, abych se dostal právě ke sladké třtině uvnitř. Jsem tak zase o něco chytřejší.

Zpátky do And

Cutervo

Konečně je tady ten den, opakoval jsem si v hlavě už od probuzení. Předě mnou se už rozprostíraly první vrcholky And a já jsem se měl konečně začít vracet do vyšších poloh. Tím se zbavím nejen extrémně vysokých teplot, ale i obtížného, všudypřítomného hmyzu. Sám jsem byl zvědavý, jak bude mé tělo reagovat. Za poslední přibližně tři týdny jsem chůzi vzhůru odvykl. Navíc už zdaleka nemám tolik sil, co na začátku. Zhubl jsem něco kolem dvanácti kilo, což se samozřejmě musí projevit. Možná to ale bude spíš pozitivní – táhnu vzhůru přesně o tolik kilo méně. Nezbývá mi nic jiného než se s tím poprat, jak nejlépe dovedu.

Terén nejprve stoupá naprosto minimálně. Skoro po rovině se přibližuji k horám. Zaujme mě, co se vedle cesty děje. Chvilí

se mi nechce věřit, co to místní dělají, ale není pochyb. V gumácích obhospodařují podmáčená rýžová pole. Takový výjev bych očekával v Asii, ale ne tady. I nadále platí, že lidé ve vesnicích jsou velmi zvědaví, co jsem zač. Zhruba půlka netuší, co si o mně má myslet, ta druhá mě označuje za zbloudilého Venezuelana. Nejhorší je vysvětlit jim, odkud pocházím. Postupem času jsem se však naučil, že mám jako zemi svého původu uvádět Československo. Spousta starších Peruánců si jej pamatuje ještě ze svých hodin zeměpisu, zatímco o České republice nemají nejmenší ponětí. Pokud jim sdělím nový název naší země a vysvětlím rozpad federace, stejně se za pár chvil znovu zeptají, zda jsem tedy z Československa. Je to boj, který nemůžu vyhrát.

Do vesnice Llama přicházím za tmy. Navzdory tomu, že nese jméno peruánského národního zvířete, žádnou lamu zde nenacházím. Namísto toho jsem svědkem neobvyklé události. Po jedenácté hodině v noci nakráčí na ulici kapela o deseti členech a začne hrát. To trvá až do půlnoci, průběžně se hraje a pije a vše je následně završeno ohňostrojem. Až poté jsem pochopil, o co tu šlo. Začala totiž znít narozeninová melodie. Celé to byla součást oslavy, což mi došlo až při oné znělce. Půlnocí vlastně všechno teprve pořádně začínalo. Jakmile jsem si objasnil, co se děje, hodlal jsem se vypařit. Jenže to se mi napoprvé nepovedlo. „Heeej, amigo,“ zaslechl jsem ve chvíli, kdy jsem mizel v jedné z uliček. No a už jsem v sobě měl panáka na dobrou noc. Teprve pak mi bylo umožněno se ztratit.

Dopoledne se znovu prodírám městem a hledám jakoukoliv možnost snídaně. Než se mi povede si něco zakoupit, odchyťávají mě dvě místní ženy. Na snídani mě pak zve k sobě domů jedna z nich. Nic okázalého, obyčejná snídáně prostých lidí. Takové mám nejradši. K pití pouze oslazená teplá voda a tři rohlíky namazané margarínem. K tomu ještě tamales, což je kukuřičná hmota, zabalená v listu. Alespoň jsem si znovu rozšířil obzory o tom, jak žijí obyčejní lidé. Průzkum vesnice mi poté odhaluje

další věci. Například že se zde stále těší velké oblibě corrida, protože letáky na tuto událost, která nedávno proběhla, jsou stále ještě rozvěšené v ulicích. Na kraji města také nacházím arénu k tomu určenou. A také zjišťuji, že i včerejší oslava se nadmíru vydařila. Jeden z hostů ještě do této chvíle okupuje lavičku na náměstí a spokojeně podřimuje.

Další tři dny jsem střídavě stoupal a klesal. Cílem bylo město Cutervo. Zásadním bodem nejen těchto dní, ale celé mé cesty se však stala vesnice Cochabamba. Ta mi jako první odhalila tajemství koky, rostliny, která je legální jen v andských státech Jižní Ameriky. Do chvíle, než jsem vstoupil do místního obchůdku, mi byla obrovskou záhadou. Když si však mladík přede mnou koupil dva pytlíky, musel jsem ji mít taky. Hned večer jsem ji pak vyzkoušel. Neměl jsem ani základní povědomí o tom, jak s listy pracovat. A tak jsem si jich prostě pár strčil do pusy a začal žvýkat. Netušil jsem, jaký efekt by to mělo vyvolat. Necítil jsem nic extra zvláštního až na lehké dřevěnění jazyka. Přesně tohle se také mělo stát. Přesto jsem v první chvíli měl ve zpracování koky ještě velké nedostatky, které odstranila až další cesta.

Chtěl jsem si z koky především vařit čaj a nikoliv listy žvýkat. Jenže jsem už neměl žádnou plynovou bombu a bylo jasné, že ji ani mít nebudu, dokud nedorazím do města pod nejvyšší horou Peru, Huascaránem. A tak jsem si musel s kokou poradit jinak. Žvýkat se prý měla s vápnem či rostlinným popelem. Druhé jmenované se mi povedlo opatřit. Vzhledem k velkému množství požárů, které zde samovolně vznikají při vysokých teplotách, jsem si nějaký ten popel opatřil vedle cesty. Také jsem se zkoušel řídit radou, že bych měl nechat listy „vyluhovat“ v ústech. Tedy nechat je tam téměř celý den a nechat rostlinu pracovat se slinami. Nu, narval jsem si pusu a čekal, co se stane. Účinek mi však přišel pokaždé podobný. Musím však říci, že jsem asi o trochu více energie měl. Napoprvé mi však koka příliš neučarovala.

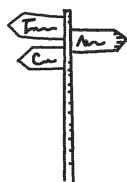

Klasická doprava starousedlíků v horách, Llama.

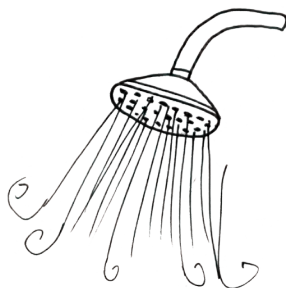
Zato mě velice zaujaly trhy v Cutervu. Mimo to, že se zde nabízelo velké množství jídla, byla tu zajímavá především zábava na ulici. V jednom z velkých stanů bylo dvanáct stolních fotbálků, jedna hra přibližně za tři koruny. Měl jsem chuť někoho vyzvat, Peruánci by si jistě nenechali ujít možnost poměřit se s gringem. Jakožto člověk, jenž má za sebou úspěšnou kariéru hospodského povaleče, tomuto druhu her značně holduji a vítězství by mě vzhledem ke kvalitě místních hráčů zřejmě neminulo. Jenže když jsem viděl, jak se zde nedbá pravidel a protáčí se hráči, zanechal jsem svých úmyslů a pokračoval v průzkumu.

Celé okolí se věnovalo hazardu. Na náměstí se vyhlašovala velká loterie. Opodál se hrálo bingo a nechybělo ani i pro nás klasické shazování kelímků míčkem, které bylo určeno dětem. Byly zde i hry, které jsem viděl poprvé v životě. Jednou z nich byla obrovská skleněná hrací deska. Na té bylo nespočet polí různých hodnot. Každé pole mělo tlustý okraj. Princip spočíval v tom, hodit minci na jakékoliv pole tak, aby se nedotýkala okraje. Povedlo-li se to, vyhráli jste násobek mince uvedený na daném poli. Dotýkala-li se mince okraje, prohráli jste vše. Mince v náprastém případě sklouznou po skle a zastaví se na okraji. Přesto to někteří zkoušeli stále dokola. Zdaleka to nebyl jediný způsob, jak prohrát své peníze. Byla zde hra podobná ruletě, kde se sázelo na čísla, která padnou na kostkách, či dovednostní soutěž v podobě zvedání lahví. Každý zúčastněný dostal za poplatek prut s provázkem, za pomoci kterého bylo potřeba lahev zvednout ze země tak, aby zůstala stát. Za celou dobu mého pozorování vyhrál jediný člověk. Ale bylo mu to k ničemu, protože s vidinou vyššího zisku vše prohrál hned v následující hře. Tady se zkrátka vyhrát nedalo. A i proto jsem se radši do žádné z her nezapojoval.

Ještě jednou do údolí!

Bagua Grande

Sotva jsem si znovu začal užívat And, už mě cesta hnala opět dolů. Předtím jsem se ještě ráno v Cutervu stihl vyfotit s několika místními. Ti byli přesvědčeni, že jsem přijel kvůli jejich trhům až z Evropy, a měli z toho obrovskou radost. Zatímco za tmy nebyl můj vzhled až tak rozeznatelný, ve dne bylo jasné, že nejsem Peruánec.

Pak už jsem se musel chystat na sestup. Ten měl být téměř nekonečný, něco přes sto kilometrů. Vše, co jsem za poslední dny nastoupal, jsem měl zase ztratit. Navíc jsem si v posledních dnech zřejmě natáhl lýtkový sval, a tak mě levá noha pěkně tahala. Nebylo to dvakrát příjemné, ale také nic, kvůli čemu bych se snad měl nějak zdržovat. Toho dne jsem svůj celodenní pochod zakončil s mladíky ve vesnici pod horami. Nabídli mi u cesty pivo

a vyzvali mě, abych se napil pořádně a necumlal to. „Okej, máte to mít kluci,“ prohlásil jsem hrdinně a k úžasu okolí jsem do sebe celou lahev o obsahu 0,6 litru vyklopil na ex. „Je to náš národní nápoj,“ prohlásil jsem směrem ke ztichlému obecenstvu, rozloučil se a zmizel do tmy hledat místo pro stan.

Údolí řek Chamaya a Marañón mě v příštích dnech vedlo dál. To mi skýtalo možnost osvěžení během horkých dní. Ovšem dostat se k řece byl občas nadlidský úkol. Podařilo se mi to všehovšudy jednou. A to když cedule u cesty ukazovala směrem k pláži. Malinký, kamenitý plácek, který vyčníval mezi křovím, měl k pláži asi tak daleko jako Beskydy k Himaláji. I proto to tu zelo prázdnotou. Mám takové tušení, že ceduli sem umístili zřejmě majitelé restaurace, která byla naproti přes cestu. A to aby zvýšili pravděpodobnost, že kolemjedoucí auta zde s vidinou relaxu u vody zastaví a přitom si objednájí něco v jejich podniku. V tomto směru nelze Peruáncům upřít vynalézavost. Já jsem však byl rád za jakýkoliv přístup k vodě. Nutně jsem se potřeboval podrobit hygieně a také vylepšit své maskování za místního. V tomto ohledu mi totiž před pár dny došla zásadní chyba, kterou dělám. Vzhledem jsem už na první pohled připomínal Jihoameričana čím dál víc, stále mě však prozrazovala jedna věc. Zdejší lidé jsou téměř hladce oholení, ať už pochází z jakýchkoli poměrů. Ač je pár chlupů na mé bradě na hony vzdáleno plnovousu, přesto jsem jich tam měl víc než téměř každý, koho jsem potkal. Tady se neoholená tvář zkrátka nenosí. A tak jsem u řeky učinil, co bylo potřeba. Brzy jsem si však začal říkat, zda jsem udělal dobře.

Peruánci na vzhled velice dají. Ve chvíli, kdy vidí upraveného člověka s batohem vedle cesty, okamžitě reagují jinak než na, podle jejich měřítek, nevzhledného muže. A téměř okamžitě se to začalo projevovat. Musel jsem najednou odmítat mnohem více řidičů, kteří mi zastavili, aby nabídli svezení. A nejen oni. Svůj stroj u mě přibrzdil také motorkář. Podle oblečení velmi dobře situovaný a začal se vyptávat, proč jdu pěšky. Zvolil jsem si špatnou

Po většinu cesty byla toto jediná možnost hygieny, v tomto případě v řece Chamaya.

odpověď. „Nemám moc peněz, tak holt musím jít pěšky,“ použil jsem obyčejnou výmluvu, abych nemusel dlouze objasňovat své důvody. Jenže to nedopadlo tak, jak bych si představoval. Chlap na motorce totiž okamžitě tasil peněženku a už mi strkal do ruky bankovku v hodnotě deseti solů. „Běž zpátky na křižovatku. Za osm solů tě svezou do města a za zbytek si kup něco k jídlu,“ vyklopil na mě, a dřív, než jsem se zmohl na nějakou odpověď, byl v prachu. Tak tohle se mi fakt nepovedlo, pomyslel jsem si a přísahal, že peníze strčím do ruky prvnímu člověku, který je bude dle mého soudu potřebovat více než já.

Byl to jen začátek. Až do večera pravidelně zastavoval jeden řidič za druhým. K penězům jsem tak nastrádal ještě slušné množství jídla a vody, převážně ovoce, od jablek až po papáju. Bylo to pro mě celé velmi nečekané. Pár let před touto chvílí jsem se v Albánii ocitl v jednom autě se slovenskou stopačkou. Shodou náhod jsme došli k jejím cestovatelským zkušenostem. Byly obrovské. A to především, pokud jde o Jižní Ameriku. Už

tenkrát to byl cestovatelský cíl, ke kterému jsem do budoucna směřoval. A tak jsem si s chutí poslechl její vyprávění. Měla za sebou dlouhé roky strávené právě na tomto kontinentu. Když nyní porovnávám to, co jsem tenkrát vyslechl, s realitou, kterou zde opakovaně poznávám, zdá se to až neuvěřitelné. Ve zkratce mi na základě svých několikaletých zkušeností objasnila následující – lidé v Jižní Americe nejsou zdaleka tak přátelští a naklonění člověku pomoci jako na Balkáně, kde se téměř každý dělí o všechno. O stopování ani nemluvě. Ve většině jihoamerických zemí prý autostop jako takový vůbec nefunguje. Pouze za peníze. Výjimku prý tvoří maximálně Chile a Argentina. Když jsem tehdy vystupoval z auta, odcházel jsem s jasnou radou – radši si našetří peníze a projed' kontinent tamní dopravou. Autostop ani nezkoušej. Byl to pro mě tenkrát těžký zásah do budoucích plánů. Nedokázal jsem si vůbec představit, že bych případnou cestu absolvoval jinak než stopem. I to byl jeden z důvodů, proč mi její realizace následně zabrala celé tři roky a nakonec jsem se vydal pěšky.

Dnešní den mě definitivně utvrdil v tom, že to byly jen kecy. Tedy, já si opravdu nemyslím, že ona slečna mi lhala. Ale její

zkušenosti vycházely z úplně jiného způsobu cestování, než jsem praktikoval já. Vždyť velmi často a obzvlášť dnes jsem tady ani nemusel stopovat. Lidé mi zkrátka z dobroty srdce zastavovali sami.

*Za osm solů tě svezou
do města a za zbytek
si kup něco k jídlu.*

Jednou věcí je stát u hlavní silnice s cedulí a z vypočítavosti a snahy ušetřit. Stopovat auta, aby se člověk dostal z jedné turistické destinace do další. Jinou pak myslet to upřímně. Vydat se napříč kontinentem s jediným cílem – poznat místní lidi a chovat se k nim jako k rovným. Věřím, že právě tohle byl ten rozdíl, který se často projevoval. A proto mi taková spousta lidí nabízela pomoc a svezení. Jen za dnešek to byla dobrá desítka řidičů. A nebyla

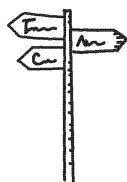
to pouze jízda, kterou mi nabídli. I když se musím přiznat, že dnešní den jsem prakticky zakončil na korbě. Když pár kilometrů před městem Bagua Grande zastavilo u cesty auto, vyskákali tři chlapi, rozepluli kalhoty, vytáhli šulínky a začali močit. Byl jsem klidný a neočekával, že bych měl dojet do města s nimi. Ale sotva je schovali, zahlédli mě. A hned se mě pokusili naložit na korbu auta. Když celý den odmítáte svezení, nemáte už sílu se bránit. A tak jsem na pár kilometrů naskočil. Nakonec jsem to měl i se sprchou, do níž jsem byl vpuštěn na jejich dvoře. Až poté jsem se vypařil za město a ustlal si uprostřed nějakého staveniště.

Díky až nečekané vřelosti lidí rostla má láska k Peru každým dnem. A zároveň mě ve slabších chvílích děsila myšlenka na návrat domů. Ten se sice zatím zdál být na míle vzdálený, protože jsem před sebou měl kolem sedmi tisíc pěších kilometrů. Jenže zároveň jsem se přibližoval do třetiny své cesty. Kroky mě v těchto dnech vedly k městu Chachapoyas, kde jsem se omylem zatoulal k jednomu z nejdelších vodopádů světa jménem Gocta. O jejich existenci jsem neměl nejmenší tušení, dokud jsem v místech, kde odbočovala malá stezka, nepotkal mladého kluka. Ten mě začal zpovídat a přitom se o nich zmínil. Respektive položil otázku, zda mířím ke Goctě. Já jsem v tu chvíli absolutně netušil, o co se jedná. Přesto jsem přikývl. A on mi hned začal objasňovat, kudy se k nim jde. Tudy jsem se nakonec také vydal. Stále jsem však ještě netušil, k čemu vlastně mířím.

Je velmi zvláštní, že první zmínka o vodopádech, měřících 771 metrů, přišla až v roce 2002. Do té doby bylo toto místo bezpečně skryté v džungli. Jakmile jsem zjistil, o jak zajímavé dílo přírody se jedná, nabilo mě to energií. A to přesto, že už jsem byl dost vyčerpaný. Nemohl jsem si dovolit příliš dlouhé zdržení, a tak jsem musel stihnout být u vodopádů před soumrakem. Dvoudenní zdržení by bylo až příliš. Pomalu jsem začínal přijímat fakt, že na své cestě zkrátka nestihnu vidět všechno. Přesto jsem se o to, v co možná největší míře, snažil. Dorazil jsem do vesničky

Cocachimba, která vyrostla do současné podoby právě díky objevu vodopádů. Ty jsou podle některých měření považovány za páté nejdelší na světě. Dnes je tedy z vesnice turistické centrum pro širokou veřejnost. Proběhl jsem rychle mezi hotely a pustil se stezkou do džungle. Bylo už pozdě, poslední turisté se vraceli a nechápavě kroutili hlavou nad směrem, kterým jsem mířil. Byli přesvědčení, že to nemohu stihnout do tmy.

Ukázalo se, že měli víceméně pravdu. Povedlo se mi alespoň dosáhnout vyhlídky a zahlédnout onu přírodní krásu z dálky, ovšem už za pološera. Jít dál by nemělo smysl a zvuky z okolní džungle mi na jistotě nepřidávaly. Přece jen se v ní ještě necítím příliš bezpečně. Chybí mi potřebné zkušenosti a znalosti. Proto jsem se krátce zadíval do dále a nasadil k návratu. Naštěstí je stezka do značné míry přizpůsobena turistům, a tak jsem i za tmy prošel bez úhony. Zpátky v Cocachimbě jsem si pak sedl u venkovního stánku a dal si zřejmě nejdražší kafe za celou dobu svého putování. Mnohem víc než káva mě zaujala příjemná slečna, která zde obsluhovala. Veškeré mé pokusy o navázání konverzace však zmařila malá holčička, která si sem přiběhla hrát. Ta nakonec zaměstnala mě i slečnu svým divokým poletováním natolik, že jsem jen vypil kafe a vypařil se pryč z tohoto turisty vyhledávaného místa.

„Machu Picchu severu“

Kuélap

Dávno předtím, než si zdejší kraj podrobili Inkové, ovládala jej kultura Chachapoyas. Podle ní se také dnes jmenuje hlavní město celé oblasti. Právě tam jsem směřoval. Na cestu jsem se vydal s batohem, celým umaštěným od opalovacího oleje. Ten jsem si do něj velmi šikovně vylil. Odnesla to tedy i většina mých věcí. Jedinou výhodou snad bylo, že celá výbava nyní opravdu krásně voněla. S takto omaštěnou parádou na zádech jsem postupoval dál. Jak už je mým zvykem, zvolil jsem si tu nejhorší cestu, kterou jsem mohl. Stezka, vinoucí se nad údolím, nejdřív vypadala „přitažlivě“ a skýtala nádherné výhledy. Posléze jsem se však dostal mezi stromy a následně v okolí banánové plantáže cesta zmizela prakticky úplně. Zřejmě opakované sesuvy půdy způsobily, že jsem byl naprosto zmatený a nevěděl, kudy kam.

Kuélap, zvaný „Machu Picchu severu“, nejvýznamnější památka severního Peru.

Nakonec mi nezbylo než se velmi opatrně proplést mezi kaktusy, abych pokud možno neutrpěl žádnou větší újmu. K pár krvavým šrámům jsem však i přes veškerou snahu stejně přišel. Kratasy v tomto terénu nebyly rozhodně tou nejšťastnější volbou.

Jako zázrakem jsem se však nakonec vymotal a ztracenou stezku znovu objevil. Po ní jsem brzy dokráčel až dolů do údolí, na hlavní silnici. Teď už měla být má cesta jednoznačná a po asfaltové „nádheře“ jsem měl vystoupat až k městu. Ale nebyl bych to já, kdybych si následně ve zdoluhavých serpentínách nezval do hlavy, že jedna z malinkých pěšinek vedle silnice bude zcela nepochybně zkratkou. Jakkoliv už je to ohraná písnička a mé zkratky v pětadevadesáti procentech případů absolutně nefungují, stejně jsem se po ní vydal. Moc rád bych napsal, že to tentokrát vyšlo. Jenže nevyšlo. Nejprve jsem se prodíral vysokými travinami, ze kterých mi čouhala ven jen hlava, a hned poté všudypřítomným uschlým trnům. Neodradily mě ani stále

více do krve rozedřené nohy. Jako blázen jsem se dral stále kupředu. Uprostřed toho všeho se objevil osamocený domek a já tak nabyl dojmu, že přece jen jdu správně. Bohužel, jeho majitel zrovna nebyl doma, a tak jsem se neměl koho přeptat na cestu. Zkusil jsem to tedy za domkem naslepo vzhůru. Vyzkoušel jsem postupně tři různé stezky, jenže všechny končily na kraji údolí, nedaleko od domu. A tak mi bohužel nezbylo než zvolit jistotu a vrátit se na silnici.

Nebylo to příjemné stoupání a pot ze mě lil v proudech. Až čtyři kilometry před městem jsem se dostal na venkovskou cestu, která mě nakonec dovedla do jeho ulic. To už jsem vysloveně trpěl. Bylo to z velké části dáno i chybějícím kusem podrážky, což činilo mé kroky mnohem více bolestivějšími, především na tvrdém povrchu. Svůj problém s botami jsem musel v Chachapoyas vyřešit stůj co stůj. Pokud jsem nechtěl pochod ukončit, byl to úkol číslo jedna. Naštěstí, přímo u hostelu, který jsem si vyhlédl, byly rovnou čtyři opravy obuvi. Dnes jsem už byl příliš zničený, než abych ještě řešil tyto věci, a tak jsem vzal zavděk pohodlnou postelí. Primární cíl pro zítřek však byl jasně daný.

Než jsem se tedy druhého dne pustil do průzkumu zdejšího kraje, který kdysi obývala kultura známá nejen pod jménem, které dnes nese město, ale i pod přívískem „válečníci z mraků“, musel jsem navštívit jednu z opraven obuvi. Pro Peruánce naštěstí není problém opravit cokoliv, a tak mi švec v opravně okamžitě sdělil, že tohle dát do kupy nebude problém. Jen jsem opravu potřeboval hned, protože jiné boty jsem zkrátka a dobře neměl. „Nech mi to tady a za hodinku si pro ně přijď“, sdělil mi jen opravář. A tak jsem sejmul boty, strčil mu je do ruky a jen v ponožkách se vrátil do hostelu. Jak jsem odešel, tak jsem taky za hodinu přišel. Boty se zrovna dokončovaly. Po chvíli jsem je dostal do ruky. Byly výrazně lehčí. V původní verzi měly pod podrážkou ještě plastovou výplň, ta však musela být vyjmuta a celé to nahradila nová podrážka. Zmizely také díry na špičce. Zkrátka byly téměř jako

nové, pokud nepočítám praskliny v horní části boty. S těmi se však už opravdu nic dělat nedalo. Bylo jasné, že je jen otázka času, kdy budu muset boty vyměnit. Ale dalších pár stovek kilometrů by snad měly vydržet. Co bych taky chtěl, za necelé tři stovky.

S opravenými botami přišel čas město opustit. Samo o sobě totiž neskýtalo nic extra zajímavého k vidění. V okolí toho však byla spousta. Tady se totiž psala historie předincké doby. Ještě než jsem vypadl z města, stavil jsem se do jednoho ze zdejších zapadlých podniků. To by snad ani nebylo potřeba uvádět, jenže je zajímavé, jak takové podniky v Jižní Americe často fungují. Na starost je mají většinou ženy, tak jako v tomto případě. Ty jsou tady neskutečně tvrdé a zocelené. Pomineme-li, že se musí často vypořádat s ne zrovna nejvěrnějším manželem, protože jižní národy vynikají ledasčím, ale soudě alespoň podle mnohých příběhů, věrnost jim prý zdaleka neříká tolik, co ostatním. Pak je také potřeba zmínit fakt, že vychovávají velké množství dětí. Pět, šest či sedm, to zde není nic divného. A tak při vedení podniku, jako je tento, děti často pobíhají všude okolo a máma má na starost kromě hostů v restauraci ještě houf nezbedníků. V tomto konkrétním případě mě však zarazilo, že při obsluhování a vaření měla mladá maminka ještě jedno dítě v šátku na zádech. Nikterak jí to však nebránilo, aby svou práci dělala naplno. Čuměl jsem s otevřenou pusou. Můj respekt si opravdu získá jen málokdo, ale tady, pokud bych měl klobouk, smekl bych bez váhání.

Odsud jsem se vydal na venkov. Byla to klasika. Než jsem dorazil do legendou opředené vesnice Levanto, zvládl jsem se ztratit, roztrhnout si nohu o ostnatý drát a pod dalším se podplazit, abych prošel skrz soukromý pozemek. Nic, co by stálo za delší řeč. Navečer jsem byl na místě. Malá, klidná vesnička v horách neskýtala žádné nebezpečí, a tak jsem si s jihoamerickou ledabylostí ustlal na jedné z laviček vedle sochy inckého císaře Túpace Yupanquiho. Právě k němu se váže už zmíněná legenda.

V dobách, kdy Inkové dobývali zdejší kraj, který byl v té době pod nadvládou kultury Chachapoyas, dorazil císař se svou armádou právě do této vesnice. Tady ho oslnila krása princezny Telly, dcery místního náčelníka. Nabídl, že jako projev své lásky provede doslova cokoliv. Princezna, která měla za to, že její milovaný, válečník Ashko zemřel v nedávné bitvě, se rozhodla obětovat pro svůj lid. Měla podmínku, aby císař nechal postavit kanál, který by do vesnice přivedl vodu z pětačtyřiceti kilometrů vzdálené Allpachacy, a to do sedmi dnů. Čtyřicet tisíc inckých válečníků prý pracovalo dnem i nocí, aby kanál dokončili včas. To se také stalo. A tak Túpac vyrazil pro svou princeznu. Ta však mezitím utekla s válečníkem Ashkem, který, jak se ukázalo, předchozí bitvu přežil. Rozzuřený a zahanbený Inka se sám postavil do čela své armády. Nejprve nařídil kanál zničit, čímž vyprovokoval následnou bitvu, během které srovnal Levanto se zemí. A ač se jedná jen o legendu, císař tohoto jména byl skutečně vládcem Inků.

Další den jsem se potloukal po okolí a hledal několik, své doby významných, památek, ze kterých dnes už téměř nic nezbylo. Poté jsem se vrátil zpět do Levanta. Tam jsem se stal „obětí“ místních dětí a zajatcem jejich otázek. Odpovědi se jim však ode mě nedostalo zadarmo. Nejprve jsem je požádal, zda by mě odvedly někam, kde bych se mohl najíst. Okamžitě mě odtáhly do domu jednoho z nich, kde jim nezabralo příliš práce přemluvit mámu, aby mi něco ukuchtila. Mezitím jsem se trpělivě snažil věnovat dětem a alespoň částečně svou lámanou španělštinou zodpovědět vše, na co se ptaly. Děti naštěstí mají s mými mizernými jazykovými znalostmi svatou trpělivost. Během geografických otázek mi navíc posloužilo vše, co jsem měl po ruce. Od vlajky až po telefon, kde jsem jim mohl spoustu věcí ukázat.

Zdržel jsem se trochu přesčas, a tak bylo nevyhnutelné, že ruiny, ve kterých jsem hodlal strávit dnešní noc, dobudu až za tmy.

Kudy cesta přesně vedla, mohu říci jen těžko, protože jsem v noci stezku sledoval pouze baterkou. Někdy je ve zdejších končinách možná i lepší netušit, co se pohybuje okolo. Zajímavé to začalo být ve chvíli, kdy jsem se přiblížil k ruinám středověké pevnosti Macro, což oznamovala zrezavělá cedule u kamenných schodů, po kterých jsem měl vystoupat ke zřícenině. Světlo baterky brzy dopadlo na zbytky kruhových ruin, zvaných také „věže Macra“. Ty byly vystavěny v několika řadách nad sebou, aby chránily místní strategickou oblast v blízkosti řeky. Potmě se zde těžko orientuje a místo ke spaní se hledá obtížně. Komplex je postavený úžasně, a sice ve velmi strmém terénu. Lezu tak stále výš, až ke skále, ve které objevuji malinkou jeskyni. To je jasná volba. Můj původní záměr natahnout se jen tak do spacáku padá po jejím lehkém ohledání. Dvojice neznámých pavouků, u kterých netuším míru jedovatosti, mě přesvědčí, abych postavil alespoň vnitřní konstrukci stanu s moskytiérou. To bohatě stačí.

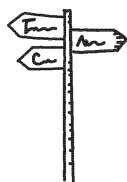
Nejvýznamnější pozůstatek kultury Chachapoyas na mě teprve čekal. Už jen přezdívka pevnosti v oblacích, která zněla „Machu Picchu severu“, lákala k jeho návštěvě. Přístup k ní je pro dnešní turisty už jednoduchý. K pevnosti, která stála na kopci ve výšce tří tisíc výškových metrů, byla z jedné strany vybudována lanovka. Já jsem se na turistickém mainstreamu přirozeně odmítl podílet a vzhůru jsem se vydal pěšky druhou stranou kopce, kudy vedla neudržovaná stezka. Serpentinami, které se krouť vzhůru nad údolím řeky Utcubamba, jsem šplhal dobré tři hodiny, než jsem před sebou konečně spatřil mohutné zdi pevnosti. Potem zmáčený cizinec, který se s batohem na zádech vypoťácel ze stezky, samozřejmě nemohl uniknout pozornosti místních, kteří zde prodávali kafe a drobné suvenýry. Hned si mě zavolali k sobě. A znovu se ukázal charakter zdejších lidí. Jelikož jsem nebyl klasický turista, okamžitě mě začali zpovídat a přitom pochopitelně pohostili jak kávou, tak i obědem, který si tady uvařili pro sebe. Přitom samozřejmě velice zdatně obírali

jednoho turistu za druhým. Přiznávám, že se mi líbilo, jak mě odlišovali od běžných návštěvníků, kteří mířili do pevnosti, a tak jsem prohlídku odkládal dobré dvě hodiny.

Laskavost místních, v bezprostřední blízkosti takto významné památky, mě neskutečně překvapila. Dokonce bych řekl, že zarazila. V zapadlé horské vesnici mi to tak divné nepřijde. Tady jsem to ale opravdu nečekal. Pak přišel čas omrknout, co se skrývá za vysokými hradbami. Vydal jsem se tedy zakoupit lístek. Jeho cena už zdaleka tak příjemným překvapením nebyla. Třicet solů, v přepočtu více jak dvě stovky, to na místní poměry, kdy obědové menu stojí zhruba šestinu této sumy, byl pořádný ranec. A já, jako známý sociální případ, šetřím každou korunu. Jako milovník historie jsem si však prohlídku nemohl nechat ujít. Pevnost s obrovskými hradbami z vápencových bloků o váze až tři tuny a s téměř čtyřmi stovkami budov kruhového půdorysu uvnitř budila pozornost. A to především svou historií. Navzdory tomu, že nejprve Inkové a následně i Španělé zdejší oblast dobyli, nikdy se o existenci Kuélapu nedozvěděli. Pevnost byla na náhorní plošině dobře skryta a působila téměř nedobytně. Chachapoyas zde tak žili přibližně do roku 1570, kdy z neznámého důvodu mizí veškeré známky jejich existence. Dnes je tak toto místo opředené nevyřešenou záhadou.

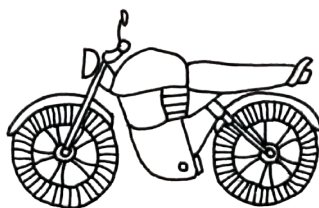
*Nech mi to tady a za
hodinku si pro ně přijď.*

Dvacet litrů chichy

Yerbabuena

Od rána to vypadalo na jeden z těch klidnějších dní. Ovšem jak se říká, zdání klame. Všechno se začalo zvrátat kolem poledne, kdy jsem zavítal na malý, venkovský trh vedle cesty. Veškeré šance na klidný pochod vzaly velmi rychle za své. Parta mladíků, kterou jsem tam potkal, se přitom původně chtěla pouze vyfotit. Jenže hned vzápětí mě vybídli, ať se k nim na chvíli posadím. A už to bylo. V ruce se mi ocitla sklenka chichy. Je to peruánský kvašený nápoj, který zde bývá označován za pivo. Já osobně bych ho chutí i obsahem alkoholu ovšem spíš přirovnal k burčáku. Stejně tak svou žlutou či hnědou, lehce zakalenou barvou a kyselou pachutí se spíš blíží našemu zkvašenému moštu. Seděli jsme hned vedle prodejního stolku a zdaleka nezůstalo jen u jedné sklenky. Ba naopak, jeden litrový džbán chichy střídal

druhý. Litř vyjde zhruba na deset korun, takže nebyl problém tuhle zábavu společně zafinancovat. I já jsem zaplatil svou rundu. Šlo to velice rychle a mám pocit, že jsem si jako jediný naléval opakovaně sklenku do plna. Ale proč ne, zvedala se mi nálada a zlepšovala španělština. Tedy, alespoň já si to myslím. A jakkoliv není chicha nikterak silný nápoj, v množství, které jsme si prolévali hrdlem, jsem ji brzo cítil v hlavě. Odhaduji, že se vypilo minimálně dvacet litrů, možná i víc. A to za zhruba dvě hodiny. Následky měly přijít ještě toho dne.

Navzdory opilosti jsem nejprve zvládl pomoci postarší Peruánce, která táhla z trhu těžký kýbl a v něm veškerý nákup. Bez škobrtnutí jsem jí ho dokonce donesl až na zápraží, což se v mém stavu, myslím si, dalo považovat za úspěch. Určit, kolik kilometrů jsem následně urazil a jak dlouho mi to trvalo, přesně nešlo. Vím jen, že po nějaké době přibrzdila motorka a na ní byli dva z kluků, s nimiž jsem popíjel. Nakolik rozumné bylo uposlechnout jejich výzvy a nechat se přibližně tři kilometry svézt, bych nerad spekuloval. Následky hovoří za vše. To, že jsme nejeli úplně rovně, to by na zdejší zapadlé silnici zas tak velký průser nemusel být. I pravděpodobné vyklopení bychom zřejmě přežili. Navíc

Cesta džunglí po stopách kultury Chachapoyas rozhodně nepatřila k nejkomfortnějšímu částem cesty, Laguna de los Condores.

to byla opravdu jen chvilka, než museli kluci zabočit do vesnice za mostem a znovu mě vysadit. A právě tehdy jsem získal další zranění do sbírky. S motorkami nemám zkušenosti, takže jsem sesedal dost nebezpečně a už to bylo. Spálil jsem si o ni velkou část stehna. Jen díky tomu, že jsem byl stále značně opilý, byla bolest snesitelnější. Hezky však rána nevypadala. Zároveň jsem z té bolesti trochu vystřízlivěl a večer jsem vzal zavděk zapadlou ubytovnou ve vesnici Yerbabuena.

S ránem přišla další výzva. Chtěl jsem vystoupat k mauzoleu Revash. To tvoří pohřební komory ve tvaru domečků na kamené římse ohromné skalní stěny. Tyto schránky zůstaly dodnes zvenčí téměř nedotčené. O jejich obsahu však bohužel nelze říci totéž. Pozůstatky byly poznamenány nejen zubem času, ale i útoky hlodavců a vykradačů hrobů. Bylo to jedno z posledních setkání s kulturou Chachapoyas. Dorazil jsem až později odpoledne, kdy u památky už nikdo nebyl. Vlastně jen úplnou náhodou mě odchytila paní, která měla správu památky na starost. Ta mě zkasírovala. Na rozdíl od většiny turistů, kteří přijíždí až téměř k památce, jsem přišel zarostlou stezkou z opačné strany. Tu dnes používají snad už jen místní. Za patnáct solů jsem však alespoň získal průvodkyni jen pro sebe.

Dalšího dne jsem hodlal konečně alespoň trochu polevit. Namísto škrábání se do kopců za památkami jsem se rozhodl ládovat v hospodách u cesty a zkusit přibrat zpátky alespoň nějaké to deko. Využil jsem zároveň mírných cen tohoto kraje a za jediný den jsem spořádal rovnou tři teplá jídla. Dokonce jsem sebral odvahu a navzdory neblahé zkušenosti s rybou jsem okusil pstruha. Ten tady patří k tomu úplně nejlevnějšímu, což není překvapení. Místní je totiž chytají v nedaleké řece, což jsem zjistil předešlého dne během vykonávání potřeby ve křoví, kdy jsem je zahlédl. Vyjma nezřízeného obžerství mi vzrušení přinesl především převálcovaný had na cestě, jehož délka a výrazná kresba na zádech dávala tušit, že s živým bych se setkat nechtěl ani omylem.

Ani přítomnost hadů mi však nezabránila v tom, abych si té noci dopřál dobrých dvanáct hodin spánku. Tělo už to evidentně potřebovalo.

Pozdním vstáváním jsem si ovšem, vzhledem k další trase, pěkně zavařil. Přes muzeum v Leymebambě, kde jsou ve speciální chladicí komoře uloženy mimo jiné právě mumie, nalezené v pohřebních komorách kultury Chachapoyas, jsem mířil k místu zvanému Laguna de los Condores. To získalo svůj název po kondorech, kteří tam hnízdí. Dnes se mu už také přezdívá „jezero mumií“ podle nálezů několika desítek perfektně zachovalých tělesných pozůstatků. Právě tento fakt mě lákal, abych si znovu udělal okliku mimo hlavní trasu své cesty. Má mapa ukazovala vzdálenost k jezeru pětadvacet kilometrů, ovšem ta muzejní zhruba čtyřicet. Pravda se měla ukázat během následujících hodin. V posledním domku před vkročením do džungle mě ještě zdejší babička varovala, že je to opravdu daleko a dnes se tam nedostanu. Radu jsem ignoroval, a tak si za vše, co se poté událo, můžu zcela a výhradně sám.

Na začátku nic nenasvědčovalo, že by měly nastat jakékoliv komplikace. To se změnilo po vystoupení úvodních serpentin. Náhorní plošina je zde kompletně podmáčená. Nechci si hlavně namočit boty, a tak obcházím a skáču, abych se vyhnul obřím bahnitým kalužím. Je to ale úplně zbytečné. Brzy překročím řeku, za kterou je bahenní lázeň po celé šířce cesty a které se vyhnout nedá. Mám mokré obě boty a vulgární výrazy pro sexuální pracovnice ze mě padají jeden za druhým. Když není cesta jedna velká kaluž, jsou tady šílené muldy. Navíc se už setmělo, což postup ještě ztěžuje. Ve chvíli, kdy se ve tmě přes jednu nenápadnou nerovnost rozplácnu do bláta, ulevuji si další vlnou expresivních výrazů. Jít tímhle v noci je sebevražda. Jenže v tomhle terénu si stejně nemůžu nikde postavit stan. Nezbyvá než klopýtát dál. Několikrát na tomto „tankodromu“ ztrácím cestu a znovu ji nacházím. Následně přehlédnu díru pod kamenem. A právě v ní

končí má noha. To už ani nemám sílu si zanádat. Přestala to být sranda. Klidně bych si mohl přivodit zvrtnutí kotníku. Bahno je navíc čím dál hlubší, takže zpomaluji a síly ubývají. Všechno ale jednou končí. Dostávám se do nejvyššího bodu stezky, který leží v horském průsmyku, a v jedenáct v noci konečně začínám klesat.

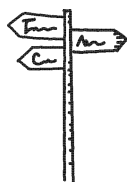
Nedaleko odsud by měl být v džungli jakýsi přístřešek, na což se však nedá spolehnout. Vítr na této straně průsmyku nabírá na intenzitě, takže začínám i trochu mrznout. V této chvíli už dávno vím, že mapa v muzeu, která ukazovala vzdálenost čtyřicet kilometrů, měla absolutní pravdu. Bahno mi teď pod nohama zmizelo, jenže ho nahradila holá, jednolitá skála, navíc vlhká od vody, jež po ní stékala. Nebezpečně to klouže. Jeden špatný, nerozvážný pohyb a bude zle. Nakonec však i tento typ terénu úspěšně překonávám a vzápětí se skutečně objeví přístřešek. Je to vlastně jednoduchá chata, spíš chatrč. V ní ovšem čeká milé překvapení. Je zde nejenom ohniště a stůl, ale také už postavený velký stan, v něm dokonce deky. Stačí mi tak jen sundat bahnem nacucané boty a svalit se k zaslouženému odpočinku.

Ranní závěr cesty není o nic lepší. V pralese potkávám místní průvodce, kteří jdou pěšky a za sebou vedou turisty na koních, aby se jim snad neunavily nožky a neušpinili se od bahna. A neumí ani pozdravit. Těmito lidmi upřímně opovrhuji a svým výrazem to dávám schválně dost okatě najevo. Zato s průvodci si padneme do oka, podáváme si ruce a prohodíme pár slov. Pak pokračuji k jezeru, kam se dostávám za zhruba dvě hodiny. Přichází však problém. Místní, kteří zde na svém statku ubytovávají turisty, mají za úkol také kontrolovat povolení ke vstupu. Vůbec jsem netušil, že něco takového existuje. „Měl sis ho vyřídit v Leymebambě,“ sděluje mi jeden ze statkářů. Ale nejsou to, jak bych řekl po svém, žádní vychánci, kteří by se mě snažili násilím zadržet, a velmi rychle

*Měl sis ho vyřídit
v Leymebambě.*

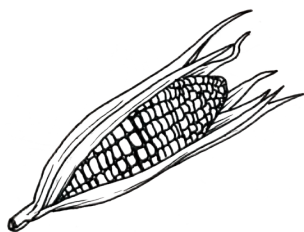

se dohodneme, když vidí, že jsem došel po svých, abych jezero viděl. Toulám se v jeho okolí asi dvě hodiny a následně se vydávám na cestu zpět. Zbývá sedm hodin do soumraku. Popisovat znovu, co mě na cestě potkalo, není třeba. Bylo to totéž, co při včerejší cestě sem. Do civilizace se samozřejmě dostávám až v noci. Dnes jsem poprvé naplno ocenil efekt lístků koky. V polovině cesty jsem jich požvýkal celou hrst a únava ze mě slušně spadla. Takové lepší kafe. Na konci dne mám v nohou téměř padesát kilometrů za dvanáct hodin a od bahna zaneřádné všechno, co jen jde. Ale zvládl jsem to. Opět.

Na peruánské farmě

průsmyk Calla Calla

Probuzení patřilo k těm nejhorším za celou dosavadní cestu. Měl jsem problém se vůbec zvednout na nohy. Navíc jsem měl znovu stoupat do And. Tyhle hory jsou zkrátka neúprosné. A k tomu jsem musel nazout mokré boty a stejně tak i ponožky. Je to ale má vlastní stupidita, když mám poslední ponožky, dobře to vím a stejně si ve vesnici na trhu zkrátka nekoupím nové. Občas si opravdu připadám, že absolutně nevím, co dělám. Mé jednání totiž bývá naprosto iracionální a je zázrak, že ještě pořád šlapu kupředu. A absurdit by se v mém chování rozhodně našlo více. Ale nechejme je teď stranou. Měl jsem dnes vystoupit do průsmyku Calla Calla ve výšce tři tisíce šest set metrů a chtěl tam strávit noc. Osud tomu však chtěl, abych ji nakonec strávil úplně jinak, zhruba sedm kilometrů před průsmykem.

Měl jsem znovu veliké štěstí. Když jsem se navečer zároveň se soumrakem blížil k průsmyku, projel kolem mě tuk-tuk s peruánskou rodinkou. Ta měla nedaleko odsud svůj dům, a protože mě po cestě zahlédli, už na mě čekali. Rozhodli se mě pozvat dovnitř. Byla to na peruánské poměry velmi nepočetná rodina. Jen rodiče a malý chlapec, mohly mu být sotva tři roky. Nejprve jsme zasedli k večeři, do velice skromné kuchyně a jídelny zároveň. Ta byla postavena stranou domu, měla hliněné základy i podlahu, obyčejná stará kamna a stůl s dřevěnou lavicí, určený ke stolování. Tady samozřejmě platí to, co můžeme nazvat „klasickým modelem“, tedy že večeři připravuje žena. Já jsem byl mezitím vyzpovídván jejím manželem a do toho kolem pobíhalo neuvěřitelně roztomilé dítě. Klučina v čepici a krásném, podomácku upleteném ponču byl k zulíbání. Vypadal, že má potřebu se předvést před cizím člověkem, a já jsem mu pozornost oplácel nejrůznějšími grimasami, které u něj vyvolávaly opakované záchvaty smíchu. Dlouho jsem neviděl tak záračný úsměv jako u něj. Snad možná nikdy.

Během čekání na večeři se pojídala canchita, což jsou speciální pražená kukuřičná zrna. Jedí se samotná, ale používají se například i do peruánského národního jídla ceviche. Ale zpět k naší večeři. Ta byla velmi prostá, jak jistě každý vytuší. Sestávala ze zeleninové polévky a talíře čisté rýže. Toť vše. Poté jsem dostal na výběr, zda si chci postavit stan na zahradě, nebo vezmu zavděk raději noclehem uvnitř domu. Volba byla jasná. A tak mi začali pokoj, který sloužil napůl jako sklad a napůl jako pracovna pro paní domu, která zde šila, předělávat na ložnici. Nafasoval jsem několik velice teplých dek, aby mi nebyla v noci zima. Jsme přece jen dost vysoko a dveře ani okna rozhodně netěsní úplně sto procentně. „Dveře zevnitř zapři rýčem, jinak ti bude společnost dělat náš pes,“ dává mi poslední instrukce pán domu a všichni si navzájem přejeme dobrou noc. Mohlo by se zdát, že nocleh v domě je lepší než ve stanu. To však není tak jednoznačné. Matrace je samozřejmě pohodlnější, jenže v noci člověka probere

Ráno na peruánské farmě, kde mě místní nechali přenocovat, průsmyk Calla Calla.

štěkající pes a ve čtyři ráno pak zase kokrhající kohout. A to je ten nejhorší budík na světě. V tu chvíli se člověku chce vraždit.

Zatímco jsem se takto probuzený převaloval na matraci, přemýšlel jsem, jak z kohouta udělat vývar. Přes stěnu jsem slyšel, že vedle se spokojeně chrápe dál. Tady už byli zvyklí a nemohlo je to ani omylem probat. Snažil jsem se ještě zabrat, ale marně. Kohout kokrhal v pravidelných intervalech. Uznal jsem, že tenhle souboj nemohu vyhrát, a vyrazil jsem si hrát na dvůr se psem. Ještě dobrou hodinku trvalo, než vstali i mí hostitelé. Zatímco manžel šel nakrmit slepice a paní jsem ani nezahlédl, klučina si mě okamžitě zabavil pro sebe. Přece jen byl jedináček, který žil s rodinou vysoko v horách a neměl tady žádného pořádného kamaráda, snad kromě psa a toho prašivého kohouta. A tak jsem dostal plastový bagr a začal jsem nakládat kamení ze dvora do jeho plastového kamionu. To se muselo převézt přes celý dvůr, vysypat, následně naložit pro změnu zase dřevem a jet zase zpátky. A tak pořád dokola. Byla to ta nejzodpovědnější práce, kterou jsem tady za celou dobu své cesty vykonával. Bývali bychom nepochybně

převezli jednu část dvora na druhou a naopak, ovšem z toho nás vytrhli rodiče, kteří se chystali na ranní bohoslužbu.

Nikdy by mě nenapadlo, že já, jakožto ateista, se zúčastním něčeho takového. Jsem sice pokřtěný, ale tím veškerý můj kontakt s Bohem končí. K věřícímu mám asi tak daleko, jako měl Sovětský svaz k demokracii. Nikdo mě vlastně ani nenutil do místního kostelíka jít. Ale chtěl jsem „držet basu“ s místními a také jsem byl zvědavý. Boha tím snad nijak neurazím. Kostel ani omylem nepřipomínal to, co si pod ním zřejmě všichni představíme. Byla to spíš modlitebna. Zkrátka obyčejný dům, s jednoduchým oltářem vepředu. Právě rodina, u které jsem strávil noc, má od tohoto místa klíče, a tak sem chodí každý den. Lidé ze vzdálenějších usedlostí v horách se zde pak sejdou vždy v neděli či sem zkrátka zajedou náhodně. Oba manželé nejprve zazpívali píseň ve španělštině a poté jsme se všichni na kolenou pomodlili. A pak jsem je, nevím ani proč, vyzval, aby ještě počkali, že chci pronést modlitbu ve svém jazyce. Samozřejmě žádnou neznám. A tak jsem zkrátka jen mluvil k Bohu v tom smyslu, aby ochraňoval tuto rodinu, která se mě na noc ujala. Věřím, že pokud opravdu existuje, pochopil to. Pak už byl čas vydat se zpět do domu.

Byl čas snídaně. Znovu byla velmi prostá, ostatně jako veškeré

jídlo u lidí žijících v těchto poměrech. Tvořilo ji to, co zde zvládlo vyrůst. A to byla mísa vařených brambor a mrkve. K tomu krupicová polévka. Tedy vlastně krupice s vodou. Vůbec, ale vůbec mi to

*Dveře zevnitř zapři rýčem,
jinak ti bude společnost
dělat náš pes.*

nevadilo. Člověk rychle zjistí, jak málo potřebuje k životu, když je obklopený dobrými lidmi. Tento způsob života je mi stokrát sympatičtější než náš evropský konzum. Ať to беру z jakékoliv strany, tihle lidé jsou na rozdíl od nás neskutečně bohatí. My jsme jen chudáci. A při každém podobném setkání se v tom znovu a znovu utvrzuji. O to horší je pro mě se s těmito lidmi opakovaně loučit.

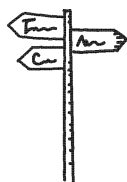

Můj nový peruánský kamarád, jediný syn mých hostitelů na farmě u průsmyku Calla Calla.

Je to ve všech směrech má nejméně oblíbená část na cestách. Ale ani tentokrát nebylo zbylí. Když je však člověk na dlouhé pouti a někdo na druhé straně světa si jej vezme k sobě domů a ukáže velkou porci lidskosti, je těžké nevytvořit si k němu rychle silné pouto.

Nejradši bych dál jedl syrovou mrkev a nakládal s prckem plastové bagry, ale osud cestovatele už je holt takový, že pokaždé přijde čas jít dál. A tak mě rodina vyprovodila na cestu. Přišla řada na podání rukou i objetí. Následně jsem ještě dostal dva soly, abych si mohl po cestě koupit chleba. Tohle moc rád nemám, ale nemá smysl to těmto lidem vymlouvat. Oni to berou téměř jako

nějakou svou povinnost, pomoci druhému. Ať už to potřebuje, či nikoliv. Vydal jsem se dál a nechtěl se ani otáčet. Měl jsem pod očima dost vlhko. Jenže jsem se otočit nakonec musel. Začali na mě volat, abych se vrátil zpět. Spěšně jsem otřel slzy a nakročil zpět. Rodinka totiž ještě našla snad vše, co měla navíc, a to včetně pečiva a mandarinek z trhu, a vecpali mi to, abych přežil pochod dál. V každé takové chvíli jsem opravdu hodně nesvůj. Vždycky si vzpomenu, jak se my, kteří žijeme v přebytku, dokážeme chovat jeden ke druhému a jak se k sobě chovají tito lidé, kteří nemají nic. Je to smutná myšlenka, ale nemělo větší smysl se tím trápit. Jen jsem s pokorou přijal, co mi bylo dáno, a při první příležitosti se pokusím nějaký ten kousek dobra předat zase dál.

Zapomenutá vesnice

Celendín

Mezi městy Celendín a Cajamarca leží na silnici místo, kde se mi stala jedna z nejzvláštnějších událostí za celou dobu tohoto dobrodružství. Jeho přesnou polohu jsem sám sobě slíbil držet v tajnosti, a to také hodlám dodržet. Než jsem se však do onoho místa dostal, musel jsem překonat především jednu nepříjemnost. Jen několik hodin po opuštění peruánské rodiny na mě přišly dost neobvyklé, avšak o to více znepokojivé fyzické problémy. Nepříjemný tlak u srdce, brnění končetin a pocity na omdlení mě pěkně vyděsily. K tomu se mi začalo ztěžka dýchat. Odhadoval jsem kombinaci tří faktorů – vysoké nadmořské výšky, při které krev v těle houstne, nedostatku tekutin v posledních dnech, což ještě zhoršovalo proudění krve, a nízkého tlaku, se kterým občas mívám problém. Zbývalo mi ještě šest, možná

sedm kilometrů do vesnice. Musel jsem to zkusit překonat. Vypil jsem veškerou vodu, kterou jsem měl, a nacpal si pusu kokou. Teď se ukáže, jestli skutečně zlepšuje srdeční činnost a ředí krev. Zafungovalo to až nečekaně dobře. Došel jsem do vesnice, kde

Nekonečná cesta přes Andy, provincie Celendín.

jsem se dostal k dostatku tekutin, odpočinul si a v mnohem lepším stavu mohl pokračovat dál.

Té noci jsem pak spal celých dvanáct hodin, a to navzdory tomu, že jsem si musel postavit stan přímo v zatáčce vedle silnice. V nekonečných andských serpentínách se strmými svahy není zbytí. Spánek mi to však nijak nenarušilo. Není ani divu. Tělo už bylo dost zbídačené. Už ony zmíněné problémy, puchýře a bolesti nohou, které byly znásobeny faktem, že z mých posledních ponožek už více nezbylo, než zbylo, stále se hojící spálenina na stehně a k tomu desítky štípanců či spíš kousanců od hmyzu. Ano, hmyz zde kouše, a to takovým způsobem, že potom člověku z rány skutečně začne téct krev. Kombinace všeho způsobí tělu své, a to ani na psychiku nepůsobí zrovna pozitivně. V tomto stavu jsem následujícího dne prošel městem Celendín. Blíže nespecifikovaný počet kilometrů za městem leží u cesty vesnička, či spíš shluk domů. Podél cesty to není nic neobvyklého. Vzhledem k dlouhým, neosídleným částem silnice se občas vyskytne tento shluk, kde se soustřeďuje několik restaurací a nějaké ty stánky. A právě tady začíná ona podivná příhoda.

Zatímco jsem zjišťoval, co by se tady dalo zakousnout, a rozhlížel se, zda by v okolí nebyl vhodný flek pro stavbu stanu, zaujal jsem chlapíka, jenž opodál seděl v autě. Soudě podle drahého vozu a vzhledu jeho majitele, byl zřejmě velmi dobře situovaný. Zavolal na mě a začal se vyptávat. Příběh o tom, že jdu pěšky až z Kolumbie, začíná vzhledem k už zdolané vzdálenosti nabírat na síle a lidé na něj slyší. Poté, co mě vyslechl, zavolal si opodál stojícího farmáře, který žvýkal koku. „Nevěděl bys, kde by si mohl bezpečně postavit stan? Přece nebude spát tady někde u cesty,“ promlouval zámožný chlapík k farmáři. „Věděl bych, ale je to odsud tři kilometry pěšky. Nevadilo by ti to?“ otočil se ke mně s dotazem. Odpovídám, že ne, a tak mi bylo přislíbeno, že budu na ono místo zaveden. Byl jsem velice zvědavý. Na mé mapě totiž v celém širém okolí nic nebylo. Žádný náznak vesnice, ba

dokonce ani cesty. Přesto tu však byla. Myslel jsem, že půjdeme nějakou zapadlou stezkou k usedlosti v horách, kterých zde bylo hodně a místní starousedlíci v nich stále přebývali. Jenže kdepak. Zanedlouho jsme se dostali na klasickou venkovskou silnici. Zhruba po třičtvrtěhodině jsme se objevili na návsi vísky, na kterou digitální svět prozatím tak nějak zapomněl.

„Tady si klidně můžeš postavit stan. Je tu bezpečno,“ ukazuje mi farmář na travnatou plochu uprostřed malinkého náměstíčka. „Nejprve ale pojď se mnou, mám takový nápad,“ povídá neurčitě, a tak ho následuji. Vedl mě do domu seňory Marty, učitelky v místní škole. Ano, v neexistující vesnici je dokonce i škola. Už je mi jasné, že se pro mě snaží sehnat nocleh někde uvnitř. Jenže Marta má jen místo na podlaze, žádný volný pokoj. Ale to se prý nějak vyřeší. A tak se k nám přidává i s manželem a vedou mě zase do jiného domu. Její sestra má totiž malinkou restauraci, spíš jídelnu, nijak neoznačenou, protože v tak malé vsi to není potřeba. Chodí sem na jídlo jen místní – ráno na snídani, než odjedou pracovat do města, a večer zase po návratu. Bez toho, aby se mě někdo zeptal na názor, bylo rozhodnuto, že mám hlad a musím se najíst. A tak jsem dostal vrchovatě naloženo všeho, co ještě vesničané toho dne nestihli sníst. A zatímco ostatní jedli u stolu venku, mně přidělili celý samostatný stůl uvnitř domu. Skákali kolem mě jako pominutí. Bylo to sice příjemné, ale na druhou stranu jsem z toho byl značně v rozpacích. A peníze za jídlo, které jinak všichni musí zaplatit, po mně pochopitelně také nikdo nechtěl. Ach jo.

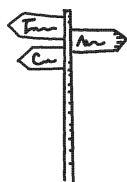
A to jsem ještě netušil, že zatímco jsem večerel, připravoval se mi nenápadně v domě pokoj. „Venku je dneska zima, můžeš přespat tady. Připravíme ti takový malý pokojík,“ přišla mi sdělit paní domu. To už byly přípravy v plném proudu a pokoj, který dosud sloužil ke všem možným účelům, jen ne ke spaní, se začal rychle měnit. Natahali do něj vše, včetně stolu a židle, a ještě běželi k sousedům pro novou žárovku, jelikož ta v pokoji byla

nefunkční. Já bych přitom klidně vzal zavděk i matrací na zemi. Co matrací, klidně jen místem na zemi, kam bych mohl rozložit karimatku. Jenže taková už je peruánská nátura, a tak se mi tady z toho mála pokusili udělat tříhvězdičkový hotel. Protože pokoj pro hosta zkrátka musí mít nějakou úroveň. Jakmile bylo vše připraveno, otázali se, zda mi to vyhovuje. Když jsem jim to odkýval a co nejsrdečněji poděkoval, byl jsem obeznámen s tím, kde je záchod a kam se můžu zajít v noci napít, kdybych snad potřeboval. Poté jsme ještě na několik desítek minut zasedli ke stolu, kde jsme si s dětmi nad učebnicí španělštiny vzájemně rozšiřovali jazykové znalosti. Oni mě učili slovíčka španělsky, já je česky. A nakonec se zapojili i rodiče. Těžko popisovat mé pocity, ale bylo to jako na jednu noc zase najít domov.

Spaní u místních má jednu obrovskou výhodu. Či nevýhodu, záleží na úhlu pohledu. Nehrozí, že by se člověk válel do dvanacti, jak jsem toho schopen, spím-li ve stanu. Spát se zde chodí brzy, ne později než v deset. V sedm ráno už ovšem člověka táhnou z postele, protože na stole je nachystaná snídaně. Opět do mě nacpali vše, co se mi do žaludku vešlo. Následně mě „vrátili“ k hlavní cestě. V žádném případě nepřipadalo v úvahu, že bych šel pěšky. Mé protesty absolutně nebyly brány v potaz. Strčili mě do minibusu, který dorazil, aby odvezl místní k silnici, a už se jelo. Zaplatit jsem na konci jízdy pochopitelně taky nesměl. Jakmile jsem začal z kapsy vytahovat bankovky, byl jsem rázně odmítnut pohybem ruky. Jakmile jste jednou u někoho hostem, zařídí pro vás všechno, co může.

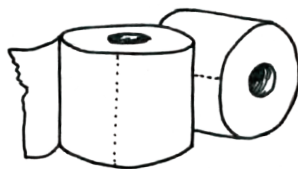
*Věděl bych, ale je to odsud
tři kilometry pěšky.*

Slábnu!

Cajamarca

Dva dny poté jsem stanul na náměstí města Cajamarca. Toto město je z hlediska historie Peru naprosto neopomenutelné.

Právě zde, kde jsem v tuto chvíli stál, totiž roku 1533 prakticky skončila říše Inků. Bylo to asi takto. Císař Inků Atahualpa se zrovna se svou armádou vracel z vítězného tažení v občanské válce a odpočíval v lázních nedaleko města. Do toho však nečekaně přitáhli Španělé v čele s Franciscem Pizzarem. Byly jich necelé dvě stovky. Inků oproti tomu několik desítek tisíc. Císař se vydal Španěly do města přivítat, přičemž si s sebou vzal doprovod o síle šesti tisíc mužů, ozbrojených jen sekýrami a praky. Španělé měli v plánu zaútočit, ovšem potřebovali záminku. A tak vymysleli lest. Na náměstí už farář očekával Atahualpu

s biblí v ruce. Počal císaři vysvětlovat svou roli božského muže a podal mu biblí. Inka, vyznávající své vlastní náboženství, však s knihou mrštil o zem. To dobyvatelům jako záminka stačilo. Indiáni, vyděšení zvuky děl, se útočníkům v plné zbroji nedokázali bránit a císař tak byl velmi lehce a rychle zajat.

V zajetí však vytušil touhu svých vězňů po zlatě, a tak slíbil, že výměnou za propuštění naplní své vězení až po strop zlatem. Nakonec splnil více než jen to. Ke zlatu přidal ještě dvakrát tolik stříbra. Údajně mělo jít až o šest tun zlata a dvanáct stříbra. Přesto však podezříval Španěly, že jej propustit nehodlají ani tak. Zároveň tedy tajně poslal vzkaz svým stoupencům, aby jej přišli osvobodit. Když se toho dopídl Francisco Pizarro, zalekl se. Postavil Atahualpu před vykonstruovaný soud, kde byl rozsudek předem určen. Inka tak byl odsouzen k trestu smrti upálením. To by bylo pro císaře největší pohromou. Inkové věřili, že jejich tělo musí zůstat pohromadě, aby se dostali ke svým bohům. Přijal tak nabídku Španělů – těsně před svou smrtí se nechal pokřtít a přijal jméno Francisco, čímž si vysloužil pouze smrt uškrcením. Tímto činem dobyvatel Pizarro rozhněval samotného španělského krále. Ten byl rozezlen, že muž neurozeného původu takto naložil s cizím monarchou, a oháněl se přitom španělským právem. Nakonec však ani proradný dobyvatel svému osudu neušel. O několik let později jej jeho sokové ubodali v jeho paláci v Limě.

Výlet do historie jsem si v Cajamarce užil. Problémy nastaly až když jsem se začal chystat k opuštění města. Už poněkolikáté se opakovaly stejné potíže. Střeva mě neposlouchala, jak by měla. Zase jsem si nedal pozor a snědl nějaké to nedopečené stehýnko na ulici. Tyto nepříjemnosti mě bohužel zastihly na předměstí mezi domy. To znamená, že si není kam odskočit. Napoprvé mě na poslední chvíli zachránil záchod na benzínce. To sice není zrovna místo, které byste chtěli navštívit, ale v případě nouze

Projev láskyplnosti v ulicích města Chachapoyas.

nejvyšší poslouží. I napodruhé to bylo natěsno. Nejprve jsem v krámku u cesty doplnil zásobu toaletního papíru a o pár chvil později jsem už stahoval gatě za nedalekou plechovou budkou. Uprostřed díla jsem zaslechl blížící se kroky. Rychle jsem dokončil svůj akt a natáhl si kalhoty zrovna ve chvíli, kdy osoba vstoupila do mého zorného pole. Byla to jakási slečna a lekla se mě tak, že mě málem přetáhla klackem, který držela v ruce. „Co tady děláš?“ ptala se jen ze zdvořilosti, přičemž v klidu pokračovala dál a nečekala na odpověď. Byl jsem za to rád, protože i bez odpovědi by mě prozradila hromada papíru na zemi.

Padla tma a já se začínal obávat, co bude mé zažívání vyvádět během noci. Lítat ze stanu tam a zpátky není nic záviděníhodného. Můj problém vyřešil Peruánec, kterého jsem potkal. Zavedl mě do vesnice s tím, že si zde na travnatém plácku můžu postavit stan. To by asi nebyl nejlepší nápad, vykonávat tady v noci potřebu uprostřed vsi, pomyslel jsem si při pohledu na ono místo. Vydal jsem se na průzkum, zda se nenajde něco vhodnějšího. Zdálo se, jako by nade mnou někdo držel ochrannou ruku. Objevil jsem totiž sportovní halu, dnes už zřejmě příliš nepoužívanou.

Vrata do ní nebyla zamčená. A tak jsem vstoupil. Nejenže zde byla místnost, která kdysi sloužila zřejmě rozhodčím, ale také záchody. Splachování už sice nefungovalo, protože voda byla odpojená, ale to mi nevadilo. Pro mě to bylo dostatečné. A že jsem je během noci musel nejednou využít. Celý můj zažívací trakt se totiž zmítal v čím dál větších křečích.

Průběžně jsem se snažil svou situaci zlepšit tím, že jsem do sebe cpal zbytky prášků proti průjmům, které jsem ještě měl. Zásoba se však značně tenčila, a navíc nezabíraly tak rychle, jak bych doufal. Mé problémy se začaly promítat do celkového fyzického stavu. Tělo začalo slábnout a ztrácet sílu. Už jsem ani neodpovídal na pozdravy lidem, kteří na mě po cestě mávali. Bojoval jsem sám se sebou. Doslova to ze mě vysávalo energii. Jakýkoliv pokus o doplnění tekutin či pozření jídla končil stejně – v křoví vedle cesty. Na konci dne jsem byl vděčný za laciný hostal u silnice. Potřeboval jsem cokoli, kde bude po ruce toaleta, abych se mohl v ubytování pokusit alespoň trochu zavodnit. Ale nevedlo to k valnému výsledku. Motal jsem se v začarovaném kruhu. Nechtěl jsem cestu přerušit, zároveň jsem ale nebyl schopen ujít větší porci kilometrů. Dvacet byl teď pro mě nadlidský výkon. Ploužil jsem se podél silnice, bledý jako smrt. Úbytek váhy už byl navíc od začátku cesty opravdu znatelný. Z osmdesátí kilo mohlo být teď něco málo přes šedesát. Tělo už nemělo odkud brát. Toho dne jsem čekal jen na to, až padne tma a já zalezu do stanu. Žádné cíle jsem si nedával. A toho večera jsem také poprvé začal přemýšlet o konci cesty. Jakkoliv by to bylo předčasné a zbytečně radikální řešení, v tom momentu jsem byl neuvěřitelně slabý. Cítil jsem se jako vymačkaný citron.

Zbývalo mi už jen jediné řešení, které s oblibou používám při těchto problémech doma – uvrhnout své zažívání do absolutního šoku. A tak jsem po příchodu do městečka Cajabamba nakoupil všechno, co mi chutná, od pikantních chipsů až po gumové medvídky. Všechno jsem to zalil kombinací koly a iontových nápojů.

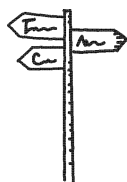

Chachapoyas, místo, kde byl dobyvatelem Franciscem Pizzarem popraven Atahualpa, poslední incký císař.

A ač se to zdá neuvěřitelné, dostavil se jistý progres. Možná, že na tom však střeva byla lépe už předtím. Začal jsem se konečně také soustředit na věci okolo. V jedné z vesnic mě uchvátil nápis na domě. Ten hlásal „amigo Lenin“. Pro člověka z postkomunistické země je toto do očí bijící. Nebyl to však nápis oslavující sovětského vůdce. V Jižní Americe se na zdi domů píšou jména kandidátů do voleb. Najdete je všude na venkově. Zároveň není ničím výjimečným, že jsou dětem dávána jména socialistických či komunistických vůdců. Vždyť i ekvádorský prezident se jmenuje křestním jménem Lenin.

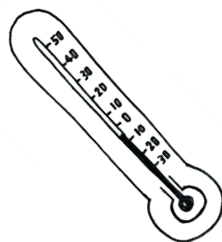
Zlepšení psychického stavu bylo dobrým signálem. Po překvapení, které jsem svému žaludku připravil v městečku, jsem se nyní už omezoval jen na chleba a vodu. Dlouhou dobu se nic nedělo. Až večer následujícího dne přišel okamžik pravdy. Když jsem se stáčet na cestu do hor, začalo něco klepat na zadní vrátka. Několika ladnými skoky jsem zamířil do křoví vedle cesty a pustil se do nevyhnutelného. Sláva, jde to ztuha, radoval jsem se v duchu. Následně jsem ještě ve svitu baterky překontroloval konzistenci. Vše se zdálo být v pořádku. V tu chvíli jsem vyloženě cítil,

jak se mi vrací síla. Psychika se definitivně vrátila do správného módu. Vyrázil jsem pevným krokem do studené noci. Ne tak silný jako předtím, ale ještě silnější a odhodlanější. Ne nadarmo se říká, že co tě nezabije, to tě posílí.

„Být člověkem“

Orocullay

Ze spacáku jsem se škrábal s obtížemi. Venku totiž byla ukrutná kosa. Zřejmě největší, jakou jsem dosud v Jižní Americe zažil. Oficiální údaj zněl, že před šestou hodinou ranní mělo být pět stupňů pod nulou. Nechtělo se mi tomu příliš věřit, číslo vypadalo dost nereálně. Jenže námraza na stanu ukazovala, že velmi vzdálené od reality to nebude. Koneckonců, spal jsem těsně pod hranicí čtyř tisíc výškových metrů. Silné horské slunce však brzy začalo teplotu vzduchu měnit. A tak jsem dostal skvělý nápad. Zajít se vykoupat do jezera, kolem kterého jsem procházel. Vždycky jsem se chtěl svobodně vykoupat v nějakém horském jezeře. Ale pokaždé, ať už to bylo v Rumunsku, či Bulharsku, mě odradila ledová voda. Tentokrát jsem se však evidentně cítil silný. Myslím, že jsem si však pro svou premiérovou horskou

koupel nemohl vybrat horší místo. Sotva jsem namočil jen prsty, bylo jasné, že na dlouhý pobyt ve vodě to nebude. Slunce možná zvládne ohřát vzduch na přijatelnou teplotu, ale s jezerní vodou si během dne poradit nedokáže. Už jen dotek vody na malíčku zmenšil strachem mé přirození na polovinu. A když jsem se odhodlal skočit pod hladinu celý, zmizela i ona druhá polovina. Čtyři tempa kupředu a stejný počet zpět. Bylo to jako vlézt nahý do mrazáku. Tím mé hrdinství skončilo. Po návratu na břeh byste navíc ještě hodnou chvíli podle intimních partií nerozpoznali, jakého pohlaví jsem.

Následoval zdoluhavý přechod přes hory, který mě dostal těsně před soumrakem do vesnice Orocullay. Neměl jsem v úmyslu se zde zdržet, nebylo ani proč. Jenže jsem neunikl pozornosti dvou místních klučinů, kteří se potloukali v ulicích. Jeden měl v ruce PET lahev s neznámým obsahem a druhý odmontované sedlo z kola. Jako kluk jsem měl to štěstí, že jsem vyrostl ještě v době, kdy se venku trávil každá volná chvíle. A taky jsem dobře věděl, že i s těmito artefakty se dá vymyslet leccjaká zábava. Kluci se hrnuli ke mně a já jsem se rychle dozvěděl, co bylo obsahem oné lahve. Plavaly v ní malinkaté ryby. „Líbí se ti? Máš foťák? Vyfoťíš je? Počkej, já je vytáhnu z flašky,“ spustil na mě hned zjevně mladší z obou kluků. A tak jsme začali vymýšlet, jak dostat ryby ven, aby nezůstaly na suchu. Posloužil k tomu můj hrnek, do kterého jsme se snažili ryby „přelít“ i s tekutinou. Mrskající se potvory však stejně moc dobře zvěčnit nešlo.

Pro děti v zapadlých vesnicích jsem zajímavým zpestřením. Jakousi atrakcí, ale zároveň především kamarádem. Nikdy mě neberou jako nějakého dospělého, což mi naprosto vyhovuje. Děti mají také mnohem větší trpělivost s mou španělštinou a jsou rády, že mě můžou něco naučit a vědí něco, co nevím já. A taky mi vykecají úplně všechno. Od toho, co měly k obědu, jestli se máma s tátou hádají nebo jaká ryba žije v jezeře. A také mají spoustu otázek. A někdy nejen to. Tentokrát zvědavosti neušel můj

batoh. Téměř celý jeho obsah musel ven. Bylo třeba nafouknout karimatku, vysvětlit, jak funguje powerbanka, či vyndat z obalu spacák. Chtěly prostě vědět vše. S podobnými věcmi se tady nikdy nesetkaly. Poté, co jejich zvědavost v tomto směru byla ukojena, přišla další smršť otázek. „Odkud jsi přišel? Jak dlouho jdeš? Jak ses sem dostal ze své země? Řekni něco česky! Máš v telefonu fotky své země? Ukážeš nám je? Potkal jsi cestou hada? A máš jeho fotku nebo video?“ a takhle bych mohl pokračovat téměř donekonečna. Studnice jejich dotazů se zdála být bezedná. Když jsem asi po hodině sdělil, že budu muset pokračovat, příliš se to této mladé dvojici raubířů nelíbilo. Vymyslela proto krásnou lež, aby mě zde udržela přes noc. „Ve vedlejší vesnici je větší zima, tady se ti bude spát mnohem lépe,“ zaznělo z jejich úst. Bylo to až příliš průhledné, protože další vesnice byla o pár stovek výškových metrů níže a logicky tam tak větší zima nebude. Lest to však byla neskutečně milá a popravdě, zahřála mě u srdce.

Vzhledem k už relativně pozdní hodině by se dalo předpokládat, že to bude poslední setkání tohoto dne. Ale nebylo. Nakopl jsem krok, další vesnici rychle proběhl a totéž jsem měl v plánu i s tou za ní. Jenže zrovna, když jsem procházel potměšlou ulicí, vylezl ven chlapík ve středních letech. Popřál jsem mu hezký večer, tak, jak je tady zvykem popřát každému, koho člověk potká. Pozdrav mu však nestačí, a tak se vyptává. Netrvá dlouho a sedím v horní světnici jeho domu u večeře. Juan, jak zní jeho jméno, žije sám jen se svou třináctiletou dcerou Cecilií. Co se stalo s manželkou, se radši nesnažím vyvídat, nerad bych nadhodil špatné téma a zkazil příjemnou atmosféru. Juan je velmi zvědavý a na vesničana také dost bystrý. Diskutujeme o náboženství, ale i o rozdílech mezi našimi zeměmi. Zároveň vyžývá dceru, aby se mnou zkusila mluvit anglicky, když má tu možnost. Ta se však hrozně stydí. Během toho pojídám

*Líbí se ti? Máš foták?
Vyfotíš je?*

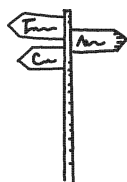

*Stezky napříč horami často působí nekonečně.
Nakonec, Andy jsou nejdelším horským pásmem světa, Huamachuco.*

skromnou večeři, jež sestává z hrnku vařené peruánské quinoý a canchity, tedy starých známých, pražených kukuřičných zrn.

Juan má velký zájem na tom, aby jeho dcera dosáhla pořádného vzdělání a nemusela živořit tak jako on na vesnici. Proto nadhazuje téma o důležitosti znalosti angličtiny, v čemž mu přizvukují. Chce, aby to dcera slyšela i ode mě. Já jakožto nevzdělaný buran bych sice měl mlčet, jenže v Evropě má člověk možnosti i bez vzdělání, zatímco zde je to zásadní klíč k lepšímu životu. Jsem upřímně překvapený, když spustí o Erasmu a důležitosti výměnných pobytů. Je mi jasné, že jeho samotného musí trápit život, jaký zde žije, a je rád, že tady potkal někoho pro něj takto zajímavého. Na konci večeře se mě ptá, zda nechci radši ve vesnici zůstat přes noc. „Bude to pro tebe lepší než se za tmy někam trmácet. Můžu tě tady za rohem ubytovat,“ dostávám nabídku. Je už pozdě, a tak se nebráním. Vede mě do vedlejší budovy, kde má několik skromných pokojů. Omlouvá se, že v koupelně neteče voda. Odpovídám, že to opravdu vůbec nevádí. Připravuje mi postel a se slovy „uvidíme se ráno“ odchází. V tu chvíli mi dojde, že jsem se vlastně nikdy žádného člověka, který mě pozval k sobě domů či mi dal najíst, nezeptal na to, proč mi vlastně pomáhá. Tentokrát jsem to asi chtěl vědět víc než jindy. A tak jsem zavolal na odcházejícího Juana a zeptal se jednoduše: „Proč mi vlastně pomáháš?“ „Přece proto, že jsi člověk,“ odpověděl s klidným úsměvem na tváři a zanechal mě i s mými myšlenkami stát v chodbě u pokoje. Tak takhle to je. Být člověkem tady ještě něco znamená, zní mi samovolně v hlavě a chce se mi brečet štěstím, že tohle je na světě pořád ještě možné.

V zajetí tradic

Conchucos

Při dalším plahočení se horskými vesničkami bylo i dál o zábavu postaráno. Ve vesnici Mollepata hlásal plakát v blízkosti náměstí, že je zde muzeum. Začal jsem se tedy pít po tom kde. Natrefil jsem na paní učitelku z místní školičky a ihned jsem ji ohledně toho vyzpovídal. Ta mi hned zavolala ředitele, který měl od muzea klíče. „Dej mi tak dvacet minut a já ti rád naše malé muzeum ukážu,“ povídá vstřícně muž v obleku, kterého jsem zrovna vyrušil od diskuze s někým na druhém konci náměstí. Během oněch dvaceti minut jsem se však stal terčem místních prcků, kteří si ze školičky o přestávce vyběhli hrát na náměstí. Kluky okamžitě zaujal můj batoh a mermomocí si museli vyzkoušet, zda jej zvládnou unést. Byli ještě hodně malí, něco kolem pěti let. Byť já na věk příliš odhad nemám. Má čtyřicetilitrová krosna však

Malinké muzeum v Mollepatě jsem navštívil společně s dětmi, které z toho měly pochopitelně obrovský zážitek, Mollepata.

byla velká zhruba jako oni. To je však v žádném případě neodradilo, ba naopak. Byla to pro ně výzva, už s ohledem na její váhu. Zatímco jeden se pral s batohem, druzí dva po sobě skočili kvůli mému klobouku, který si všichni chtěli přivlastnit. Chudák paní učitelka se je snažila umravnit, ale bylo to nezvladatelné stádo. A to se zatím bavíme jen o chlapcích.

Když ředitel přišel odemknout muzeum, nahrnuly se dovnitř všechny děti. Mohlo jich být tak dvanáct. Byly absolutně nekontrolovatelné a chvíli to vypadalo, že muzeum, sestávající především z několika archeologických nálezů, převážně koster, brzy lehne popelem. Děcka se pokoušela koster dotknout a pokaždé, když se k tomu někdo odvážil, doprovázel to šílený jekot. To však byl jen začátek. Po chvíli jeden z kluků sebral celou lebku, která ležela na polici, a začal s ní prohánět ostatní. To už řev dosáhl vrcholu. Neměl jsem šanci si prohlédnout ani těch pár exponátů, které tu byly. Místo toho jsem pomáhal s krocením divé zvěře. Je to marná práce. Sotva jednomu vysvětlíte, že se na mumii nesahá,

další už má pracky na té vedlejší. Neexistovala nejmenší šance, jak je na delší dobu uklidnit. Ještě, že muzeum sestává jen z jedné místnosti, protože nahánět tuhle bandu ve větších prostorách by bylo o srdeční zástavu.

Po „prohlídce“ jsem se vetřel k dětem do třídy. Byl jsem zvědavý, co tak malé děti vlastně ve školičce dělají. Rozhodně nic těžkého. Je to spíš škola hrou. Ukazuje se, jak důležitou součástí života je zde náboženství. Probíraly totiž *Starý zákon*, respektive šestý den stvoření. Přirozeně se nejednalo o nějaký složitý teologický výklad. Paní učitelka řekla jen krátký příběh a děti dostaly omalovánky s Adamem, Evou a zvířátky. A právě při vybarvování vznikly další úsměvné problémy. Ne každý totiž měl pastelky všech barev. Někteří jsou ochotni půjčit si je bez problémů, jenže další zdaleka ne. A tak dochází k přemlouvání, menším konfliktům i krádežím. Má přítomnost navíc způsobovala problém v tom, že se každý ze čtveřice, kterou jsem si vzal na starost, dožadoval mé neustálé pozornosti. Především Aitana, na svůj věk velice dominantní děvče, byla schopna pro mou pozornost ostatní klidně praštit. Snažil jsem se věnovat všem stejně. Tam pomoci s vybarvováním a jinde zase ostrouhat pastelku. A pořád děti chválit. Ty se totiž snažily předvést a neustále mi ukazovaly, co všechno už mají hotovo. Dělat tohle denně, zřejmě bych se brzy zbláznil. Když měli všichni hotovo, ukázal jsem na telefonu ještě nějaké fotky z cest. To byl ještě klid. Jenže následně mi kluci z batohu zabavili českou vlajku, začali s ní poletovat po třídě a poté se strhla mela, na jejímž konci jsem skončil povalený na zíněnce, okupován hromadou dětských těl.

Zbytek dne mi pak zabrala cesta do města Conchucos. Zapomenuté město v horách, stranou všeho ostatního, mi mělo připravit hned několik překvapení. Když jsem však po třiceti kilometrech chůze vkročil do města, byl všude velice podezřelý klid. Tohle je vždy spíš takové ticho před bouřkou. A ve chvíli, kdy jsem procházel uličkou, která byla plná stánků a shora přikrytá

plachtou, jež sloužila jako ochrana proti případnému dešti, bylo mi už jasné, že se tady něco děje. A taky, že dělo. Jakmile jsem vylezl z tohoto koridoru na náměstí, zjistil jsem, že je doslova zavaleno lidmi. Brzy jsem zjistil, oč jde. Na provaze totiž přiváděli mezi lidi býka na provaze. Začínala corrida. Odvážlivci se všemožně snažili býka dráždit, což mělo za následek pokaždé totéž. Býk se vysmekl i s lanem a následoval hromadný úprk celého davu, kamkoliv, kde byl člověk v bezpečí. I já jsem jednou musel skočit šipku do okrasných keřů uprostřed náměstí. Není to právě zábava, která by mi byla po chuti, ale respektuji, že je to zdejší tradice. A rozhodně zajímavý pohled do úplně jiného světa. A chvílemi taky pořádný adrenalin.

Slavnosti se mi zdály natolik zajímavé, že jsem se rozhodl zdržet o den déle. I díky tomu jsem se v noci přimotal k zajímavé události. Během popíjení s Peruánci jsem se totiž seznámil s pozoruhodným člověkem, který mě oslovil zrovna ve chvíli, kdy jsem šel koupit rundu piv pro partičku, se kterou jsem trávil večer. Byl to profesor filozofie, člověk mezi místními velmi vážený. A také zcestovalý. Mimo to autor třiadvaceti knih, jak mi sdělil. Patřil k těm výjimečným lidem, ze kterých už na první pohled vyzařuje neuvěřitelný klid – uvolnil jsem se už jen díky přítomnosti takového člověka ve své blízkosti. A právě on mi nabídl, zda bych se nechtěl zúčastnit oslavy křtin, která dnes měla proběhnout ve městě, a tak blíže poznat peruánské zvyky. Nemohl jsem odmítnout.

Přesunuli jsme se tedy před kostel, kde proběhl křest a následně začínal slavnostní průvod. Ten prošel celým městem až do domu rodičů pokřtěného dítěte. V místnosti uvnitř bylo připraveno posezení pro omezený počet lidí, převážně starší či významnější občany. Našlo se tam paradoxně místo i pro mě. Venku většinou zůstala místní omladina. Dorazit na takovou oslavu může každý, dokonce čím více lidí přijde, tím lépe. Je to pocta pro celou rodinu křtěného. Ani lidé na ulici totiž z toho všeho nejsou

Slavnosti doprovázené corridou, která má v severním Peru stále velmi silnou tradici, Conchucos.

vyjmutí. V čele místnosti byl připraven veliký stůl, kde seděli ti nejdůležitější, a to především rodiče a osoba nejváženější – kmotr. Tím se zde nemůže stát jen tak někdo. Musí to být člověk, který disponuje jistým majetkem. V případě úmrtí rodičů totiž závazně přebírá zodpovědnost za vzdělání a obživu dítěte, zkrátka se stává náhradním rodičem v plném rozsahu. Kmotr také jako první pronáší proslov k hostům, až poté následují slova otce rodiny. Pak už přichází na řadu hostina. Ta v tomto případě sestávala ze tří chodů. Nejprve jídlo z kuřecího masa, následně z hovězího a na závěr servírovali to, o čem jsem přísahal, že do pusy nikdy nestrčím – morče. Příliš se mi do toho nechtělo, ale naštěstí jsem byl už z piva a vodky, kterou jsme s profesorem popíjeli z placatky, trochu připitý. Mé zábrany tak byly lehce posunuty. Sice jsem se nejprve otázel, zda mohu jídlo odmítnout, ale profesor, jenž se pro tento večer stal mým rádcem, abych nezpůsobil nějaké společenské faux pas, mi oznámil jasně: „Jsi příliš mladý na to, abys mohl odmítnout jídlo. Musíš to sníst. Ale já, jako starší osoba, například můžu odmítnout úplně cokoliv.“ Když se dojedlo, nastal čas nespoutané zábavy. Pivo začalo téct proudem. Pustila se hudba a začalo se tančit. Peruánci jsou zvyklí pařit do časných ranních hodin. Na to já moc nejsem, a tak jsme s profesorem dopili vodu z placatky a vydali se zpět do centra města.

Příští den jsem se znovu dostal do víru městských oslav. Snažil jsem se však ze všech sil, abych nepotkal Peruánce, se kterými jsem včera popíjel na náměstí pivo. To se mi sice povedlo, ale nebylo to nic platné. Oslovili mě totiž zase jiní lidé a namísto piva mi tentokrát vecpali sklenku vína. A všechno tak začalo nanovo. Nechtěl jsem být neslušný, a tak jsem zůstal, pevně odhodlán, že nebudu příliš pít, abych se udržel střízlivý. Mé plány brzy vzaly za své. Takhle to při těchto oslavách nefunguje, a já mám navíc silně vyvinutou slabou vůli, pokud jde o tyto záležitosti. Kolem nás mezitím znovu probíhala corrida, ovšem místní, kteří mi dělali společnost, se tvářili, jako by se nic nedělo. A to ani ve chvíli, kdy byl býk třeba jen pár kroků od nás. Já jsem však zůstával ostražitý za každé situace, abych byl případně připravený zachránit si zadek a nejen ten. Během toho mě pozvali na nějakou oslavu, jejíž přesný důvod jsem neznal. Bylo mi jen řečeno: „Bude oslava, půjdeš s námi. Dobře se tam najíš.“ A to bylo vše, co jsem věděl.

Za chvíli jsme vyrazili s průvodem a za doprovodu kapely do jedné z bočních uliček města. A tam se najednou zničehonic strhla mela. Pár chlápků po sobě vepředu začalo stříkat a lít pivo. Pivní bitva se velice rychle přenesla na celou ulici. Nebyl ušetřen nikdo, kdo se ocitl v okolí, a za pár minut teklo pivo proudem po dlažbě dolů. Během bitvy takhle celé procesí došlo až k domu, kde se měla konat hostina. Na dvoře už hrála hudba, tančilo se a pilo.

Pozvání hosté, včetně mě, byli uvedeni dovnitř k připravenému stolu. Tak jako byly oslavy ve městě zasvěceny jeho patronovi, tedy Ježíši Kristu, totéž platilo i o této hostině.

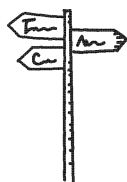

Jsi příliš mladý na to, abys mohl odmítnout jídlo.

Hostitel tím, že pozval hosty do svého domu, projevoval křesťanskou lásku a vzdával tím hold patronovi města. Na stolech bylo všeho dostatek, a co se nesnědlo, to bylo zabaleno hostům jako výslužka. Během jídla jsem se nicméně zapovídal s jednou místní ženou, což neuniklo pozornosti ostatních. A protože Peruánci

mají velmi vytríbený smysl pro humor, okamžitě jsme byli „obviněni“, že si na devátou hodinu večerní domlouváme rande k ní domů. Jenže nakonec to vlastně nebylo zase tak od věci, protože mi madam nabídla nocleh ve svém domě, který jsem pochopitelně neodmítl.

Nejprve však následoval návrat do víru oslav. Tam už se rozběhla další část. Tentokrát to bylo velice zvláštní obdarovávání místních. Jezdci na koních objížděli náměstí kolem dokola a přitom rozhazovali do davu vše možné – sladkosti, ovoce, hračky a sem tam i nějaké plastové nádoby či oblečení. A o to samozřejmě probíhal mezi přítomnými tvrdý boj. I já jsem se vydal do souboje mezi skupinku kluků, která se mezi sebou mlela hlava nehlava. Měl jsem jednu obrovskou výhodu. Oproti Peruáncům jsem výrazně vyšší. Jen velmi sporadicky zde potkám člověka, který by se mi výškou alespoň vyrovnal. Svou převahu jsem se snažil naplno využít. Ne snad proto, že bych potřeboval plastovou mísu do kuchyně, ale jsem soutěživý a rád vyhrávám. A tak jsem se snažil získat co největší kořist. Pro některé tyto souboje končily neslavně. Jeden z mladíků například při souboji dopadl tak nešťastně, že skončil přímo v koňských exkrementech. Já jsem si nakonec odnášel rovnou dvě plastové mísy a jedno síto. A k tomu plné kapsy sušenek. Umělohmotné nádoby jsem však pochopitelně přenechal paní a její rodině, která se mě dnes večer ujala. Alespoň symbolicky jsem tak mohl „zaplatit“ za nocleh.

Dlouhá je cesta pod Huascarán

Yungay

Mí hostitelé mi ráno zanechali dům se slovy: „Dům je tvůj. Až budeš chtít vyrazit, prostě zabouchni dveře.“ Jejich důvěra mě nadmíru potěšila. Než jsem se vypakoval, ještě jsem alespoň umyl nádobí, abych se necítil trapně, že jen přijímám pohostinnost místních bez toho, abych se jakkoliv revanšoval. Pak jsem vyrazil. Blížil jsem se do chladnější části And, než v jaké jsem byl doposud, a hned toho dne jsem to měl pocítit. Stezka mezi starými, rozpadlými obydlími pastevců stoupá vysoko k několika horským jezerům až do výšky čtyři a půl tisíce metrů. Na tyto výšky si musím pomalu začít zvykat. Brzy budou na denním pořádku. Když jsem po několika hodinách pochodu překlenul nejvyšší průsmyk, naskytl se mi nádherný pohled. Osm horských jezer a jezírek, vzájemně propojených úzkými kanálky,

leželo vedle sebe. Kolem těch je potřeba projít a při pohledu na sluncem ozářenou hladinu jsem teprve poznal, jakou má slunce tady vysoko obrovskou sílu. Pouhým okem bylo nemožné se na hladinu zadívat, tak silný byl odraz. Nezbylo než zalovit v batohu a vytáhnout sluneční brýle. Jinak odraz člověka během pár sekund absolutně oslepí.

Není to jen slunce, které tady má svou sílu. To jsem začínal pociťovat, když se začalo stmívat. Teplota se rychle začala měnit. Ohnivá výheň nejprve přešla v příjemný chlad, ale i ten byl brzy nahrazen. Když slunce zmizelo z oblohy, začalo krutě mrznout a k tomu se přidal poměrně silný vítr. V kraťasech a krátkém triku jsem pochopitelně nemohl dlouho vydržet. Musel jsem se sakra dobře přiobléct. Došlo i na čepici a rukavice. Tady to opravdu není žádný med, obzvlášť při tak jasné noci, jaká je dnes. Vlastně jsem takovou noc snad ještě nikdy nezažil. Vzhledem k nulovému světelnému ruchu měl měsíc v úplňku ještě větší moc. Nemusel jsem za tmy ani používat baterku, a to přitom měsíc cestu ještě neozářil napřímo. Nejprve jeho světlo dopadlo na protější svahy a až poté, jak se posunoval po obloze, dopadlo i na mou cestu. Není to vskutku žádné zanedbatelné světlo. Na stezce jde při takové síle vidět každý kámen a vůbec není nutné používat baterku. Za

Přibližují se k pohoří Cordillera Blanca, Corongo.

těchto světelných podmínek jsem sestoupil do nejnižšího bodu. Ten byl asi padesát metrů pod čtyřtisícovou hranicí. Ve světle měsíce jsem následně rozbil tábořiště.

Když jsem kolem páté ranní, ještě za svitu měsíce začal balit stan, ani omylem jsem netušil, že mě čeká jeden z nejdelších denních pochodů za celou cestu. Vyrazil jsem ve chvíli, kdy měsíc zmizel z oblohy. Stoupal jsem však tak rychle, že jsem ho kolem šesté ještě jednou zastihl. Navzdory velmi krátkému spánku jsem byl plný sil. Po třech hodinách se v dáli poprvé začaly ukazovat zasněžené vrcholky pohoří Cordillera Blanca. To znamenalo jediné – blížím se k Huascaránu, nejvyšší hoře Peru. Výhledy však netrvaly nijak dlouho, protože jsem brzy začal strmě klesat k vesnici Corongo. Cestou jsem si dopřál koupel v potoce a pranic mě při tom netrápilo, že procházející pastevcí čumí na můj holý zadek. Když jsem dorazil do vesnice, měl jsem už v nohou přes čtyřicet kilometrů. To byla slušná denní porce. Cedula od sud ukazovala devatenáct kilometrů do nejbližšího města a já si z legrace v duchu říkal, že to mám tedy sakra co dělat. Reálně jsem však měl v plánu najít si pouze co nejdříve nocleh někde vedle cesty. Jenže jsem hledal tak dlouho, až jsem došel ke strmým serpentínám, kde se ustlat nedalo. Musel jsem jít stále dál a dál. Nakonec jsem po čtyřhodinovém nočním pochodu, někdy kolem jedenácté večer, dorazil do města La Pampa. Na stavění stanu už nezbyly síly, prostě jsem jen vlezl do spacáku. Až pak jsem mrknul na krokoměr. Kolonka kilometrů mi ukazovala číslo šestašedesát. I po čtyřech měsících cesty jsem měl evidentně sil stále dost.

Ráno jsem se začal poohlížet po snídani. U cesty byl otevřený jediný podnik, kde jsem musel vzít zavděk tím, co bylo – kávou a rýží s vajíčkem. Klasický vesnický pokrm a pro mě naprosto dostačující. Nikdy jsem se však nedozvěděl, kolik tady za něj vlastně chtějí. Zatímco jsem do sebe futroval rýži, dal jsem se do řeči nejen s klukem u vedlejšího stolu, ale i s majitelkou, kuchařkou

a servírkou v jednom. Jinak to tady vlastně ani nefunguje. Chvilí jsme si povídali o mé cestě a najednou mě zvali k sobě domů, prý na pořádné jídlo. Restauraci zkrátka a dobře zavřeli, přednější pro ně bylo pohostit cizince. Že bych snad zaplatil za snídani, to nepřipadalo v úvahu. A tak jsme se z restaurace přesunuli do domu, kde se začaly připravovat ceviche, peruánské národní jídlo. Základ je vždy podobný, syrová ryba a limetková šťáva. Ovšem ryba se liší podle toho, zda jste na pobřeží, či ve vnitrozemí. Navíc někdy bývají pikantní, někdy ne. Tady jsem dostal na výběr, a tak jsem si vybral něco mezi. Podle toho mi je také připravili.

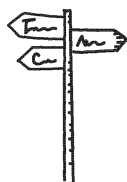
Mezitím jsem byl seznámen s osazenstvím domu – psem Tarzanem, ale také desítkami morčat a králíků chovaných na dvoře, jejichž osud byl už předem určen. Čekal na ně talíř v restauraci. Pro mě se však chystala jiná peruánská pochoutka. Nutno podotknout, že tohle jídlo jsem si opravdu zamiloval. A to jsem ryby předtím opravdu téměř nejedl. Teď jsem se tady ládoval syrovými, kterých jsem měl společně s hromadou cibule plný talíř. Mnohem zajímavější než jídlo však bylo téma našeho rozhovoru. Mluvili jsme o tom, co je vlastně štěstí. Dotkli jsme se přitom evropské posedlosti penězi, sociálními sítěmi, materialismem a vším, co s tím souvisí. „Já od toho všeho utíkám, nedá se v tom žít. V mé zemi už se k sobě lidi ani nechovají jako lidi. Tady je mi mnohem lépe,“ absolutně jsem nešetřil kritikou materialistické společnosti, zmagořené Instagramem, kterou ze srdce nesnáším. „Všem jde jen o to, jak vypadají před druhými. Všichni hledí jen na sebe. Nikdy by se tam nestalo to, co jste pro mě dneska udělali vy,“ pokračoval jsem neúprosně. Jenže přesně takhle jsem to cítil. Zavřít restauraci a pozvat někoho místo toho k sobě domů na oběd? Nemyslitelná věc v našich podmínkách. A ještě mi nabalili spoustu jídla na cestu. A taky jsem se dozvěděl proč. „Víš, ty peníze, které bys nám dal za jídlo v restauraci, nám štěstí nepřinesou. Když tě můžeme lépe poznat a pozvat domů na oběd, to je pro nás štěstí,“ vysvětlovala mi paní a onen kluk,

který se ukázal být jejím synem. V těchto chvílích se vždycky hrozně stydím za to, jak si žijeme v blahobytu a zároveň se k sobě chováme jako hovada. Při loučení jsem ještě dostal na památku a ochranu zajímavou věc – podomácku vyrobený náramek z hadí kůže. Snad mě alespoň před těmi hady ochrání, zadouval jsem a pomalu se vydal na další cestu. V hlavě mi přitom zněla poslední slova: „Kdybys šel zase okolo, klidně se zastav. Rádi tě uvidíme.“

Můj další postup byl poněkud urychlen. Když jsem po několika hodinách sestoupal serpentínami do údolí, byla silnice dole opakovaně zasypána slušnou porcí kamení. Sesuvy tady nejsou nic divného a zrovna dnes to asi byla docela jízda. Už nahoře fučelo tak, že mě to v jednu chvíli málem smetlo přes okraj silnice do údolí. Podmínky jsou v těchto končinách nevyzpytatelné. Snažil jsem se držet u vzdálenějšího okraje, abych eliminoval nebezpečí, že mě případná kamenná smršť trefí. Nevypadalo to tady dvakrát bezpečně. A první projíždějící řidič minibusu mě v tom utvrdil. Jakmile mě spatřil, bleskově přibrzdil a okamžitě mě nahnal dovnitř, se slovy, že jsem se asi zbláznil. „Tady vůbec nemůžeš chodit pěšky, proboha! Chceš snad umřít nebo co? Teď si sedni a vysadím tě až v Carazu,“ dostal jsem hned v první chvíli vynadáno za svou nerozvážnost. To mi ušetřilo značnou část cesty, a tak jsem se mohl dnes dostat až do Yungay. Toto město obchází temná historie. Na tu jsem však večer nemyslel. Jen jsem si našel místo v poli nad městem a usnul.

Další den mě čekala krátká, ale zato povinná odbočka z trasy mé cesty. Musel jsem sehnat někoho, kdo mě odveze k nedalekému jezeru Llanganuco a zase zpět. Nemohl jsem si dovolit obětovat další dva dny navíc, které by mi to pravděpodobně sebralo. Už tak se cesta natahovala mými nejrůznějšími „obchůzkami“. Nešlo mi vůbec o to, spatřit jezero. Těch už jsem viděl a ještě uvidím spoustu. Mým cílem byl památník poblíž něj.

Památník české horolezecké expedice z roku 1970. A tady se dostáváme k oné, už zmíněné temné historii. Posledního května roku 1970 se zde udála největší katastrofa v dějinách českého horolezectví. Celá expedice tehdy stanovala právě u jezera a chystala se k výstupu na nejvyšší horu Peru. K tomu však už nikdy nedošlo. Ten den zasáhlo zemi nejničivější zemětřesení v celých dějinách, o síle kolem osmi stupňů Richterovy stupnice. To způsobilo, že se z vrcholu Huascaránu strhla lavina, cestou na sebe nabalila masu kamení a o dva a půl tisíce metrů níže navěky pohřbila celou expedici se čtrnácti našimi horolezci. Je samozřejmě smutné, že tragédie má i české oběti, navíc elitu tehdejšího horolezectví. Ovšem zemětřesení si tehdy vyžádalo na sedmdesát tisíc životů a prakticky bylo pohřbeno právě celé město Yungay a zničeno téměř i celé sousední město Huaraz. Dodnes vše připomíná socha Ježíše v Yungay, která tehdy jako zázrakem zůstala stát. A nezapomnělo se ani na naše horolezce, což připomínají četné svíčky a květiny u památníku. Češi i sem, na druhý konec světa, stále přijíždějí vzdát hold zesnulým krajanům. Já sám jsem se přímo u památníku setkal se třemi dalšími lidmi ze srdce Evropy.

Prokletá hora

Huascarán

Cesta do Huarazu mi následně zabrala další dva dny. Právě toto město se totiž mělo stát výchozím bodem pro můj smělý plán – výstup na Huascarán. Ten plán se v mé hlavě začal rodit už před časem, ale definitivní rozhodnutí jsem ponechával až na chvíli, kdy bude aktuální. Když jsem před sebou Huascarán poprvé uviděl, měl jsem jasno. Popravdě, v takových chvílích mám vždycky jasno – jdu do toho téměř vždy po hlavě. Jinak to ani neumím. Jediné, co jsem potřeboval, bylo sehnat v Huarazu vybavu pro výstup. To je zde ten nejmenší problém. Je to tady jedna půjčovna vedle druhé. Brzy jsem měl za pár stovek nafasováno vše, co jsem potřeboval. Mačky, cepíny i pořádnou bundu jsem tedy měl, zbývalo koupit ještě pár věcí. Rukavice, podvlíkačky i teplejší ponožky se nakonec během zbytku cesty ještě určitě

Huascarán, nejvyšší hora Peru. Pohled od jezera, kde v roce 1970 lavina z vrcholu zasypala československou horolezeckou expedici.

budou hodit, protože já často a rád zabloudím do vyšších poloh. Byl jsem připraven a odhodlán. Ráno to mělo začít.

Samotný výstup začal u hřbitova ve vesnici Musho. První den mě čekala cesta do základního tábora. Za ten se mohou brát dvě místa. Jeden leží ve výšce čtyři tisíce dvě stě metrů a jsou zde jen travnaté terasy na postavení stanu, druhý se pak nachází o zhruba šest set metrů výše, kde je vysokohorská chata, toho času však stejně uzavřená. Je totiž už dávno po sezóně. Jelikož jsem byl perfektně aklimatizovaný, byl by pro mě nižší kemp jen ztrátou času. Od začátku jsem tak počítal s výstupem k chatě. Cesta nebyla nikterak náročná. Vedla malými lesními stezkami až k prvnímu z obou táborů. A právě tady mi Huascarán poprvé ukázal, že není radno jej podceňovat v jakékoli výšce. Tahle hora zkrátka nezná slitování. Zrovna poměrně hustě pršelo, já jsem se plně nekoncentroval a při chvilce nepozornosti jsem uklouzl na mokrému kameni. A to tak nešikovně, že jsem hrudníkem dopadl přímo na kámen před sebou, až mi to téměř vyrazilo dech. Zároveň jsem cítil neúprosnou bolest žeber v oblasti hrudníku. Dnes nevím, zda se mi povedlo si nějaké to žebro zlomit, nebo jen narazit, rozdíl je totiž bez rentgenu prakticky nerozpoznatelný.

Faktem však je, že bolest přetrvávala ještě dobré dva měsíce po tomto incidentu. Koleno, které jsem měl po pádu zakrvácené, bylo vedle toho nepodstatnou malicherností.

Jen stěží mě však od toho mohlo něco odradit. Následoval postup skrz kamenné plotny a už od prvního výšvihu to nebyl žádný med. Na vlhkém kameni nebylo potřeba mnoho k tomu, aby člověku kus skály, jehož se držel, vyklouzl z ruky. Pád by pak byl už o poznání horší, možná i fatální. O kus dál vedla cesta vzhůru alespoň po řetězu, protože jinak by vodopád, který tudy protékal, nebylo možné překlenout. Právě tady mi podjela noha, a byť to díky přítomnosti řetězu nebylo nic nebezpečného, skončila pod proudem vody. To znamenalo jediné – ještě jsem se ani nedostal k ledovci a už jsem měl promočenou botu. To rozhodně nebyla nikterak příjemná záležitost. Ale nebyl čas se zabývat něčím, co už nešlo ovlivnit. Pokračoval jsem ve slalomu mezi horskými potůčky, jež stékaly po skalách, a přibližně po dvou hodinách jsem dosáhl svého cíle.

Na plácku vedle chaty jsem objevil tři stany. Ukázalo se, že dva mladí němečtí kluci si zaplatili výstup s průvodcem a k tomu vlastně náležela celá expedice, včetně nosičů. Netroufám si ani odhadovat, kolik je to muselo stát. Byli však ochotní a stejně tak jejich průvodce. Využil jsem jejich pohostinnosti a hromad jídla, které jim nosiči vynesli nahoru. Nemusel jsem tak sáhnout na své zásoby a dostal jsem večeři v podobě těstovin a stejně tak se hodila jejich teplá voda. Především jsem se však dozvěděl zásadní informaci. Opoдал prý stanuje česká výprava o třech lidech. Vydal jsem se tedy směrem k nim. Zdálo se, že už všichni spí. Nehodlal jsem krajany budit, obzvlášť před výstupem, a tak jsem se zase vrátil a také zalezl do stanu. Ten v noci zasypalo obrovské množství sněhu a několikrát jsem ho z něj musel oklepávat. Budíček jsem si pak naplánoval na čtyři ráno, protože přesně v tolik měli vstávat i Němci. Předpokládal jsem, že Češi už tou dobou budou v prachu.

*Stoupání k vrcholu společně s českou expedicí,
která zde byla se stejným cílem. Výška cca 5300 metrů, Huascarán.*

Jaké bylo mé překvapení, když jsem byl ve čtyři ráno vzhůru jako jediný. V ostatních stanech se evidentně tvrdě spalo. Já jsem se v každém případě začal připravovat na cestu vzhůru. Ještě než jsem však stihl vyrazit, probrala se česká expedice. Ti včera přišli o čtvrtého člena, který se shodou okolností také jmenoval Honza, ovšem na rozdíl ode mě nebyl dostatečně aklimatizovaný a raději se rozhodl sestoupit. Slovo rychle dalo slovo a bylo jasné, že díru po chybějícím účastníkovi zaplním já. A tak jsme v raném slunci vyrazili k ledovci společně. Skalnatý terén se přes noc ocitl kompletně pod sněhem, což značně komplikovalo postup vzhůru. Orientace zase tak problémová nebyla. Správnou trasu vytyčovaly oranžové vlaječky. Přesnou cestu jsme však museli volit sami a brzo došlo jak na mačky, tak i na cepíny. Přelézat zasněžené a místy namrzlé skály jen za pomoci rukou zkrátka dost dobře nešlo. Díky tomu se náš postup nepatrně zrychlil a brzy jsme dosáhli pětitisícové hranice, a tím i ledovce, který zde začínal. První dvojice se navázala na lano a začala prorážet cestu skrze závěje. Zbylí dva členové, Libor a já, jsme je následovali prošlapanou cestou bez jištění. Už kolem druhé hodiny odpolední jsme dosáhli výšky pět tisíc tři sta metrů a bylo jasné, že tím dnešní postup vzhůru končí. Začal vznikat první výškový tábor.

Zarazilo mě, že i v těchto výškách sníh během dne taje. Slunce mělo neskutečnou sílu a v okolí se tvořila miniaturní jezírka. Také přítomnost much ukazovala, že je zde skutečně ohromné teplo. Do soumraku byla ještě spousta času, a tak jsme si krátili dlouhou chvíli tím, že jsme ve stanu s Liborem mazali karty. Se soumrakem se konečně začalo ochlazovat a na nás padla únava. Měla nás čekat velice nepříjemná noc. V těchto výškách nikdy není spánek stoprocentní. Tělo na to zkrátka není uzpůsobeno. Zhruba po dvou hodinách jsem se probрал a téměř nemohl popadnout dech. Jako kdybych právě uběhl dvacet kilometrů. Ač jsem se snažil sebevíc, nemohl jsem se dodýchat. Nejprve jsem myslel, že zkrátka nezvládám nadmořskou výšku. Jenže to už se

ozval vedle mě ležící Libor, který měl úplně stejný problém. A to je člověk, který už spal i vysoko nad hranicí šesti tisíc metrů. I on přiznával, že tohle ještě nezažil. Otevřeli jsme tedy stan a pustili dovnitř čerstvý vzduch. Tím se situace zlepšila. Problém to vyřešilo na přibližně dvě hodiny. Celou operaci jsme tak museli ještě dvakrát zopakovat. Napotřetí jsme pak byli už tak utahaní, že jsme usnuli, aniž bychom stan zavřeli. Když jsme se ráno probrali, vchod byl otevřený tak, jak jsme jej v noci nechali. Usoudili jsme, že zdrojem našich nočních problémů byla nadměrná vlhkost zdejších hor, kterou ještě umocnil čerstvě napadaný sníh. Jak se ukázalo, stejným problémem trpělo i osazenstvo druhého stanu.

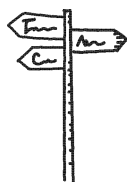
Taková noc je definitivně zlomila a rozhodli se, že ve výstupu už pokračovat nebudou. Přes noc navíc ještě napadlo dobrých třicet centimetrů nového sněhu, možná víc, což mělo další postup ještě ztížit. Já ani Libor jsme se však nehodlali vzdát tak snadno. Začali jsme s vydatným zavodněním, abychom předešli problémům s dehydratací a bolestem hlavy, které způsobuje nadmořská výška. Pak jsme nastoupili na cestu vzhůru. Ale od začátku to

Výstup na Huascarán, základní tábor ve výšce 4 200 metrů.

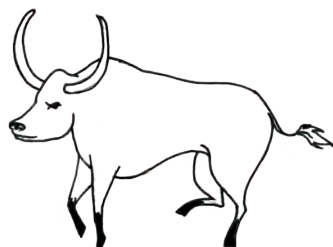
nešlo tak, jak jsme si představovali. V obrovských hromadách sněhu jsme jen stěží zvládali určit cestu. Šli jsme dost pomalu a trhlin kolem nás přibývalo. Navíc proti nám začalo hrát i počasí. Brzy se spustila prudká vánice a dál bylo vidět jen na několik metrů. Odhadnout v ní, zda jdeme správně, či nikoliv, bylo téměř nemožné. Nebylo vidět ani na nejbližší horizont. Netrvalo dlouho a byli jsme ze všech stran obestoupeni trhlinami. Bylo jasné, že tímhle to skončí. Dosáhli jsme výšky možná pět a půl tisíce metrů. Každý metr navíc by však byl risk na hranici života a smrti. A Huascarán slitování nezná. Obzvlášť, jde-li o Čechy. A tak jsme pořídili fotku z místa, kde náš pokus skončil, a ve vyšlapaných stopách vyrazili zklamaně zpět.

Dolů to šlo bez problémů a brzy jsme protnuli místo, kde jsme strávili noc. Vzali jsme pytel s odpadky, který jsme zde předtím zanechali, a pokračovali zpátky k chatě. Šlo to hladce, a to se ukázalo být největším problémem. Jak známo, sestup bývá nebezpečnější než výstup. Už jen kvůli jistému uspokojení a podcenění. A právě to se mi vymstilo. Chvilka nepozornosti a laxního přístupu, kdy jsem zvolil špatnou cestu, a hora mi dala památku na rozloučenou. Na kluzkém kameni se mi smekla mačka, záhadným způsobem jsem se ve vzduchu otočil a hlavou dopadl přímo na jediný ostrý kámen, který tam byl. V první chvíli jsem myslel, že se mi nic nestalo. Libor přiskočil a také si ničeho nevšiml. To už jsem si ovšem sáhl na hlavu. Když jsem se na ruku podíval, byla celá od krve. I přes šátek ze mě valilo krve jak z vola. V tu chvíli jsem se celý rozklepal. Zaplaťpánbů, že tady byl Libor se mnou. Vše omrkl, ujistil mě, že to sice je na jeden, možná dva stehy, ale nic vážnějšího. Ránu mi vymyl, vydezinfikoval a také krvácení se podařilo zastavit. V obličeji a na nose jsem navíc měl ještě pár viditelnějších památek. Od té chvíle jsem už sestupoval mnohem opatrnějším způsobem a dolů do vesnice jsme se bez problémů dostali ještě téhož dne. Znovu se však ukázalo, co jsem už zmínil. Huascarán Čechy zkrátka v lásce nemá.

Peruánská pohodička

Huallanca

Z Huarazu to šlo nejprve dosti ztuha. Zřejmě i proto, že neúspěšnému výstupu navzdory jsme si udělali dvoudenní mejdan. Dva dny stačily k tomu, aby si tělo automaticky přivyklo na zhýralejší životní styl a fyzicky se „vypnulo“. A tak jsem ho musel hodně rychle nastartovat. První den byl naštěstí spíš zahřívací a šel jsem veskrze po rovince. Ale radost z pochodu se zrovna příliš neprojevovala. Náladu jsem si zlepšoval ustavičnou konzumací sladkostí. Cukr zabíral a do tmy už jsem byl v pohodě. Pak mou dnešní válku se sebou samým ukončili peruánští policisté. Zastavili u mě auto a se slovy, že cesta je v těchto místech příliš nebezpečná, mě naložili a odvezli do pár kilometrů vzdálené vesnice. Poprvé v životě jsem si tak vyzkoušel delší jízdu v policejním autě bez toho, že bych byl zatčen nebo převážen na

Corrida, tentokrát ve zcela jiném, klasičtějším podání – v uzavřené aréně, Chavin de Huantar.

záchytku. Tyhle neblahé zkušenosti by se totiž v mém životopise rozhodně našly. Má minulost měla ke spořádanému životu zatraceně daleko. A já jsem navíc svým nezřízeným chováním průsery doslova vyhledával. Jako by mě bavilo žít život na hraně, ať už to bylo v jakémkoliv směru.

Na hraně svých možností jsem však v současné chvíli musel především pochodovat kupředu. Dalších několik dní jsem se monotónně hnal vpřed a cestou omrkl archeologické naleziště v Chavínu. Mou pozornost však třetího dne odpoledne upoutal rámus a hudba, linoucí se z jedné vesnice poblíž mé trasy. A tak jsem zabočil a vydal se na průzkum. Bylo zapotřebí prodrat se davem. Jakmile se mi to povedlo, uzřel jsem dřevěnou ohradu, postavenou pro corridu. Tentokrát pro tu klasickou, v aréně, při které normálnímu člověku nehrozí konflikt s býkem. Takovou kulturní zajímavost jsem si nemohl nechat ujít a rychle jsem se dral kupředu. Bylo obtížné najít nějaké místo, ze kterého by bylo dobře vidět. Provizorní tribuna, která zde byla postavena, už byla celá narvaná k prasknutí. Ostatní si našli jinou možnost. Kolem

arény přistavili několik aut, ať už osobáků, či nákladáků, a vše pozorovali z jejich střechy či korby. Další si pak museli vystačit jen s tím, že si stoupli na prázdnou basu od piva. Já jsem se musel spokojit s mezerou mezi dřevěnými prkny, kterou jsem viděl do arény. Všude okolo mě teklo pivo proudem, tentokrát jsem se mu však hodlal vyhnout obloukem a odmítal jsem sklenky, které se mi Peruánci snažili vnutit.

Tento druh corridy byl úplně jiný. Bylo to vlastně tak trochu divadlo. Toreadoři postupně měnili své převleky. Jednou se navlékli do kostýmu klaunů, podruhé zase znázorňovali důchodce. Účelem zkrátka bylo lidi pobavit. Rozhodně se však ani tentokrát nejednalo o žádnou krvavou zábavu. Je pravda, že všichni ze tří býků chlapce slušně prohnali a jeden nešťastník dostal na zemi hodně slušně naloženo. Ale to už je ono riziko, když člověk vstupuje do arény. Je to pravda trochu barbarská zábava. Nutno však podotknout, že ani jedno ze zvířat neutrpělo žádnou fyzickou újmu. Jakmile bylo po představení, býk byl nahnán zpátky do dobytčáku a tím zábava skončila. Trávit večer s namol opilými vesničany se mi nechtělo, a tak jsem se přesunul o dvě vesnice dál, abych měl v noci klid.

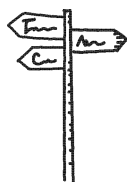
Útočiště jsem našel ve vesnici s krkolomným názvem – Quinhuaragra. V té jsem se nazdařbůh potloukal mizerně osvětlenými uličkami. V nich mě nejprve překvapila místní kapela, sestávající ze dvou asi čtyřletých dětí – holky a kluka. Jako nástroje jim v tomto případě posloužily plastové kýble a pár klacků. Zatímco jsem sledoval děti, přimotala se ke mně babička z protějšího domu a za chvíli mi nabídla pokoj k přespání. Nejprve jsem myslel, že si chce přilepšit a za pronájem na noc si něco řekne. V tomto případě bych i velice rád podpořil obyčejné lidi. Jenže velmi záhy mi došlo, že k ničemu takovému se neschyluje. Byla to jen další ukázka vstřícnosti místních lidí. Staří manželé, kteří spolu obývali dům, byli ochotní až přespříliš. Nejprve mi byl ukázán jeden pokoj, a když jsem jej odsouhlasil jako vyhovující, začala

ho babička uklízet. Po nějaké chvíli však naznala, že to není ten pravý a že má ještě jeden, který vypadá lépe. Bude tedy pro hosta vhodnější. A tak se pustila do úklidu druhé světnice. To už jsem se znovu cítil trapně.

Pokoj byl brzy zameten a uklizen. Byla přinesena snad každá deka, kterou v domě měli, abych snad nemrzl. Následně byly ještě zlikvidovány pavučiny a celý pokoj vystříkán repelentem, aby mě neobtěžoval hmyz. Závěrem přišel na starý stůl ubrus a bylo hotovo. Poté paní vyslala manžela do pekárny, aby koupil pečivo k večeři, protože vzhledem k návštěvě ho doma není dostatek. Už dobře vím, že nemá smysl proti těmto projevům dobroty jakkoli protestovat. Když už se tihle lidé rozhodnou člověka pohostit, udělají to se vším všudy a využijí veškeré své možnosti, aby se cítil co nejlépe. K večeři mě pohostili nejen pečivem, ale i těstovinami s kuřecím masem. Usadili mě do jídelny, k velkému stolu, kam bychom se bez problémů vešli všichni tři. Ale ne. Manželé se zašili do malinkého kamrlíku vedle kuchyně, aby mě snad svou přítomností nerušili od jídla. Přisedli si až poté, co jsem všechno snědl. Svou pohostinnost chtěli holt ukázat v tom nejlepším světle. Nutno podotknout, že tohle se jim povedlo na jedničku. Není divu, že v takovém prostředí jsem následně neměl problém spát celých dvanáct hodin.

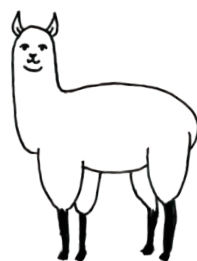
Nebylo žádné překvapení, že jsem se další den cítil plný sil. A to bylo jen dobře. Pokud jsem chtěl navečer dosáhnout města Huallanca, které bylo vstupní branou do pohoří Cordillera Huayhuash, měl jsem před sebou kolem padesáti kilometrů. A to je v Andách porce víc než slušná. Cestou skrz hory jsem potkal všelicos. Nejprve to byla téměř kompletně opuštěná vesnice, kde z původních několika desítek domů bylo osídlených už jen pár. Místní škola, která ještě před několika lety zřejmě fungovala, nyní jen zarůstala a také náměstí se pomalu rozpadalo. V jeho okolí i na něm se dnes už jen pásly ovce. Cestou dál už nebylo vůbec nic, jen pár pasteveckých bud. Krajina tady silně připomínala

svou atmosférou Rumunsko. Stejně tak vybavení skromných přístřešků podél cesty. Do jednoho z nich jsem nakoukl. Nebylo tam nic, co by mě překvapilo. Vícero ovčích kůží, dřevěná palanda a kus plechu, který se zřejmě v noci používal, aby ucpal dveřní otvor. Jednoduše – bylo to naprosto nejskromnější obydlí. Zkratku skrze hory jsem úspěšně zvládl a po přibližně pětadvaceti kilometrech se napojil na silnici. Tou jsem se vyhoupl až do průsmyku ve výšce čtyři a půl tisíc metrů a poté stereotypním, čtyřhodinovým postupem kupředu dosáhl města Huallanca. To znamenalo jediné. Jeden z údajně deseti nejhezčích treků světa, který vedl pohořím Huyahuash, byl už na dosah ruky.

Huyahuash trek

pohoří Cordillera Huyahuash

Klasická trasa pohořím Cordillera Huyahuash měří kolem sto dvaceti kilometrů a člověk se musí opakovaně vyškrábat do průsmyků v pětitisícových výškách. Při tom všem na něj dohlíží Yerupajá, druhá nejvyšší hora země a vrchol běžným smrtelníkům zapovězený. Celý okruh pohořím se jde standardně dvanáct dní, ovšem četl jsem o Češích, kteří jej zvládli za devět. Já jsem však celou trasu absolvovat neměl, jen zhruba polovinu. A sám jsem byl zvědavý, co to se mnou udělá. Nemohl jsem si dovolit strávit tady polovinou treku šest dní. Ani si příliš nedovedu představit, že by mi šedesát kilometrů trvalo tak dlouho. Ale jak přesně náročná trasa mě čeká, jsem předem mohl jen sotva odhadnout. Navíc jsem se na začátek treku musel dopravit vlastníma nohama a nikoliv terénním autem, jako všichni ostatní

turisté. Při odchodu z města Huallanca mi sice nabízel taxikář svezení za zhruba tisícovku, ale to jsem s díky odmítl. A tak mě čekal tvrdý nástup. Trek pro mě prakticky začal o něco dřív.

Protože jsem vyrazil příliš pozdě, neměl jsem šanci urazit vzdálenost na začátek treku za světla. Byl jsem sice odhodlaný dojít to i za tmy, avšak mé odhodlání nakonec vzalo za své. To když mě u úplně posledního domku, který po cestě k pohoří byl, oslovil místní indiánský farmář. Ten mi domlouval, abych se za tmy nepouštěl dál, a nabídl mi místo ke stanování na svém pozemku. Byla to jedinečná příležitost proniknout zase o kousek dál do života prostých lidí. Navštívil jsem za svou cestu už dost peruánských domácností, avšak až do této chvíle měly všechny elektřinu a většinou i tekoucí vodu. Tohle bylo něco úplně jiného. Zdejší domov sestával vlastně ze dvou oddělených domků. Jeden byl určen pouze pro spaní a uložení oblečení. Druhý, menší, sloužil jako kuchyň, jídelna a denní místnost v jednom. Pouze tady se totiž dalo v případě potřeby rozsvítit. I peruánští indiáni jdou s dobou, a tak střechu malého domku z hlíny a kamení zdobil ještě

*S indiánskou rodinkou, u které jsem strávil noc
nedaleko pohoří Cordillera Huyahuash.*

navíc solární panel. Ten nabíjel velký akumulátor, který v případě potřeby posloužil jako zdroj elektrické energie.

Zbytečně však energii zřejmě nevyužívali, protože při večeři se zde svítilo svíčkami. Za což jsem byl poměrně rád. V chabém světle totiž alespoň nebyly vidět mé grimasy a trápení s večeří. Věřím, že mi bylo v dobré víře naservírováno to nejlepší, co bylo k dispozici. Bohužel jsem to odhadl na hovězí jazyk nebo nějakou podobnou laskominu. Neměl jsem odvalu se na to ani zeptat. Naučil jsem se během cest nebýt v jídle příliš vybíravý, jenže tohle bylo i na mě moc. A tak jsem zavzpomínal, jak mě táta jako malého nutil sníst všechno, co bylo na talíři. Jakékoliv maso, které nebylo libové, mi totiž nebylo po chuti už odmala. A tak jsem se vzpomínkou na dětství všechny tři kusy masa, ať už to bylo cokoliv, postupně a na sílu polkl. Při tom mě sice pokaždé slušně natáhlo, ale nakonec vše zůstalo v žaludku. Dost se mi ulevilo, protože urazit své hostitele tím, že bych nesnědl vše, co jsem dostal, bych opravdu jen velmi nerad.

Výhodu brzkého vstávání společně s mými hostiteli jsem příštího dne využil naplno. Snažil jsem se co nejvíce nakopnout krok a kolem druhé odpolední jsem byl u východího bodu treku. Zbývalo asi pět hodin světla. Za tmy tady rozhodně nemá smysl chodit, protože se jedná o absolutní pastvu pro oči, kdy si člověk musí užívat okolní přírodu. Pustil jsem se do toho s vervou a hodlal využít zbytek denního světla naplno. Po překročení prvního průsmyku jsem doslova předběhl skupinu zřejmě nepříliš zkušených trekařů a valil se sebevědomě dál. Jenže se podezřele začala zatahovat obloha. To v těchto horách rozhodně nevěstí nic dobrého. Navíc jsem sešel z cesty a k prvnímu oficiálnímu tábořišti se blížil lehkou oklikou. Tady je potřeba objasnit, jak to na tomto treku funguje. V pohoří Cordillera Huyahuash stále žijí komunity místních, tak jako po desítky či stovky let předtím. A každá tato komunita vybírá za průchod svým územím poplatek v určité výši. Za celý okruh takto všechny místní komunity od

každého turisty vyberou kolem dvou tisíc korun. A to už není zrovna málo. Především to však z mého pohledu kazí celkový dojem z těchto nádherných hor. Každých deset patnáct kilometrů totiž člověka „nahání“ nějaký výběrčí. Hned na prvním stanovišti jsem skutečně naháněn byl. Protože jsem kráčet mimo značenou cestu, ihned jsem upadl v podezření, že se snažím vyhnout placení. Madam s bločkem mě spatřila a hned si to hnala za mnou do stráně navzdory tomu, že jsem směřoval dolů, přímo k ní. Její fanatické chování mě dost naštválo. Tohle mi opravdu nepřišlo normální, a když ke mně doběhla, suše jsem oznámil, že nezaplatím, a kráčet jsem klidně dál. Peruánka se mohla zbláznit a řvala na celé kolo. Až když jsem tasil peněženku, uklidnila se.

Je sice pravda, že na každém kempovacím místě může člověk využít travnaté plochy pro postavení stanu, ale těch je v horách i mimo ně opravdu dost. Já jsem tudy jen prošel a rychle mířil do dalšího průsmyku. Do tmy jsem musel být u jezera Carhuacocha. Jenže to už se počasí definitivně podělalo a spustil se déšť. Po

chvíli mi došlo, že kapky jsou nějak velké. On to totiž tak úplně déšť nebyl, spíš podivná směs, od všeho něco – déšť, kroupy a sníh. K tomu se bleskově ochladilo. Takhle vyso-

*Ale gringo, tohle jsou
přece alpaky, a ne lamy.*

ko jsou hory zrádné a počasí se mění v řádu minut, to je známá věc. Břečka, která padala z nebe, navíc totálně rozmočila cestu až k jezeru a místy to tak bylo pěkně o držku. Dával jsem si sakra majzla, ještě jsem měl v živé paměti svůj pád na Huascaránu. K jezeru jsem to stihnul tak tak. V prvním z tamních domků se mi navíc dostalo pomoci. Ochotná Peruánka mi v dešti pomohla rychle postavit stan a ještě jsem si mohl u ní v domě v klidu uvařit. Když se navíc o chvíli později vrátil její syn a manžel, strčili mi do stanu ještě dvě ponča, aby mi náhodou nebyla v noci zima. Těsně před usnutím, když už jsem byl zachumlaný ve stanu, se najednou ozval rachot, jako kdyby kousek vedle mě spadlo dopravní

letadlo. To právě Yerupajá poslala do údolí lavinový pozdrav, aby dala jasně najevo, kdo je tady královnou.

Probudil jsem se do mnohem hezčího počasí. Bylo polojasno a v mlze a oparu už zůstávaly jen nejvyšší vrcholky ledovců. Vypálil jsem směle kupředu, ale zanedlouho poté přišla nucená pauza. Chabá snídaně a nedostatečné zavodnění mě ve vysoké výšce dostihly, a tak jsem si ještě během dopoledne stříhnul pauzu na doplnění energie, při které jsem se zároveň prožil čajem z koky. Tomu jsem už dávno přišel na chuť a bez něj jsem si teď často svůj den ani nedokázal představit. Následovala kličkováná mezi menšími horskými jezery. Počasí se stále tvářilo velmi neurčitě. A pak jsem se najednou protáhl skalní soutěskou a přede mnou se objevilo jezero Carnicero, další z vrcholů treku. Obloha se najednou vyjasnila. Na hladině se objevil nebesky čistý odraz nejvyšších vrcholů Huyahuashe. Pozvedl jsem hlavu od vodní hladiny a opravdu, všechny mocné štíty se pyšně tyčily přede mnou. Andy právě odhalily jednu z nejúžasnějších scenérií, jakou dokážou nabídnout jen ony.

Všemu tomu dominovala Yerupajá a Siula Grande. A právě k druhé jmenované se váže neskutečný příběh z roku 1985. Vznikla o něm kniha, a na jejím základě dokonce i film. Autorem je Joe Simpson, horolezec, který příběh prožil se svým parťákem Simonem Yatesem. Tito dva se už zmíněného roku pokusili o prvovýstup západní stěnou. Což o to, ten dopadl úspěšně. Komplikace však přišly na sestupu, kdy si Simpson zlomil nohu. Yates se ho přesto pokoušel postupně spouštět na laně dolů. To se dařilo do chvíle, kdy Simpson uvízl pod převisem a Yates neměl nejmenší tušení, co se s ním stalo. Aby zachránil alespoň sebe, byl nucen lano přeříznout a tím kolegu definitivně odsoudit k smrti. Neuvěřitelný příběh tady ale teprve začíná. Joe Simpson totiž pád přežil a co víc, i se zlomenou nohou se nakonec dokázal doplazit až zpátky do základního tábora. A tak

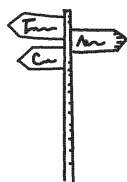
Mohutné ledovcové štíty pohorí Cordillera Huayhuash.

mohla následně vzniknout kniha, která nese příznačný název *Setkání se smrtí*.

Odtrhl jsem se pohledem od ledovců a vzpomínky na tento příběh vytěsnil z mysli. Čekala mě další pasáž. Brzy jsem musel vysolit další poplatek, leč tentokrát byl chlápek, který jej vybíral, mnohem příjemnější. Ale opět jsem se tady nijak nezdržoval, cítil jsem se skvěle a pelášil jsem rovnou do dalšího průsmyku v pětitisícové výšce. Cestou jsem téměř proletěl kolem trojice mladíků, kterým už dech nestačil, a „přebral“ jim toulavého psa, který je doprovázel. Za jeho zběhnutí jsem jej následně při přestávce odměnil polovinou rybí konzervy, čímž, jak jsem doufal, byla upevněna jeho věrnost ke mně. Společně jsme, oba s vyplaštěným jazykem, dorazili do průsmyku nad jezero Viconga. Během následného sestupu se pak naše pouto pokusila zpřetrhat mladičká pasačka lam. Holčička, možná pětiletá, mě nejprve vyškolila v poznávání jednotlivých druhů zdejšího tradičního zvířete. Když jsem položil otázku, zda tohle všechno jsou její lamy, přičemž jsem ukazoval na obrovská stáda okolo, odvětila, jako bych byl ten největší hlupák na světě: „Ale gringo, tohle jsou přece alpaky a ne lamy,“ přičemž nechápatě kroutila hlavou, co to ten bílý blbec vypustil z pusy. Pak se jí zalíbil toulavý pes, který se ke mně přidal, a pokusila se přivázat si ho lanem, které držela. To měla být náhražka vodítka. Mávl jsem nad tím rukou se slovy, že si ho může klidně nechat, a šel jsem dál. Psovi se to však příliš nezamlouvalo, po chvilce se vysmekl a začal mi znovu dělat společnost.

Zakrátko se ale stejně vypořádal neznámo kam. Asi mu došlo, jak lacino jsem se ho hodlal vzdát. V tu chvíli už jsem za sebou měl prakticky polovinu okruhu a bylo načase ustupovat do města Cajatambo. A to rozhodně neměla být žádná lehoulinka procházka. Ještě než jsem zamířil k odbočce, překvapili mě dva kluci na koních. Vypadali dost zbídačeně a prosili, zda bych neměl něco

k jídlu. Nevím, zda jsou tady v horách zvyklí žebrat od turistů, ale bylo mi to vlastně jedno. Byla zima a tihle kluci určitě neměli lehčí život než já. A tak jsem zalovil v batohu a rozdál, co jsem ještě měl – každému po jedné rybí konzervě a malém balíčku sušenek. Pak už mi nezbývalo než nakopnout pořádně krok a překonat zbývajících pětadvacet kilometrů. Nebyl to žádný med, ale celou cestu se šlo z kopce, což po opakovaném škrábání se do vysokohorských průsmyků bylo alespoň zdánlivě pohodlnější. Jen kolena jako obvykle trpěla. A protože jsem odmítal zalehnout dříve, než dorazím k městu, pochod se nakonec protáhl až téměř do půlnoci, kdy jsem naprosto vyčerpaný zaplul do spacáku kousek před městem.

Restart

Barranca

Celé čtyři dny jsem sestupoval až k hladině moře, do pobřežního města Barranca. Až konečně tady, po sto čtyřiceti dnech chůze, jsem si hodlal dopřát alespoň den odpočinku. Už jsem po něm opravdu toužil. Potřeboval jsem se trochu restartovat. Našel jsem si pokoj s terasou a výhledem na moře a celý den jsem jen likvidoval žaludek vším, co mi přišlo pod ruku. Ovšem mé zažívání na takový šok asi nebylo připraveno. Druhý den při odchodu jsem mu navíc ještě přidal. Posledním hřebíčkem do rakve mého trávicího traktu byly oslavy 35. výročí vzniku zdejší provincie a obrovský, několikapatrový dort, který tu krájely místní ženy a následně ho rozdávaly zdarma. Já jsem si dal rovnou třikrát. Holt typický Čech. Je to přece zadarmo a stejně by to jinak sežral někdo jiný. Jenže to už v kombinaci se

včerejškem bylo na žaludek příliš a uvnitř mého těla se spustila pořádná bouře.

Vypadl jsem ze slavicího davu, a zatímco jsem trpěl pořádnými křečemi, snažil jsem se dostat z hlavních ulic na prašnou cestu za městem. Velice dobře jsem totiž tušil, že to, co nastane, nechci prezentovat nikde na veřejnosti, ba třeba ani u hlavní silnice. Podobná situace se mi už přihodila, a dokonce i na cestách. Před dvěma lety v Černé Hoře jsem si hned zrána snažil zvednout hladinu cukru, a tak jsem do sebe během pár minut nalil dva litry koly. Ta hromada cukru vydráždila tehdy můj žaludek natolik, že jsem se brzy kroutil stejně jako nyní a posléze jsem celé dva litry vyvracel někde vedle plotu. Toho jsem nebyl ušetřen ani nyní. Než abych se trápil, rozhodl jsem si pomoci. Strčil jsem si prsty do krku a na okraji pole ze sebe dostal vše, co mě uvnitř trápilo. Nejviditelnějším důsledkem mého obžerství tak nakonec byly zbytky zvratků, které ulpěly na mé botě. Avšak nepoučil jsem se, a jakmile se mi večer udělalo lépe, znásilnil jsem si žaludek v ulicích menšího města rovnou třemi hamburgery, spláchnutými láškou vína.

Nemohu to říci jinak: ráno už jsem na sebe byl opravdu narsaný. Nebylo mi nikterak zle, ale přestávalo se mi líbit, jak se poflakuji a věnuji se alkoholu a přejídání více než cestě. Už jsem se „restartoval“ skoro tři dny, a to bylo až až. A tak jsem si slíbil, že včerejškem to skončilo. Jenže osud tomu chtěl, abych to znovu porušil. Směřoval jsem do liduprázdné pouště. Jenže než jsem tam došel, objevil se občas u cesty domek. A právě partička tří lidí, sedící na verandě jednoho z nich, znovu povolala má játra do zbraně. Ačkoliv to jako obvykle začalo nevinně. Jen mě chtěli pozdravit, a tak na mě zakřičeli, když jsem procházel kolem. Pouze jsem zamával na pozdrav a hasil si to dál. To je však neuspokojilo a snažili se mě i dál nalákat k sobě. A tak jsem otočil krok a na chvíli se u nich zastavil. Okamžitě jsem měl v ruce sklenku s pivem. No co, jedno pivo si s nimi vypít můžu, to není žádný hřích,

Pouštní město Caral, staré pět tisíc let, což z něj činí nejstarší svého druhu na americkém kontinentu, Caral.

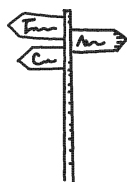
přemítal jsem v hlavě. Jako bych už za ty roky nevěděl, že jedním to nikdy nekončí.

Stala se z toho jedna z největších párty, které jsem tady zažil. Všechna piva, která byla v domě, brzy zmizela. To však nebyl žádný problém. V Peru bleskurychle zařídíte cokoli. A to platilo i o pivu. Peruánci zkrátka zavolali svému známému taxikáři a ten jim obratem z města dovezl další dvě basy. A tady je třeba podotknout, že lahvička tady nemá půl litru, ale šest set padesát mililitrů. O to větší to byl problém. Nebylo nás totiž zase tolik. Všechno směřovalo k jasnému průseru. Přemluvili mě, ať zůstanu do rána, že přespát můžu klidně na terase ve spacáku a ráno bude snídáně, po které mohu vyrazit dál. Už jsem byl v dobrém rozmaru, takže jsem neprotestoval. Navíc někdo donesl smažená kuřata a další vytáhl obří bedny, aby se mohla pouštět hudba. Místní byli velmi ochotní a nechali mě pustit i mou vlastní muziku. A tak peruánskou poušť zněly i Tři sestry. Co jiného si taky pustit k takové chlastačce. Skončili jsme až v pozdních večerních hodinách.

Už v noci na terase jsem měl hroznou žízeň, ale všechny mé věci, včetně bot a batohu s pitím, byly radši schované v domě. A tak mi nezbývalo než se pokusit znovu usnout. Za prvního světla jsem se však už probral definitivně. V tu chvíli mi teprve bylo řádně zle. Bosky jsem se dobelhal na záchod vedle domu. Nebyl to záchod, na který jsem zvyklý. Byla tam mísa, to ano. Vedle ní stál sud s vodou, ze kterého se brala voda na splachování. Nezajímalo mě, odkud voda pochází a jak dlouho tam stojí. Zabořil jsem svou, kocovinou likvidovanou hlavu pod hladinu, abych se trochu probral. Zároveň jsem se modlil, aby zbytek vstal co nejdříve a já se dočkal slibované snídani. Třeba taková vajíčka by po ránu bodla, snil jsem. Jenže to jsem se přepočítal. Peruáncům bylo ráno snad ještě hůř než mně. Po probuzení prohodili sotva pár slov, všichni naskákali do auta a odjeli se nasnídat do města. Já jsem zůstal sedět na terase sám, jen s taškou jahod, které mi včera natrhali. Sebral jsem se a doplazil se k fotbalovému hřišti uprostřed malé vesničky. Tam jsem si sedl doprostřed hřiště a začal se ládovat jahodami s myšlenkou, že teď se mi chce opravdu umřít. Čerstvé jahody na opilecký žaludek nebyly rozumnou volbou. Každý si asi představí důsledky této kombinace, jejíž popis raději vynechám. Realitou však zůstává, že právě tahle brutální kocovina úspěšně dokončila můj restart. Byl jsem dokonale připraven na další cestu.

A tak jsem se mohl konečně soustředit na to, proč jsem se v této poušti vlastně ocitl. Nedaleko odsud ležely v nehostinné krajině zbytky první civilizace na území Ameriky. Kultura Caral, jejíž jméno nese také zdejší starověké město, zde sídlila před pěti tisíci lety. Byl to nanejvýš zajímavý národ stavitelů pyramid, kterých zde zbudovali celých dvaatřicet. A to dokonce o celých pět set let dříve, než vznikly slavné pyramidy v egyptské Gíze. Celkově se jednalo o fascinující kulturu. Už jen proto, že se dokázala usídlit ve vyschlé a naprosto nehostinné krajině. Byť zde kdysi zřejmě bylo poněkud jiné klima a je pravděpodobné, že

v blízkosti osídlení protékala řeka. Kuriozitou ovšem je, že tato civilizace byla zřejmě naprosto mírumilovná. Nikdy se zde ne-nalezly žádné zbraně, žádná těla zohavená bojem, zkrátka nic, co by nasvědčovalo jakémukoliv používání hrubé síly. Jedná se o naprostý unikát, obzvlášť v době, kdy tato civilizace vznikla.

Město králů

Lima

Pochod po pobřeží patřil k tomu absolutně nejnudnějšímu z celé cesty. Nebylo tu nic hezkého k vidění. V lidských představách se pod pojmem pobřeží možná vynoří krásné pláže, pohoda a popíjení mojita na lehátku, ovšem tohle zdaleka není realita Peru. Je to jen prach, špína a chudoba. A cestě na depresi nepřidávalo ani počasí. Celé dny bylo ponuro a zataženo, ovšem nijak to neovlivnilo zdejší dusné klima. A tak jsem se zpocený blížil k hlavnímu městu, zatímco atmosféra kolem mě byla čím dál temnější ze všech možných úhlů pohledu. Rozhodně nic ani v nejmenším nenaznačovalo, že se blížím k místu, které bylo před necelými pěti stoletími založeno pod názvem Město králů. Cesta k Limě, ať už byla jakákoliv, měla rozhodně daleko ke královské vznešenosti.

Z předměstí Limy je chudoba cítit již na první pohled.

Jak jsem se blížil k desetimilionové metropoli, bylo také čím dál těžší hledat nocleh někde mimo ubytovací zařízení. Dva dny předtím, než jsem tam dorazil, se to ještě povedlo. Odbočil jsem do pole s kukuřicí, kde jsem se několik desítek minut motal mezi klasy. Nakonec se mi příbytkem stal stojan na sušení sena, přes který byla přehozená plachta. Obojí dohromady posloužilo jako skvělá náhrada stanu. Alespoň jsem si to myslel, když jsem usínal. Ranní probuzení, kdy mě místní farmář budil tím, že mi klepal mačetou na nohu, by mě už ani nerozhodilo. Chtěl jen vědět, jestli jsem vůbec živý. Ovšem následně jsem zjistil, že nenocovat v uzavřeném stanu se v těchto nízkých polohách nevyplácí. Jeden obří štípanec, snad velikosti popelníku, mi zdobil čelo. Druhý byl ještě lepší. Šel přímo pod ret, takže jsem měl polovinu huby naprosto oteklou. Ponejvíce jsem v tu chvíli připomínal jistého poslance, syna našeho bývalého prezidenta.

S takto dočasně upraveným vzhledem jsem se vrátil zpět na hlavní cestu. Osídlení pomalu houstlo a s ním také přibývalo neuvěřitelného bordelu okolo cest. Všechn hnuš hlavního města končil na těchto periferiích. Člověku stačilo nadechnout se, aby jej ucítil. Tato místa jsou temnou stránkou každého velkého jihoamerického města. Nebyl to však jen smrad zkaženého jídla

a zdechlin, který mě provázel. Toto všechno zde bylo i k vidění. S hromadami odpadků by se člověk ještě smířil, ale některé výjevy byly smutné a nechutné až ke zvracení. Normální mrtvola psa by mě snad už ani nezarazila, podél cest jsem je vídal pravidelně. Tady jsem však viděl psy, kteří byli zkrátka zabiti a odvezeni sem, kde jsou odsouzeni uhnít spolu s odpadem Limy. Jeden pes narvaný v průhledném plastovém pytli byl pohozen těsně vedle cesty, opodál jiný, s nohama ještě svázanýma drátem. Radši jsem si ani nepředstavoval, jaký byl konec jejich života. Jen jsem se mlčky snažil vstřebat tuto vizuální realitu.

Těmito kulisami jsem dokráčel až k jednomu ze slumů na okraji města. Byl už večer. Z toho jsem neměl nijak dobrý pocit, ale cesta k městu vedla skrz. Téměř na všech oknech byly mříže. A v uličkách mrtvolné, zlověstné ticho. To nikdy nevěstí nic dobrého. Ulice, kde si večer normálně hrají děti, jsou známkou jistého bezpečí. Zato vylidněná ulice poukazuje na pravý opak. Zbystřil jsem a zároveň jsem si uvnitř trochu vyčítal, že jsem se vydal tudy. Šlo to i jinou cestou. Sice podél silnice, ale bylo by to bezpečnější. Jenže vyhledávat vzrušení za každou cenu, to je zkrátka moje. Nemůžu si pomoci a jednou na to šeredně doplatím. Jenže tentokrát se tak nestalo. Úspěšně a velice rychle jsem se proplížil prašnými uličkami v pohasínajícím světle pouličních lamp. Najednou jsem se vymotal z bludiště domků a stanul na vrcholu kopce, v jehož svahu byly postaveny. Otevřel se mi výhled na miliony světél. Ta pode mnou zářila do dále. Takhle z výšky a ve tmě skutečně toto místo vypadalo jako město králů.

Ranní realita se už však příliš královsky nejevila. Hned když jsem ráno vylezl z laciného hostalu, upoutala mě hrstka venezuelských uprchlíků. Byla to celá rodina se dvěma malými dětmi. Stejně jako tisíce dalších utekli kvůli hladu a bídě z rodné země hledat štěstí jinač. Jak to tak ale vypadalo, zatím ho příliš nenašli. Před nějakým tím pátkem mi lidé z Česka poslali výměnou za pohledy nějakou tu korunu na cestu. Byl jsem už předtím pevně

rozhodnut, že si ty peníze nenechám. Své chlastání u cesty zvládnou ještě dozajista financovat z vlastní kapsy. A protože jsem měl peníze v hotovosti připravené právě na chvíli, kdy potkám nějaké venezuelské uprchlíky, odpočítal jsem zhruba polovinu obnosu, přibližně dva tisíce, a strčil je mámě s dítětem do ruky. Ta vyvalila oči, když uviděla, kolik jsem jí právě věnoval. „To vám posílají lidé z České republiky,“ povídám. Celá rodinka mi téměř sborově děkovala. Já jsem se jen usmál a s pocitem, že jsem udělal dobrou věc, jsem pokračoval dál. Nořil jsem se čím víc do křivolakých uliček hlavního města. Cestou jsem byl dokonce svědkem dopravní nehody, dá-li se to tak nazvat. Terénní auto trochu prudčeji přibrzdilo před přechodem a za ním jedoucí tuk-tuk do něj napálil. Auto pochopitelně zůstalo nepoškozené, zatímco tuk-tuku se vysypalo celé přední sklo. Oba řidiči vylezli, ten poškozený jen mávl rukou, oba nasedli zpět a pokračovali si každý po svém.

Stmívalo se a já se blížil k centru, kde jsem měl rezervované ubytování. V tak velkém městě jsem odmítal ponechat cokoliv náhodě. Jenže abych to neměl tak jednoduché, rozhodl se mě osud opět trochu podráždit. Když jsem ke svému ubytování v soukromí dorazil, našel jsem jen nefunkční zvonek, zamčenou bránu a za ní dům se zhasnutými světly. Problém byl rázem na světě. Dvacet minut jsem se marně snažil dobýt dovnitř. Když jsem naznal, že je to marné a stejně zde nikdo není, nezbývalo mi než se poohlédnout po jiném řešení. Ale to už se všechno začínalo tak trochu srát, říkám si zpětně. Pomalu se mi vybíjel mobil, kde jsem měl mapy, a ve chvíli, kdy jsem jej hodlal napíchnout na powerbanku, došel jsem ke zjištění, že nabíjecí kabel zmizel. Já blbec jsem ho někde nechal. A tak jsem zůstal uprostřed desetimilionové metropole bez ubytování, telefonu i mapy. Byla to spíš nepříjemnost než reálný problém. O chvíli později jsem na ulici sehnal náhradní kabel a všechno se rychle vyřešilo. Přitom jsem stihl přispět na charitu pro děti a převést slepého pána přes přechod. Karma mě asi chtěla mít právě v těchto místech a ne

zalezlého v mém původním ubytování, řekl jsem si a hodil předchozí problémy za hlavu.

Ubytoval jsem se v hostelu v historickém centru. To v Limě není nejdražší a nejluxusnější částí města, jak jsme na to často zvyklí. Nenatrefíte zde na hromady restaurací, obchodů se suvenýry a hotely na každém rohu. Tím nechci ani zdaleka říci, že je zde úplně mrtvo. To pochopitelně ne. Ovšem většina nočního života a života obecně se soustřeďuje ve čtvrti Miraflores, několik kilometrů odsud. Tam se také míří ubytovat největší množství turistů. Ovšem poslední, po čem jsem toužil, by byla v tuto chvíli nějaká peruánská párty. A tak jsem zanechal batoh na ubikaci a vydal se zkoumat okolí. Koloniálních památek jsou zde desítky. V blízkosti některých jsou však místa a uličky, do nichž zabloudit nechcete. To, že člověku na ulici bez problému nabídnou drogy, není nic překvapivého. Děje se to běžně v jakémkoli městě, kde je větší koncentrace turistů. Navíc drogová turistika není v Jižní Americe nic nového, už kvůli snadné dostupnosti kokainu. Do takových experimentů jsem se však radši nepouštěl, byt' se mě přímo na ulici snažil dealer uhnat.

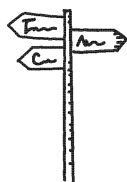
Tohle se ovšem děje v hlavních ulicích, kudy proudí davy turistů. Jakmile však člověk zmizí z míst, kde se pohybuje největší množství lidí, uličky se značně změň. Přibývá odpadků na ulicích a ani světlo pouličních lamp není tak jasné. Právě do takových koutů jsem se zatoulal, jelikož jsem byl přesvědčený, že jdu do normální části historického centra. Ovšem okolní kulisy už mi prozrazovaly, že jsem se ocitl někde, kde bych asi neměl být. Centrum má totiž určitou „slepou část“, kde se shromažďují nejruznější živly. Zloději a šlapky především. Někdy i kombinace obojího. Sice jsem na vlastní oči viděl, jak policisté místní lehké děvy vykazují od hlavní cesty, ale bylo to pramálo platné. Opodál se pak jedna z nich přimotala přímo ke mně. Zatímco se mě s jednou rukou v mém rozkroku snažila nalákat do potemnělé uličky k lacinému sexu, druhou se mi nenápadně pokoušela vytáhnout

peněženku. Naštěstí jsem si včas všiml, odkud vítr vane, a kurvu jsem pěkně rychle odstrčil. Tohle zrovna nebude ta nejbezpečnější část Jižní Ameriky, pomyslel jsem si v duchu. Kapsy vybrané místní šlapkou by navíc byly tím nejmenším, co by se mi mohlo přihodit. A tak jsem se z těchto míst raději bleskurychle klidil.

Projít městem, abych mohl pokračovat dál, mi zabralo několik dní. Nakonec jsem při tom stihl i jednu už zmíněnou párty v Miraflores, na kterou jsem se rozhodně nechystal. Na svou omluvu ovšem mohu prohlásit, že jsem v tom byl téměř nevinně. Šel jsem původně jen na kafe s jednou studentkou z Ostravy, která byla v Limě zrovna na Erasmu. No a když se potkají dva lidi z Ostravy, nemůže to nikdy skončit dobře a už vůbec ne jen u kafe. Do půl noci jsme tak popíjeli na bytě, kde slečna bydlela, a zbytek noci jsme strávili v klubu. Ani příliš nevím, jak jsem se přesně dostal zpět. Co však vím, je, že namísto v hostelu, kde jsem měl věci, jsem se před polednem probudil na gauči v bytě. Sám se divím, jak jsem s tímhle přístupem zvládl ujít už přes čtyři tisíce kilometrů. Možná to však bylo právě tím, že jsem si s ničím nelámал hlavu a dělal věci tak, jak mě zrovna napadlo. Když se nad tím zamyslím, je to vlastně ten nejlepší způsob, jak dosáhnout cíle.

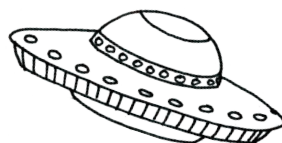
V souvislosti s Limou musím zmínit ještě jednu věc. A to setkání s pouličním argentinským umělcem. Takových lidí tady najdete spoustu. Nejde ani tak příliš o staršího chlápka s cigaretou v puse, který kreslil křídami na chodník a přitom žádal kolemjdoucí o nějaký ten drobák. Jde spíš o to, co, respektive koho, kreslil. Už od prvních dní v Peru se totiž s obličejem tohoto muže setkávám. Přitažlivá tvář, delší vlasy, nahoře schované pod baretem se socialistickou hvězdou. Na chodníku vznikal portrét Ernesta Guevary, známějšího pod jménem Che. A zdaleka to nebyl první portrét či vyobrazení, které jsem zde viděl. Zejména v chudších částech země zdobil tuk-tuky, auta a někdy i zdi. Nejznámější revolucionář světa byl i více než půlstoletí od své smrti favoritem místních chudých lidí. A postupně, jak jsem

jeho portrét vídal znovu a znovu, se ve mně probuzela zvědavost. Ta zvědavost došla v Limě svého vrcholu. To jsem ještě netušil, jak moc mě do konce mé cesty zvládne minulost a osobnost Che Guevary ovlivnit. Prozatím jsem jen opouštěl Limu s myšlenkou, že o něm chci vědět víc, než jen že vedl úspěšnou kubánskou revoluci s Fidelem Castrem.

Peklo na Panamericaně

Ica

Byly přede mnou jedny z nejhorších dnů cesty. Víc jak týden jsem měl putovat po Panamericaně, silnici, která se táhne napříč celým kontinentem. Neměl jsem však příliš na výběr, pokud jsem chtěl vidět slavné obrazce na planině Nazca. Od začátku to nebyl ideální pochod. Hned první den mi trochu „ruplo“ v levém kotníku a bolesti se od té chvíle jen stupňovaly. Abych byl schopný ujít denně co největší porci kilometrů, začal jsem se dopovat ibalginem. Bylo to jedinkrát, kdy jsem jej během celé cesty použil, což samo o sobě svědčí o tom, jak nesnesitelná bolest to byla. Při chůzi na asfaltu navíc noha trpí mnohem víc než na stezce v horském terénu. Nárazy od tvrdého podkladu jen přidávaly mému utrpení. Ale věděl jsem, že musím vydržet. Za pár dní bude zase lépe, uklidňoval jsem sám sebe, zatímco bych byl

nejradši, kdyby mi nohu někdo usekl a ta bolest ustala. Ani přes všechny ty prášky totiž zcela nepolevila. Noha by potřebovala klid, a ne čtyřicet kilometrů denně po rozpáleném asfaltu. Jenže jsem paličatý a neúprosně jsem se hnal kupředu. Do takového příběhu nějaká ta bolest patří, jinak by to nebylo ono. Měl jsem jasno, že tohle zkrátka musím přechodit.

Kromě bolestí, třicetistupňových veder a nekonečné silnice se mi čtvrtého dne cesty přihodila zajímavá věc. Procházel jsem zrovna kolem restaurace s názvem Rancho Grande, když tu z ní vyběhl chlapík a zval mě dovnitř. „Pojď, pojď na chvíli dál. Dáme ti najíst a napít, pak zase můžeš pokračovat,“ žvatlal a táhl mě dovnitř. Příliš jsem neprotestoval. Na sluncem vyprahlé silnici jsem už všechny tekutiny vypotil, a tak jsem se toužil alespoň napít. Strávil jsem tady hodinu dvě a pořád nic. A tak povídám, že opravdu musím pokračovat a nemůžu tady zůstat. „Jen ještě vydrž,“ říká mi jeden z lidí uvnitř, „oběd bude za chvíli.“ A skutečně se za chvíli nosilo na stůl. Celou tuhle situaci jsem příliš nechápal. Vyjasnilo se až po jídle. „Teď půjdeme pracovat,“

Důležité je v těchto místech, kde chybí voda i úkryt před sluncem, neztrácet dobrou náladu, Pisco.

oznamuje mi jeden ze skupiny, „můžeš jít s námi a pak zůstat na večeri a přes noc.“ Už jsem se dostával k jádru věci. Tito lidé byli dobrovolníci a pracovali tady na renovaci restaurace a kempu, za stravu a jídlo. Už bylo kolem druhé hodiny odpoledne, příliš se mi nikam nechtělo, a tak jsem se rozhodl zůstat a vyzkoušet si něco nového. Asi tři hodiny jsem odpoledne drhl starou barvu z bambusového plotu spolu s dalšími dvěma mladíky z Kolumbie. Při tom se popíjelo pisco. Zůstal jsem tedy nakonec až do druhého rána, kdy jsem vyrazil dál.

Zhruba za další tři dny jsem konečně odbočil ze silnice. Rozhodl jsem se využít tipu a navštívit téměř zapomenutou oázu Morón. K ní jsem musel poslední čtyři kilometry absolvovat na policejní motorce, protože jak už dobře vím, cesta je zde „příliš nebezpečná“. Tak jako ostatně velice často, když se jako cizinec snažím někam jít za tmy. A místní jsou velice horliví v tom, aby mi nějakým způsobem pomohli. U oázy jsem strávil noc a ráno jsem se konečně po týdnu pořádně vykoupal v jezírku. Pokud v něm do té doby něco žilo, od této chvíle už tomu tak určitě není. Smrděl jsem opravdu dost nechutně. Odsud jsem měl v plánu pokračovat naslepo skrz poušť. Žádná cesta tudy totiž nevede. Je to vyčerpávající záležitost a obzvlášť pro někoho, kdo nemá s pohybem v písku zkušenosti. Není asi třeba příliš zmiňovat, že jsem se krok co krok bořil do písku. Víc než cokoliv jiného to připomínalo cestu v hlubokém sněhu. Když jsem měl štěstí, podklad byl nějakou chvíli relativně tvrdý. Po nějaké době však písečné duny skončily a poušť se proměnila jen ve vyprahlý kus krajiny. Celý masochistický pochod nakonec trval až téměř do půlnoci, kdy jsem dorazil do hlučných ulic Icy, jednoho z největších měst Peru.

Ica samotná je vyhlášená vínem a piscem, což je pálenka právě z hroznů. Jinak mě však město nezaujalo, stejně jako nedaleká oáza Huacachina, která je vyhlášeným turistickým cílem především pro vyznavače vyfiltrovaných instagramových fotek či lidi,

Oáza Huacachina uprostřed peruánské pobřežní pouště patří mezi významné turistické cíle.

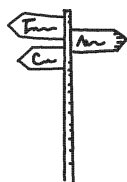
kterí hledají adrenalinové zážitky – můžete si zaplatit projížďku mezi dunami na bugině či se v poušti oddávat sandboardingu, tedy obdobě snowboardingu, ale na písku. Obojí je poměrně zábavné, protože ani já jsem pochopitelně tyto aktivity neopomněl vyzkoušet. Výsledkem pádů při sjíždění písečných dun však bylo, že jsem odtud odcházel s pískem i mezi půlkami. Mým dalším cílem byla slavná planina Nazca. O ní a stejnojmenné kultuře by se

dalo napsat několik samostatných knih. Reálné i naprosto neskutečné teorie se nad planinou vznášejí jako létající talíř. Mimochodem, jedna z vyřčených teorií mluví právě o tom, že obrazce a linie na

*Pojď, pojď na chvíli dál.
Dáme ti najíst a napít, pak
zase můžeš pokračovat.*

planině sloužily jako navigační systém pro mimozemšťany. Další tvrdí, že se jedná o klíč k nalezení podzemní vody, která byla ve zdejší oblasti životně důležitá, a další zase považují planinu za místo náboženských rituálů. Protože však neexistují žádné písemné důkazy o tehdejší době, přesně se to pravděpodobně nikdy nedozvíme. Jediné, co mohu říci s jistotou, je, že let nad obřími obrazci na planině patří k těm nejhezčím turistickým zážitkům, na něž si z Peru můžete přivést vzpomínky.

Má peruánská svatba

Nazca

Směr mé cesty odsud konečně vedl zpět do vyšších vnitrozemských poloh. Krajina všude okolo však nejprve byla vyschlá a nehostinná. Slavná planina Nazca se sice pomalu, ale o to neúprosněji ztrácela v dáli. Klima bylo nejteplejší v celém Peru a odpolední teplota vytahovala rtuť teploměru nad tropickou třicítku. Nic naplat, všude kolem byla jen poušť. O to obdivuhodnější je fakt, že místní starověké kultury dokázaly už před tisíci lety vystavět podzemní kanály, které do pouště přiváděly vodu přímo z And. A co víc, většina jich funguje dodnes. Několik kilometrů za městem stál v pustině u cesty domek. Za ním už nebylo nic, jen nekonečné desítky kilometrů stoupání vzhůru do And. Zdejší paní domu přirozeně využila strategické polohy svého obydlí a přetvořila jej na malou domácí restauraci. Takovou, jakých je

po celém Peru obrovská spousta a které nabízí k jídlu to, co se zrovna povedlo obstarat za nízkou cenu na trhu či vypěstovat na políčku vedle domku.

Já jsem ovšem jen v tichosti prošel okolo. Let nad planinou Nazca sice patřil mezi nejúžasnější zážitky, které mi má cesta připravila, zároveň však také rádně provětral mou peněženku. Všechny podobně rapidní zásahy do rozpočtu bylo následně třeba kompenzovat několika dny skromnějšího životního stylu. V praxi to znamenalo pít pouze vodu a vlastnoručně vařené kafe či jíst jen suché pečivo a listy koky. Ovšem štěstí v podobě pohostinnosti místních se na mě ještě předtím, než jsem se ztratil v horách, znovu usmálo. Urazil jsem sotva pár kroků od domu, když tu se za mnou ozval pronikavý hlas. Otočím se a vidím, že patří místní ženě středních let, která na mě zuřivě mávala a gestikulací vybízela k návratu zpět. Čas mě sice trošku tlačil, hodlal jsem se do setmění dostat minimálně k hranici tří tisíc výškových metrů, abych byl v noci ušetřen náletu moskytů. Ti mi totiž často zneprůjemňovali život v nižších polohách. Přesto jsem se otočil na podpatku a zamířil k domu.

„Pojď, pojď, jen se u nás posad“, vybízela mě a přitom mi podstrkovala židli, která stála na terase před domem. Sotva se jí podařilo „uklidit“ mě do hluboké židle, která spíš připomínala křeslo, už se hnala úprkem dovnitř, abych snad jako host na návštěvě netrpěl žízní. Sotva mi vrazila do ruky sklenku s vychlazeným domácím nápojem tmavé barvy, jehož název mi zůstal utajen, už se mě dotazovala, zda náhodou nemám hlad. I přes trojité odmítnutí z mé strany mě přesvědčila, že hlad mám a musím sníst alespoň polévku. Odporovat nemělo ani přinejmenším smysl. Spokojeně jsem odpočíval na terase a pomalu se chystal vyrazit. Ovšem můj záměr zamířit do hor mi byl silně rozmlouván. „Do hor? Tam nemůžeš, není tam nic než poušť, další vesnice je přes sto kilometrů daleko. Nikde žádná voda ani jídlo, vždyť bys tam umřel“, podsouvali mi černý scénář. Jenže já jsem neochvějně trval na

svém. Přemlouvání nějakou dobu trvalo, já byl však pevně rozhodnut. A tak proti mně bylo použito silnějšího „donucovacího prostředku“.

Z útrob domu se totiž vynořila mladá slečna – Brenda. Byla to dcera paní domácí a mohlo jí být sotva něco málo přes dvacet. Tím se celý pokus přesvědčit mě, abych tady zůstal a nikam nechodil, případně si nechal stopnout kamion do další vesnice, dostal na úplně jinou úroveň. Brenda ke mně totiž velmi rychle pojala vřelé sympatie a bez okolků se mě pokusila sbalit se slovy: „Zůstaň tady, jsem svobodná.“ Ne že bych se hodlal v Peru oženit, ale upřímně řečeno, nebyla to holka k zahzení a dlouhé, osamělé měsíce na cestě už byly znát. Rozhodně jsem se v její přítomnosti necítil nijak nekomfortně, ba právě naopak. Musel jsem vytlačit z hlavy veškeré postranní úmysly a překonat se. Jenže namísto toho jsem se přistihl, jak s Brendou řeším, kde bychom podle ní měli po svatbě žít. Sakra, co to tady vyvádím, ptal jsem se v duchu sám sebe, ale hlava a pusa si jely každá na rozdílné notě.

Musel jsem se rychle vzpamatovat. Naštěstí právě ona konverzace na téma bydlení po svatbě mě vrátila zpátky nohama na

*Ráno s opicí po divokém večírku v horách.
Vařím čaj z koky, který mě má zachránit, Puquio.*

zem. Zatímco Brenda prosazovala svou rodnou poušť v Peru, já jsem neochvějně trval na Evropě a naší krásné české kotlině. Byl to spor naprosto neřešitelný. A tak jsem musel brzy konstatovat, že ze svatby bohužel nebude nic, protože já svou zemi miluji nadevše. Navzdory tomu přišel ještě jeden pokus, jak mě uchránit, podle Brendy, zcela jasné smrti v horách. „Mám zítra narozeniny, musíš zůstat aspoň přes noc a zatančit si se mnou,“ šla na to má potenciální manželka najednou poněkud opatrněji. V duchu jsem trochu litoval, že jsem dnes po dlouhé době použil deodorant. Nebýt toho, možná by ztratila zájem podstatně rychleji. Ale už jsem byl rozhodnut nenechat se přemluvit. Pomalu jsem se začal chystat k odchodu a zmizet před všemi ženami vysoko v horách, ať už je tam sebevětší pustina. Brenda i její maminka konečně pochopily, že jsou proti mé paličatosti bezmocné. A tak mi alespoň na cestu naložily pořádný ranec jídla a ještě více vody. Vděčně jsem poděkoval, a zatímco mi Brenda oznamovala, abych se vrátil a ještě s ní ten život v Evropě probral, já už byl myšlenkami dávno někde jinde. O pár chvil později se za myšlenkami, tedy do dále, odebraly i mé nohy.

Pochod trval dlouho do noci. Stoupání a návrat do hor mi vlávaly energii do žil nevídaným způsobem a celé tělo si fyzickou zátěž skutečně užívalo. Supěl jsem sice jako parní lokomotiva, ale odmítal jsem zastavit dříve než po čtyřiceti kilometrech. A tak se taky stalo. Až po půlnoci a oné porci kilometrů se „mašina“ zastavila. A když jsem sám sebe přesvědčil, že jsem v dostatečné výšce na to, aby se za kamenem neskrýval žádný jedovatý had, který by se mi v noci vplazil do spacáku, dokonce jsem zcela výjimečně zvolil nocleh pod širákem. Po dlouhých dnech, strávených v nížinné poušti, totiž má hlava úpěnlivě volala po usínání pod hvězdnou oblohou.

Spánek venku byl zatraceně osvěžující, a tak jsem potřebnou pěší porci příštího dne smázl jako nic a k večeru dorazil do hospody, která ležela uprostřed And. Člověk musel urazit pořádnou

porci kilometrů, aby se odsud dostal do civilizace. Na všechny světové strany to bylo do nejbližší vesnice přes padesát kilometrů. Nebylo tak divu, že tato horská putyka byla dějištěm nejrůznějších seancí projíždějících řidičů, a především pak kamionáků. Pro ně byla dlouhá a táhlá cesta přes Andy, kde průměrná rychlost nepřekračovala dvacet kilometrů v hodině, utrpením a podnik jako tento byl jedním z jejich záchytných bodů. A tak se stalo, že jsem se právě zde, zcela nezištně, připletl k narozeninové oslavě jednoho z nich. Celé to přitom začalo absolutně nevinně. Partička kamionáků seděla v knajpě, která byla zároveň malinkým obchůdkem, a jakmile jsem vstoupil, vyzvali mě, abych k nim přisedl. Nic nenasvědčovalo tomu, že by se mělo strhnout něco výjimečného. Chlapi mě pozvali na kafe, dali jsme řeč a nabízeli mi svezení do nejbližšího města. Situace se však obrátila velice záhy. Kafe mě lehce „protáhllo“ a na pár minut jsem se vzdálil. Těch několik málo minut však bohatě stačilo, aby chlapi zjistili, že jeden z nich má narozeniny, což se musí oslavit.

Ve chvíli, kdy jsem se vrátil z kadiboudy před hospodou, všechno už bylo v plném proudu. Čtveřice tančila uprostřed místnosti a rytmická peruánská hudba řvala na plné pecky. Z ruky do ruky přitom kolovala butylka rumu. Zatímco Peruánci si svůj rum ředili s kolou do plastového kelímku, já jsem se s tím odmítl párat a panáka jsem do sebe hodil čistého. Jeden mě přece nezabije, ospravedlnil jsem si poctivou půldeci alkoholu, netuše, co bude ještě následovat. První flašku rumu totiž následovala druhá a třetí. Ve chvíli, kdy se objednávala čtvrtá, dorazil další kamion. Můj osud byl definitivně zpečetěn. Řidič se svým závozníkem se pustil do lahve teplého piska. Ani toho jsem nebyl ušetřen. Byl to smrtelný mix. Když jsem se vrátil k první partičce, rozpíjela se už

*Mám zítra narozeniny,
musíš zůstat aspoň přes
noc a zatančit si se mnou.*

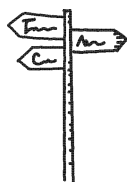
pátá lahev. První lok z lahve číslo pět byl zároveň mým posledním. Rychle jsem se pod záminkou odchodu na záchod vypařil ven. Než jsem stačil najít vhodné místo, obhobil jsem kamionu kolo. Následoval rychlý přesun za kamion, kde jsem celé dílo dokončil. Poctivě natříkrát jsem vyprázdnil celý obsah žaludku a vrátil se dovnitř.

Když jsem se o několik hodin později s prvním světlem probudil, zjistil jsem, že ležím ve spacáku uprostřed hor a široko daleko není vůbec nic. Cítil jsem se, jako by mě někdo přetáhnul kyjem po hlavě. V poslední době to pro mě nebyl pocit příliš známý, ale v mé minulosti by se taková probuzení dala počítat na stovky. V dobách, kdy byl alkohol alfou a omegou mého života, jsem se probouzel s lehkou ztrátou paměti, žaludkem na vodě a bolehlavem téměř na denní bázi. Dnešní ráno jako by mě vrhlo o několik let zpět. Tolikrát jsem se probral v cizím bytě, na lavičce v parku či kupříkladu skrytý v keři kousek od hlavního náměstí. A stejně jako kdysi jsem po probuzení začal lovit v paměti, jak jsem se tu vlastně ocítl.

Paměť se mi vracela velice rychle. Sotva jsem si začal uvědomovat děj včerejší noci, udělalo se mi snad ještě hůř. V povzneseném stavu jsem totiž s jedním z namol opilých řidičů kamionu sedl do kabiny s tím, že ještě v noci dorazíme do padesát kilometrů vzdáleného města Coracora. Nebyl to navíc obyčejný kamion, leč cisterna s nápisem „výbušná a vysoce hořlavá látka“. K mému štěstí si i řidič uvědomoval v noci svůj stav, ujeli jsme tedy krokem zhruba dva kilometry, načež řidič zastavil, vyzvracel se z okýnka a se zapnutými světly usnul na volantu uprostřed And. V tu chvíli jsem si uvědomil nerozumnost svého počínání a ve strachu, že se probere a pojedeme dál, jsem se i s batohem dostatečně vzdálil od „výbušného kamionu“.

Zatímco jsem si na probrání vařil čaj z koky a slunce se pomalinku ploužilo vzhůru, nadával jsem si za svůj včerejší úlet. Nemít jako obvykle obrovské štěstí, mohl jsem za něj v klidu zaplatit

cenu nejvyšší. Hlavou mi taky šrotovalo, jak asi dopadl řidič, který se přesně podle mého předpokladu musel v noci vzbudit a dojet až do města. V duchu jsem cítil poměrně velkou obavu, zda jej za pár kilometrů neuvidím i s celým kamionem vyklopeného a mrtvého někde podél klikaté horské cesty. A s touto obavou jsem také vyrazil v chladném ránu znovu kupředu.

„A jsem v půlce!“

Colta

Jako trest za své nesvéprávné chování posledního večera jsem si uložil úplnou abstinenci a padesát kilometrů dlouhý pochod až do města Coracora. Byl jsem na sebe tentokrát opravdu našťvaný, což se nestává příliš často. Celý den jsem však zvládl s grácií a do cíle dorazil. Tím ale zdaleka nic nekončilo, dál vedla cesta hřebenem And. Nacpal jsem tedy batoh zásobami a na druhý den vyrazil. Bylo potřeba zvládnout osmdesát kilometrů za dva dny. Problémy nastaly po první noci. Tu jsem strávil v plechové boudě vedle stezky, jejíž význam mi zůstal utajen. Nadměrným pitím a vařením jsem ovšem přišel o veškerou vodu, což mě zrovna nenaplněovalo optimismem do dalších kilometrů. To by však nebylo to nejhorší. Občas totiž vynikám nepochopitelnými zkraty. Jeden z nich nastal po dvou hodinách pochodu. Přecházel

jsem přes nejnižší bod trasy, kde zároveň teče řeka. Vodu jsem si ovšem nedoplnil, protože „by batoh byl zbytečně těžký“. Tohle nesmyslné jednání si dosud nedokážu vysvětlit.

A tímhle jsem pro dnešek se svými zatměními zdaleka neskončil. O nějaký kousek dál jsem se rozhodl vyrazit „zkratkou“. Ta se velmi záhy ukázala zkratkou nebýt. Ovšem já se povětšinou zásadně odmítám vrátit. Sám sobě bych musel přiznat chybu a uznávám, to mi příliš nejde. A tak se valím kupředu, stůj co stůj. Jenže to nebyl nejlepší nápad. Do cesty se mi připletly skály, a abych postoupil dál, musel jsem se pustit do jejich zdolání šplháním. Samozřejmě bez jakéhokoli jištění, přičemž mi pohyb značně ztěžoval batoh na zádech. Zase, jako už několikrát, nejen na cestách, ale i v životě, jsem naprosto zbytečně riskoval až na hranu. Spoléhal jsem jako obvykle na své schopnosti a štěstí. A zase, jako obvykle, to vyšlo. Jednou přijde den, kdy ti to nevyjde a ty někde umřeš, opakoval jsem v duchu sám sobě, zatímco jsem se díval na možná třicetimetrový skalní útvar, který jsem právě překlenul. Svou zkratkou jsem pochopitelně čas ztratil a nikoliv získal. Povedlo se mi však vrátit se zpět na cestu. Po dvaceti kilometrech bez vody, které zahrnovaly i zbytečnou fyzickou zátěž v podobě mé zkratky, jsem myslel, že už mám dost. Jenže to se začala blížit bouřka. Když jsem viděl, jak se temné mraky ženou přímo na mě, najednou jsem měl sil dost. Blížil jsem se k vrcholku, na kterém stál kříž, přímo proti temné obloze, kterou v tu chvíli rozčísł blesk. Ozval se hřmot, který rozezněl celé Andy, a já jsem zjistil, že mám dost energie dokonce na běh s plnou polní. Z bouřky takhle vysoko v horách jsem totiž měl naděláno v kalhotách.

Mé útrapy tím naštěstí skončily. Jak rychle bouřka přišla, tak stejným tempem po chvíli zase zmizela. Povedlo se mi dostat se do vesnice, splašil jsem litr a půl limonády a téměř na ex jsem ji vypil. Tak moc jsem byl vyprahlý. Při tom si ke mně přisedl dělník, který zde pracoval na stavbě a začal vyprávět, jak pracuje jednou tam, podruhé zas jinde a že takto navštívil téměř celou

Jižní Ameriku. Zarazilo mě, že za nejkrásnější zemi považoval Ekvádor. Už jsem se s tímto názorem setkal a nějak ho nemohu pochopit, obzvlášť od místních lidí. Ekvádorci mi přišli na poměry tohoto kontinentu neskutečně odtažití a nechápu, co se mohlo ostatním na této zemi tak líbit. Ale sto lidí, sto chutí. Tak nakonec proč ne. Mezitím mi cukry trochu dodaly síly, a protože jsem od dělníka vyzvěděl, že v další vesnici je reálná možnost dostat alespoň nějaké teplé jídlo, rozhodl jsem se pokračovat dál. Na kraji vesnice jsem se ještě stal svědkem milenecké hádky. O co šlo, to netuším, ale vyšel jsem z ní rozhodně jako vítěz, byť jsem se jí vlastně nezúčastnil. Evidentně však kluk naštvál svou přítelkyni a ta mu to vrátila po svém – zastavila mě, vlepila mi pořádnou pusu a odkráčela. Kluk zůstal stát opodál beze slova jako opařený. Takových hádek bych mohl vídat cestou klidně i víc. A tak mě poté ani netrápilo, že jediné jídlo v další vesnici bylo jen prosté vejce s rýží.

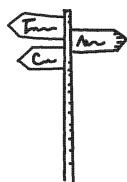
Další den měl být jedním z těch zlomových. Pokud všechno půjde hladce, mohl bych večer pokořit hranici pěti tisíc kilometrů. Celá polovina cesty by tak byla za mnou. Od rána jsem to měl v hlavě a jen ta představa ve mně doslova vyvolávala euforické stavy. Já, blbej prodavač z Ostravy, jsem už přešel pomalu půl kontinentu. Vždyť to přece není ani možné, nevěřila tomu příliš má hlava. Bylo to všechno příliš velké na tak malého člověka, jakým jsem já. Neustále jsem se snažil soustředit jen na nejbližší město, vesnici či památku. Brát tohle dobrodružství den po dni. A na jednu, jako bych sám ani nevěděl jak, jsem se blížil k tak šílené metě. Kdyby mi tohle ještě před rokem někdo tvrdil, poklepal bych si na hlavu a řekl, že se musel dočista zbláznit. A přece se tohle všechno dělo a já to pomalu musel začít vstřebávat. Pětitisící kilometr jsem považoval za zásadní. Najednou totiž za mnou bude více kilometrů než přede mnou. A to by měla být zatraceně velká psychická vzpruha. Ovšem stále mi ještě chyběl jeden den pochodu.

Stáda lam alpák jsou ve vysokohorských andských pampách většinou mými jedinými společníky, Coracora.

Musel jsem nejprve většinu dne procházet dlouhým, táhlým údolím, na jehož dno jsem postupně klesal. Byla zde velká spousta vesnic, a tak jsem tentokrát nemusel řešit problémy s proviantem. Znovu se to celé neobešlo bez pozvání na pivo od místních, to jsem ovšem tentokrát takticky odmítl. A i díky tomu jsem nakonec nejen sestoupil až na dno údolí, ale také z něj především vystoupal a za tmy dorazil do vesnice Colta. A právě příchodem sem jsem definitivně završil první polovinu pochodu. Na žádné velké oslavy však nebyl čas. Pouze jsem do místního obchůdku zamířil pro čokoládu a tím to mělo skončit. Nu, ono to tím vlastně i skončilo. Jen jsem k tomu zároveň získal i nabídku noclehu od místní podnikavé babičky. Po posledních vyčerpávajících dnech, kdy jsem průměrně nachodil přes čtyřicet kilometrů denně, mi postel přišla jako velice dobrý nápad. Navíc vždycky rád podpořím místní, kteří se snaží přivydělat si nějakou tu korunu. Cena byla pouhých deset solů, tedy něco kolem sedmdesáti korun. Tomu odpovídala úroveň ubikace. Čekala na mě velká místnost s několika postelemi a jednou televizí. K tomu náležel lidový záchod. A když lidový, tak doslova. Babička mi totiž kromě klíče podala ještě kyblík se slovy: „Kdybys náhodou v noci potřeboval.“

Nebi na dosah

Coropuna

Hranice, kterou jsem pokořil, byla krásná, ale během následujících dní jsem se tímto dosaženým milníkem rychle přestal zabírat. Vytyčil jsem si totiž další cíl. Chtěl jsem konečně vystoupit na vrchol nějaké šestitisícovky. A tak se můj zrak začal upírat k té nejbližší, která by zároveň měla patřit k těm technicky snazším. Úctyhodných 6425 metrů vysoká Coropuna se přibližovala každým dnem. Šlapal jsem jako v transu a příliš nevnímал věci okolo. Myšlenky na nadcházející výstup mě úplně pohltily. Jen ve městě Cotahuasi jsem z nich na chvíli vybědl a pořídil si dostatek zásob, protože Coropuna leží uprostřed ničeho, a pokračoval zase v cestě. Cestou k hoře mě sice trochu trá pilo deštivé počasí, mé rozhodnutí to však nemohlo ovlivnit. Až přišel den, kdy jsem měl horu spatřit před sebou. Jenže nespatri l. Vysoká

oblačnost zahalila všechno okolo a já odbočoval ze silnice víceméně naslepo. Počasí bylo toho dne nejhorší za poslední dny a nakonec mě donutilo, společně s přicházející tmou, rozbít tábor už v pětitisícové výšce. Nedostal jsem se tudíž tak vysoko, jak jsem původně chtěl, což mě ráno bude stát síly navíc.

O čtyři sta metrů výše bych se přes noc taky lépe aklimatizoval. Takhle jsem se sice komfortněji vyspal, ale čekal mě tvrdý boj. Musel jsem nejdřív zvážít, zda nerozdělit výstup do dvou dnů. Napálit to dnes rovnou k vrcholu, o téměř patnáct set metrů výš, nevypadalo moc logicky. Navíc jsem se nikdy v takové výšce ještě nepohyboval. Neměl jsem tušení, co mě čeká, a obezřetnost byla namístě. A tak jsem se rozhodl – půjdu do toho po hlavě. Vykašlal jsem se na racionalitu a rozhodl se, že беру všechno, nebo nic, tak jak to mám ve zvyku. Většinu věcí jsem nechal ve stanu v základním táboře a jen s nutným minimem jsem nastoupil společně se svítáním cestu k vrcholu.

S sebou jsem si však vzal vaříč s bombou a k tomu jeden ešus. Byl jsem si dobře vědom, že jsem se dostatečně nezavodnil. A proto jsem měl v plánu, jakmile se dostanu o trochu výš, na sněhová pole, navařit ze sněhu aspoň litr čaje z koky. Ta koneckonců působí jako nejlepší prevence proti případné vysokohorské nemoci. Do tempa jsem se dostal rychle, s minimální zátěží to šlo o poznání lépe než obvykle. Nakonec jsem sníl na čaj ani nemusel rozpouštět. O kus výš byl totiž nezamrzlý zdroj vody, což mi značně ulehčilo situaci a také jsem díky tomu ušetřil čas. Mohl jsem si tak dovolit uvařit rovnou dvě dávky. Litr jsem do sebe nalil rovnou a druhý jsem si přibalil na cestu vzhůru pro případ, že by mi nadmořská výška přece jen dávala neadekvátně zabrat. Litr tekutin, který jsem s sebou hodlal táhnout nahoru, jsem vykompenzoval odlehčením. Za blízkým kamenem jsem opřel levou pěstku zadnice o skálu, abych měl větší pohodlí, a za nechal jsem zde dobré kilo „nákladu“, který nahoře ani nikde jinde už rozhodně nebudu potřebovat.

Vrchol Coropuny se zdál být lehce dostupným, a tak byl lákavým soustem, Coropuna.

Zatímco doteď mi cestu značily oranžové vlajky, dál už to zdaleka nebylo tak jednoznačné. Bylo potřeba vsadit na orientaci podle kamenných mužíků nebo na vlastní instinkt. Vzhůru vedlo několik cest. Ať už si člověk vybral jakoukoliv, musel se potýkat s nepříliš dobře čitelným kamenitým terénem. Vše navíc ztěžoval čerstvě napadlý sníh. Musel jsem si především dávat majzla, aby pod sněhovou pokrývkou nebyly kameny namrzlé. Tentokrát už nebyl poblíž nikdo s lékárníčkou, kdo by mi ošetřil případné zranění. Byl jsem odkázán jen sám na sebe. S přibývajícím nadmořskou výškou jsem stoupal čím dál pomaleji. Přesto se mi dařilo držet tempo alespoň dvou set výškových metrů za hodinu. Jenže brzy se situace začala komplikovat. Pozoroval jsem, jak se do mraků a mlhy nejprve halí sousední vrchol. A skrze rozervaný ledovec v sedle mezi oběma vrcholy se ona zhouba pomalu blížila ke mně. V pěti tisících osmi stech metrech mě dostihla plnou silou. Uzavřela nejprve výhled do údolí a následně i směrem k vrcholu. Viditelnost se najednou omezila na pár metrů a já se

Během výstupu na Coropunu. Ve vyšších partiích to zdaleka nebyl takový med, jaký jsem očekával, Coropuna.

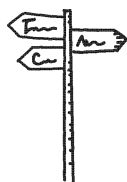
ocitl uprostřed velkého, bílého nic. Ale protože stoupání a terén nebyly zase tak náročné rozhodl jsem se i přesto pokračovat dál.

Těsně pod šestitisícovou hranicí byla malá náhorní plošina, posetá sněhovými poli a z nich trčícími kusy ledu, známými také pod názvem kajícníci. Tady jsem trochu bloudil, než se povedlo zvolit ten správný směr dál. A také jsem zjistil, že pod sněhovými poli se nenachází vždy kamenitý podklad. Při jednom došlapu to zlověstně zapraskalo. Led skrytý pod sněhovou peřinou se prolomil a má noha zajela pod něj. Trhlina to však nebyla, zatím jsem totiž ještě nebyl na vrcholovém ledovci. Bylo tam skryté jezírko a já svou botu hezky, poctivě vykoupal. Jako bonus jsem získal jezírko i do vnitřku své boty. Dál jsem tak pokračoval v mokrému obutí. Dlouho mě to ale netrápilo. Nastaly jiné potíže. Možná

úplně poprvé v životě jsem skutečně začal cítit problém s nadmořskou výškou. Musel jsem značně zpomalit. Stačily mi totiž dva rychlejší kroky a rázem jsem se cítil, jako bych právě uběhl půlmaratón.

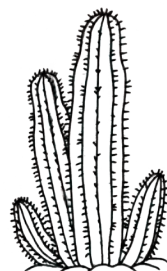
Nade mnou už ležel jen ledovec třetí nejvyšší hory Peru. V tu chvíli jsem poprvé v životě pokořil šestitisícovou hranici. Primární cíl byl splněn. Já jsem ale chtěl víc. Byl tady ovšem problém. Neměl jsem žádnou výbavu. Při absenci cepínu a mačeka bylo značně riskantní stoupat dál. Ale terén vypadal schůdně. Svou roli v mém rozhodnutí stoupat dál sehrála nepochybně i mizerná viditelnost. Kdybych viděl kolmou stěnu, po které jsem se při špatném kroku mohl zřítit dolů, zřejmě bych si svůj další postup rozmyšlel mnohem pečlivěji. Takhle jsem sundal rukavice, abych měl cit v rukou, když se poplazím vzhůru, a začal se probíjet sněhem. Nahoru to půjde ještě relativně dobře, ale dolů budu mít problém, tušil jsem už teď, kde by se to mohlo zvrtnout. Snažil jsem se na to nemyslet. Jenže náročná pasáž nebyla příliš dlouhá. Brzy jsem se vyškrábal k mnohem mírnějšímu jižnímu svahu. Ten byl zase naopak zasypaný pořádnými kupami sněhu. Zdaleka jsem ještě neměl vyhráno. Coropuna se proti mně začala bouřit. Jako by se jí vůbec nezamlouvalo, že jsem si na ni jen tak vyšlápl. Vítr se mě snažil „sestřelit z hřebene“, zima byla čím dál větší a vidět už nebylo pomalu na krok. A přesto, přesně sedmnáct minut před jednou hodinou odpoledního času už nebylo kam dál stoupat. Sotva jsem mohl něco okolo rozpoznat, ale mohl to být jedině vrchol. Nezmohl jsem se na nic jiného než to, že jsem se vyčerpaný svalil do hlubokého sněhu a ztěžka oddechoval, zatímco mě pobolívala hlava a žíla na spánku pulzovala, jako by měla každou chvíli rupnout. Vítr, který se snažil z vrcholu smést vše, včetně mě, rázně zakročil proti pokusu o vrcholovou fotku, a tak jsem se musel spustit kousek pod něj, do mírného závětrí, bleskově se vyfotit a nastoupit cestu dolů.

Moc dobře jsem tušil, že tohle ještě není konec. O úspěchu či neúspěchu vždy rozhoduje až sestup. Čekala mě ona zákeřná stěna. S výbavou by to byla triviální záležitost, ale takhle jsem dobře věděl, že mi můžou lehce podjet nohy a já se zřítím do propasti, kde mě dost možná už nikdy nikdo nenajde. Hlavu i celé tělo jsem měl v absolutní pohotovosti. Velmi často je můj přístup ležérní a lehkomyšlný, ale tentokrát jsem se skutečně soustředil. Krok za krokem, přilepený ke sněhu, abych měl těžiště co nejnižší a nepřevážil se dozadu. Neustále jsem si v duchu opakoval, že to zvládnou. Těch pár desítek metrů mi přišlo nekonečných jako věčnost. Až jsem najednou stál nohou na kameni. Kousek jsem popošel, opřel jsem se o skálu a teprve v tu chvíli mi to došlo. Právě jsem poprvé v životě vystoupil do výšky, o které se mi ani nesnilo. A zvládl jsem to celé sólo výstupem. Pro zkušené horolezce by to nic nebylo, ale pro mě to v tuto chvíli znamenalo vše. A tak jsem se opřený o skálu rozbřečel štěstím. V takový výstup bych ještě před pár měsíci nedoufal ani v nejdivočejším snu. Emoce mnou cloumaly po celý zbytek sestupu, ale snažil jsem se je držet na uzdě. Dobře jsem si stále pamatoval, co se stalo na kameniných polích Huascaránu. Tělo už začínalo vynechávat. Byl jsem vyčerpaný. Hlava ale byla stále v pozoru a táhla mě suverénně směrem dolů. Sestup byl nakonec velice rychlý a trval necelé tři hodiny. Nakonec se objevil můj stan. Až u něj nastala navzdory vyčerpání hlavní euforie. Klesl jsem na kolena a vítězně zvedl ruce nad hlavu. Bylo hotovo. Dokázal jsem to!

Traktorem mezi kaktusy

Arequipa

Cesta od Coropuny do Arequipy, milionového města, které je druhé nejlidnatější v zemi, příliš vzrušení nepřinesla. Byl to několikadenní pochod, dlouhý desítky kilometrů. Klesal jsem serpentinami v pustině, která se zdála být nekonečná. Velkou část času mi společnost dělaly jen kaktusy, jež lemovaly okolí cesty. Nejprve tyto sukulenty, které se v nejružnějších tvarech a velikostech vyskytovaly, poutaly mou pozornost. Brzy jsem je však začal přijímat jako nezajímavou samozřejmost. Snad jediný zážitek z této fáze cesty byl natolik výjimečný, aby stál za zmínku. Přihodil se jednoho dne po soumraku, přibližně v polovině už zmíněné trasy do Arequipy.

Blížil jsem se k městu Aplao a chtěl jsem se mu ještě za tmy přiblížit, protože už mi docházely zásoby jídla. Najednou jsem

slyšel neuvěřitelný rachot. Stroj, který jej způsobil, však byl ještě hodně daleko ode mě, někde na vrcholku kopce, který jsem už měl za sebou. Blížil se neuvěřitelně pomalu. Mohlo to trvat patnáct, možná dvacet minut, než mě dostihl. Vozidlo, které jsem do poslední chvíle nebyl schopen identifikovat, se ukázalo být traktorem s malým pluhem za sebou. Šok jsem však neměl z traktoru, ale z množství Peruánců, kteří jej okupovali. Dohromady jsem jich i s řidičem napočítal sedm. Jeli rychlejším krokem, a tak byli za jízdy čas na krátký rozhovor. Dobrali jsme se tak toho, že náš směr je stejný, a rozjaření chlápci přikázali vozidlo zastavit. Je to přesně ta jízda, kterou nelze odmítnout, protože bych toho litoval ještě hodně dlouho. V minulosti se mi sice už poštěstilo jet v Rumunsku traktorem a taky to stálo za to, protože byla zima a traktor nás vzl do hor. V kabině, do které byla zavedena hadice z motoru, aby v ní nebyla zima, jsme se tenkrát tísnilo tři. Tohle bylo ovšem zcela něco jiného. Množství lidí, které traktor vzl do města, bylo fascinující, dokonce i na poměry Jižní Ameriky. A já jsem pochopitelně toužil být toho všeho součástí. A tak jsem bez většího rozmyšlení vyšplhal nahoru. Bylo mi přiděleno místo na pravé straně, aby byl traktor vyvážený. Jakmile jsem potvrdil, že se dostatečně pevně držím, šílená jízda začala.

Už samotný fakt, že se na traktor vlezlo tolik lidí byl fascinující. A vzhledem k technickému stavu vozidla to bylo ještě úžasnější. Stroj totiž působil, jako by se měl každou chvíli rozpadnout. Což nebylo zase tak daleko od pravdy. Brzy se začaly projevovat technické potíže. Nejprve začalo selhávat zatáčení a traktor začal ujíždět směrem do škarpy. Nikoho z cestujících to ovšem nijak nerozhodilo. Potíže začaly gradovat o chvíli později, když jednomu z Peruánců spadla za jízdy peněženka. Chudák ještě za jízdy seskočil a za mohutného povzbuzování ostatních ji začal na silnici hledat. Téměř celou jízdu jsme absolvovali setrvačností, protože jsme jeli z kopce. Ovšem když bylo potřeba překonat nějaký ten menší kopeček, začalo se z komína na traktoru dýmit

jako z parní lokomotivy. Během pár minut tenhle ďábelský stroj musel vypustit do ovzduší víc emisí než všechna auta v Česku za týden.

Absolutní vrchol jízdy měl teprve přijít. V jedné ze zatáček to totiž nejprve hrklo, traktor poskočil a za nekontrolovatelného smíchu nás všech, kteří jsme jízdu absolvovali, se kolo od pluhu za traktorem uvolnilo a začalo se kutálet pryč do tmy. Půlka osazenstva duchapřítomně seskákala a začala mizející kolo pronásledovat. Zbytek traktoru se zatím otřásal v návalech smíchu. Kolo se podařilo relativně rychle chytit. V žádném případě ho však nikdo nehodlal montovat zpět. Prostě se naložilo a zároveň bylo potřeba strategicky přesunout cestující tak, abychom v zatáčkách nedřeli stranou, kde chybělo kolo, o zem. Operace se nakonec vydařila a dorazili jsme do vesnice, kde všichni Peruánci vyskákali. Já jsem měl s řidičem pokračovat ještě o kousek dál. Když však chlapi seskakovali, zadrhlo se na pluhu zbývající kolo a přestalo se točit. Když jsem na to řidiče upozornil, jen se pousmál, mávl na tím rukou a se slovy „Aaaa, to je úplně normální“ se mnou naprosto bez stresu dojel až do města Aplao.

Další čtyři dny mi pak ještě zabrala cesta do Arequipy, milionového města, které je druhým největším v Peru. Nezdržel jsem se však déle než přes noc. Historické centrum s koloniálními památkami už mi zdaleka nepřišlo tak zajímavé. Vídával jsem tento styl architektury opakovaně a už mě začínal trochu nudit. A tak jsem druhého dne nastoupil pochod do Juliacy a k jezeru Titicaca. Musel jsem být velice rychlý. Měl jsem totiž domluvené rande. Dalo by se očekávat, že to bude s nějakou místní slečnou, ale nebylo tomu tak. Všechno to vlastně začalo už před pár měsíci. Tehdy mi napsala kamarádka, že během listopadu bude v Jižní Americe a byla by sranda, kdybychom tam na sebe náhodou narazili. Vzhledem k velikosti kontinentu to bylo naprosto nereálné. A přece z naší komunikace během posledních týdnů vyplynulo, že by setkání někde u největšího vysokohorského jezera na světě

Údolí kaktusů na cestě mezi Coropunou a Arequipou, Chuquibamba.

nebylo zase tak nemožné. Ve chvíli, kdy jsem opouštěl Arequipu, už bylo vše víceméně domluveno. Zkomplikovat jsem to mohl jen já sám, kdybych došel k jezeru pozdě.

Arequipa je na peruánské poměry položená dost nízko, a tak jsem z centra města začal stoupat. Přes dvě stě kilometrů vzdálené jezero Titicaca totiž leželo na náhorní plošině Altiplano, jejíž výška prakticky neklesá pod tři tisíce osm set metrů. Problém přišel hned na začátku. Postupoval jsem městem tak pomalu, že když padla tma, ještě jsem nebyl za severním okrajem města. Průchod skrze slumy a chudinské čtvrti velkých měst není nikdy příjemnou záležitostí, naopak je podnikem značně riskantním. Silnice, po které jsem kráčet, se navíc ani nezdála být příliš vytížená. Vůbec bych si ale žádné nebezpečí nepřipouštěl, kdyby mě těsně před vstupem do nebezpečné zóny nezastavila žena ze zdejšího obchůdku. „Dál nechod, tam je to nebezpečné. Vrať se a počkej do rána. Pak jed autobusem. Tady to v noci absolutně není bezpečné. Nedávno tady zabili dva lidi. Nechceš přece umřít, nebo snad jo?“ spustila na mě velice úpěnlivě a bylo vidět, že své varování myslí opravdu vážně. Lidé v Jižní Americe mají občas tendenci přehánět a jsou až zbytečně úzkostliví. Jenže na druhou stranu, neuposlechnout místní se mi v minulosti už několikrát nevyplatilo. Nebyl jsem si jistý, zda poslechnout, nebo ne. Lhal bych, kdybych tvrdil, že jsem neměl strach. Přemýšlel jsem několik minut. Pak jsem se rozhodl. Musím stihnout rande. Karolína je dost hezká na to, abych zariskoval, rozhodl jsem se a s největší obezřetností pokračoval dál.

Pouliční osvětlení podél cesty pomalu mizelo, až se ztratilo úplně. Všude kolem se rozhostilo zlověstné ticho, občas rušené jen štěkáním psů. Přidal jsem do kroku a snažil se mezi obrysy nízkých domků proplést co možná nejrychleji. Chtěl jsem mít tuhle pasáž co nejdřív za sebou a dostat se do neobydlených hor. Jenže to nemělo být tak jednoduché. Objevil se taxík. Žena z obchodu mě mimo jiné varovala před taxikáři a zdůrazňovala,

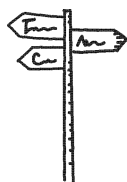
abych za žádnou cenu nesedal do auta. To, které kolem mě projelo, vysadilo opodál u silnice dvě ženy a pokračovalo dál. Pak se však vůz otočil, zaparkoval v zatáčce přede mnou a zhasl světla. Muž vystoupil ven a čekal. Možná jsem byl v tu chvíli až příliš paranoidní, ale tady člověk nikdy neví, co se může semlít. Ruku jsem měl připravenou na rukojeti nože a v žilách mi tuhla krev. Začínal jsem litovat, že jsem neposlechl. Prošel jsem kolem auta druhou stranou silnice a muž se nenápadně pohnul stejným směrem, blíž ke mně. V tu chvíli jsem vytáhl baterku, abych si na něj posvítíl a dal tak najevo, že o něm vím. Ve světle jsem povytáhl nůž a zasvítíl na čepel tak, aby ji chlápek jasně viděl. Ať už byl potenciálním nebezpečím, či ne, pochopil, že se nemá přibližovat, a udělal několik kroků zpátky ke svému vozu. A já, jen co jsem zmizel za zatáčkou, jsem se rozběhl tmou, abych byl odsud už konečně pryč.

To ovšem nebylo jen tak. O kus dál kolem mě projelo další auto a zastavilo opodál. Řidič chvíli rozmloval s někým vedle cesty, kde hořel oheň. Pak vůz otočil a vrátil se zase zpátky. Celá ta scéna mi příliš na sebevědomí nepřidala. V tichosti jsem se snažil projít místy, kde vedle cesty plápolaly plameny. Jsem si jist, že jsem prošel bez povšimnutí. To mi ovšem bylo pramálo platné, protože pozornosti posádky dalšího auta jsem už neušel. Zastavilo kousek ode mě a začalo couvat mým směrem, takže jsem myslel, že na mě chce najet. Viděl jsem ve tmě jen na pár kroků, ale stahující se okénko jsem postřehl. Upřímně, v tu chvíli jsem čekal, že z něj vyletí kulka. Strach a paranoia mě očividně ovládly dokonale. Místo smrtící rány se z okna vynořila hlava, která měla na čele policejní čepici. Přikročil jsem blíž a viděl, že v autě jsou takové hlavy ještě čtyři. „Tak pojď, odvezeme tě odsud. Tady to není zrovna bezpečné,“ povídá ta, která čouhala z okna. Chlapi na zadních sedadlech se trochu namáčkli na sebe,

*Dej si pozor,
jsou tady pumy.*

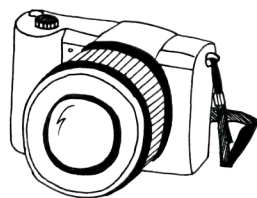

abych se vlezl, a mohli jsme vyrazit. Po pár kilometrech mě vysadili v horách, za okrajem města. A na cestu mi přidali varování: „Dej si pozor, jsou tady pumy.“ No skvělé, pomyslel jsem si. Přesně tohle jsem potřeboval po tom všem, uprostřed noci, vědět.

Bolivijské rande

jezero Titicaca

Během putování do Juliacy mě spíš než cesta samotná zajímala stále více se zhoršující situace v Bolívii. Tam před několika dny už počtvrté za sebou zvítězil v prezidentských volbách tentýž muž – Evo Morales. Jenže podezřelý průběh voleb okamžitě vyvolal pochybnosti o jejich legitimitě a nespokojení voliči opozice rozpoutali nepokoje v ulicích. Vyhracenou situaci se po vysoce pravděpodobně zkorumpovaných volbách nepodařilo uklidnit ani tehdy, když znovuzvolený prezident Morales přislíbil nové volby. Celá situace pak vyeskalovala poté, co byl nucen kvůli nepokojům utéct ze země do Mexika. Tím se však paradoxně situace ještě zhoršila. Prezident, který patří k původnímu domorodému obyvatelstvu a těší se velké oblibě především na venkově, mezi místními indiány, kterých je stále v Bolívii lehká

menšina, vyzval z exilu právě své stoupence, aby zahájili blokády cest a odřízli velká města od zásobování. Tím celá situace teprve nabrala na vážnosti a zásadně ochromila celou zemi. Potraviny musely být do některých měst dokonce dováženy letecky, tak komplikované to bylo. Navíc kompletně zkolaboval turistický ruch i veškerá doprava.

Mohlo by se zdát, že tohle je to poslední, co by mě mělo trápit. Koneckonců, do Bolívie jsem se ještě nechystal. Jenže to bylo naopak. V největším bolivijském městě Santa Cruz de la Sierra totiž uvízla i Karolína. A s každým dnem, kdy se situace nelepšila, se šance na naše rande blížila k bodu mrazu. Lhal bych, kdybych tvrdil, že mě to pěkně neštvalo. Byl jsem na cestě pěšky už bezmála půl roku a o ženskou jsem ani nezavadil. Nešlo ani tak o fyzické potřeby. Cesta samotná mě vyčerpávala tak, že jsem většinu času neměl na takové věci ani pomyšlení. Fakt je, že Karolína byla natolik přitažlivá, že bych jí odolával jen s těžší. Mnohem víc jsem však doufal, že po půl roce konečně v klidu strávím večer s někým, s kým si budu moci promluvit v rodném jazyce o svých pocitech, a bude to normální večer, který jako by nepatřil do celého tohohle dobrodružství. Jenže Moralesův útek ze země všechno zhatil. Když jsem se dostal do Juliacy, bylo už nad slunce jasné, že Kája bude mít vůbec problém se dostat z Bolívie na letadlo do Evropy, natož aby řešila přesun k jezeru Titicaca. Když jsem si tenhle smutný fakt definitivně přiznal, zmocnila se mě tak silná vlna nevole, že jsem vzteky rozkopal plastový patník vedle silnice. Srala mě ta bezmoc, kdy jsem navíc nemohl udělat naprosto nic, abych jí z téhle situace pomohl. Nezbylo mi než se snažit vypustit celou tuhle situaci z hlavy a soustředit se sám na sebe. To se mi však povedlo až za pěkně dlouho.

Ani já jsem neměl mít následující dva dny na růžích ustláno. Fakt, že jsem dorazil do Juliacy, ještě nic neznamenal. Musel jsem se postavit problému, který vyvstal. Při vstupu do Peru jsem

Bolivijci pálí pneumatiky před barikádou na hranici s Peru, Desaguadero.

dostal povolení k pobytu na maximálně devadesát dní. Dávno jsem už tenhle limit překročil. Byl jsem v zemi už stosedmý den. Jedinou možností, jak to vyřešit, bylo dojet z Juliacy urychleně na hranici, překročit ji, strávit jednu noc v Bolívii a pak se urychleně vrátit a pokračovat v cestě z Juliacy, směrem k Machu Picchu. Za normálních okolností by to nebyl žádný problém, ale to, co se dělo za hranicemi Peru, jasně naznačovalo, že i jediná noc v Bolívii by mohla být problém. Neměl jsem ale na výběr, pokud jsem se nechtěl vystavit zbytečným potížím navíc. A tak jsem přespal v Juliace a druhý den ráno jsem se vydal autobusem do hraničního městečka Desaguadero. To leželo v místech, kde se řeka stejnojmenného názvu vlévá do jezera Titicaca. Tatáž řeka pak také rozděluje město vejpůl – polovina leží v Peru, ta druhá v Bolívii.

Namísto rande s krásnou holkou mě tedy čekalo rande se zemí, kterou zmítaly občanské nepokoje. Chtěl jsem to mít rychle z krku. Namířil jsem si to na most, který odděloval obě země. Před ním stála stanice pohraniční policie. Vstoupil jsem a o chvíli později jsem ji už opouštěl s nepořízenou. Kvůli situaci v Bolívii

bylo možné získat vstupní razítko jen na ústředí cizinecké policie. A to se nacházelo pár kilometrů odsud po silnici, mimo město. To pro mě samozřejmě nebyl žádný problém. Zato vysvětlit tamním úředníkům, proč chci vstoupit do země, která v tuhle chvíli nepatří k nejbezpečnějším, to už nějaký čas zabralo. Nakonec jsem však s argumentem, že potřebuji jen „papírově“ opustit na jeden den Peru, uspěl. Celý proces byl o to zdoluhavější, že jsem musel zaplatit pokutu za překročení povolené délky pobytu. A to, stejně jako každá byrokratická záležitost, chvíli trvá. Vystavili mi doklad na částku ve výši zhruba třiceti korun za každý den, který jsem v zemi strávil neoprávněně. Dohromady tedy něco kolem pětistovky. Ten jsem musel zaplatit u jiného okénka, kde mi následně vydali potvrzení, a teprve pak jsem konečně mohl obdržet výstupní razítko do pasu.

Celý proces možná vypadá jednoduše, ale s ležérním přístupem úředníků zabral minimálně hodinu. Navíc jsem musel svatosvatě přislíbit, že druhý den ráno sem dorazím zpět, abych se vrátil do Peru. Teprve poté jsem obdržel nejprve dvě razítka na peruánské straně – jedno potvrzující, že jsem uhradil pokutu za překročení délky pobytu, a druhé standardní výstupní. Od Bolívie vedle jsem následně získal ještě to, které mě opravňovalo ke vstupu do jeho země. Bylo hotovo. Jenže to zdaleka nemělo být tak jednoduché. Vrátil jsem se do města, překročil most do Bolívie a nestačil jsem se divit. Peruánská strana města fungovala normálně, tak jako každé jiné město v této zemi. Nic, ale absolutně nic nenaznačovalo tomu, že jen pár stovek metrů odsud, za hraničním mostem, je něco špatně. Když jsem se za ním ocitl, špatně bylo všechno. Ulice byly jako vymetené. Nikde nikdo, jen pár lidí, kteří se zde ledabyly potulovali. Žádný otevřený obchod, restaurace či ubytování. Všechno, co zřejmě ještě před započítím nepokojů fungovalo normálně, bylo zavřeno a na oknech i dveřích byly ochranné mříže. Kromě toho, že si vítr pohrával s odpadky, které se válely na zemi, se zde nic nedělo. Město bylo

mrtvé. A z toho jsem měl horší pocit než z demonstrací probíhajících ve zbytku země, o kterých jsem věděl od Karolíny. Nemohl jsem se tady tak ani nikde ubytovat, abych přečkal noc. A spát ve stanu za městem hned první den a v zemi, kde jsem jen těžko dokázal odhadnout, co by se mohlo stát, jsem měl popravdě trochu strach. A tak jsem využil faktu, že pohraničí je volně prostupné, vrátil jsem se přes most do Peru a sehnal si ubytování tady. Nebyl s tím nejmenší problém.

Problém jsem si však způsobil já sám hned dalšího dne. Jen jsem vylezl z ubytovny a už jsem viděl, že se na mostě něco děje. Početný dav, který na něm stál, byl vidět už z dálky. A já jsem se samozřejmě musel vydat zjistit, co tam ti lidé vyvádějí. Protože na zdejší poměry jsem až neuvěřitelně vysoký a naprostou většinu svého okolí převyšuji téměř o hlavu, viděl jsem, co se děje, ještě dřív, než jsem se prodral davem. Bolivijci z Desaguadera se evidentně připojili k výzvám exprezidenta Moralese a započali blokádu silnice. Rovnou na hranici. Přes most natáhli několik provazů, za kterými hlídalo několik desítek lidí, aby nikdo neprošel. Barikáda navíc postupně rostla. Začaly přibývat hořící pneumatiky a také dav se na bolivijské straně zvětšoval. Byla to však místy situace více než absurdní. V příhraničním městě, kde se mezi sebou téměř všichni znají, spousta rodin je bolivijsko-peruánských, a lidé navíc kvůli nastalé situaci chodí například nakupovat na peruánskou stranu, nedávala blokáda příliš smysl. Téměř nepřetržitě se totiž někdo domáhal jejího překročení. Což se nakonec také každému podařilo. Protože tady, kde každý zná každého, je těžko vytvářet takovouto blokádu. A obyčejní lidé tady spolu jen těžko budou bojovat. Tohle nebylo ničím cílem. Postával jsem v okolí barikády dobré dvě hodiny. Snažil jsem se přitom situaci co nejlépe zdokumentovat. Vysloužil jsem si za to opakovaně nejen pár nadávek, ale jednou mě z bolivijské strany trefil i kámen. Demonstranti ze mě nebyli příliš nadšení. Přece jen, blokáda nebyla zrovna legální.

Celá tahle scéna působila místy až komicky. Což ještě více podněcovaly situace, jež tu vznikaly. Peruánci si z toho všeho dělali legraci a v žertu pokřikovali na Bolivijce, aby si laskavě uhasili ty své hořící pneumatiky, protože kontaminují vzduch, který musí dýchat i oni. Chvilí nato se zase z davu na peruánské straně vynořila babička v klasické bolivijské buřince a vydala se chlapům na barikádě vysvětlovat, co si ona osobně myslí o jejich počínání. Mohla měřit přinejlepším metr čtyřicet. Byla suverénně nejmenší osobou, která byla poblíž. To jí však vůbec nebránilo v tom, aby se se vši vervou pustila do mladíků, kteří blokovali průchod. Za hlasitého povzbuzování davu Peruánců jednoho z nich dokonce několikrát přetáhla onou buřinkou, přičemž ji dav podporoval, aby v tom pokračovala. Jen co vyjádřila svůj názor všemi možnými formami, zase se s úsměvem vrátila na peruánskou stranu. V ten moment mě napadlo, že bych se vlastně docela rád podíval, jak to aktuálně vypadá ve zbytku města. A tenhle nápad patřil k těm mým absolutně nejhorším.

Bylo jasné, že přes most to nepůjde. Byl zde však ještě jeden. Do jeho blízkosti jsem se musel dostat v každém případě. Ležel totiž nedaleko místa, kam jsem si musel dojít pro vstupní razítko pro

Bolivijská babička vyjadřuje nesouhlas s počínáním svých krajanů, kteří blokuji hraniční most, Desaguadero.

oficiální návrat do Peru. Nejprve jsem tak vyřídil tuto záležitost. Poté, jelikož jsem velice správně tušil, že hranice stejně hlídána nebude, jsem vyrazil oklikou do Bolívie. Prošel jsem opuštěnou a nikým nehlídanou celnicí a od jihu se začal přibližovat k městu. V hlavě jsem si neustále opakoval, že tohle by mohl být konečně moment, kdy jsem překročil právě tu hranici, kterou jsem neměl. Ale nemohl jsem si pomoci. Touha po dobrodružství, nových zážitcích a zvědavost jako by u mě byly neukojitelné. V situacích, které smrděly průserem, jsem vnitřně tak trochu spoléhal na své štěstí. Vždycky jsem se totiž z každé nebezpečné situace dokázal, občas velmi záhadným způsobem, vylízat. Nevím, co by se muselo stát, abych v těchto věcech dostal rozum. A proto jakmile jsem se dostal do téměř prázdných ulic Desaguadera, vytáhl jsem foťák a začal zvětšovat atmosféru místa.

Jenže to samozřejmě neuniklo pozornosti několika místních. Gringo, který se ocitne uprostřed zablokovaného města s foťákem v ruce, nemá šanci nevzbudit pozornost. Zpráva o mé přítomnosti se bohužel začala šířit velmi rychle. Během několika minut se zřejmě dostala až k barikádě a brzy jsem se dostal do prvního, byť jen verbálního konfliktu. Dva chlapi se totiž uvolnili od barikády a přišli se zajímat, co tady dělám. Vůbec, ale vůbec se jim nezamlouvalo, že tady cokoli fotím. Pochopitelně jsem věděl už předem, že tohle se nesetká s nadšením. Pokusili se mě nejprve dost razantně přesvědčovat, abych s nimi šel k blokadě a tam ukázal, co všechno jsem vyfotil. Ovšem to se zase nesetkalo s pochopením na mé straně. Když viděli, že se mnou po dobrém nic nezmloujou, nastala krátká hádka. Když už to vypadalo, že dojde k fyzické konfrontaci, nakonec toho nechali a zmizeli směrem k blokovanému mostu. Byl jsem si naprosto jistý, že se brzy vrátí ve větším počtu. Trnem v oku jsem demonstrantům byl už předtím. A tak jsem si to velice rychle namířil zpět k mostu, kde jsem do země vstoupil. Tady to začínalo zavánět řádným malérem.

A ten se ještě prohloubil. Zatímco jsem běhal v ulicích Desaguadera, za mými zády vyrostla i na druhém mostě neprostupná barikáda. A já věděl, že jsem v hajzlu. Byl jsem chycen v pasti. Neměl jsem kudy se odsud dostat. V lepším případě přijdu jenom o foťák, přemítal jsem nad situací. V tom horším mě rozlícený dav Bolivijců asi bude lynčovat, vyvstala mi v mysli druhá varianta. Zvažoval jsem, jak se zachovat. Místní o mně věděli a byl jsem si jistý, že bez potíží se odsud nedostanu. Napadla mě jen jediná možnost. Musím překonat řeku Desaguadero někde mezi oběma mosty. Předtím jsem na ní viděl několik obyčejných, dřevěných člunů. Byla to má jediná šance, jak zmizet bez úhony. A tak jsem se přes pole vydal k řece. Nebylo to jednoduché, protože půda tady byla místy pěkně podmáčená. Byl listopad a znovu zde začínalo období dešťů, které je obzvlášť v blízkosti jezera Titicaca velmi vydatné. K řece se mi však dostat povedlo, byť v každé z bot jsem měl pocitově pořádně objemný kýbl vody. Nedaleko ode mě se na hladině pohupovala i jedna dřevěná loďka. Zcela opuštěná a nikde nikdo. Alespoň jsem si to myslel. Příliš jsem se nerozmýšlel, v hlavě jsem si rozvrhl, jak by celá akce měla proběhnout, a zamířil jsem ke svému transportu. Jenže jakmile jsem hodil svůj batoh do člunu, vynořil se vedle mě zčistajasna rybář. Byl naštěstí velice klidný a nechal si vysvětlit, že potřebuji na druhou stranu. Jen bylo jasné, že se tam nedopravím sám. Rychle jsme však dohodli zanedbatelnou cenu a za pár minut mě už vysazoval na opačném břehu. Když jsem stanul nohama pevně na peruánské půdě, spadl mi obrovský kámen ze srdce. Zhluboka jsem se nadechl, nahodil batoh na záda a naplněn odhodláním vyrazil vstříc dalšímu dobrodružství.

Konec.

Jan Rendl
10 000 KILOMETRŮ
PĚŠKY JIŽNÍ AMERIKOU

*Z Kolumbie do Ekvádoru,
skrz Peru až na hranice Bolívie*

Vydal DOBROVSKÝ s.r.o.,
Květnového vítězství 332/31, 149 00 Praha 4,
v edici Pangea v roce 2021,
jako elektronickou knihu.

Odpovědná redaktorka: Vladimíra Staňková
Jazyková korektura: Igor Pejchal
Fotografie: archiv autora
Ilustrace: Adéla Korbelářová
Elektronické formáty
Dagmar Wankowska, LiamART

ISBN 978-80-277-0833-8 (pdf)

Více informací o edici Pangea naleznete na:
www.nasnakladatelstvi.cz
www.knihydobrovsky.cz
e-mail: nakladatelstvi@knihydobrovsky.cz
tel.: +420 267 915 405